1

Torsdag den 4. april 2013 (D)

75. møde

Torsdag den 4. april 2013 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 38:

Forespørgsel til finansministeren om satspuljens fremtidige finansiering.

Af Karin Nødgaard (DF) m.fl. (Anmeldelse 02.04.2013).

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 39:

Forespørgsel til økonomi- og indenrigsministeren om skat på finansielle transaktioner.

Af Frank Aaen (EL) og Nikolaj Villumsen (EL). (Anmeldelse 02.04.2013).

3) Spørgsmål om meddelelse af orlov og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Pernille Vigsø Bagge (SF).

4) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:

Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Pernille Vigsø Bagge (SF).

5) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 34 [afstemning]:

Forespørgsel til ministeren for ligestilling og kirke om forholdet mellem stat og kirke.

Af Christian Langballe (DF) m.fl.

(Anmeldelse 20.02.2013. Fremme 22.02.2013. Forhandling 02.04.2013. Forslag til vedtagelse nr. V 45 af Christian Langballe (DF). Forslag til vedtagelse nr. V 46 af Flemming Damgaard Larsen (V), Daniel Toft Jakobsen (S), Marlene Borst Hansen (RV), Anne Baastrup (SF), Mette Bock (LA) og Per Stig Møller (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 47 af Jørgen Arbo-Bæhr (EL)).

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 92:

Forslag til lov om ændring af lov om medicinsk udstyr. (Styrkelse af markedsovervågningen m.v. af medicinsk udstyr).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag). (Fremsættelse 28.11.2012. 1. behandling 06.12.2012. Betænkning 19.03.2013. 2. behandling 02.04.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 93:

Forslag til lov om ændring af lov om markedsføring af sundhedsydelser. (Saglighedskrav, påbud om ophør m.v.).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag). (Fremsættelse 28.11.2012. 1. behandling 06.12.2012. Betænkning 19.03.2013. 2. behandling 02.04.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 94:

Forslag til lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og sundhedsloven. (Midlertidig autorisationsfratagelse ved manglende medvirken ved tilsyn og mulighed for Sundhedsstyrelsen for at stille sundhedsmæssige krav til behandlingssteders virksomhed).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag). (Fremsættelse 28.11.2012. 1. behandling 06.12.2012. Betænkning 19.03.2013. 2. behandling 02.04.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 95:

Forslag til lov om ændring af lov om virksomhedsansvarlige læger. (Krav om udpegning af virksomhedsansvarlige tandlæger, afvisning af virksomhedsansvarlige læger eller tandlæger, fratagelse af retten til at virke som virksomhedsansvarlig læge eller tandlæge m.v.). Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag). (Fremsættelse 28.11.2012. 1. behandling 06.12.2012. Betænkning 19.03.2013. 2. behandling 02.04.2013).

10) 3. behandling af lovforslag nr. L 147:

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Nye muligheder i landdistrikterne for erhverv og helårsboliger, ændring af regler om planlægning i kystområder og til butiksformål, ophævelse af tilvejebringelses- og tilslutningspligt til fællesantenneanlæg og opsætning af panelantenner og teknikskabe i landzone).

Af miljøministeren (Ida Auken).

(Fremsættelse 07.02.2013. 1. behandling 21.02.2013. Betænkning 20.03.2013. 2. behandling 02.04.2013. Tillægsbetænkning 02.04.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

11) 3. behandling af lovforslag nr. L 112:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø og om ophævelse af lov om arbejdsmiljøcertifikat til virksomheder. (Præcisering af anvendelsesområdet, hvad angår psykisk arbejdsmiljø og overførelse af reglerne om certifikat til lov om arbejdsmiljø m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 10.01.2013. 1. behandling 17.01.2013. Betænkning 27.02.2013. 2. behandling 02.04.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

12) 3. behandling af lovforslag nr. L 124:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om digital indberetningsløsning til brug for anmeldelse af sygefravær samt anmodning om refusion af sygedagpenge og dagpenge efter barselloven, lov om sygedagpenge og barselloven. (Digital kommunikation om tilskudsordninger m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 30.01.2013. 1. behandling 05.02.2013. Betænkning 20.03.2013. 2. behandling 02.04.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

13) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 20:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af au pair-ordningen. Af Jørgen Arbo-Bæhr (EL) m.fl.

(Fremsættelse 02.11.2012. 1. behandling 07.02.2013. Betænkning 20.03.2013).

14) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 51:

Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af varighedsbegrænsningen på sygedagpenge.

Af Finn Sørensen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 17.01.2013. 1. behandling 28.02.2013. Betænkning 20.03.2013).

15) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 31:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af nummerplader med dannebrog.

Af Mikkel Dencker (DF) m.fl.

(Fremsættelse 22.11.2012. 1. behandling 18.01.2013. Betænkning 20.03.2013).

16) 2. behandling af lovforslag nr. L 117:

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af dopingfri idræt. (Elektronisk register over dopingsanktionerede).

Af kulturministeren (Marianne Jelved).

(Fremsættelse 16.01.2013. 1. behandling 24.01.2013. Betænkning 13.03.2013).

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 120:

Forslag til lov om ændring af lov om ophavsret. (Forlængelse af beskyttelsestiden for udøvende kunstnere og fremstillere af lydoptagelser, ophør af aftale om overdragelse af en udøvende kunstners rettigheder, udøvende kunstneres ret til årligt supplerende vederlag m.v.). Af kulturministeren (Marianne Jelved).

(Fremsættelse 23.01.2013. 1. behandling 31.01.2013. Betænkning 20.03.2013).

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 101:

Forslag til lov om ændring af markedsføringsloven, retsplejeloven, lov om finansiel virksomhed og lov om betalingstjenester og elektroniske penge. (Styrkelse af Forbrugerombudsmandens processuelle beføjelser og håndhævelsesbeføjelser i forhold til finansielle virksomheder m.v. samt styrkelse af beskyttelsen af børn og unge i forbindelse med markedsføring af alkohol).

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen). (Fremsættelse 12.12.2012. 1. behandling 15.01.2013. Betænkning 19.03.2013).

19) 1. behandling af lovforslag nr. L 184:

Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven. (Gebyr for anmeldelse af fusioner).

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen). (Fremsættelse 13.03.2013).

20) 1. behandling af lovforslag nr. L 187:

Forslag til lov om Danpilot.

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen). (Fremsættelse 20.03.2013).

21) 1. behandling af lovforslag nr. L 186:

Forslag til lov om ændring af lov om Statstidende. (Bemyndigelse til at fastsætte regler om obligatorisk digital levering af meddelelser til optagelse i Statstidende).

Af finansministeren (Bjarne Corydon).

(Fremsættelse 13.03.2013).

22) 1. behandling af lovforslag nr. L 198:

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om ansøgninger, anmeldelser, anmodninger, meddelelser og erklæringer til offentlige myndigheder. (Overgang til obligatorisk digital selvbetjening for borgere for så vidt angår ansøgning om økonomisk fripladstilskud, meddelelse om valg af læge, ansøgning om navngivning og navneændring, indgivelse af erklæring om faderskab, anmeldelse af cykeltyveri m.v.).

Af finansministeren (Bjarne Corydon).

(Fremsættelse 20.03.2013).

23) 1. behandling af lovforslag nr. L 189:

Forslag til lov om ændring af lov om fremstilling, præsentation og salg af tobaksvarer. (Forbud mod salg af løs snus og lignende tobaksprodukter i Danmark).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag). (Fremsættelse 20.03.2013).

24) Forhandling om redegørelse nr. R 8:

Ministeren for ligestilling og kirkes redegørelse om perspektiv- og handlingsplan 2013.

(Anmeldelse 01.03.2013. Redegørelse givet 01.03.2013. Meddelelse om forhandling 01.03.2013).

25) 1. behandling af lovforslag nr. L 194:

Forslag til lov om barseludligning for selvstændigt erhvervsdriven-

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 20.03.2013).

26) 1. behandling af lovforslag nr. L 195:

Forslag til lov om ændring af lov om udstationering af lønmodtagere m.v. (Flere oplysninger i Registret for Udenlandske Tjenesteydere (RUT) og ændring af fristen for at anmelde ændringer heri, hjemmel til administrative bødeforelæg m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 20.03.2013).

27) 1. behandling af lovforslag nr. L 196:

Forslag til lov om ændring af lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension og forskellige andre love. (Ændring af sammensætningen af bestyrelsen i LD, ATP, AES m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 20.03.2013).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelse:

Nikolaj Villumsen (EL) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 99 (Forslag til folketingsbeslutning om kritik af udviklingen i Ungarn) og

Beslutningsforslag nr. B 101 (Forslag til folketingsbeslutning om en international minimumsgrænse for selskabsskatteprocenten).

Peter Skaarup (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 100 (Forslag til folketingsbeslutning om styrket beskyttelse af personnummeret).

Henning Hyllested (EL) m.fl.

Beslutningsforslag nr. B 102 (Forslag til folketingsbeslutning om genforhandling af Danmarks dobbeltbeskatningsaftale med Irland).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 38: Forespørgsel til finansministeren om satspuljens fremtidige finansiering.

Af Karin Nødgaard (DF) m.fl. (Anmeldelse 02.04.2013).

Sammen med dette punkt foretages:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 39:

Forespørgsel til økonomi- og indenrigsministeren om skat på finansielle transaktioner.

Af Frank Aaen (EL) og Nikolaj Villumsen (EL). (Anmeldelse 02.04.2013).

Kl. 10:00

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af disse forespørgsler, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) Spørgsmål om meddelelse af orlov og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget

Kl. 10:01

Formanden:

Medlem af Folketinget Pernille Vigsø Bagge har søgt om orlov fra den 4. april 2013 på grund af sygdom.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles orlov som ansøgt, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse: Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Pernille Vigsø Bagge (SF).

Kl. 10:01

Forhandling

Formanden:

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at 2. stedfortræder for Socialistisk Folkeparti i Nordjyllands Storkreds, Karen Touborg, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 4. april 2013 i anledning af Pernille Vigsø Bagges orlov, da 1. stedfortræder har meddelt, at han ikke ønsker at indtræde under denne orlov.

Er der nogen, der ønsker ordet?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:02

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om udvalgets indstilling, og der kan stemmes. Jeg slutter afstemningen.

Indstillingen er enstemmigt vedtaget med 110 stemmer.

[For stemte 110 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 34 [afstemning]: Forespørgsel til ministeren for ligestilling og kirke om forholdet mellem stat og kirke.

Af Christian Langballe (DF) m.fl.

(Anmeldelse 20.02.2013. Fremme 22.02.2013. Forhandling 02.04.2013. Forslag til vedtagelse nr. V 45 af Christian Langballe (DF). Forslag til vedtagelse nr. V 46 af Flemming Damgaard Larsen (V), Daniel Toft Jakobsen (S), Marlene Borst Hansen (RV), Anne Baastrup (SF), Mette Bock (LA) og Per Stig Møller (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 47 af Jørgen Arbo-Bæhr (EL)).

Kl. 10:02

Afstemning

Formanden:

Forhandlingen er sluttet. Vi går til afstemning om de stillede forslag til vedtagelse. Der foreligger tre forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 46 af Flemming Damgaard Larsen, Daniel Toft Jakobsen, Marlene Borst Hansen, Anne Baastrup, Mette Bock og Per Stig Møller. Der kan stemmes nu.

Her slutter afstemningen.

For stemte 89 (V, S, RV, SF, LA og KF), imod stemte 20 (DF og EL), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 45 af Christian Langballe og nr. V 47 af Jørgen Arbo-Bæhr bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 102 (V, S, DF, RV, SF, EL og KF), imod stemte 5 (LA), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 92:

Forslag til lov om ændring af lov om medicinsk udstyr. (Styrkelse af markedsovervågningen m.v. af medicinsk udstyr).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag). (Fremsættelse 28.11.2012. 1. behandling 06.12.2012. Betænkning 19.03.2013. 2. behandling 02.04.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:04

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag. Ønsker nogen at udtale sig? Det er ikke tilfældet.

Kl. 10:04

Afstemning

Formanden:

Vi går til afstemning om lovforslagets endelige vedtagelse nu. Her slutter afstemningen.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget med 108 stemmer og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 93:

Forslag til lov om ændring af lov om markedsføring af sundhedsydelser. (Saglighedskrav, påbud om ophør m.v.).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag). (Fremsættelse 28.11.2012. 1. behandling 06.12.2012. Betænkning 19.03.2013. 2. behandling 02.04.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:04

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 94:

Forslag til lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og sundhedsloven. (Midlertidig autorisationsfratagelse ved manglende medvirken ved tilsyn og mulighed for Sundhedsstyrelsen for at stille sundhedsmæssige krav til behandlingssteders virksomhed).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag). (Fremsættelse 28.11.2012. 1. behandling 06.12.2012. Betænkning 19.03.2013. 2. behandling 02.04.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:05

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag. Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:06

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu. Afstemningen slutter.

[For stemte 109 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Der siges at være et problem med et af panelerne herinde. Vi skal lige have flyttet et medlem? Er det fru Maja Panduro? Nej, det er helt nede hos hr. Lars Dohn. Vi ser lige, hvad Claus Dethlefsen anviser.

Vi kan gå videre.

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag. Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:05

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 95:

Forslag til lov om ændring af lov om virksomhedsansvarlige læger. (Krav om udpegning af virksomhedsansvarlige tandlæger, afvisning af virksomhedsansvarlige læger eller tandlæger, frata-

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

gelse af retten til at virke som virksomhedsansvarlig læge eller tandlæge m.v.).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag). (Fremsættelse 28.11.2012. 1. behandling 06.12.2012. Betænkning 19.03.2013. 2. behandling 02.04.2013).

Kl. 10:08

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag. Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:09

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu. Jeg slutter afstemningen.

For stemte 105 (V, S, DF, RV, SF, EL og KF), imod stemte 5 (LA), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 3. behandling af lovforslag nr. L 147:

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Nye muligheder i landdistrikterne for erhverv og helårsboliger, ændring af regler om planlægning i kystområder og til butiksformål, ophævelse af tilvejebringelses- og tilslutningspligt til fællesantenneanlæg og opsætning af panelantenner og teknikskabe i landzone). Af miljøministeren (Ida Auken).

(Fremsættelse 07.02.2013. 1. behandling 21.02.2013. Betænkning 20.03.2013. 2. behandling 02.04.2013. Tillægsbetænkning 02.04.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:09

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig? Hr. Henrik Høegh som Venstres ordfører.

Kl. 10:09

(Ordfører)

Henrik Høegh (V):

Med L 147 ønsker regeringen, Enhedslisten og De Konservative igen at fratage nogle kompetencer fra kommunerne, nogle muligheder for at bestemme i eget pastorat. Det gælder muligheden for udvikling i kystnærhedszonen. Det gælder udviklingen i kommunens handelsliv. Her er det altså åbenbart regeringens og de to partiers opfattelse, at vi her på stenbroen er bedre til at bestemme, hvad der er bedst for de her kommuner. Det er politik, og vi må konstatere, at det er vi ikke enige i, men sådan er det. Det er jo set før i den her sal.

Grunden til, at jeg egentlig tager ordet nu her igen, er for at gøre opmærksom på, at det lovpres og det lovsjusk, der er om L 147, altså

fortsætter. Et flertal pressede i tirsdags et mindretal i udvalget til at afgive tillægsbetænkning. Der er stadig væk ubesvarede spørgsmål i den her sag, og derfor ønskede mindretallet mere tid til at gøre lovbehandlingen færdig. Det blev ikke accepteret. Flertallet pressede en tillægsbetænkning igennem.

Det her er mere og mere et billede af at være en type lex Randers, altså noget, man vil presse igennem af hensyn til en enkeltsag i Randers Kommune. Jeg synes, at det er meget uheldigt, og det er for mig ukendt. Jeg har ikke siden 2007 oplevet, at et lille flertal på den måde presser en lov igennem, at man laver det her lovsjusk, at man hele tiden tvinger et mindretal, som ikke får lov til at få svar på de spørgsmål, der ligger.

Så jeg vil anbefale, at vi udsætter tredjebehandlingen, at vi går tilbage til den oprindelige tidsplan og dermed giver mulighed for, at alle spørgsmål bliver besvaret i den her sag. Tak.

Kl. 10:11

Formanden:

Det er hr. Michael Aastrup Jensen som privatist. Værsgo.

Kl. 10:12

(Privatist)

Michael Aastrup Jensen (V):

Tak for det. Jeg vil sige noget lidt i tråd med vores ordførers tale den her sag. Vi havde jo andenbehandlingen for 2 dage siden, hvor vi var flere, der efterspurgte en konkret holdning hos regeringen og regeringspartiernes medlemmer til, hvordan man vil adressere, at der altså er rigtig mange spørgsmål i forbindelse med den her sag, ikke mindst efter at den nu bliver jaget igennem, efter at man allerede havde vedtaget en tidsplan og nu har fremrykket tidsplanen imod det store mindretals ønske. Nu står vi så her ved tredjebehandlingen, og der er stadig væk en masse spørgsmål fra Landdistriktsudvalget og også fra en lang række medlemmer, som ikke er blevet besvaret.

Det vil sige, at alt den der snak, man havde før valget, om, at nu skulle man have god regeringsførelse, og at nu skulle man sørge for at få alle ting vendt og give mindretallet mulighed for at blive hørt osv., bare var ren og skær ordgejl. Det var bare sådan noget varm luft, uden at der reelt var nogen som helst vilje til at bakke det op. Jeg synes, at det, vi nu er vidne til, er dybt, dybt sørgeligt. Jeg synes, at det, vi er vidne til, er dybt, dybt kritisabelt.

Vi er en situation, hvor der er 100.000 borgere i Randers Kommune, som nu bliver taget som gidsler i det her politiske spil, hvor beslutningen åbenbart bare er op til flertallet i den her sal, som med al vold og magt ønsker at sørge for, at den socialdemokratiske borgmester i Randers og hans flertal i byrådet ikke får held til at sikre, at der kommer et stort varehus i Randers Kommune. Jeg forstår det simpelt hen ikke. Jeg forstår ikke, at man har den her holdning, at man bare lader alle ens flotte idealer gå fuldstændig fløjten.

Jeg har jo under andenbehandlingen gentagne gange spurgt miljøministeren, om hun ikke kunne komme på talerstolen og prøve at retfærdiggøre, hvorfor man ændrer den her tidsplan, retfærdiggøre, hvorfor man ikke vil give sig tid til at besvare alle de her mange spørgsmål, men miljøministeren har været så arrogant bare at blive siddende og har overhovedet ikke ønsket at svare det her Folketing på de her konkrete spørgsmål. Jeg må indrømme, at jeg synes, at det er arrogant. Jeg forstår virkelig ikke de folketingsmedlemmer fra regeringspartierne, som bare vil sidde det overhørig. Jeg forstår det ikke.

Det, jeg er vidne til nu, er nok det mest skuffende for mig i mine år som folketingsmedlem, og jeg håber virkelig, at der sidder nogle folketingsmedlemmer blandt regeringspartierne, som virkelig ikke bare mener, at det med god regeringsførelse skal være ordgejl, men at man virkelig også skulle tage og prøve at efterleve det en gang imellem. Tak.

Kl. 10:14

Formanden:

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 10:15

Per Clausen (EL):

Nu synes jeg måske også, at det er lidt arrogant af hr. Michael Aastrup Jensen at påstå, at det er ministeren, der dirigerer vores terminer for, hvordan vi behandler lovforslag i Folketinget. Hr. Michael Aastrup Jensen ved jo udmærket godt, at Miljøudvalget har vedtaget en ny tidsplan på et forslag fra mig, og derfor er det helt uberettiget, at han nu kaster sig over miljøministeren. Han burde jo kaste sig over mig, og det kan han så få anledning til at gøre.

Jeg vil bare stille et enkelt spørgsmål til hr. Michael Aastrup Jensen, og det er: Hvor lang tid gik der, fra landdistrikterne stillede det første spørgsmål, og indtil de stillede det andet spørgsmål, når det er sådan, at man nu har stillet spørgsmål, som man ikke kan få svar på? Det kunne jo være, fordi man har sovet systematisk i timen i flere måneder. Det er vel i virkeligheden det, der sker, nemlig at Venstre har sovet i timen og derfor har brug for ekstra tid, og det synes jeg bare ikke at vi kan tage hensyn til i den her proces. Der har jo været masser af tid, siden lovforslaget blev fremsat, til at stille spørgsmål, der har været masser af tid til deputationer, der har været masser af tid til samråd. Der har været tid til en rigtig, rigtig grundig behandling, så alle Venstres dårlige argumenter imod lovforslaget er så rigeligt kommet frem.

Kl. 10:16

Formanden:

Hr. Michael Aastrup Jensen.

Kl. 10:16

Michael Aastrup Jensen (V):

Allerførst vil jeg sige, at jeg synes, det er lidt sjovt, at Enhedslisten nu åbenbart har en storhedsfornemmelse af, at de skulle have flertal *alene* i det her Folketing og derfor også i udvalget til, at de selv kan beslutte, om tidsplaner skal revideres eller ej.

Jeg havde jo et samråd med miljøministeren, hvor jeg gentagne gange spurgte miljøministeren, om miljøministeren havde nogen som helst andel i, at den her tidsplan blev revurderet. Jeg fik ingen svar, selv om jeg gentagne gange spurgte ind til det. Derfor ved vi jo ikke, hvilken rolle miljøministeren har spillet i det her – for al ære og respekt, vil jeg sige til hr. Per Clausen, men det er ikke noget, Enhedslisten selv kan bestemme.

Med hensyn til at Venstre skulle har sovet i timen, vil jeg sige, at vi har stillet spørgsmål på spørgsmål på spørgsmål, vi har rejst debatten under andenbehandlingen, vi har også taget tingene op i samråd, og nu har vi taget det op ved tredjebehandlingen. De eneste fra regeringspartierne og deres venner, der har taget ordet, er Enhedslistens ordfører, hr. Per Clausen. Det må selv hr. Per Clausen have en grim smag i munden over, for hvis man ønsker en retfærdig debat – også af hensyn til de borgere, der er i Randers Kommune – er det mindste, man kan gøre, ikke at være så arrogant, at man ikke at have lyst til at tage ordet. Er hr. Per Clausen ikke enig i det?

Kl. 10:17

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 10:17

Per Clausen (EL):

Det, jeg bare forsøger at sige til hr. Michael Aastrup Jensen, er den banale kendsgerning, at det ikke er ministeren, der bestemmer den tid, vi bruger på at behandle et lovforslag i Folketinget, men at det er Folketinget.

Jeg vil så sige til hr. Michael Aastrup Jensen, at grunden til, at jeg har taget ordet flere gange i den her sag, er nok, fordi det er mit forslag, som et flertal i udvalget har vedtaget – et flertal, der ud over Enhedslisten består af regeringspartierne og Det Konservative Folkeparti. De har vedtaget forslaget fra min side, og det er jeg da glad for og tilfreds med. Derfor synes jeg også, at jeg har en særlig forpligtelse til at forsvare det standpunkt.

Jeg vil bare sige til Michael Aastrup Jensen, at jeg er helt enig: Venstre har stillet rigtig mange spørgsmål, der har været samråd i udvalget, der har været deputationer. Ja, vi har været igennem hele den proces, som man skal igennem, før man på fuld forsvarlig vis kan vedtage et lovforslag. At Venstre så er uenig, er jo Venstres anliggende og Venstres ansvar. Og om det er af hensyn til borgerne i Randers eller det er af hensyn til Bilka, at man indtager det standpunkt, man gør, ved jeg jo ikke, men jeg ved, at Venstre indtager et andet standpunkt, og det vil jo komme til klarhed, når vi stemmer om lovforslaget, som er et rigtig godt lovforslag.

Kl. 10:18

Formanden:

Hr. Michael Aastrup Jensen.

Kl. 10:18

Michael Aastrup Jensen (V):

Jamen jeg vil også være den første til at rose, at hr. Per Clausen i det mindste tager ordet. Jeg synes da, at hr. Per Clausen skulle sige til sine venner i Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre og ikke mindst til miljøministeren, at det kunne være fint, hvis de også ville gøre sig den anstændighed at tage ordet, når vi nu stiller så mange spørgsmål til den her sag fra Venstres side. Så det vil jeg da gerne takke for. Det er så bare sørgeligt, at hr. Per Clausen åbenbart ikke har magt på *det* område til at få presset sine venner til at tage ordet.

Hr. Per Clausen siger, at vi har været igennem en lang proces, men der er jo stadig væk spørgsmål, der ikke er besvaret. Der er jo stadig væk spørgsmål fra udvalg, der ikke er besvaret. Hvis det var hr. Per Clausen, der var i en sådan situation, ville hr. Per Clausen så også bare sidde tilbage og sige: Nå, men det er i orden? Hr. Per Clausen ville selvfølgelig sige, at det er uhørt at få tredjebehandlet en sag, hvis der stadig væk er spørgsmål, der ikke er besvaret. Det handler om anstændighed. Det handler om anstændighed over for Folketing.

Kl. 10:19

Formanden:

Tak til hr. Michael Aastrup Jensen. Så har hr. Jørn Dohrmann bedt om ordet som ordfører.

Kl. 10:19

(Ordfører)

Jørn Dohrmann (DF):

Tak for det. Vi må fra Dansk Folkepartis side sige, at vi også synes, det er uhørt, at man, når en sag er begæret tilbage til udvalget, så ikke ligesom tager den problemstilling op og siger, at det er det, vi skal tale om nu. Det, der er problemet, er jo, at der stadig væk er spørgsmål, som er stillet, men som ikke er besvaret. Og så mener vi jo, at den anden problemstilling, som man heller ikke har taget hensyn til, er, at der er to udvalg, der sidder og behandler den her sag, og nu har vi resultatet, nemlig at Miljøudvalget prøver at tromle Landdistriktsudvalget. Det synes vi er ret uheldigt, når vi kan se, at vi ikke har fået svar på de spørgsmål, der er rejst.

Så må jeg bare i forbindelse med behandlingen af den her sag sige til hr. Per Clausen, at i uge 10 er mange folketingsmedlemmer

7

slet ikke her på Christiansborg, og at der har været påske. Alle de der dage har egentlig ikke været til rådighed for folketingsmedlemmerne, så derfor kunne vi, hvad angår den her sag, roligt have nogle flere arbejdsdage, inden man nu prøver at tryne det igennem. Derfor kunne det jo være ret interessant at høre, hvad også De Konservative mener om, at man fik den her sag tilbage til udvalget, fik svar på de spørgsmål, der mangler at blive besvaret, for det er uhørt, at man prøver at stemme en sag, som ikke er fuldt belyst, og hvor ikke alle spørgsmålene er besvaret, igennem. Derfor vil vi da håbe på, at Folketinget vil sige ja til at få det sendt tilbage til udvalget, så vi kan få svarene. Så kan det godt være, at det skal være med en anden tidsplan, end hvad der er foreslået fra talerstolen. Det skal jeg ikke forholde mig til, men jeg synes, det er ret og rimeligt, at folketingsmedlemmerne kan få svar på deres spørgsmål. Tak.

Kl. 10:21

Formanden:

Så var der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 10:21

Per Clausen (EL):

Jeg vil godt sige til hr. Dohrmann, at jeg også bemærkede de meget tomme gange her på Christiansborg i uge 10. Jeg har så undersøgt, om de tomme gange skyldtes, at alle mennesker var ude at rejse. Men det skyldtes det ikke, vil jeg bare sige til hr. Dohrmanns oplysning, da hr. Dohrmann sikkert var ude at rejse. Men så vil jeg bare spørge hr. Dohrmann, om han ikke er enig med mig i, at vi altid kan skabe den situation, at der er ubesvarede spørgsmål. For det kræver jo bare, at vi stiller det sidste spørgsmål, sådan cirka samtidig med at behandlingen af sagen starter for tredje gang; så vil der altid være ubesvarede spørgsmål. Det nummer kan jeg da også lave, hver eneste gang jeg har lyst til at lave det. Og jeg takker da for inspirationen fra Venstre og fra Dansk Folkepartis side i den her sag, men jeg synes bare, at man skal lade være med at fremstille det, som om det er udtryk for, at man arbejder seriøst parlamentarisk. For det er ikke udtryk for seriøst parlamentarisk arbejde.

Kl. 10:22

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:22

Jørn Dohrmann (DF):

Tak for det. Jeg vil bare til oplysning for hr. Per Clausen sige, at jeg ikke var ude at rejse i uge 10, og jeg kunne godt have været til møde, hvis det var. Men jeg må også sige, at hele problemet med hensyn til det her forslag jo er, at man fremrykker en tidsplan. Man har et andet udvalg, Landdistriktsudvalget, som har fået en udmelding om, hvad tidsplanen er. Så er det rigtigt, at hr. Per Clausen gerne vil have fremrykket tidsplanen med en måned, og det gør man så ved hjælp af sit flertal. Men det betyder jo bare, at der så er nogle spørgsmål, som bliver stillet, som kommer lidt senere – og her gjorde vi jo så sent som i tirsdags ved andenbehandlingen opmærksom på, at der her inden tredjebehandlingen, under udvalgsbehandlingen, ville kunne komme svar på nogle spørgsmål, som måske kunne rejse nogle nye spørgsmål. Og det er nøjagtig det, der er sket. Det er ikke en situation, vi oplever hver eneste dag, vil jeg sige til hr. Per Clausen. Der må man jo også ligesom prøve at undersøge: Hvor mange gange før er det sket, at man fremrykker en tidsplan med næsten en måned, efter at der er blevet meldt en tidsplan ud?

Så derfor: Vi kan kun betragte det her som en chikane fra hr. Per Clausens side. Altså, Folketinget skal ikke have den tid, som det nu kræver at få lovarbejdet her i Folketingssalen ordentligt belyst. Og det er jo helt nye toner.

Kl. 10:23

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 10:23

Per Clausen (EL):

Sagen er jo, at Landdistriktsudvalget tydeligvis har udvist en ret begrænset interesse for det her lovforslag, indtil tidsfristen blev ændret. Det er jo det ene, man kan sige til det. Det andet, man kan sige til det, er jo, som hr. Jørn Dohrmann udmærket godt ved, at det, når det gælder nogle lovforslag, så er fornuftigt at få dem vedtaget, så hurtigt som det er muligt, så de kan få retsvirkning. Det gælder også det her lovforslag. Men vi har jo på trods af det ikke insisteret på, at der skulle dispenseres fra tidsfristerne; vi har overholdt tidsfristerne. Jeg vil bare sige til hr. Jørn Dohrmann, at kernen i det her forslag jo er, at det handler om at få det gennemført, sådan at det kan få retsvirkning, for at undgå, at der sker det, at der, umiddelbart før vi får det vedtaget, på en række steder bliver gennemført nogle ting, som det her lovforslag præcis skal forhindre. Der er jo ikke nogen grund til at lægge skjul på det: Vi vil have det her lovforslag til at virke så hurtigt som muligt, for vi synes, det er et rigtig, rigtig godt og et rigtig, rigtig fornuftigt lovforslag. Hr. Jørn Dohrmann synes, det er et dårligt lovforslag, og derfor ser han det gerne udsat i så lang tid som muligt. Det kan vi godt være uenige om. Men sagen er, at der har været god tid til at behandle det her lovforslag seriøst.

Kl. 10:24

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:24

Jørn Dohrmann (DF):

Nu er der overhovedet ikke noget forkert i, at det ene udvalg stiller flere spørgsmål end det andet udvalg. Derfor kan man jo egentlig sige, at Landdistriktsudvalget startede med at stille spørgsmål ret tidligt i processen her. Hvis hr. Per Clausen tror, at der *skal* stilles lige så mange spørgsmål i Landdistriktsudvalget som i Miljøudvalget, så tror jeg, man har en forkert opfattelse af det.

Jeg vil bare sige, at det, der er det grundlæggende i det her, jo er det, at der er nogen, der ligesom har haft en tillid til den tidsplan, som var meldt ud – og så kan hr. Per Clausen jo oplyse, om han var til stede på mødet, dengang man første gang vedtog tidsplanen – men der kunne vi konstatere, at der lidt efter blev indkaldt til et nyt møde, hvor tidsplanen så blev rykket en måned frem. Det er da besynderligt, at vi skal se, at man skal operere efter flere forskellige tidsplaner. For så er det jo, at der sagtens kan gå koks i det i de forskellige udvalg, og at man ikke har tid til at stille de spørgsmål, og at nogle så kommer til sidst.

Der synes jeg bare at hr. Per Clausen skulle være så storsindet, at man ligesom behandler de spørgsmål på en seriøs og en ordentlig måde, og at man giver det den tid, der skal til, i stedet for at tvinge det hele igennem.

Kl. 10:25

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så har hr. Hans Christian Schmidt bedt om ordet som privatist.

Kl. 10:26

(Privatist)

Hans Christian Schmidt (V):

Tak for det. Jeg kan jo starte med at sige, at havde vi fulgt den oprindelige tidsplan, som vi plejer at gøre, havde ingen udvalg haft problemer. Så man kan sige, at vi havde ikke behøvet at have en lang

Kl. 10:29

debat i dag. Havde man bare fulgt den tidsplan for dette forslag, som man fra Folketingets side selv havde lagt, havde vi ingen problemer haft. Nu gør man det, at man fremsætter lovforslaget den 7. februar og haster en betænkningsafgivelse i Miljøudvalget igennem den 20. marts. Der er altså 1 måned og 13 dage, og det skal sambehandles i Landdistriktsudvalget.

Vi følger nøje den tidsplan, der ligger der. Vi indkalder ministeren til samråd den 2. april, hvor der er frist for spørgsmål. Samme dag, altså den 2. april, stiller udvalget spørgsmål, og vi får svar i dag kl. 9. Man må da have forståelse for, at når vi får svar på spørgsmål i dag kl. 9, kan det da være, at der er opfølgende spørgsmål. Det havde der ikke været noget problem i, for hvis vi bare havde kørt efter den oprindelige tidsplan, havde vi stillet de oprindelige spørgsmål, som vi skulle, og også de opfølgende spørgsmål, og vi havde afgivet betænkning – alt lige efter bogen.

Så jeg vil gerne have lov at sige til hr. Per Clausen: Man skal ikke begynde at fedte det her af på Landdistriktsudvalget. Vi har orden i sagerne. Det kan godt være, at Miljøudvalget sidder og beslutter nogle ting, der ændrer forudsætningerne for andre udvalg, men det må hr. Per Clausen tage med Miljøudvalget.

Jeg vil heller ikke diskutere det politiske, som jeg hører kører i Miljøudvalget, men Landdistriktsudvalget gør meget ud af det her. Vi besøger alle egne af Danmark, og vi hører om, hvad der sker på øerne og i landdistrikterne, hvor den her lov jo har stor betydning. Når vi så får bemærkninger tilbage fra dem, stiller vi selvfølgelig også spørgsmål.

Nu er det faktisk sådan, at vi her i Folketinget en gang er blevet vejledt i, hvad der sker, hvis man tromler noget igennem i et udvalg. Det er nemlig sådan, at hvis man slår op i »Håndbog i folketingsarbejdet«, kapitel 5, stk. 12, vil man se, at der meget tydeligt står:

»I praksis imødekommer udvalgene dog som hovedregel ønsker fra enkelte udvalgsmedlemmer om at udsætte betænkningsafgivelsen, som f.eks. begrundes med, at medlemmerne har brug for mere tid til at arbejde yderligere med forslaget, eller at en eller flere folketingsgrupper ikke har truffet beslutning om indstillingen til forslaget.«

Det var præcis det, der skete i Landdistriktsudvalget. Så den forudsætning er i orden. Og Præsidiet har – dengang de nuværende regeringspartier var i opposition, og de nuværende oppositionspartier var i regering – behandlet en sag om det her:

»Præsidiet behandlede i januar 2002 en klage over et udvalgs behandling af et konkret forslag, hvor et snævert flertal i udvalget besluttede at afgive betænkning, selv om mindretallet i udvalget ønskede forslaget yderligere belyst. Præsidiet udtalte i den anledning: »Som led i bestræbelserne på at højne kvaliteten i lovgivningsarbejdet, lægger Præsidiet stor vægt på, at lovforslag og beslutningsforslag får en saglig og korrekt behandling i Folketinget. Præsidiet tillægger det således særlig stor betydning, at forslagene som altovervejende hovedregel sikres en behandling, hvor det tilstræbes, at sagen bliver belyst i bred enighed udvalgsmedlemmerne imellem, inden Folketinget træffer sin beslutning«.«

Kære folketingsmedlemmer, det, som jeg på vegne af Landdistriktsudvalget i al beskedenhed beder om, er, at man retter sig efter sin egen håndbog, som man har vedtaget, og som Præsidiet har givet vejledning i hvordan skal forstås. Hvis man kører det her igennem i dag, gør man præcis det modsatte af, hvad der står her i håndbogen, og præcis det modsatte af, hvad Præsidiet har vejledt Folketinget i at gøre. Det er ikke klædeligt, og jeg havde gerne set og håber stadig væk på, at man vil stoppe behandlingen, så Landdistriktsudvalget kan få lov til at gøre sit arbejde færdigt.

Kl. 10:29

Formanden:

Lige et øjeblik. Hr. Flemming Møller Mortensen, en kort bemærkning? Ja, Hr. Flemming Møller Mortensen, en kort bemærkning.

Flemming Møller Mortensen (S):

Mange tak. Jeg vil gerne sige til Hr. Hans Christian Schmidt: Vi sad til udvalgsmødet i tirsdags, og der blev afgivet en tillægsbetænkning. Der bliver nu fremført en voldsom kritik af regeringspartiernes lyst til at sørge for, at den oprindelige tidsplan blev overholdt. Det er det, vi er et flertal i Folketinget som står bag. Kritikken hagler ned over os fra Venstres side, der bliver citeret fra udtalelserne fra Præsidiet, og jeg må bare sige, at som socialdemokratisk ordfører har jeg en rigtig god mavefornemmelse i forhold til det her. Vi har overholdt tidsplanerne, og jeg vil spørge ordføreren: Er det ikke korrekt, at man fremfører argumenter, nu hvor spørgsmålet ikke er blevet besvaret?

Jeg er klar over, at vi startede mødet her i Folketingssalen i dag kl. 10. Klokken 4 minutter over 10 har hr. Hans Christian Schmidt stillet spørgsmål til miljøministeren, og jeg kan meddele hr. Hans Christian Schmidt, at det spørgsmål allerede er nået at blive besvaret, mens hr. Hans Christian Schmidt og jeg her har dialogen. Hvor er problemet henne? vil jeg gerne spørge hr. Hans Christian Schmidt om

Kl. 10:31

Formanden:

Hr. Hans Christian Schmidt.

Kl. 10:31

Hans Christian Schmidt (V):

Ja, det er da meget enkelt. Svarene er kommet kl. 9. Det kan godt være, nogle har den evne, at de kan stille spørgsmål, inden de har set svaret, men jeg kan ikke. Så kl. 9 får jeg dem. Vi sidder i gruppemøde, og heldigvis kan vi jo have computere med. Så jeg starter 12 minutter over 9, og der kommer det første spørgsmål – nu har jeg ellers kun stillet et.

Men det, der er interessant, er, at vi står med hinanden her i Folketinget og debatterer, at det er for dårligt, at folketingsmedlemmer skal bruge mere end en time på at sætte sig ind i svar, de får fra ministeren. Altså, hvad er det for et niveau, vi er på vej ned på? Og det er udelukkende kun, fordi man har ændret en tidsplan. Jeg er da nødt til at sige til ordføreren, at man kan have en lige så god mavefornemmelse, som man vil, men det ændrer jo ikke på datoerne. Det er sådan, at det klokkeklart blev meddelt Landdistriktsudvalget, hvordan den plan er, og efterfølgende har Miljøudvalget lavet den om. Jeg vil så opfordre Præsidiet til at tage det op på et formandsmøde, altså at man for eftertiden holder den tidsplan, der er lavet. For et udvalg besluttede allerede i oktober, i efteråret, at sambehandle det her forslag. Vi må have en ens retningslinje at køre efter.

Kl. 10:32

Formanden:

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 10:32

Flemming Møller Mortensen (S):

Dette hus har naturligvis sine regler, og det er rigtig godt, at hr. Hans Christian Schmidt kan prøve tingene af. Men et flertal i Miljøudvalget er helt enig i, at vi har fulgt procedurer, som vi skal. Til gengæld vil jeg gerne her igen benytte lejligheden til at forklare over for folk, at hr. Hans Christian Schmidt, efter Folketinget er gået i gang med at behandle sine tredjebehandlinger og andenbehandlinger i dag, har stillet spørgsmål til miljøministeren. Det er det tydeligste tegn på, at Venstre har en intention om at udstille et eller andet, som jeg ikke rigtig forstår hvad er, som urimeligt.

Det er klart, at den her sag er ideologisk bundet som så mange andre sager, der bliver taget op her i Folketingssalen, og for mig fremstår det tydeligere og tydeligere, som om Venstre har tabt en sag, som det gør rigtig ondt på Venstre at have tabt. Jeg kan til gengæld sige, at da jeg var ordfører i 2011, og Venstre lavede en ændring af planloven, gjorde det rigtig, rigtig ondt på mig som socialdemokrat. Vi afværger de ting, som Venstre traf beslutning om i 2011, derfor har jeg en rigtig god mavefornemmelse i dag, og det har hr. Hans Christian Schmidt åbenbart ikke.

Kl. 10:33

Formanden:

Hr. Hans Christian Schmidt.

Kl. 10:33

Hans Christian Schmidt (V):

Nej, men det, der er det mest kendetegnende ved ordføreren, er jo, at ordføreren overhovedet ikke forholder sig til det problem, der bliver rejst. Og det er jo trist. Jeg kan da forsikre ordføreren om, at vi agter at stille spørgsmål. Hvad er det da for en holdning at have til folketingsmedlemmers ret til at stille spørgsmål til en regering. Vi har en minister i samråd tirsdag den 2. april. Vi stiller spørgsmål, inden der er gået 4 timer. Det, man hører den socialdemokratiske ordfører sige nu, er: Folketingsmedlemmer skal ikke have lov til at have længere tid end 2 dage til at stille spørgsmål til ministeren. Hvad er det da for en holdning at have? Det har vi da aldrig budt hinanden. Man har én gang oplevet det, og der tog Præsidiet affære og sagde, at sådan skal man ikke behandle hinanden; man skal have lov til at gøre tingene færdige. Jeg tror, de fleste vil forstå, at det ikke er lang tid at få lov til at behandle spørgsmål i et udvalg, når man har haft ministeren i samråd i forgårs. Det er 3 dage.

Kl. 10:34

Formanden:

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 10:34

Per Clausen (EL):

Nu læste hr. Hans Christian Schmidt jo på udmærket vis op, hvad der stod i håndbogen, og hvad Præsidiet har vedtaget, nemlig at man »altovervejende« skal tilstræbe. Jeg tror, at selv hr. Hans Christian Schmidt må erkende, at når man altovervejende skal tilstræbe, findes der muligheder for at lade være med at gøre det, man altovervejende skal tilstræbe, nemlig hvis der er andre vigtige hensyn, der taler for det.

Jeg vil bare sige til hr. Hans Christian Schmidt, at det, der taler for, at vi i denne konkrete sag sørger for, at lovgivningen vedtages så hurtigt, som det er muligt inden for de eksisterende regler, er, at vi ønsker at undgå, at der træffes dispositioner ude i det danske land, som er i modstrid med den her lovgivning, og som vi netop indfører den her lovgivning for at stoppe.

Derfor kan hr. Hans Christian Schmidt være sikker på, at i 99 ud af 100 tilfælde vil jeg uden at ryste på hånden give hr. Hans Christian Schmidt ret. Men det, som vi altovervejende skal tilstræbe, gør vi ikke her, fordi der er andre hensyn, der er større.

Kl. 10:35

Formanden:

Hr. Hans Christian Schmidt.

Kl. 10:35

Hans Christian Schmidt (V):

Jamen det kræver intet svar fra mig andet end en anerkendelse af, at hr. Per Clausen i dag åbent siger: Vi sætter gerne hele lovbehandlingen over styr, altså sådan som vi plejer at behandle hinanden. Det gør ingenting, hvis bare vi har et eget formål, vi skal opnå ved at gøre det på den måde, og så gør vi det.

Jeg vil sige til hr. Per Clausen, at det har jeg kun respekt for. At jeg længe har vist, at det var sådan, det forholdt sig i Enhedslisten, er så noget helt andet, men det er sjældent, vi har hørt det indrømmet her i Folketingssalen, nemlig at man gerne tilsidesætter sine egne principper, hvis det er for egen vindings skyld. Det er så det svar, der står, og det tror jeg da at de fleste kan forholde sig til. Det behøver vi ikke forlænge debatten med.

Kl. 10:36

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 10:36

Per Clausen (EL):

Nu tror jeg, at dem, der hørte, hvad jeg sagde, vil erkende, at hr. Hans Christian Schmidt har en usædvanlig dårlig evne til at høre, for jeg kan jo ikke forestille mig, at hr. Hans Christian Schmidt manipulerer med mine udtalelser. Det ville være noget helt nyt, hvis han gjorde det.

Men jeg vil bare gentage det, jeg sagde: Dette lovforslag er blevet behandlet fuldstændig i overensstemmelse med de regler, vi har, og som jo er blevet på den måde, de er blevet, fordi det sikrer en forsvarlig lovbehandling. Så har vi mulighed for at give længere tid, hvis der er nogen, der ønsker det, og det gør vi næsten altid, for det skal vi altovervejende tilstræbe. Men når vi siger »altovervejende tilstræbe«, betyder det også, at når vi synes, at et lovforslag skal vedtages i løbet af de her 30 dage, så kan vi også gøre det.

Jeg kan da huske, at hr. Hans Christian Schmidt gentagne gange har støttet, at man har behandlet vigtige lovforslag betydelig hurtigere ved at give dispensation. Det har vi jo ikke gjort i den her sag. Vi har bare sørget for, at vi gør det så hurtigt, som vi kan, på en måde, som sikrer en forsvarlig lovbehandling. Men det er rigtigt, at muligheden for at trænere det her og trække det ud har vi i den her sag afvist at acceptere.

Kl. 10:37

Formanden:

Hr. Hans Christian Schmidt.

Kl. 10:37

Hans Christian Schmidt (V):

Her er der ingen diskussion om, at man slet ikke behøver forestille sig, at der skal gives dispensation. Vi skal bare opføre os på den måde, som det er beskrevet i håndbogen.

Nu forstår jeg, at Enhedslisten klart siger: Vi havde 2½ måned til behandling, men da vi for egen vindings skyld og for at fremme Enhedslistens politik ønsker at få det igennem lidt hurtigere, så giver vi en måned mindre til at stille spørgsmål. Så kommer der heller ikke så meget forvirring om forslaget, og ministrene kan ikke komme i så meget krydsild, og det er noget, Enhedslisten synes er en god ting. Derfor siger Enhedslisten: Normalt, når det er vores egne sager, skal man have åbenhed og masser af tid til debat, men hvis der er noget, hvor vi selv kan vinde ved det og det er til vores egen fordel, ja, så giver vi gerne køb på sådan nogle rettigheder.

Det er en melding, som jeg da kun kan rose Enhedslisten for at komme med ærligt i Folketingssalen. Men det gør da ikke, at jeg beundrer dem.

Kl. 10:38

Formanden:

Hr. Jørn Dohrmann har en kort bemærkning.

Kl. 10:38

Jørn Dohrmann (DF):

Tak. Jeg vil bare gerne spørge hr. Hans Christian Schmidt, om det ikke er rigtigt, at under samrådet den 2. april og også under udvalgsmødet gjorde vi netop opmærksom på, at når svarene kom så sent efter samrådet, kunne det være en mulighed, at der var nogle svar, som krævede yderligere spørgsmål. Så vi havde jo i udvalgsbehandlingen gjort opmærksom på, at det måske krævede noget mere tid, og spurgt, om udvalget ikke ville være indstillet på det. Og der var ikke nogen, der udtrykte sig negativt på det område. Det var sådan nærmere tilbagelænet. Nogle var måske ikke engang mødt frem i udvalget.

Men var det ikke den forståelse, vi ligesom viste regeringen, og det spørgsmål, vi stillede, nemlig at vi gerne ville have den tid, der skulle til? Vi ønskede ikke, at det her lovforslag skulle hastes igennem. Tak.

Kl. 10:39

Formanden:

Hr. Hans Christian Schmidt.

Kl. 10:39

Hans Christian Schmidt (V):

Jo, det kan jeg jo fuldt bekræfte, men hvad endnu værre var, var, at vi i Landdistriktsudvalget måtte konstatere, at mens vi sad med ministeren i samråd tirsdag den 2. april, havde Miljøudvalget allerede besluttet sig for at afgive tillægsbetænkning om eftermiddagen. Det vil sige, at vi ikke engang kunne nå at have 4 timer til at stille spørgsmål, få svarene og stille opfølgende spørgsmål, inden der blev afgivet tillægsbetænkning i Miljøudvalget. Jeg kan simpelt hen ikke forstå, at man mener, det er en ordentlig måde at behandle andre udvalg på.

Men altså, jeg kan bekræfte, at sådan forløb det, og at alle har været oplyst om det. Så derfor gør man jo det her fuldt oplyst.

Kl. 10:39

Formanden:

Hr. Jørn Dohrmann.

Kl. 10:40

Jørn Dohrmann (DF):

Jamen det, der er det pudsige, er jo også, at vi ligesom ikke har fået at vide, hvor mange gange det er sket før under den tidligere regering, at man har fremrykket tingene med en måned i udvalget. Der skal jeg bare spørge hr. Hans Christian Schmidt, om han har fået det her, hvad skal man kalde det, svar på, hvor mange gange en tidsplan er blevet rykket frem med en måned, for indtil nu er det ikke blevet bekræftet, i hvert fald i udvalget, at det er sket på nogen tidspunkter. Men det kan være, hr. Hans Christian Schmidt har svaret.

Kl. 10:40

Formanden:

Hr. Hans Christian Schmidt.

Kl. 10:40

Hans Christian Schmidt (V):

Næh, det har jeg ikke. Altså, det må jeg sige, det har jeg ikke fået. Men jeg har sådan set bare kunnet finde en ledetråd i at gå ind og kigge på, hvad Præsidiet tidligere har sagt, og Præsidiet har sagt:

»Som led i bestræbelserne på at højne kvaliteten i lovgivningsarbejdet lægger Præsidiet stor vægt på, at lovforslag og beslutningsforslag får en saglig og korrekt behandling i Folketinget. Præsidiet tillægger det således stor betydning, at forslagene som altovervejende hovedregel sikres en behandling, hvor det tilstræbes, at sagen bliver

belyst i bred enighed udvalgsmedlemmerne imellem, inden Folketinget træffer sin beslutning.«

Det er det, der ikke sker nu, og det, jeg så hører fra Enhedslisten, er, at det var, fordi det var noget, Enhedslisten havde et ønske om at fremme for sig selv, og det er jo et svar, som jeg må tage til efterretning.

Kl. 10:41

Formanden:

Fru Lone Loklindt for en kort bemærkning.

Kl. 10:41

Lone Loklindt (RV):

Jeg vil gerne spørge hr. Hans Christian Schmidt, om ikke det er rigtigt, at høringsnotatet, som er dateret den 14. januar, er kommet alle her i Folketinget i hænde allerede midt i januar, at lovforslaget blev fremsat den 7. februar, og at den endelige tidsplan faktisk blev udsendt samtidig med den oprindelige tidsplan, så det faktisk er kommet alle til kendskab, at der blev lavet en tidsplan med frist for spørgsmål og svar den 18. marts frem for den 2. april. Kan hr. Hans Christian Schmidt bekræfte, at det også er kommet Udvalget for Landdistrikter og Øer til kendskab til dets behandling af sagen?

Kl. 10:42

Formanden:

Hr. Hans Christian Schmidt.

Kl. 10:42

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg kan i hvert fald bekræfte, at havde man fulgt den fuldstændig almindelige tidsplan og ikke siddet og lavet fiksfakserier, havde vi ingen problemer haft. Derfor skal vi selvfølgelig have en drøftelse af det her, for så må det jo være sådan, at vi nøje skal have aftalt spilleregler om, at vi skal følge med i hver eneste ting, der foretages i et udvalg, når man ikke får den meddelelse. Jeg er bare nødt til at sige, at det er trist, at vi har den debat med hinanden. Det er slet ikke noget, regeringen er inddraget i. Det er simpelt hen et ønske, visse folketingsmedlemmer har for at forhindre andre folketingsmedlemmer i at udøve deres parlamentariske ret. Det er trist. Havde det bare være regeringen, kunne jeg jo skælde ud på regeringen, men det kan jeg ikke.

Det her er sådan, at miljøministeren stillede op og kom tirsdag den 2. april, og jeg tror da, at de fleste, der følger den debat, godt kan forstå, at det ikke er urimeligt, at Udvalget for Landdistrikter og Øer skal have lidt mere end 2½ dag til at behandle det, efter man har haft møde med miljøministeren. Ellers giver det jo ingen mening at have samråd. I et samråd bliver man jo oplyst om nogle ting, og miljøministeren svarede for sig, men hun svarede ikke på den måde, som vi havde ønsket os, og derfor stiller vi spørgsmål.

Kl. 10:43

Formanden:

Fru Lone Loklindt.

Kl. 10:43

Lone Loklindt (RV):

Nu har vi her en meget lang diskussion om formalia og tidsfrister osv. Der er jo ingen tvivl om, at vi i regeringspartierne og flertallet bag det her forslag mener at have overholdt reglerne.

Men jeg kunne egentlig godt tænke mig at vide, om der i de ting, der er kommet frem, i de spørgsmål, der er blevet stillet, og i de mange svar, der er blevet givet, er noget indholdsmæssigt, som ændrer Venstres holdning? Er der ting, som grundlæggende ændrer Venstres holdning til det her lovforslag, for så er det måske interessant for både lyttere og seere og de øvrige medlemmer at høre, hvad

det er for nogle ting, der er i gang med at ændre sig i partiets holdning med hensyn til, hvordan man vil stemme ved behandlingen af det her lovforslag?

Kl. 10:44

Formanden:

Hr. Hans Christian Schmidt.

Kl. 10:44

For stemte 52 (V, DF, LA og KF), imod stemte 58 (S, RV, SF og EL), hverken for eller imod stemte 0.

Det vil sige, at forslaget er forkastet.

Vi genoptager behandlingen af forslaget, men vi genoptager altså ikke diskussionen, om vi skal afbryde behandlingen.

Kl. 10:47

Kl. 10:47

Hans Christian Schmidt (V):

Det her er jo meget enkelt, for det er sådan, at Folketinget har Udvalget for Småøer, som består af medlemmer fra Udvalget for Landdistrikter og Øer. Udvalget for Småøer har været ude at besøge flere af de her øer, og de her ændringer, der kommer nu, som jeg også har stillet et spørgsmål om til miljøministeren, og som jeg kan forstå den socialdemokratiske ordfører er irriteret over at jeg stiller et opfølgningsspørgsmål til. Jeg spørger, om ministeren kunne overveje, om man kunne lave nogle særregler for øerne, for de siger på øerne, når vi besøger dem, at de har store problemer, fordi kommunerne ikke imødekommer, at de får de muligheder på øerne, som de kunne tænke sig.

Det er da noget, vi skal have boret i, det er noget, vi skal bruge tid på, og det ville vi så gøre i Udvalget for Småøer, hvis vi havde haft mere end 2½ dag. Og hvis ikke man udsætter det her møde i dag med afstemningen om L 147, får vi selvfølgelig ikke muligheden for at gøre det i forbindelse med lovforslaget. Det er selvfølgelig utilfredsstillende, men det vil jo ikke kunne lægge en mundkurv på Udvalget for Småøer. De vil jo fortsætte den her diskussion. Det er bare ærgerligt, at det kommer til at foregå på en sådan måde. Det synes jeg ikke vi skulle have gjort mod hinanden.

Kl. 10:45

Afstemning

Forhandling

Formanden:

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

Er der nogen, der ønsker ordet?

Det er der ikke, og så går vi til afstemning.

For stemte 62 (S, RV, SF, EL og KF), imod stemte 46 (V, DF og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Formanden:

Jeg må forstå det sådan, at der er stillet forslag om, at vi afbryder behandlingen ved tredjebehandlingen, og derfor kan jeg egentlig ikke se formålet med at fortsætte en procedurediskussion nu. Jeg var lidt i tvivl om, om det var et forslag eller en henstilling, men jeg synes, at man må skride til en afstemning nu.

Kl. 10:45

Forslag om standsning af sagens behandling

Formanden:

Jeg har godt set, at flere har bedt om ordet, men det her har udviklet sig til en meget langstrakt procedurebehandling, og sagens kerne er i alle de indlæg, der har været indtil videre, om man skal afbryde behandlingen. Det forstår jeg der er stillet forslag om. Derfor vil jeg foreslå, at vi tager en afstemning om det. Den kan man jo også tage en procedurediskussion om efter reglerne om korte bemærkninger, altså om man vil have en sådan afstemning – for eller imod.

Er der nogen, der ønsker ordet til det?

Det er der ikke. Så går vi til afstemning om det stillede forslag om at afbryde behandlingen med henblik på en ny udvalgsbehandling.

Kl. 10:46

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 3. behandling af lovforslag nr. L 112:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø og om ophævelse af lov om arbejdsmiljøcertifikat til virksomheder. (Præcisering af anvendelsesområdet, hvad angår psykisk arbejdsmiljø og overførelse af reglerne om certifikat til lov om arbejdsmiljø m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 10.01.2013. 1. behandling 17.01.2013. Betænkning 27.02.2013. 2. behandling 02.04.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:48

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så går vi til afstemning.

Kl. 10:48

Afstemning om standsning af sagens behandling

Formanden:

Dem, der stemmer for, at vi skal afbryde behandlingen, skal stemme grønt, og dem, der stemmer imod, at vi skal afbryde behandlingen, skal stemme rødt.

Jeg slutter afstemningen.

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu. Her slutter afstemningen.

For stemte 103 (V, S, DF, RV, SF, EL og KF), imod stemte 5 (LA), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Kl. 10:50

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 3. behandling af lovforslag nr. L 124:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om digital indberetningsløsning til brug for anmeldelse af sygefravær samt anmodning om refusion af sygedagpenge og dagpenge efter barselloven, lov om sygedagpenge og barselloven. (Digital kommunikation om tilskudsordninger m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 30.01.2013. 1. behandling 05.02.2013. Betænkning 20.03.2013. 2. behandling 02.04.2013. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:48

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, så vi går til afstemning.

Kl. 10:49

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu. Her slutter afstemningen.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget med 107 stemmer og vil nu blive sendt til statsministeren.

[For stemte 107 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 20: Forslag til folketingsbeslutning om ændring af au pair-ordningen.

Af Jørgen Arbo-Bæhr (EL) m.fl. (Fremsættelse 02.11.2012. 1. behandling 07.02.2013. Betænkning 20.03.2013).

Kl. 10:49

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen drejer sig i første omgang om det stillede ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen om ændringsforslaget sluttet, og vi går til afstemning.

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (EL)? Det er vedtaget.

Kl. 10:50

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen drejer sig herefter om lovforslaget i sin helhed. Ønsker nogen at udtale sig om forslaget?

 $\operatorname{Hr.}$ Jørgen Arbo-Bæhr som forslagsstiller og ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:50

(Ordfører)

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Først og fremmest vil jeg godt takke ordførerne for første behandling af det her forslag, og ikke mindst har regeringens ordførere udtrykt, at der nok skal ændres ved au pair-ordningen.

Vi ved jo godt, at nogle af au pairerne behandles for dårligt. Vi har set det på film, vi har set det i aviserne og af en undersøgelse, lavet af filippinsk au pair her i landet, som viser, at over 50 pct. af dem enten får mindre i løn, end de skal have, eller har ingen rettigheder. Ikke mindst har den sidste rapport understreget, at mange af dem arbejder for meget og får for lidt i betaling, og som noget af det værste kan de ikke klage over deres værtsfamilier, hvis de vil undgå at blive sendt hjem med det første fly.

Vi ved jo godt, at det store flertal kommer hertil fra tredjeverdenslande, og at de kommer primært fra Filippinerne; derudover kommer en del fra Thailand, Rusland og Ukraine. De kæmper med næb og kløer for at kunne tjene til at sende penge til deres familie, så den kan overleve.

På den anden side kan vi jo kigge på, hvem der er værtsfamilerne her i landet. Jeg ved jo ikke, om det kun er velhavere, som har en au pair, men hvis jeg kigger på, hvor de bor, så slår det mig, at de fleste bor i Gentofte, Hørsholm, Rudersdal og Lyngby-Taarbæk Kommuner. Jeg tror ikke, at det er en overvurdering, når jeg siger, at det er velhaverkommuner.

Alt i alt kan jeg konkludere, at det er et overvældende ulige bytte. Jeg går jo ikke ind for at afskaffe ordningen, men jeg vil også, selv om man vil stemme imod dette forslag, holde fast i, at vi bør give au pairerne nogle langt bedre redskaber, så de kan forsvare deres egne interesser.

Nu har ministeren jo igangsat en større undersøgelse på området, den skal give Folketinget et videnbaseret grundlag at stå på, og på baggrund af det vil vi så i fællesskab kunne diskutere, om der er elementer i ordningen, der skal justeres. Vi forventer jo, at undersøgelsen er færdig her i forsommeren 2013. Der er både en ekstern del og en intern del i undersøgelsen, den eksterne del laves af SFI, og den interne del laves af Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering.

Jeg håber og tror på, at når undersøgelsen er færdig, kan vi sammen modernisere ordningen og gerne på baggrund af dette beslutningsforslags indhold. Jeg glemmer jo ikke, da vi første gang diskuterede au pair-ordningen på et samråd så langt tilbage som den 22. februar 2012, hvor ministeren sagde, at hun var klar til at kigge ordningen efter i sømmene, så jeg vil holde ministeren fast på dette, ikke mindst af hensyn til de mange, som i dag arbejder som au pair i Danmark.

Kl. 10:53

Formanden:

Tak til ordføreren.

Der er ikke flere bemærkninger til forhandlingen om forslaget som helhed, så vi går til afstemning.

Kl. 10:53

Afstemning

Formanden:

Vi stemmer om forslagets endelige vedtagelse nu. Jeg slutter afstemningen.

For stemte 8 (EL), imod stemte 100 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 51: Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af varighedsbegrænsningen på sygedagpenge.

Af Finn Sørensen (EL) m.fl. (Fremsættelse 17.01.2013. 1. behandling 28.02.2013. Betænkning 20.03.2013).

Kl. 10:54

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen drejer sig i første omgang om de stillede ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Kl. 10:54

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (EL)? Det er vedtaget.

Kl. 10:54

Forhandling

Formanden:

Derefter tager vi debatten om forslaget som helhed, og der har hr. Finn Sørensen ønsket ordet som ordfører for forslagsstillerne og for Enhedslisten.

Kl. 10:55

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Tak.

Kan man forestille sig, at medlemmer af en regering og medlemmer af de partier, der står bag regeringen, vil stemme imod deres eget regeringsgrundlag? I en normal verden, i et normalt Folketing og med, undskyld mig ordvalget, en normal regering skulle man jo

ikke kunne forestille sig, at noget sådant kunne finde sted. Vi må jo gå ud fra, at når man har arbejdet med det her regeringsgrundlag oven i købet i 14 dage afsondret fra virkeligheden, undskyld mig ordvalget, så har man da i hvert fald gennemarbejdet sine forslag. Man har regnet på, om man nu havde råd til at gennemføre dem, og man ville så også gøre det. Men jeg er bange for, at der lige om lidt vil vise sig det helt utrolige, nemlig at regeringspartierne stemmer imod deres eget regeringsgrundlag.

Hvad står der i det regeringsgrundlag på side 48? Der står, at regeringen vil afskaffe varighedsbegrænsningen på sygedagpenge, punktum. Hvad står der i det beslutningsforslag, vi skal stemme om om lidt? Der står, at Folketinget pålægger regeringen at fremsætte et lovforslag, der ophæver varighedsbegrænsningen på sygedagpenge. Der står også noget om nogle datoer, det er irrelevant i den her forbindelse

Ved førstebehandlingen af det her forslag kunne vi jo altså konstatere, at regeringspartierne ikke kunne stemme for den sætning i deres eget grundlag. Det er jo meget overraskende, når man tænker på, at de samme regeringspartier sammen med Enhedslisten gik til valg på, at vi skulle indfri lige nøjagtig den her sætning, at de tre regeringspartier sammen med Enhedslisten under den tidligere regering hele tre gange fremsatte et fælles beslutningsforslag om, at vi skal indfri den sætning, som står i Enhedslistens beslutningsforslag og i regeringsgrundlaget.

Jeg er helt sikker på, at en af grundene til, at vi vandt det folketingsvalg, var de tusindvis af mennesker og deres familier, som med god grund var bekymrede over den situation, man kommer i, når ens sygedagpenge stopper i en situation, hvor man ikke er rask nok til at komme tilbage på arbejdsmarkedet. Der havde vi, de tre regeringspartier og Enhedslisten, i fællesskab tændt et lys, et håb, hos de mange tusinde mennesker, og de blev rigtig glade, da de så regeringsgrundlaget, hvor vi fastholdt den fasttømrede enighed, som regeringspartierne og Enhedslisten havde under det tidligere folketingsflertal. Men nu vil man altså ikke stå ved, hvad man har skrevet i sit eget regeringsgrundlag, og hvad vi i fællesskab har kæmpet for i rigtig mange år.

Begrundelsen er, at man altså nu fra regeringens side har fremsat et forslag, hvormed man mener at leve op til regeringsgrundlaget. Begrundelsen er, at man nu vil afskaffe det problem, som mange langtidssyge er kommet ud for, når de har mistet sygedagpengene, nemlig at de skulle på kontanthjælp, men at de ikke var berettiget til at få den. Nu vil man så indføre en særlig ydelse for mennesker, der mister deres sygedagpenge, og som ikke er raske nok til at komme i arbejde. Den tankegang har vi kvitteret for, og det er selvfølgelig et fremskridt. Det er bare ikke det, der står i regeringsgrundlaget.

Kl. 10:59

Jeg tror, at regeringspartierne og regeringen er enig med mig i, at der er forskel på sygedagpenge og på kontanthjælp. Og når man kigger på, hvad der i øvrigt ligger i det forslag, som så ikke er til behandling, men det er jo begrundel*sen* for, at man ikke vil stemme for Enhedslistens beslutningsforslag, vil man se, at der jo ligger en dramatisk forringelse i det, fordi man nedskærer sygedagpengeperioden fra 52 uger til 26 uger, således at mange tusinde flere, hvis det bliver vedtaget med de borgerlige stemmer senere hen og forhandlet på plads og alt det der, vil komme i den situation, som vi var enige om vi skulle undgå.

Den forbedring, der ligger i forhold til muligheden for en kontanthjælpsydelse, ændrer jo ikke på det forhold, at vi har lovet vores vælgere – og vi er de tre regeringspartier og Enhedslisten i fællesskab – at vi ville indfri det, som står i regeringsgrundlaget.

For at genopfriske hukommelsen hos regeringspartiernes medlemmer af det høje Ting, der lige om lidt skal stilles over for, om de vil stemme imod deres eget regeringsgrundlag, vil jeg gerne lige citere fra den sidste gang, vi i fællesskab fremsatte beslutningsforslag i det her Folketing om at afskaffe varighedsbegrænsningen. Det var nemlig i 2009.

Dengang skrev vi i fællesskab: Både handicaporganisationer, faglige organisationer, pressen og et stort antal borgere har gentagne gange fremlagt fyldig dokumentation for de alvorlige konsekvenser, som ophør af sygedagpengeudbetalingen medfører. For de fleste sygemeldte fører ophør af sygedagpenge til enorm usikkerhed om, hvad fremtiden vil føre med sig. Den usikkerhed kan i sig selv være en meget væsentlig barriere for tilbagevenden til arbejdsmarkedet, fordi den enkelte bruger alle ressourcer på at spekulere over de økonomiske og helbredsmæssige problemer, som de står i. Dermed har den enkelte sjældent overskud til selv at arbejde for at komme tilbage i job, og for nogle har den mistede ret til sygedagpenge en direkte negativ betydning for deres fysiske og ikke mindst psykiske velbefindende. I en række tilfælde fører de mistede sygedagpenge til så alvorlige sociale følger som gældsættelse, tvangsauktion, tvangsudsættelse og skilsmisse. Der er behov for både bedre opfølgning og ophævelse af varighedsbegrænsningen.

Det er lige så aktuelt i dag, som det var, dengang vi skrev det.

Kl. 11:02

Formanden:

Der en kort bemærkning fra hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 11:02

Leif Lahn Jensen (S):

Tak. Jamen jeg vil da bare stille ordføreren et meget kort spørgsmål: Er det korrekt, at regeringen i sit udspil på sygedagpengeområdet rent faktisk løser det problem, så mennesker efter det her ikke står uden forsørgelse – altså en helt klar forbedring i forhold til de regler, der er nu? Er det korrekt?

Kl. 11:02

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:02

Finn Sørensen (EL):

Det har jeg jo allerede sagt i min ordførertale, altså at det er en forbedring. Nu er det jo ikke mig, der skal stille spørgsmål til ordføreren, så jeg vil bare konstatere, at det er en forringelse, at man nedskærer sygedagpengeperioden til 26 uger, og at det, man foreslår, ikke er det, der står i regeringsgrundlaget.

Kl. 11:02

Formanden:

Ikke mere? Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 11:02

Leif Lahn Jensen (S):

Det er godt. Jeg hører altså Enhedslistens ordfører hermed sige, at den her regering er kommet med et udspil og har sørget for, at mennesker ikke længere står uden forsørgelse, så de her 1.400 mennesker får et bedre liv, altså at det er det, der står i det her udspil. Det siger jeg tak for.

Kl. 11:03

Formanden:

Tak til ordføreren. Så har hr. Søren Pind bedt om ordet som privatist. Kl. 11:03

(Privatist)

Søren Pind (V):

Jeg kan forstå på Enhedslistens ordfører, at det er en overraskelse for ham, at ikke *en* regering, men *denne* regering ikke vil gennemføre, hvad der står i sit grundlag. Der må jeg sige, at jeg er overrasket

over, at Enhedslisten ikke følger bedre med i dansk politik, og jeg vil egentlig godt henstille til Enhedslisten, at man sætter sig ind i dansk politik og begynder at forstå dansk politik. For jeg må egentlig ærligt sige, at oppositionen keder sig efterhånden lidt. Det er lidt kedeligt at se det daglige skuespil opført, hvor Enhedslisten for at tække sit bagland hugger løs på regeringen konstant og siger, at regeringen er forfærdelig, regeringen er rædselsfuld, regeringen gør ikke dit, regeringen gør ikke dat, og samtidig sidder man og holder regeringen oppe og ved magten konstant med udsagn om, at det jo vil blive endnu værre, hvis der kommer en ny og anderledes regering.

Der er sager som den, vi havde før, hvor Enhedslisten, Det Radikale Venstre alle de gange, hvor jeg f.eks. stod på den her talerstol som integrationsminister, brokkede sig over den mindste formalitet. Nu sidder man og tilsidesætter det hele, man stemmer bare for den rå magt, samtidig med at man lader, som om man stadig har den moralske kåbe på. Kan vi ikke godt blive fri for det?

I det mindste kan det dog tjene til det formål, at vi, hvis det engang skifter, og man kan jo aldrig rigtig forudskikke, hvornår det sker, men en dag vil det jo ske – nogle håber på, det sker sent, andre på, at det sker hurtigt – så dog i det mindste kan blive fri for at høre på den kolossale omgang moralisering. Hold nu op, gå ind i baglokalerne og klar det, det er ikke kønt for folkestyret.

Kl. 11:05

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Juhl, må jeg forstå.

Kl. 11:05

Christian Juhl (EL):

Jeg vil gerne spørge hr. Søren Pind, hvad han mener om selve indholdet i forslaget.

Kl. 11:05

Formanden:

Hr. Søren Pind.

Kl. 11:05

Søren Pind (V):

Om selve indholdet i forslaget har jeg kun at sige, at det endnu en gang repræsenterer en gang varm luft fra Enhedslistens side for at drille regeringen, og for at sige til Enhedslistens bagland: Se os, vi gør alt, hvad vi kan, vi prøver virkelig at se ud, som om vi fremmer vores sag. Men sagen er, at det er stor ståhej for ingenting. Vær dog ærlig omkring det. Det er jo, fordi man er bange for sit snarligt kommende landsmøde, hvor baglandet vil kræve, at man vælter den siddende regering. Det er jo bare det, det handler om: Se os, se os, se os! Det er jo det, man gør.

Kl. 11:06

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 11:06

Christian Juhl (EL):

Jeg prøver igen. Selv om man er konservativ, kan det vel godt lade sig gøre at bryde igennem.

Til hr. Søren Pind vil jeg sige, at indholdet i forslaget er, at man gerne vil have ophævet varighedsbegrænsningen af sygedagpengene. Hvad mener hr. Søren Pind om at ophæve varighedsbegrænsningen af sygedagpengene? Jeg prøver lige at gentage: Hvad mener hr. Søren Pind om en ophævelse af varighedsbegrænsningen af sygedagpengene? Er det forstået?

Kl. 11:06

Formanden:

Hr. Søren Pind.

Kl. 11:06

Søren Pind (V):

Nu har jeg jo været på rejse med det ærede medlem, og det glæder mig, at han på den rejse har fået det indtryk, at min personlige livsførelse er konservativ, men jeg er dog Venstremand. Det være sagt for en god ordens skyld.

Omkring det formelle indhold fastholder jeg, at det her bare er et drilleforslag. Det er intet andet, og jeg synes ærlig talt, at i en tid, hvor befolkningen står til fuldstændig at have mistet tilliden til regeringen, og hvis man erindrer sig, hvad fru Helle Thorning-Schmidt sagde, da meningsmålingerne var langt anderledes for den tidligere regering, er det her jo det rene hykleri. Så det eneste, hr. Christian Juhl har ud af det her, er at øge leden ved folkestyret – øge leden ved folkestyret – og derfor gider jeg slet ikke gå ind i en substansdebat om forslaget.

Kl. 11:07

For stemte 17 (DF og LA), imod stemte 90 (V, S, RV, SF, EL og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

16) 2. behandling af lovforslag nr. L 117:

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af dopingfri idræt. (Elektronisk register over dopingsanktionerede).

Af kulturministeren (Marianne Jelved).

(Fremsættelse 16.01.2013. 1. behandling 24.01.2013. Betænkning 13.03.2013).

Kl. 11:09

Formanden:

Tak til hr. Søren Pind. Er der flere, der ønsker ordet? Beskæftigelsesministeren? Nej.

Så er forhandlingen sluttet. Vi går til afstemning.

Kl. 11:07

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om forslagets endelige vedtagelse. Jeg slutter afstemningen.

For stemte 8 (EL), imod stemte 98 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 31: Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af nummerplader med dannebrog.

Af Mikkel Dencker (DF) m.fl.

(Fremsættelse 22.11.2012. 1. behandling 18.01.2013. Betænkning 20.03.2013).

Kl. 11:08

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så går vi til afstemning.

Kl. 11:08

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om forslagets endelige vedtagelse. Jeg slutter afstemningen.

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag. Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 120:

Forslag til lov om ændring af lov om ophavsret. (Forlængelse af beskyttelsestiden for udøvende kunstnere og fremstillere af lydoptagelser, ophør af aftale om overdragelse af en udøvende kunstners rettigheder, udøvende kunstneres ret til årligt supplerende vederlag m.v.).

Af kulturministeren (Marianne Jelved).

(Fremsættelse 23.01.2013. 1. behandling 31.01.2013. Betænkning 20.03.2013).

Kl. 11:09

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 11:10

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-3, tiltrådt af udvalget? De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 101:

Forslag til lov om ændring af markedsføringsloven, retsplejeloven, lov om finansiel virksomhed og lov om betalingstjenester og elektroniske penge. (Styrkelse af Forbrugerombudsmandens processuelle beføjelser og håndhævelsesbeføjelser i forhold til finansielle virksomheder m.v. samt styrkelse af beskyttelsen af børn og unge i forbindelse med markedsføring af alkohol).

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen). (Fremsættelse 12.12.2012. 1. behandling 15.01.2013. Betænkning 19.03.2013).

Kl. 11:10

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at også dette lovforslag går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

19) 1. behandling af lovforslag nr. L 184:

Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven. (Gebyr for anmeldelse af fusioner).

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen). (Fremsættelse 13.03.2013).

Kl. 11:10

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Kim Andersen som Venstres ordfører.

Kl. 11:11

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Det lovforslag, vi her har til behandling, L 184 fra erhvervs- og vækstministeren, drejer sig om, at man skal have tilført Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen nogle penge for at kunne gennemføre en kontrol af virksomheder, der fusionerer på baggrund af nogle lovkrav, vi har vedtaget her i Folketinget.

Vi synes, det er ganske rimeligt, at man skal kontrollere virksomheder, som fusionerer, og at man også kan stille krav til virksomhederne og dermed til fusionen i en sådan proces. Men det er en myndighedsopgave, som skal løses, og det er myndighedens ansvar, i det her tilfælde Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, at gennemføre denne undersøgelse og denne proces og dermed også at finansiere den.

Vi er i en tid, hvor virksomhederne i Danmark har alt for høje omkostninger. Opgaven er at lette erhvervslivet for unødvendige byrder, unødvendige omkostninger, med henblik på at forbedre konkurrenceevnen, så vi igen kan få skabt vækst i danske virksomheder og få øget beskæftigelsen. Det er opgaven. Det er faktisk ikke det modsatte. Det er ikke at komme med nye udgifter, nye omkostninger, nye gebyrer. Selv om vi her taler om et provenu i størrelsesordenen 11 mio. kr. – og jeg erkender, at det ikke er det, der redder danske virksomheders konkurrenceevne – er det et skridt i den forkerte retning. Det kan vi i Venstre ikke støtte.

Vi er imod forslaget, fordi det rent principielt går i stik modsat retning af det, der er brug for i tiden, og som vi så hårdt arbejder for. Danske virksomheder skal gøres mere konkurrencedygtige. Vi er nødt til at tage det helt seriøst og helt bogstaveligt. Det betyder, at vi også i sager, som vedrører relativt små beløb, bliver nødt til at være principielle og ordholdende over for virksomhederne, hvad angår den målsætning, som vi i og for sig så ofte i så mange fine taler bekræfter hinanden i. Derfor er det her ikke et rigtigt forslag.

Staten og regeringen må finde de midler og ressourcer, der skal til, for at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen på det her område kan varetage sine forpligtelser. Jeg tror også godt, det kan lade sig gøre. Det er jo ikke små budgetter, vi i forvejen opererer med inden for denne styrelse og inden for Erhvervs- og Vækstministeriets og statens ramme i det hele taget, så mon ikke også de her små 11 mio. kr. kan findes?

Jeg vil i øvrigt sige, at det, der her er lagt op til i erhvervs- og vækstministerens lovforslag, vil give et provenu, som faktisk fuldstændig svarer til den udgift, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har med disse opgaver vedrørende fusionskontrol. Det vil altså sige, at det skal være fuldstændig selvfinansierende for virksomhederne at få udført denne myndighedsopgave. Det virker altså bagvendt, må jeg sige. Tænkt sig, at staten skal varetage en så vigtig funktion, og så har man ikke et gran af egenfinansiering involveret i det. Det er heller ikke rimeligt. Det er skruen uden ende. Det ville jo være fuldstændig omkostningsfrit at stille alle mulige kontrolkrav, godtgørelseskrav og dokumentationskrav op, når man på den måde bare kan udskrive regningen til virksomhederne, så de selv skal finansiere det. Det er altså en fuldstændig forkert vej at gå.

I det hele taget må jeg nok sige, at det her med at bede borgere og virksomheder om at betale skat, oven i købet en af verdens højeste skatter, og så bagefter komme og opkræve betaling hos de pågældende for at få løst de opgaver, som samfundet beder om og skal stå for, hænger jo ikke sammen. Det er simpelt hen Ebberød Bank.

Det her forslag er ikke noget stort forslag, men det er et principielt forslag, og det er nogle forkerte principper, det bygger på, som så meget andet for den her regering, og derfor kan vi ikke støtte det.

K1 11·15

Formanden:

Der er vist et par korte bemærkninger. Først er det hr. Benny Engelbrecht.

K1. 11:15

Benny Engelbrecht (S):

Det er bare et simpelt spørgsmål. Det er jo finanslovsstof, og det er globaliseringsmidler. Ved globaliseringsmidlernes udløb udløb også muligheden for at kunne finansiere, som man hidtil har gjort. Så jeg skal bare bede hr. Kim Andersen om at genopfriske Folketingets hukommelse i forhold til, hvor i Venstres finanslovsforslag det var, at man selv foreslog en finansiering af dette område.

Kl. 11:16

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:16

Kim Andersen (V):

Vi har ikke bedt om at få afklaret, hvor det her forslag skal finansieres. Vi har ikke stillet krav om, på hvilken ramme udgiften skal føres. Vi siger bare, at vi ikke har brug for at pålægge virksomhederne flere udgifter. Det, at nogle virksomheder indgår i en fusion, kan være rigtig, rigtig fornuftigt også for værditilvæksten og jobskabelsen her i landet. Dette, at man er med til at lave nogle nye strukturer inden for et forretningsområde, inden for et erhverv, kan være rigtig klogt og rigtig nyttigt. Det kan være med til at få en branche og få nogle virksomheder til at overleve i en international konkurrence, ved at de får en størrelse, en større volumen, en større samlet kompetence, som gør, at de kan begå sig på eksportmarkederne. Så der er rigtig meget fornuft i, at man kan gennemføre fusioner blandt virksomhederne, og det er ikke noget, vi skal belægge med gebyrer. Hvordan regeringen så vil kontoføre en udgift som den her er altså et anliggende for en til enhver tid siddende regering.

Kl. 11:17

Formanden:

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 11:17

Benny Engelbrecht (S):

Men jeg skal bare være sikker på det, sådan at vi alle sammen forstår det. Dette er finanslovsstof, og som jeg forstår det, har Venstre ikke peget på alternativ finansiering i sit finanslovsforslag. Jeg skal bare bede ordføreren bekræfte det.

Kl. 11:17

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:17

Kim Andersen (V):

Altså, regeringen har sin finanslov og har lavet sin finanslovsaftale med sit parlamentariske grundlag, og regeringen finder ud af at disponere sine udgifter til at kunne gennemføre de myndighedsopgaver, som regeringen qua lovgivningen har pligt til at få gennemført, i det her tilfælde via Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, og så afholdes udgiften af den pågældende konto. Og ellers må man jo omdisponere inden for de utallige rammer, man nu engang har at gøre med. Vi skal ikke pålægge virksomhederne flere udgifter. Vi skal ikke modarbejde, at der kan ske fusionsdannelser. Det kan være ganske nyttigt i forbindelse med jobskabelse og for at få virksomheder til at overleve og udvikle sig. Så det her er et skridt i den forkerte retning, og jeg ville sådan ønske, at regeringen ville forstå det. For det er et ret enkelt, men væsentligt princip i forhold til at hjælpe virksomhederne i den meget, meget betrængte situation, som de står i, at vi hele tiden er opmærksom på ikke at øge deres udgifter, men derimod lette deres omkostningsniveauer med henblik på at forbedre konkurrenceevnen.

Kl. 11:18

Formanden:

Hr. Andreas Steenberg for en kort bemærkning.

Kl. 11:18

Andreas Steenberg (RV):

Jeg forstår på Venstres ordfører, at Venstre ikke er imod fusionskontrol, for kontrollen går jo ud på at sikre, at en fusion mellem to virksomheder ikke mindsker konkurrencen og dermed får priserne til at stige til ugunst for forbrugerne og i øvrigt også for løndannelsen, for så kommer man til at kræve mere i løn i ens virksomhed, og det reg-

ner jeg ikke med at Venstre er interesseret i. Så den her kontrol skal være der

Det koster altså 11 mio. kr., som vi foreslår at hente ved gebyrer, mens Venstres ordfører siger, at dem må man finde på statens budget. Det er et budget, som Venstre vil skære ned i, fordi Venstre vil have nulvækst. Vi overtog også en besparelse på 2 mia. kr. – mener jeg at det var – på statens budgetter, som Venstre havde sagt skulle gennemføres, men man havde bare ikke gjort det. Så hvordan hænger det sammen, at man lige skal finde 11 mio. kr. på statens budgetter, samtidig med at man vil spare på dem? Hvordan vil Venstre finde 11 mio. kr. i et budget, som man mener skal være mindre?

Kl. 11:19

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:20

Kim Andersen (V):

Jeg vil næsten håbe, at spørgeren selv kan høre det komiske i spørgsmålet. Altså, vi snakker om en udgift på 11 mio. kr. Jeg tror, at enhver regering vil kunne finde ud af at ommøblere, så man finder den finansiering.

Det er jo i øvrigt ikke et nulvækstbudget, vi snakker om. Når vi snakker om en nulvækst, er det jo en plan for fremtiden og for en fremtid, der ligger ret tæt på, men det er jo ikke det, der er tale om i det budget for 2013, vi her snakker om.

Men, altså, at snakke om finansieringen af 11 mio. kr. inden for Erhvervs- og Vækstministeriets ramme i forhold til en diskussion om nulvækst i de offentlige udgifter har simpelt hen ingen proportionalitet. Det er næsten ikke rimeligt at bruge Folketingets tid på at indgå i sådan en diskussion.

Kl. 11:20

Formanden:

Hr. Andreas Steenberg.

Kl. 11:20

Andreas Steenberg (RV):

Det mener jeg selvfølgelig det er. Ordføreren slipper for nemt om det ved at sige, at det ikke er virksomhederne, der skal betale for det her via et gebyr, men at pengene bare skal findes på statens budget. Samtidig turnerer Venstre rundt og siger, at statens budget skal beskæres. Det giver jo ikke mening, at hr. Kim Andersen står her i Folketingssalen og siger, at vi bare lige må finde de her 11 mio. kr. på statens budget, når man samtidig vil skære dramatisk i de offentlige budgetter. Det hænger jo ikke sammen.

Jeg vil gerne høre, hvor i Erhvervs- og Vækstministeriets rammebudget hr. Kim Andersen og Venstre vil finde 11 mio. kr. Hvor kunne Venstre forestille sig at tage dem henne? Er det fra landbrugsstøtten? Hvor vil Venstre tage 11 mio. kr. henne?

Kl. 11:21

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:21

Kim Andersen (V):

Hvis ordføreren for Det Radikale Venstre synes, at jeg kommer for let om det ved at sige, at vi ikke skal pålægge virksomhederne flere gebyrer og omkostninger og ved at henvise til, at Erhvervs- og Vækstministeriet selv har en opgave i at finde 11 mio. kr. til at finansiere den her opgaves løsning i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, så tror jeg, at ordføreren bliver nødt til at være en lille smule skarpere.

I øvrigt kan jeg forsikre ordføreren om, at når vi igen på et tidspunkt kommer til regeringsmagten, vil vi med lethed påtage os den opgave at finde 11 mio. kr. til finansiering af den her opgave. Det har simpelt hen ingen proportionalitet at snakke om de statslige balanceproblemer i forhold til en langsigtet samfundsudvikling og så det at finansiere en myndighedsopgave til 11 mio. kr. om året.

Men vi kan bare ikke blive ved med at definere en hel masse opgaver, som vi gerne vil have kontrolleret, indrapporteret og gjort ved i forhold til virksomhederne, og så udskrive regningen til dem for det, vi beder om få gjort. Det er nemlig alt sammen, selv om det er små beløb, med til at forringe konkurrenceevnen, og det koster altså arbejdspladser, og det burde den radikale ordfører også erkende.

Kl. 11:22

Formanden:

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 11:22

Frank Aaen (EL):

Hr. Kim Andersens argumentation mod det her lovforslag var jo ret principiel, nemlig at der ikke skulle være brugerbetaling, at det skulle finansieres over skatten. Så er mit spørgsmål, om den der fundamentale modstand mod brugerbetaling for Venstres vedkommende også gælder vedrørende velfærdsydelser, eller om det kun er vedrørende erhvervslivet, at man har så stor omsorg og modstand mod brugerbetaling.

Kl. 11:23

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:23

Kim Andersen (V):

Min argumentation i afvisningen af det her lovforslag fra erhvervsministeren går på, at vi ikke skal have virksomhederne belastet med udgifter, i en tid hvor de i forvejen har vanskeligheder ved at være konkurrencedygtige i forhold til landene omkring os, hvilket medfører, at vi mister arbejdspladser, at vi mister værdiskabelse og indtægter til Danmark, og der skal vi ikke påføre virksomhederne unødige udgifter. Det var det principielle.

Jeg vil også sige, at i det hele taget det der med at tro og mene, at vi kan gå og definere alle mulige krav og så bede virksomhederne om selv at betale for kontrollen af indrapporteringer og myndighedskontrolfunktioner, altså er et skråplan. Det er skruen uden ende, og man må jo altså stille det – erkendt – lidt retoriske spørgsmål: Hvad skal skattekronerne efterhånden gå til, hvis folk og virksomheder selv skal betale for de enkelte ydelser, når de præsenteres for dem?

Kl. 11:24

Formanden:

Hr. Frank Aaen.

Kl. 11:24

Frank Aaen (EL):

Det var jo en relativt lang tale, der understregede Venstres modstand mod brugerbetaling for erhvervslivet. Jeg synes, at det blev lidt sværere at forstå, hvad Venstre mener, når vi taler om brugerbetaling vedrørende velfærdsydelser. Lad os f.eks. tage sådan noget, som rammer rigtig mange mennesker rigtig hårdt, nemlig at der er en meget høj brugerbetaling til tandlægebesøg, som gør, at mange, der ikke har ret mange penge, ikke har råd til at gå til tandlægen. Vil Venstre være med til, at vi finder en måde at skattefinansiere tandlægebesøg på, så vi på den måde kan fjerne brugerbetaling på det område? Eller er omsorgen kun for erhvervslivets brugerbetaling?

Kl. 11:25

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:25

Kim Andersen (V):

Jeg forstår, at Enhedslisten går ind for, at vi skal have mere brugerbetaling på tandlægeområdet. Det er da et interessant synspunkt, som hr. Frank Aaen her fremfører, og det er da en interessant melding fra Enhedslisten. Det vil vi da bestemt notere os, og det kan da også godt være, at vi ved lejlighed vil spørge lidt mere ind til substansen i det forslag, som hr. Frank Aaen her markedsfører. Men det er jo ikke det, som det her lovforslag drejer sig om. Det drejer sig om, at ministeren er ude på at påføre virksomhederne en ekstra udgift for en fusionskontrol, som i øvrigt er en myndighedsopgave. Det er jo noget ganske andet, og vi er modstander af at vælte nye byrder over på virksomhederne, og derfor kan vi ikke støtte det her forslag.

Kl. 11:26

Formanden:

Hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 11:26

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg synes egentlig, ordføreren gør det ret godt, må man sige. Ordføreren siger, at det her er småpenge, og at det egentlig ikke er nogen diskussion værdig, og så bruger ordføreren alligevel sin tid på at diskutere de her 11 mio. kr. dybt og inderligt. Både ordførerens parti og mit parti, Dansk Folkeparti, er jo oppositionspartier, men jeg må nok sige, at jeg synes, Venstre i den her sag måske går i noget små sko, ganske små sko, må jeg sige. Det er trods alt peanutsafdelingen, det drejer sig om i det lovforslag, som ligger her.

Venstre har jo bl.a. lavet en skatteaftale med regeringen, som bare i år medfører øgede afgifter for forbrugerne på sukkervarer med over 200 mio. kr., til næste år 600 mio. kr. og året efter igen 600 mio. kr. Det går også ud over konkurrenceevnen og beskæftigelsen, som ordføreren plæderer så meget for. Det går Venstre med til, selv om det koster 1.000 job. Her er det 11 mio. kr., og så hejser man fanen. Skulle Venstre ikke i stedet for have hejst fanen i skatteaftalen?

K1 11:27

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:27

Kim Andersen (V):

Der er jo mange, lange historier, hvis vi retter blikket bagud, i forhold til afgifter. Der er også nogle af disse diskussioner, som for længst er afsluttet. Men der kommer jo et punkt, hvor man må trække en streg og erkende, at nu er tiden kommet, hvor vi sætter hælene i i forhold til at overføre flere og nye byrder til virksomhederne. For os er det altså meget, meget vigtigt og principielt at stå vagt om virksomhederne og deres konkurrenceevne. Det er forudsætningen for, at vi kan opretholde produktion og værdiskabelse i Danmark, og at vi dermed har et grundlag for at fortsætte velfærdssamfundet.

Så synes jeg altså, det er en lidt storladen holdning at snakke om, at 11 mio. kr. er småpenge og peanuts. Altså, det er et lille beløb, som jeg nævnte til den radikale ordfører, set i forhold til Erhvervsog Vækstministeriets samlede ramme og i forhold til statens budget. Der er ingen proportionalitet i det. Men det er da ikke nødvendigvis et lille beløb i forhold til de enkeltvirksomheder, som det her forslag vil komme til at ramme. Og der synes jeg altså nok at Dansk Folkeparti er ude med lidt store armbevægelser lige nu.

Kl. 11:28 Kl. 11:31

Formanden:

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 11:28

Hans Kristian Skibby (DF):

Man kan så diskutere, hvem der har store arme, og hvem der har små arme, men jeg synes bare, at Venstre har meget små sko – for at blive i det kropslige sprog. Altså, det er 11 mio. kr., vi snakker om, og så hidser man sig op over konkurrenceevne og danske arbejdspladser.

Den 22. juni 2012 indgik Venstre en skatteaftale med regeringen, som medfører øgede indeksregulerede skatter og afgifter på grænse-handelsfølsomme varer på 600 mio. kr. om året, og som koster langt over 1.000 danske job. Der bjæffede man ikke, der gøede man ikke hos Venstre. Der accepterede man det, for man skulle bruge pengene. Der valgte man ikke at hejse fanen. Nu har man så en sag om 11 mio. kr., og så kommer erhvervsordføreren herned og hejser fanen. Det er da der, vi har det morsomme, og der vil jeg have lov til at sige: Det grænser lidt til det hykleriske.

Kl. 11:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:29

Kim Andersen (V):

Det må jo stå for Dansk Folkepartis ordførers egen regning at snakke om morsomheder i den her sammenhæng. Jeg synes ikke, det er morsomt. Jeg synes, det er vigtigt, at vi i store forslag og i mindre forslag forholder os til virkeligheden og til nogle principper, og vi er altså modstandere af, at der væltes flere byrder over på virksomhederne, også virksomheder, der fusionerer.

Vi har en helt speciel situation for danske virksomheder, som vi nok ikke har set tilsvarende i rigtig, rigtig mange år. Vi er simpelt hen presset. Virksomhederne er udfordret på konkurrenceevnen, vi mister arbejdspladser, vi mister værditilvækst, og vi mister muligheder for at have et grundlag for at videreføre det velfærdssamfund, som de fleste af os sætter så stor pris på. Der bliver vi nødt til at starte et sted, vi bliver nødt til at forholde os principielt til det, og det er det, vi gør her.

I forhold til det andet, som ordføreren er inde på, var det jo en del af en større helhed, som også medførte lettelser.

Kl. 11:30

Formanden:

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt for en kort bemærkning.

Kl. 11:30

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det er jo tåkrummende og pinligt at høre Venstres ordfører her fra talerstolen. Det, Venstre kommer med, er jo i virkeligheden et ufinansieret forslag. Man har ikke nogen bud på, hvor pengene skal hentes fra. Jeg havde da større forventninger til Venstre – et parti, der har været regeringsbærende, og som har plæderet for økonomisk ansvarlighed. Lad os nu få et bud på, hvor de penge skal findes. Kom med et svar!

Kl. 11:31

Formanden:

Ordføreren.

Kim Andersen (V):

Der er noget, som SF-ordføreren fuldstændig har misforstået. Det er ikke os, der kommer med et forslag. Det er jo regeringen ved erhvervsministeren.

Kl. 11:31

Formanden:

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 11:31

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Men Venstre er jo enig i, at vi skal have en fusionskontrol. Venstre var selv med til at indføre den. Ergo skal den finansieres, når nu vi ikke har globaliseringspuljen til det længere, men Venstre vil ikke være med til at finansiere den. Man vil godt have fusionskontrollen, men man vil ikke pege på, hvor pengene skal komme fra. Lad os nu få et klart svar. Jeg har ikke hørt andet, end at ordføreren har talt udenom og holdt meget lange indlæg, men han er ikke kommet med nogen svar på, hvem det er, der skal betale for den her fusionskontrol, hvis det ikke er virksomhederne.

K1. 11:31

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:32

Kim Andersen (V):

Fru Dehnhardt bliver nødt til at vænne sig til, at det altså ikke er oppositionen, der skal komme med svar på alle mulige spørgsmål. Det er regeringen. Det er ministeren.

Det er jo også sådan, at globaliseringsreserven også var en slags offentlige midler. Så hvis og når de ikke kan finansieres inden for den længere, kan de nok finansieres af nogle andre offentlige midler, som Erhvervs- og Vækstministeriet jo har et ganske stort budget for, om ikke i sine puljer, men så i sine almindelige driftsbudgetter.

Kl. 11:32

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Så er det hr. Benny Engelbrecht som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 11:32

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

I 2010 vedtog vi her i Folketinget at styrke fusionskontrollen. Det gjorde vi ved at nedsætte de omsætningsgrænser, der afgør, om en fusion skal anmeldes til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Den lovgivning blev vedtaget i enstemmighed på tværs af Folketingets partier.

Der er gode grunde til selskabers lyst til at fusionere. Det kan f.eks. give synergier, og der kan spares penge, hvis man vælger at arbejde sammen frem for at konkurrere med hinanden. Men en fusion mellem flere virksomheder kan også påvirke den konkurrencemæssige situation på markedet i en uhensigtsmæssig retning til skade for forbrugerne, til skade for andre virksomheder, og derfor er det vigtigt, at der bliver ført en effektiv kontrol med, at fusioner foregår retfærdigt og ordentligt. Vi mener hos Socialdemokraterne, at sund og fair konkurrence med stor gennemsigtighed og med tilsyn med, at reglerne overholdes, er særdeles fornuftigt. Det er sundt at regulere mod markedsdominans. Derfor går vi ind for en reguleret konkurrence. Ligesom man i sportens verden er underlagt et regelsæt, når man skal konkurrere med hinanden, skal man også være det i erhvervslivet. Reguleret konkurrence sikrer lige konkurrencevilkår mellem

virksomheder, sådan at forbrugerne får de bedst mulige priser og den bedste kvalitet. Og ja, god konkurrence er vi vel alle interesserede i.

Det øgede antal fusionsanmeldelser, der kom som en naturlig følge af omsætningsgrænsernes sænkning i 2010, blev indtil udgangen af 2012 finansieret gennem en midlertidig bevilling på 11 mio. kr. årligt fra globaliseringsreserven. Den reserve er som bekendt løbet tør. Der skal derfor findes en ny finansieringsmodel for behandlingen af fusionsanmeldelser i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Og lad mig slå fast med det samme, at Socialdemokraterne mener, at der er behov for, at vi fortsætter og fastholder det vigtige arbejde, som styrelsen varetager gennem deres kontrol af fusioner.

Diskussionen er, hvordan vi finansierer kontrollen, hvordan vi finder pengene. Hertil har regeringen og Socialdemokratiet foreslået, at fusionskontrollen fremover bliver gebyrfinansieret, så det er de fusionerede selskaber selv, der betaler for denne kontrol. Regeringen fremlægger med dagens lovforslag en finansieringsmodel, hvor der indføres et gebyr på 50.000 kr. for en anmeldelse af en ukompliceret fusion. Hertil indføres et gebyr for en kompliceret fusion på 0,15 promille af de deltagende selskabers samlede årlige omsætning i Danmark, dog maksimalt 1,5 mio. kr.

Socialdemokraterne mener, det er en god finansieringsmodel af flere årsager: For det første tages der ved den foreslåede finansieringsmodel højde for, om fusionen mellem to eller flere selskaber har en kompliceret eller ukompliceret karakter. Ved en ukompliceret fusion er der et fast minimumsgebyr for de fusionerede selskaber. For det andet afhænger gebyrbeløbet for behandling af en kompliceret fusion af de fusionerede selskabers samlede omsætning, og det er jo altså med et øvre loft. Samlet set sikrer denne model, at gebyrerne udjævnes, sådan at de samlede gebyrindtægter modsvarer de direkte omkostninger, der er i styrelsens behandling af fusionsansøgninger inden for de to kategorier. På den måde har vi fremadrettet finansiering og en effektiv fusionskontrol til gavn for konkurrencen og i sidste ende for samfundet. Med de ord kan Socialdemokraterne støtte dette lovforslag.

Kl. 11:36

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Hr. Hans Kristian Skibby som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 11:36

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Det lovforslag, som vi her behandler, er jo et relativt lille og ukompliceret lovforslag. Det omhandler heller ikke særlig mange penge, og alligevel kan vi få en debat ud af det. Det fortjener da stor ros.

Men jeg vil gerne sige, at den her styrkelse af fusionskontrollen, som blev vedtaget her i Folketinget i 2010, jo var baseret på en aftale, som både Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti stod bag – som en del af det flertal, der var på Christiansborg og havde regeringsmagten dengang. Derfor siger vi i Dansk Folkeparti: Selvfølgelig skal vi sikre, at der er en finansiering af de ting, som er blevet vedtaget i den periode, hvor vi selv udgjorde en del af flertallet her i Folketinget. Det manglede da bare.

Derfor er det jo sund fornuft, at vi skal have styr på, hvordan de penge tilvejebringes. Det er ganske få penge, ganske få millioner kroner, men alligevel er det altså sådan, at vi ikke kan acceptere, at man bliver ved med at bevilge de her ting via midlertidige bevillinger, sådan som det har været i perioden fra 2010 til 2012. Vi er selvfølgelig nødt til at have sikret, at der er en finansiering af det, og kan vi ikke selv komme med et andet finansieringsforslag, ligesom Venstre heller ikke kunne, ja, så må man jo ligesom lytte til det, der bliver forelagt. Jeg anerkender, at vi er en del af en opposition på lige fod med Venstre og Konservative og Liberal Alliance, men derfor synes jeg jo ikke, at vi skal vælge enhver festlig lejlighed til at bedri-

ve oppositionstaktik osv. Det her er et ganske lille, harmløst forslag, som ovenikøbet har sin rod tilbage i en folketingsbeslutning, som blev vedtaget af selv samme flertal i 2010.

Så Dansk Folkeparti støtter det her lovforslag. Vi synes, det er en rimelig måde at finansiere de her udgifter på. Selvfølgelig kan man diskutere, om grænserne skulle være lidt lavere, om det skulle være 40.000 kr. i stedet for 50.000 kr. osv. Det er altid svært at finde en passende grænse. Men vi støtter lovforslaget.

KL 11:38

Formanden:

Hr. Kim Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 11:38

Kim Andersen (V):

Vil ordføreren bekræfte, at da de nye fusionsregler blev strammet op i 2010, sørgede VK-regeringen for, at der var finansiering til, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kunne gennemføre fusionskontrollen?

Kl. 11:38

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:38

Hans Kristian Skibby (DF):

Jamen det kan jeg sagtens bekræfte. Men det er altså sådan, at pengene har været tilvejebragt ved en midlertidig bevilling via globaliseringsreserven. Og når der står »midlertidig«, må man gå ud fra, at det er med en vis fornemmelse for, at det må ophøre på et eller andet tidspunkt. Det må jo være det, ordet midlertidig bevilling betyder. Ellers vil jeg sige: Jamen hvad skal vi så stole på her i Folketinget? Altså, det er sund fornuft.

Kl. 11:39

Formanden:

Hr. Kim Andersen.

Kl. 11:39

$\textbf{Kim Andersen} \ (V):$

Ordføreren bekræfter altså, at VK-regeringen havde sørget for offentlig finansiering. Jeg går også ud fra, at ordføreren kan bekræfte, at det er en regerings opgave at sørge for, at der er finansiering til de myndighedsopgaver, som staten har et ansvar for. Vil ordføreren bekræfte, at praktisk talt samtlige erhvervsorganisationer i det her land advarer mod indførelsen af det her lovforslag og beder om, at man finder en anden finansiering? Vil ordføreren bekræfte det?

Kl. 11:39

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:39

Hans Kristian Skibby (DF):

Som politiker skal vi selvfølgelig lytte til de høringssvar, vi får. Det gør vi altså i Dansk Folkeparti, og vi lytter rigtig meget til Dansk Erhverv og alle mulige andre, Håndværksrådet, og hvem der ellers kommer og banker på vores dør, ingen tvivl om det. Vi har faktisk en stor bekymring for, hvordan det skal gå med det danske erhvervsliv, hvis ikke vi gør mere for at stabilisere området. Men det ændrer altså ikke ved, at det her er en finansiering, der skal sikres. Og det ændrer altså ikke ved, at det indtil nu i de år, der har været siden 2010, har været baseret på en midlertidig bevilling.

Når så man stemmer for en finanslov, synes jeg jo også, at Venstre som oppositionsparti selv kunne gå op og sige: Jamen vi kan ikke støtte det her forslag. Vi anviser f.eks., at pengene skulle tages fra nogle af de mange penge, vi bruger på at bruge eksterne konsulenter i ministerierne. Det var et sted, hvor hr. Kim Andersen kunne vælge at anvise de her 11 mio. kr. Men man kan da ikke gå op og stemme imod det og så sige: Vi kan ikke støtte det, vi vil stadig væk håndhæve, at styrkelsen af fusionskontrollen var berettiget tilbage i 2010, men vi vil ikke selv anvise en finansiering. Det er jo simpelt hen nonsens.

Kl. 11:41

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Hr. Andreas Steenberg som radikal ordfører.

Kl. 11:41

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Som udgangspunkt er det rigtig udmærket, når virksomheder vælger at fusionere. Men fra samfundets side har vi en interesse i at føre tilsyn og kontrol med fusioner. Det har vi, fordi det kan skade konkurrencen på markedet og dermed medføre højere priser for forbrugerne. Og højere priser for forbrugerne betyder jo, at man ikke kan få så meget for sin løn, og så bliver man fattigere, eller også må man gå til sin virksomhed og bede om mere i løn, og det skader jo så virksomhedens konkurrenceevne.

Derfor skal vi føre kontrol med fusioner, nemlig for at se, om det går ud over konkurrencen på markedet. I princippet kan man jo ende i en situation, hvor der kun er én virksomhed til sidst, som så kan sætte prisen, fuldstændig som den vil. Der er ikke nogen her i Folketinget, der er uenige i, at der skal være sådan en kontrol af fusioner, og derfor har et bredt flertal givet en midlertidig bevilling til den her kontrol. Den er så udløbet, og derfor skal vi finde nye penge.

I den forbindelse skal man huske på, at vi som regering overtog et sparekrav for den statslige administration på, så vidt jeg husker, 2 mia. kr. VK-regeringen havde vedtaget det, men de havde så ikke gennemført eller implementeret, som det hedder, de her 2 mia. kr. i besparelser. Dem har vi nu gennemført. Oven i det har vi også fået styr på kommuners og regioners budgetter, så de nu for første gang i mange år i kommunerne og regionerne overholder de budgetter, de har, og faktisk begynder at få overskud. Så vi har strammet rigtig meget op på det offentlige forbrug – meget mere end i de sidste 10 år – og derfor er det ikke vores vurdering, at de her 11 mio. kr. kan findes inden for statens ramme, som vi altså har beskåret ganske kraftigt. Derfor foreslår vi, at de her 11 mio. kr. til den her kontrol hentes i form af gebyrer fra de virksomheder, som ønsker at fusionere.

Det er så blevet til en debat i dag om konkurrenceevne, og jeg er rigtig glad for, at Venstre nu går op i konkurrenceevnen efter de 10 år, hvor de havde magten og konkurrenceevnen faldt. Jeg vil bare benytte lejligheden til at sige, at den her regering jo netop har taget fat i de konkurrenceevneproblemer, danske virksomheder har. Vi har lige fremlagt en vækstplan med skattelettelser til erhvervslivet for 10 mia. kr. Jeg ved godt, at Venstre påstår, at det bare er deres politik, som vi nu har ført videre, men den her vækstplan blev altså ikke foreslået under en VK-regering. Det er os, der har lagt den frem for netop at gøre noget ved konkurrenceevnen, og i øvrigt hjælper det også konkurrenceevnen, at vi holder styr på de offentlige finanser. Der har vi som sagt sparet rigtig meget, og derfor mener vi at vi bliver nødt til at hente de her 11 mio. kr. via gebyrfinansiering. Vi kan støtte lovforslaget.

Kl. 11:44

Formanden

Tak til den radikale ordfører. Fru Karina Lorentzen Dehnhardt som SF's ordfører.

Kl. 11:44

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg må konstatere, at det her bare er endnu et af de områder, hvor regeringen er nødt til at rydde op efter Venstre. Venstre var selv med til at indføre fusionskontrollen, og jeg må gå ud fra, at man dermed er enig i, at den skal eksistere. Men man har valgt at finansiere det med en midlertidig pulje, og nu er der ikke flere penge, nu skal det finansieres på en eller anden måde. Venstre vil ikke ud med, hvordan det skal ske. Det er virkelig det besynderligste i verden.

Det her forslag skal sikre, at vi stadig væk kan finansiere den fusionskontrol, der blev oprettet i 2010. Det blev tidligere taget fra globaliseringsmidlerne, men de eksisterer ikke længere, så derfor er vi nødt til at finde på en ny måde at gøre det på. Forslaget gælder altså de virksomheder, som har over 900 mio. kr. i omsætning tilsammen. Og når vi er optaget af en fusion for det beløb, er det jo, fordi vi skal sikre, at der er en ordentlig konkurrence, så forbrugerne ikke ender med at betale for meget for deres varer, eller at mindre konkurrenter presses ud af markedet.

Samtidig med det her forslag indfører vi også en klageadgang til Konkurrenceankenævnet som noget nyt. Det øger retssikkerheden for virksomhederne, og det synes vi da i SF er en rigtig god ting. Så vi kan på den baggrund støtte det her forslag.

Kl. 11:45

Formanden:

Tak til SF's ordfører.

Kl. 11:45

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Lad mig starte med en helt – skal vi sige det venligt? – rundtosset udtalelse, der kom fra hr. Kim Andersen, som mente, at Enhedslisten skulle gå ind for større brugerbetaling til tandlægebesøg. Jeg sagde faktisk det stik modsatte. Jeg spurgte hr. Kim Andersen, om Venstre går ind for også at støtte mindre eller ingen brugerbetaling hos tandlægen, eller om Venstres modstand mod brugerbetaling kun gælder erhvervslivet. Det var sådan set det enkle spørgsmål, jeg stillede i to omgange, som jeg ikke fik noget svar på, og derfor tolker jeg det sådan, at det kun er, når det vedrører erhvervslivet, at Venstre er så meget imod brugerbetaling, selv når det er meget, meget små beløb.

Ikke mere om det. Det var bare for at få sat det på plads, hvis nogen skulle tro, at Enhedslisten havde så forkert et synspunkt, som hr. Kim Andersen gengav.

Så vil jeg bare sige, at Enhedslisten går ind for fusionskontrol – gerne skrappere end den, der er. Men vi støtter, og det gjorde vi også tidligere, den fusionskontrol, der er i dag, og vi synes, det er helt fint, at virksomheder, der ønsker en fusion, selv betaler for kontrollen

Kl. 11:47

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Jeg ser ikke nogen ordfører for Liberal Alliance. Så er det hr. Brian Mikkelsen som konservativ ordfører.

Kl. 11:47

(Ordfører)

Brian Mikkelsen (KF):

Ideen om fusionskontrol blev skabt, udtænkt under VK-regeringen og blev implementeret, da jeg selv var økonomi- og erhvervsminister. Så det bakker vi selvfølgelig op om, men finansieringen kan vi ikke bakke op om. Vi skabte netop en situation helt tilbage i 2010, hvor vi fandt en løsning, så erhvervslivet ikke skulle betale for fusionskontrollen, ved at vi brugte nogle andre midler til det. Det var

Kl. 11:51

godt nok midlertidige midler, men det var i en situation, hvor vi ikke ville belaste erhvervslivet yderligere med nye afgifter, med nye skatter, nye omkostninger.

Lige her og nu diskuterer vi vækstforhandlinger. Vi diskuterer, hvordan vi kan skabe arbejdspladser i Danmark, hvordan vi kan få vækst i det hele taget i det danske samfund. Den eneste måde, man ikke får vækst og arbejdspladser på i det danske samfund, så sikkert som amen i kirken, er at komme med nye skatter og afgifter og nye omkostninger, uanset hvor små de er. Derfor kan vi ikke være med til at pålægge erhvervslivet nye udgifter til fusionskontrol i forhold til, hvad de er i dag.

Det er nemt at finde pengene. Vi foreslår konkret, at man har en nulvækst i den offentlige sektor. Vi har verdens største offentlige sektor. Hvis vi blot har det samme niveau i dag, i morgen og i overmorgen, så findes der rigeligt af penge, f.eks. 11 mio. kr., til at finansiere fusionskontrol.

Kl. 11:48

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Så er det fru Mette Bock for Liberal Alliance, som jeg nu får øje på.

Kl. 11:48

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

Med forslaget om ændringer af konkurrenceloven vil man finansiere udvidelsen af fusionskontrollen, som blev besluttet i 2010, og den har som bekendt hidtil været finansieret af globaliseringsreserven. I Liberal Alliance forstår vi simpelt hen ikke, hvorfor man igen og igen pålægger erhvervslivet nye byrder. Mange, faktisk de fleste, af høringssvarene giver udtryk for, at fokus burde være på at lette byrderne for virksomhederne. Det har vi faktisk også hørt flere ministre sige gentagne gange, men alligevel kommer der her endnu en byrde. Det er rigtigt, at det – i gåseøjne – kun drejer sig om 11 mio. kr., men 11 mio. kr. hist, 50 mio. kr. pist, 100 mio. kr. et sted og 300 mio. kr. et andet sted er dryp på dryp, og det hele betyder, at dansk konkurrenceevne generelt svækkes.

Vi mener også, at de indvendinger, som f.eks. Dansk Byggeri rejser i deres høringssvar, mod modellen, hvor gebyret for almindelige anmeldelser alene fastsættes ud fra omsætningen, skal tages til efterretning. Optimalt set synes vi at gebyret burde fastsættes efter, hvor mange ressourcer man bruger på at behandle anmeldelsen, og her er omsætningen altså ikke nødvendigvis den bedste målestok. Ministeriet skriver jo selv i høringsnotatet, og jeg citerer:

»Der behøver ikke nødvendigvis i den enkelte fusionssag at være sammenhæng mellem virksomhedernes omsætning og omfanget af de undersøgelser, der skal foretages«.

Vi finder det også problematisk, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har mulighed for at kræve almindelig anmeldelse i tilfælde, hvor der benyttes forenklet anvendelse, når man samtidig i bemærkningerne til forslaget lægger vægt på, at virksomhedernes skal kende prisen, inden de foretager anmeldelsen.

For at komme eventuelle spørgsmål i møde vil jeg sige, at vi mener, at det burde være enkelt at finde de 11 mio. kr. til finansieringen. Vi har tidligere foreslået, at man sparede 1 mia. kr. på anmeldelsen af konsulenter i staten. Vi går ind for, at vi ikke skal have den vækst i den offentlige sektor, som regeringen lægger op til, så der er mange, mange steder, man kunne hente de 11 mio. kr. De skal ikke hentes ved igen, igen at pålægge erhvervslivet nye afgifter.

Så Liberal Alliance kan ikke støtte forslaget.

KL 11:51

Formanden:

Tak til ordføreren. Erhvervs- og vækstministeren.

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Mange tak for bemærkningerne. Indledningsvis vil jeg gerne pege på, at når vi overhovedet har fusionskontrol i Danmark, er formålet ikke at hindre sammenlægninger af virksomheder. Formålet er derimod at sikre, at de fordele, som de fusionerede virksomheder opnår, ikke betales af forbrugerne i form af højere priser eller mindre konkurrence, der kunne medføre en risiko for, at andre virksomheder bliver presset ud af markedet. Dette sikres gennem den fusionskontrol, som vi har i dag.

Det er også vigtigt for mig at understrege, at det lovforslag, som vi i dag har til første behandling, ikke har til formål at straffe virksomheder for at fusionere. Globaliseringsmidlerne, som hidtil har finansieret kontrollen, er bortfaldet, så finansieringen skal findes et andet sted. Derfor foreslår vi at indføre gebyrer for fusionsanmeldelser, så vi fortsat har en fusionskontrol til gavn for forbrugerne og virksomhederne, der er i konkurrence med de fusionerende virksomheder.

Gebyrfinansiering ser man også i eksempelvis selskabslovgivningen, når selskabet skal anmelde ændringer i struktur eller lignende. Med lovforslaget tilvejebringes den fornødne finansiering, for at vi kan opretholde den styrkede fusionskontrol, sådan som Folketinget vedtog det i 2010.

Jeg vil minde om, at kontrollen omhandler større fusioner, hvor de deltagende virksomheders omsætning tilsammen er på mindst 900 mio. kr. Gebyrerne rammer altså ikke mindre virksomheder, som fusionerer.

Man kan anmelde en fusion ved en forenklet eller en almindelig anmeldelse. Den gebyrmodel, som vi foreslår, indebærer et fast gebyr på 50.000 kr. for en forenklet anmeldelse. For en almindelig anmeldelse foreslås et variabelt gebyr på 0,015 pct. af virksomhedernes samlede omsætning i Danmark, dog med et maksimalt gebyr på 1,5 mio. kr.

Der er en række fordele forbundet med den foreslåede gebyrmodel. For det første er gebyrets størrelse kendt på forhånd. Virksomhederne kan i øvrigt mødes med Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen inden en anmeldelse, og så kan man få klarlagt, om en fusion skal anmeldes forenklet eller ved en almindelig anmeldelse. For det andet er det indbygget i modellen, at de store og komplicerede fusioner også bærer den største del af finansieringen af fusionskontrollen. Det er samtidig sikret, at der er loft over, hvor store omkostninger der pålægges virksomhederne, så omkostningerne ikke bliver for stor en belastning for virksomhederne. Ingen virksomhed kommer således til at betale mere end 1,5 mio. kr. for behandling af en fusionsanmeldelse, også selv om konkurrencemyndighedernes sagsbehandling kan være mere ressourcekrævende.

Med modellen sikrer vi os, at gebyrerne kan tilbagebetales i visse tilfælde, f.eks. hvor en ansøgning trækkes tilbage. Der foreslås desuden klageadgang til Konkurrenceankenævnet, hvis virksomhederne er uenige med konkurrencemyndighederne i, at en fusion ikke kan anmeldes forenklet, men kræver en almindelig anmeldelse. Med disse differentierede gebyrer, tilbagebetalingsmuligheder og klageadgang mener vi, at der er skabt en afbalanceret gebyrfinansiering.

Jeg ser frem til den videre behandling af lovforslaget og håber på en konstruktiv debat i Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget.

Kl. 11:55

Formanden:

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Mødet genoptages i dag kl. 13.00. Mødet er udsat. (Kl. 11:55).

Det næste punkt på dagsordenen er:

20) 1. behandling af lovforslag nr. L 187: Forslag til lov om Danpilot.

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen). (Fremsættelse 20.03.2013).

Kl. 13:00

Forhandling

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Mødet er genoptaget.

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er hr. Preben Bang Henriksen fra Venstre.

Kl. 13:00

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Tak for det. Indledningsvis skal jeg beklage stemmen. Foråret er kommet lidt bag på ikke bare Folketinget, men også mig, men jeg håber, man kan forstå det alligevel.

Det forslag, vi skal behandle i dag, er forslag om omdannelse af en statsaktivitet til en såkaldt selvstændig offentlig virksomhed – forkortet til SOV. Staten, der i dag er eneejer af Danpilot, vil også fremtidig være eneejer, vil nærmest være stillet som en eneaktionær. Det skulle indebære nogle omfattende driftsmæssige fordele ifølge forslaget og dets bemærkninger.

Allerførst skal jeg dog lige understrege, hvad der egentlig forstås ved en selvstændig offentlig virksomhed. Ifølge Moderniseringsstyrelsens hjemmeside er en selvstændig offentlig virksomhed en juridisk person, der varetager en bestemt del af den statslige forvaltning, altså ikke meget anderledes, end tilfældet ville være med et aktieselskab, og det er også det, der er henvist til i lovforslagsmaterialet. Det skulle altså indebære omfattende driftsmæssige fordele, at man på den her måde skifter skal, men jeg vil tillade mig at betvivle det. Hvis jeg driver en aktivitet i personlig virksomhed i interessentskabsform, i anpartsform, eller hvilken form det nu måtte være, så er det jo ikke sådan, at den virksomhed pludselig giver et væsentlig andet resultat, fordi skallen ændres til eksempelvis et aktieselskab eller en hvilken som helst anden skal.

Så jeg synes nok, at vi mangler en nærmere dokumentation for, hvorfor det driftsmæssige resultat pludselig skulle være anderledes, henset til at det jo fremgår af materialet, at alle aktiver og alle passiver overtages; al personale, alle aktiviteter, ja, ethvert hjørne af virksomheden overtages jo af denne SOV, den her selvstændige offentlige virksomhed. Så at det skulle give bedre driftsmæssige resultater, har jeg svært ved at se.

Til gengæld indrømmer man jo klart og tydeligt, at der i hvert fald er nogle udgifter forbundet med at etablere en sådan SOV her, og herudover er der altså også årlige udgifter, og det drejer sig jo altså om årlige udgifter til en bestyrelse på 6-8 mennesker til revision, til konsulentbistand. Der er herudover engangsudgifter til åbningsbalance, der er engangsindskud fra statens side. Jeg kan ikke se nogen

tal i det her forslag, der illustrerer størrelsen af de her udgifter, og jeg kan for så vidt heller ikke se nogen tal, der illustrerer de forventede ekstra indtægter, der skulle komme ud af det. Så på det foreliggende grundlag kan Venstre ikke tilslutte sig forslaget. Etablering af en SOV i den her situation vil i realiteten betyde, at man udlægger ansvaret til en fremmed bestyrelse og i realiteten væk fra statsmagten, væk fra ministerens instruktionsbeføjelse. Så på det her grundlag kan Venstre ikke tilslutte sig forslaget.

Under udvalgsbehandlingen vil vi imidlertid også gerne have belyst nærmere, hvad det egentlig er for tal, der ligger bag forslaget. Jeg tænker her på størrelsen af statens engangsindskud, jeg tænker på etableringsomkostningernes størrelse, jeg tænker på størrelsen af de årlige ekstraomkostninger til bestyrelse, til direktion, til revision og til konsulentbistand, som også er nævnt i forslaget, og jeg tænker på åbningsbalancens størrelse. Tak.

Kl. 13:04

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er et enkelt medlem, der indtil videre har bedt om ordet. Det er fru Mette Bock fra Liberal Alliance.

Kl. 13:04

Mette Bock (LA):

Tak for det. Jeg vil spørge ordføreren om, hvad Venstres holdning er generelt i forhold til varetagelsen af den her opgave. Ønsker Venstre, at det skal bevares som en statsopgave, eller ønsker Venstre en liberalisering, altså en frigivelse, af de her opgaver på et frit marked, sådan at vi for alvor kan få konkurrence? Er det, fordi man ønsker at bevare, eller er det, fordi man ikke synes, at den forelagte model er i orden?

Kl. 13:04

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 13:04

Preben Bang Henriksen (V):

Jeg går ud fra, at det, der bliver spurgt om, vedrører Danpilots opgaver i dag, som vedrører lodsningen i Danmark, herunder monopolet på gennemsejlingslodsning. Det kan jeg forstå at der kommer et forslag om eller i hvert fald en redegørelse om senere på året. Men jeg kan da allerede nu afsløre, at Venstres holdning er, at det bør liberaliseres, i det omfang det på den måde kan dokumenteres og give en billigere løsning.

Kl. 13:05

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Den næste ordfører er ordføreren for Socialdemokraterne, fru Karin Gaardsted.

Kl. 13:05

(Ordfører)

Karin Gaardsted (S):

Tak for det. I 2006 vedtog vi her i Folketinget en lov på området for lodsning i danske farvande. Lodslovens målsætning var at skabe mere konkurrence på markedet for lodsning. Efter 7 år er den målsætning kun delvis blevet indfriet, og det er naturligvis ikke tilfredsstillende.

Derfor har Socialdemokraterne sammen med resten af regeringen iværksat et arbejde med at modernisere det danske marked for lodsning. Dagens lovforslag skal derfor ses som en væsentlig del af dette arbejde. Formålet med lovforslaget er at omdanne det statslige lodsvæsen til en selvstændig offentlig virksomhed ved navn Danpilot.

Det er nødvendigt for at sikre, at vi fortsat kan have et effektivt og moderne lodsvæsen.

Etableringen af Danpilot som en selvstændig offentlig virksomhed skal skabe grundlag for en mere effektiv varetagelse af lodsopgaverne i de danske farvande. Herudover skal det være med til at skabe klare rammer for lodsvæsenets virke i fremtiden.

Omdannelsen af det statslige lodsvæsen vil medføre, at Danpilot kan drive sin virksomhed på mere markedslignende vilkår og hermed skabe et mere konkurrencedygtigt og kundeorienteret udgangspunkt for den fremtidige varetagelse af de danske lodsopgaver.

I det fremsatte lovforslag foreslås det, at den selvstændige offentlige virksomhed, Danpilot, overtager det statslige lodsvæsens eksisterende opgaver efter lodsloven. Det betyder, at lodslovens gældende regulering af det statslige lodsvæsens virksomhed fremover vil komme til at gælde for Danpilots virksomhed. Og det gør vi for at sikre, at den forsyningspligt, som det statslige lodsvæsen har i dag, fuldt ud overtages af Danpilot.

På sigt forventes det, at omdannelsen af det statslige lodsvæsen til en selvstændig offentlig virksomhed vil skabe grundlag for, at det danske lodsvæsen vil blive endnu bedre til at varetage sin opgave med at få skibe trygt og sikkert igennem de danske farvande. Derudover er det sandsynligt og også forventeligt, at omdannelsen på sigt kan bidrage til at nedbringe lodstaksterne til glæde for skibserhvervet.

Dagens lovforslag har været sendt i høring hos 46 myndigheder, organisationer og virksomheder fra februar til marts i år, og det overordnede billede fra høringen er, at de hørte parter er positive over for lovforslaget. De hørte parters positive tilbagemeldinger er med til at bekræfte, at vi er på rette kurs i forhold til at modernisere det danske marked for lodsning.

For nylig har regeringen igangsat en analyse af lodsmarkedet, hvori der bl.a. skal ses nærmere på, hvordan der kan skabes øget konkurrence på lodsområdet, uden at man forringer sejlads- og forsyningssikkerheden. Analysen skal danne grundlag for en kommende revision af lodsloven. Jeg ser frem til at læse de anbefalinger, som denne analyse vil føre til, og at vi sammen på tværs af Folketingets partier kan gennemføre tiltag, som er med til at sikre, at vi fortsat har et effektivt og moderne marked for lodsning i Danmark.

Med disse ord kan Socialdemokraterne tilslutte sig det fremsatte lovforslag.

Kl. 13:08

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Den næste ordfører i rækken er ordføreren for Dansk Folkeparti, Hans Kristian Skibby.

Kl. 13:09

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Det lovforslag, som vi behandler nu, er et lovforslag, som Dansk Folkeparti har sympati for. Vi synes, det er en god måde at organisere det statslige lodsvæsen på, at man udskiller det i en decideret statslig virksomhed med de rettigheder, pligter og muligheder, som det medfører efterfølgende.

For nogle år siden havde vi jo en ændring af lodsloven, som også medførte ændringer af, hvor der skulle være lodsninger og hvordan de skulle gennemføres. Dengang var der en stor bekymring netop i forhold til det her med, at der de steder, hvor det var en overskudsforretning at gennemføre lodsning, jo var private udbydere, som gerne ville byde ind. Men der var ikke så mange, der ville byde ind med lodsning de steder, hvor det var lovpligtigt, men hvor det ikke var en overskudsforretning at have beredskabet til rådighed.

Jeg synes, at vi nu, efter den tid, der er gået siden vi havde diskussionen her i Folketinget, hvor jeg også selv var ordfører, i hvert fald kan konstatere, at Danpilot, som det drejer sig om i det her tilfælde, og som er et statsligt lodsvæsen, i hvert fald har vist sig til fulde at leve op til de forventninger og de intentioner, der lå bag lovgivningen på daværende tidspunkt. Vi kan jo også se på de regnskabstal, der ligger, at man faktisk har fået tallene vendt fra underskud til overskud, og at man har styr på driften i Danpilot.

Så i Dansk Folkeparti er vi egentlig positive over for det her lovforslag, og vi synes sådan set, at det er fornuftigt at tilrettelægge arbejdet på den her måde. Vi har også tiltro til, at vi, netop ved at gøre det her i god tid, også vil sikre os, at vi står i en bedre situation på det her område, hvis det skulle ske, at konkurrencen inden for lodsvæsenets ressortområde bliver endnu mere intensiv.

Der er et sted, hvor jeg gerne vil rose erhvervsministeren. Jeg synes, erhvervsministeren har fortjent det, og jeg tror egentlig også, hun trænger lidt til det med al den modgang, der har været, kan man sige. Men jeg synes jo, det er dejligt, at erhvervsministeren slår bremsen lidt i, bl.a. i svaret til det grønlandske selvstyre, som jo i deres høringssvar ligesom anmoder om at få en fast repræsentation i bestyrelsen i den her virksomhed. Og det har vi i Dansk Folkeparti meget svært at se fornuften i, al den stund det er korrekt, at vi kan se frem til øget lodsning i Grønlandsområdet, fordi vi jo får flere og flere sejladser nordøst og nordvest om Grønland. Men det er en anden diskussion; det anerkender jeg. Men det betyder jo også bare, at når det er Danmark, der tilsyneladende skal betale gildet, så er det også Danmark, der skal have lov til at bestemme, hvem der skal sidde i bestyrelsen.

Så kan det godt være, at der er en fra Grønland, som kommer til at sidde i bestyrelsen, og det er jo en af dem, erhvervsministeren så vil udpege. Det har vi stor respekt for, men det der med, at nogle automatisk skal have særstatus og have en fast plads i bestyrelsen, er i hvert fald ikke noget, som Dansk Folkeparti kan tilslutte sig. Så vi er faktisk glade for de kommentarer, der er kommet til høringssvarene fra erhvervsministerens side – i øvrigt også med hensyn til bestyrelsessammensætningen. På den baggrund kan Dansk Folkeparti anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Kl. 13:12

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om kommentarer. Den næste ordfører i rækken er hr. Andreas Steenberg for Radikale Venstre.

Kl. 13:12

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Lovforslaget handler om at omdanne Danpilot til en selvejende offentlig virksomhed. Danpilot står for at lodse skibe i danske farvande, så de kommer sikkert igennem dem. Vi har set et eksempel i Nordjylland på et skib, der sejlede ind i en bro, som nu har været lukket i et års tid. Det er jo et godt eksempel på, hvorfor det er vigtigt, at lodsning virker og også bliver brugt.

Det her lovforslag mener vi vil være med til at sikre en effektiv og professionel drift af Danpilot. Der vil eksempelvis komme en ledelse med administrative og erhvervsøkonomiske kompetencer. Det skal gerne sikre en mere økonomisk ansvarlig drift end tidligere og dermed også, at prisen for lodsning bliver mindst mulig, så virksomhederne ikke skal betale en overpris.

Derfor kan vi støtte lovforslaget.

Kl. 13:13

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om korte kommentarer. Den næste ordfører er ordføreren for SF, fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 13:13

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det her lovforslag bygger jo videre på de erfaringer, vi har haft med bl.a. DSB og Energinet, som er blevet til selvstændige offentlige virksomheder. Det ønsker vi nu også at det statslige lodsvæsen skal være.

Baggrunden er, at vi ønsker et mere effektivt system med klare juridiske rammer for lodsvæsenets virksomhed. Dertil kommer, at man jo får en professionel bestyrelse, og at man kan fungere på markedsvilkår

Det er vigtigt for mig at sige, at opgaverne stadig væk er de samme, og at der ikke skal slækkes på hverken miljøbeskyttelse eller sejladssikkerhed. Derfor kan SF støtte det her forslag.

Kl. 13:14

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Den næste ordfører er fru Stine Brix fra Enhedslisten.

Kl. 13:14

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Jeg skal på vegne af vores ordfører, hr. Henning Hyllested, som ikke kunne være til stede her i dag, læse hans ordførertale op.

Var denne lov blevet fremsat af den tidligere regering, ville det have været i fuld harmoni med VK-partiernes opfattelse af den offentlige sektor, nemlig at det er noget, der med tiden enten skal fungere på markedsvilkår eller helt privatiseres. At dette også skulle være en bestræbelse for den nuværende regering, er svært at forstå. Ikke desto mindre er det det, der lægges op til med dette lovforslag, hvor den statslige lodstjeneste skal omdannes til en selvstændig offentlig virksomhed. Lodstjenesten skal fungere på markedsvilkår og gøres klar til senere salg og privatisering. Det sker angiveligt, for at Danpilot, som den statslige lodstjeneste hedder, kan blive mere effektiv og dermed billigere i drift og dermed kan bane vej for lavere takster – som om markedsgørelse er den eneste vej til dette.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det jo, at Danpilot som statslig institution har gennemført en omfattende og succesrig effektivisering ved bl.a. at samle hele administrationen af lodstjenesten, herunder lodsbestillingerne, i en organisation med hovedsæde i Svendborg. Man har af samme grund været i stand til ekstraordinært hurtigt at nedbringe den enorme gæld, som var opbygget frem til 2010. Så på den måde modsiger bemærkningerne til lovforslaget i virkeligheden formålet med lovforslaget. Statslige institutioner under direkte politisk styring kan sagtens være effektive og konkurrencedygtige. Vi mangler derfor et svar på Danpilots manglende effektivitet, og på hvorvidt en effektivisering af Danpilot kun kan ske ved at tage markedsøkonomiske redskaber i brug.

Der refereres også til erfaringerne fra bl.a. Naviair og til DSB. Og med de problemer, der har været i DSB og stadig er, er der da grund til at reflektere over, om der ikke bør findes andre modeller for statslige selskaber end et SOV, der på den ene side skal lege med på markedets vilkår, men på den anden side også skal have underkastet stram politisk styring og således bliver et miskmask af privat virksomhed og offentlig forvaltning.

Forslaget er tillige uden forståelse for de dårlige erfaringer, der har været med at indsætte erhvervsfolk i statslige bestyrelser. Disse er jo ikke pr. automatik de bedst egnede, blot fordi de kommer fra erhvervslivet. En vis portion faglig erfaring inden for det område, man skal bestyre, er jo nok ikke af vejen.

Et af formålene med hele denne øvelse med Danpilot er at skaffe lavere takster for rederierne, men hvor er den saglige begrundelse for det? Gennemsejlingslodseriet er som følge af internationale konventioner frivilligt for skibene. Alligevel tog 96,2 pct. af de større skibe, som IMO anbefaler at tage lods om bord, og 99,6 pct. af olietankskibene i 2011 lods om bord. Hvad er problemet, ud over, naturligvis, at rederierne altid ønsker sig lavere omkostninger? De er helt umættelige.

Enhedslisten er samtidig bekendt med, at man vil slække på kravene til lodsernes uddannelse, hvilket i værste fald kan medvirke til at øge uheldsrisikoen. Logikken er naturligvis, at jo lavere uddannelse, jo mindre løn. Det stærke fokus på taksterne er kortsigtet og harmonerer ikke med beskyttelsen af det maritime miljø, kysterne og de store broer samt sikkerheden til søs. Enhedslisten ser altså forslaget som en begyndende privatisering af lodstjenesten. Er nogen i tvivl, så læs høringssvarene fra dele af branchen. Lodstjenesten er en del af den offentlige forsyningsstruktur. I et land med vores geografi og maritime traditioner er der brug for, at den forbliver på offentlige hænder, og Enhedslisten stemmer derfor nej til forslaget.

Kl. 13:18

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Den næste ordfører er ordføreren for Liberal Alliance, fru Mette Bock.

Kl. 13:18

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

Det er meget sjovt at følge lige efter Enhedslisten i behandlingen af det her lovforslag, for vi ser også det her forslag som en begyndende privatisering. Det synes vi faktisk er rigtig positivt, og derfor er vi som udgangspunkt positive over for forslaget. Men der er ikke nogen som helst tvivl om, at det, vi ønsker i Liberal Alliance, er en fuld og hel liberalisering af lodsvæsenet. Vi kan sagtens følge intentionerne, nemlig at vi skal have et mere effektivt og konkurrenceudsat erhverv. Det kan vi sagtens følge, og jeg synes det er rigtig skønt at høre bl.a. Socialdemokratiets ordfører tale om, at vi jo ved, at når man lægger ting ud, konkurrenceudsætter, bliver det mere effektivt, billigere osv. Det er rigtig dejligt at høre Socialdemokraterne være med på den tankegang. Man skal fortsætte ad det spor, så kan vi gøre rigtig meget godt for Danmark sammen, det er jeg helt sikker på.

Til gengæld vil jeg sige, at det jo kun er et lillebitte skridt. Det vil stadig væk være sådan, at der er monopol på en række af de her opgaver. Monopoler er alt andet lige en rigtig dårlig ting. Jeg vil også sige, at vi i Liberal Alliance ikke er specielt store beundrere af den måde, som DSB, Energinet.dk og Naviair er blevet effektiviseret på, efter at de er blevet gjort til selvstændige, offentlige virksomheder. Så vores forhåbninger er sådan set ikke alt for store, men vi mener, at det er et skridt i den rigtige retning, og vi vil presse på for en yderligere liberalisering af området på længere sigt.

Selv om jeg nu siger, at vi er positive, fordi vi synes, at det er et skridt i den rigtige retning med større armslængde i forhold til en stor og tung og detailregulerende stat, vil jeg også sige, at vi meget gerne i udvalgsarbejdet vil have belyst, hvorfra finansieringen af de meromkostninger, der vil være i forbindelse med etableringen af DanPilot, skal tilvejebringes. Det fremgår ikke noget sted, og det synes vi selvfølgelig er vigtigt at få belyst. Men som udgangspunkt er vi positive.

Kl. 13:20

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Den næste ordfører i rækken er hr. Brian Mikkelsen for Det Konservative Folkeparti. Kl. 13:20

(Ordfører)

Brian Mikkelsen (KF):

Det Konservative Folkeparti kan støtte forslaget. Vi synes, at det er positivt, at man markedsgør, at man giver mulighed for reel konkurrenceudsættelse af lodsvæsenet. Jeg tror, at det også vil betyde, at vi får et mere effektivt system til gavn for erhvervslivet, til gavn for sejladser i det hele taget. Vi håber også på, at det er første skridt i retning af en liberalisering af hele området, i første omgang af alle gennemsejladslodsningerne, og at man i det hele taget får fokus på, hvordan det her kan gøres mere effektivt og konkurrenceparat, samtidig med at vi får omkostningerne ned.

Indtil vi får en reel liberalisering af hele lodsområdet, synes vi, at der skal holdes meget fokus på, hvad DanPilot må, hvad angår nye ejerandele, nye aktiviteter og datterselskaber, så man formår at holde DanPilot i en slags lomme for sig selv. Men vi er positive over for forslaget og kan støtte forslaget.

Kl. 13:21

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 13:21

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Tusind tak for det. Jeg vil meget gerne takke for de positive og konstruktive bemærkninger, der er kommet, til forslaget. Med lovforslaget vil vi skabe grundlaget for et mere effektivt, struktureret lodsvæsen via en omdannelse af det statslige lodsvæsen til en selvstændig offentlig virksomhed. En omdannelse er nødvendig, da et effektivt lodsvæsen er helt afgørende for sejladssikkerheden og miljøbeskyttelsen i de danske og udenlandske farvande. Organiseringen af Danpilot som selvstændig offentlig virksomhed bygger på de erfaringer, som vi har med etableringen af DSB, Energinet.dk og Naviair som selvstændige offentlige virksomheder.

Ud over at danne grundlaget for en effektivisering af lodsvæsenet vil den nye organisering af Danpilot skabe juridisk klare rammer for lodsvæsenets virksomhed. Samtidig vil Danpilot blive ledet af en professionel bestyrelse med erhvervsøkonomiske og administrative kompetencer. Danpilot vil dermed kunne drives på markedslignende vilkår og vil kunne fokusere på forretningsmæssige parametre som effektivitet og konkurrencedygtighed. Når det er sagt, vil Danpilot varetage præcis de samme opgaver, som det statslige lodsvæsen kan varetage i dag; omdannelsen er ikke et skridt på vejen til en privatisering.

Lovforslaget er et vigtigt første skridt på vejen til en mere effektiv varetagelse af lodsvæsenet. Næste skridt er en analyse af lodsmarkedet, som regeringen har iværksat som led i sit konkurrenceudspil fra oktober 2012. Analysen vil bl.a. se på, hvordan der kan skabes øget konkurrence på lodsområdet og derigennem et mere effektivt lodsmarked med skarpere priser, så det bliver mere attraktivt at anvende lodser. Det vil selvfølgelig skulle ske under hensyntagen til sejlads- og forsyningssikkerheden.

Med forslaget tager vi et vigtigt skridt på lodsområdet, der skaber grundlaget for en effektiv drift af Danpilot; det er et skridt, som understøtter søfartserhvervet. En mere effektiv varetagelse af lodsopgaverne vil fremme sejladssikkerheden og miljøbeskyttelsen i de danske farvande.

Jeg ser frem til udvalgets velvillige behandling af lovforslaget.

Kl. 13:24

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

21) 1. behandling af lovforslag nr. L 186:

Forslag til lov om ændring af lov om Statstidende. (Bemyndigelse til at fastsætte regler om obligatorisk digital levering af meddelelser til optagelse i Statstidende).

Af finansministeren (Bjarne Corydon). (Fremsættelse 13.03.2013).

Kl. 13:24

Forhandling

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører er fru Anni Matthiesen for partiet Venstre.

Kl. 13:24

(Ordfører)

Anni Matthiesen (V):

Tak. Lovforslag nr. L 186, som vi førstebehandler her i salen i dag, er endnu et skridt imod øget digitalisering i Danmark. Lovforslaget giver nemlig nu ministeren mulighed for at fastsætte nogle regler om leveringen af meddelelser til optagelse i Statstidende, så det kan ske digitalt.

Lovforslaget skal jo egentlig ses som værende en forlængelse af regeringens digitaliseringsstrategi – en strategi, som VK-regeringen stod bag i sin tid. Udbyttet af denne strategi er enormt stort. Under VK-regeringen fik vi jo bl.a. indført NemID og borger.dk. Det er værktøjer, som har gjort hverdagen lettere for mange, ja, for en stor del af den danske befolkning, men som jo især også har sikret en større effektivitet i det offentlige.

Digitalisering er fremtiden på rigtig mange områder. Men jeg har også brug for at sige her i dag, at vi jo hele tiden skal huske på, at der er dele af befolkningen, som stadig væk føler sig utrygge ved den her digitale udvikling. Derfor er det også afgørende, at de danskere fortsat har en mulighed for at få hjælp i forskellige sammenhænge, og det håber jeg også kan ske omkring det med at indberette noget til Statstidende.

Som et led i digitaliseringsstrategien sikrede den tidligere VK-regering, at netop også den del af befolkningen havde muligheden for at få hjælp bl.a. på borgerservicekontorerne eller på det lokale bibliotek. Det håber vi i Venstre også kommer til at gælde indberetninger til Statstidende, og derfor vil jeg også under selve udvalgsbehandlingen spørge ind til de ting.

Lovforslaget her lægger op til en implementeringsperiode, hvor virksomhederne og borgerne får mulighed for at sætte sig ind i den digitale indberetning, og denne implementeringsperiode hilser vi i Venstre naturligvis velkommen.

Vi er i Venstre positive over for dette lovforslag, men som jeg tidligere nævnte, vil vi også stille nogle forskellige uddybende spørgsmål under selve lovbehandlingen. Kl. 13:27 Kl. 13:30

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Den næste ordfører er fru Trine Bramsen for Socialdemokraterne.

Kl. 13:27

(Ordfører)

Trine Bramsen (S):

Formålet med det her lovforslag er at gøre det obligatorisk at indrykke meddelelser digitalt i Statstidende, dvs. offentlige meddelelser med retsvirkning for borgerne, for virksomhederne og for myndighederne. Lovforslaget er, som det også tidligere blev nævnt, et led i regeringens målsætning om, at 80 pct. af al skriftlig kommunikation mellem borgere og virksomheder og det offentlige skal foregå digitalt inden udgangen af 2015.

Siden 2005 er Statstidende kun udkommet elektronisk, hvorfor obligatorisk digital indrykning vil betyde, at Statstidende bliver fuldt ud digitaliseret.

I dag kan man enten vælge at indsende et manuskript, indtaste en formular, som man finder på Statstidende, og som så indrykkes, eller man kan selv indrykke sine meddelelser. Man behøver ikke at have været på noget stort forkromet leankursus for at kunne regne ud, at obligatorisk digital indrykning af meddelelser vil effektivisere driften af Statstidende med både administrative og økonomiske fordele til følge. Priserne for indrykning kan således nedsættes, og det bliver billigere og nemmere for virksomheder og borgere og offentlige institutioner at indrykke meddelelser i Statstidende.

I praksis skal indtastningen ske via onlineindtastning eller via system til system-løsninger. Allerede i dag indtastes ca. 32 pct. af indrykningerne digitalt, og de øvrige indsendes digitalt. Informationsleverandørerne til Statstidende er hovedsagelig domstole, advokater og offentlige institutioner, der altså allerede formodes at være digitale brugere i forvejen. Når man dertil lægger, at Statstidende som nævnt siden 2005 kun er udkommet digitalt, må det forventes, at brugerne af Statstidende allerede har adgang til digitale løsninger. Socialdemokraterne finder derfor det her forslag positivt og mener, at det udelukkende bidrager til en forbedring af den offentlige administration. Derfor støtter vi forslaget.

Kl. 13:29

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Dansk Folkeparti, hr. Morten Marinus.

Kl. 13:29

(Ordfører)

Morten Marinus (DF):

Tak for det. Det forslag, vi behandler her i dag, skal sikre en fuld digitalisering af Statstidende, så man ikke længere skal indlevere et fysisk manuskript, der efterfølgende skal indtastes manuelt af de ansatte. Det giver god mening, da det allerede er blevet besluttet, at Statstidende kun skal udkomme elektronisk og derfor ikke udkommer på tryk længere. Derfor er det også naturligt, at indberetningerne også kun kan indleveres digitalt fremover.

Da kun et fåtal af de indberetninger, der foretages til Statstidende.dk, kommer fra private brugere, er det stadig væk meget fornuftigt. Dansk Folkeparti har dog lagt sig på sinde, at hvis der skulle være nogle af de her private, der har behov for at få hjælp til at indberette digitalt, fordi de ikke selv er i stand til det, så skal de kunne henvende sig til Statstidende og få hjælp til det. Det står der også i loven, og det er vi rigtig glade for.

Med de her bemærkninger kan Dansk Folkeparti altså tilslutte sig forslaget.

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Radikale Venstre, fru Marlene Borst Hansen.

Kl. 13:30

(Ordfører)

Marlene Borst Hansen (RV):

Med det her lovforslag, L 186, om, at indrykning i Statstidende fremover kun kan ske digitalt, rykker vi endnu et lille skridt i retning mod et endnu mere digitalt samfund, hvor det giver mening, og det gør det i høj grad her.

Regeringen har en målsætning om, at digital selvbetjening skal blive den primære kommunikationsform mellem borgerne og det offentlige, og det er en målsætning, som vi i Radikale Venstre på det varmeste støtter op om. I dag bliver der nemlig bundet en hel del ressourcer i, at medarbejderne skal sidde og taste borgernes indrykninger manuelt, og disse ressourcer kan jo så frigives til andre formål, hvis borgerens indtastning i første omgang sker digitalt.

Vi bliver hele tiden bedt om at lave administrative lettelser. Her er en af dem – lad os komme i gang.

Kl. 13:31

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for SF, fru Karen Touborg.

Kl. 13:31

(Ordfører)

Karen Touborg (SF):

Da SF's kommunalordfører ikke kunne være her, fremlægger jeg talen på SF's vegne.

Lovforslaget har, som det fremgår af bemærkningerne, til formål at gøre det muligt for finansministeren at fastsætte regler om obligatorisk digital levering af meddelelser til optagelse i Statstidende. Det formål flugter fuldstændig med regeringsgrundlaget og den aftalte digitaliseringsstrategi mellem KL, Danske Regioner og regeringen om, at al kommunikation mellem borgere, virksomheder og det offentlige inden udgangen af 2015 skal foregå digitalt. Endelig vil det fortsat være sådan, at de relativt få borgere, der stadig har brug for hjælp til indtastning i Statstidende, fortsat vil kunne få den hjælp fra Statstidendes brugerservice. Defor støtter SF forslaget.

Kl. 13:32

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Enhedslisten, fru Stine Brix.

Kl. 13:32

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Som flere har været inde på før mig, er lovforslaget en del digitaliseringsstrategien, hvor kommunikationen mellem myndigheder og borgere og myndigheder og virksomheder som udgangspunkt skal foregå digitalt. Vi har fra Enhedslistens side altid være kritiske over for grundtanken i strategien, hvor redskabet er at gøre det obligatorisk for borgerne eller at tvinge borgerne til at kommunikere digitalt i stedet for at fokusere på frivillighed. Generelt set mener jeg, at personlig kontakt nogle gange kan være den bedste løsning for borgerne, selv om jeg selvfølgelig også anerkender, at i mange tilfælde og måske også i de fleste tilfælde vil de digitale selvbetjeningsløsninger være de bedste. Men det mener jeg som udgangspunkt at borgeren selv er den bedste til at vurdere.

Kl. 13:36

Jeg vil dog gerne sige, at jeg synes, at det er positivt, at det her lovforslag understreger, at det skal være muligt for de borgere, som skal indrykke meddelelser i Statstidende, fortsat at få vejledning fra Statstidendes brugerservice, ligesom vi synes, at det er positivt, at besparelserne omsættes i lavere priser for borgere og virksomheder.

Men inden vi tager endelig stilling til det her lovforslag, vil vi gerne have belyst nærmere, hvor mange borgere der benytter sig af det, hvor mange indrykninger borgerne står bag, og også hvordan mulighederne for vejledning, rådgivning og personlig betjening ændrer sig på det her område. Så det vil vi spørge ind til i udvalgsbehandlingen, men som udgangspunkt er vi positive over for forslaget.

Kl. 13:34

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Liberal Alliance, hr. Leif Mikkelsen.

Kl. 13:34

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Noget tyder på, at finansministeren her har fået fat i et lovforslag, der har bred opbakning i Folketinget. Der kunne finansministeren måske til efterfølgende brug notere sig, at man skal vælge sine lovforslag med omhu. Derfor vil jeg gerne understrege, at vi støtter forslaget.

Men jeg synes, at det er værd at bemærke her, at vi jævnligt er udsat for, at regeringen puljer forslagene, og derfor peger vi tit på det uheldige i, at så mange elementer er presset sammen, hvor vi ved en adskillelse kunne stemme for det, vi nu synes vi er enige i, og stemme imod noget andet. Derfor undrer det os meget, at det her ikke er en del af hele det næste lovkompleks, hvor en række ting går på det samme. Mon det er, fordi finansministeren sådan har et ekstra lovforslag eller andet. Det ved jeg ikke, men det kan være, at der er noget, jeg ikke er klar over, der gør, at det slet ikke kunne høre hjemme i den næste pulje, som set med mine øjne til forveksling ligner det her. Men her har man så adskilt det. Ellers kunne vi faktisk har fået 21 af slagsen nu her efterfølgende, hvis det var, man fulgte den strategi.

Der har ikke været en linje i det, vil jeg sige til finansministeren, men uanset at det er lidt usikkert og sløret, så går vi ind for forslaget.

Kl. 13:35

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Det Konservative Folkeparti, hr. Mike Legarth.

Kl. 13:35

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Forslaget her handler om, at man gør det obligatorisk at indberette digitalt til Statstidende. Det støtter Det Konservative Folkeparti. Det forekommer relativt logisk, eftersom Statstidende allerede er en elektronisk avis og vi jo har en hensigtserklæring om, at det skal blive nemmere og billigere at indberette og anvende de forskellige ressourcer, der nu anvendes på det.

Så det er et lovforslag, som vi bakker fuldt op om.

Kl. 13:36

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det finansministeren.

Finansministeren (Bjarne Corydon):

Mange tak til ordførerne for, synes jeg, gode indlæg, og bestemt også en særlig tak til Liberal Alliances ordfører for et velment råd om at vælge ens forslag med omhu. Det skal jeg prøve at lægge mig på sinde.

Det er sådan, at regeringen har en målsætning om, at vi udfaser papirblanketter og -formularer, og at digital selvbetjening bliver den primære måde at kommunikere med det offentlige på. Det her lovforslag er, som mange ordførere har gjort opmærksom på, jo endnu et led i realiseringen af regeringens mål om, at 80 pct. af al skriftlig kommunikation mellem borgere og virksomheder og det offentlige foregår digitalt inden udgangen af 2015.

Det er jo simpelt hen sådan, at det ved digital indrykning bliver lettere for private firmaer og offentlige institutioner og borgere at indrykke meddelelser i Statstidende. Samtidig opnås der en besparelse på driften af Statstidende, og det fører til lavere priser på indrykninger, og det øger kvaliteten af data i Statstidende. Siden 2005 er Statstidende kun udkommet elektronisk, som andre også har gjort opmærksom på. Obligatorisk digital indrykning betyder dermed, at Statstidende bliver fuldt digitaliseret. Ligesom i dag vil der være mulighed for at hente hjælp til indrykning hos Statstidendes brugerservice.

Så tak for tilslutningen til det forslag.

Kl. 13:37

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det.

Der er ingen, der har ønsket korte bemærkninger. Dermed er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

22) 1. behandling af lovforslag nr. L 198:

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om ansøgninger, anmeldelser, anmodninger, meddelelser og erklæringer til offentlige myndigheder. (Overgang til obligatorisk digital selvbetjening for borgere for så vidt angår ansøgning om økonomisk fripladstilskud, meddelelse om valg af læge, ansøgning om navngivning og navneændring, indgivelse af erklæring om faderskab, anmeldelse af cykeltyveri m.v.).

Af finansministeren (Bjarne Corydon). (Fremsættelse 20.03.2013).

Kl. 13:37

Forhandling

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører er hr. Michael Aastrup Jensen for Venstre.

Kl. 13:38

(Ordfører)

Michael Aastrup Jensen (V):

Tak for det. Lovforslaget er ligesom det foregående jo anden fase i udmøntningen af den fælles offentlige digitaliseringsstrategi, som Venstre sammen med vores daværende regeringspartner tilbage i 2011 forhandlede på plads med Danske Regioner og KL. Det er målet, at det offentlige fremover skal modtage mindst 80 pct. af alle ansøgninger, anmeldelser og indberetninger fra borgerne digitalt.

Konkret indebærer lovforslaget, at der altså fra slutningen af 2013 indføres obligatorisk digital selvbetjening for borgerne på en lang række områder. Det drejer sig bl.a. om anmeldelse af udrejser og anmodning om navne- og adressebeskyttelse, ved ansøgning om økonomisk fripladstilskud til dagtilbud og ansøgning om plads i fritidshjem, ved meddelelse om valg af almenpraktiserende læge, ansøgning om begravelseshjælp, anmeldelse af forekomster af rotter samt ved ansøgning om støtte til hjælpemidler osv. osv. Det er med andre ord et lovforslag, der vedrører rigtig mange områder.

Sidste år vedtog et stort flertal i Folketinget et lignende lovforslag. Lovforslaget indebar bl.a., at danskerne fremover skal anmelde flytning og skrive børn op til en plads i folkeskolen digitalt. Med nærværende lovforslag bygger vi altså videre på denne positive udvikling.

Ved at erstatte papirformularer med digital selvbetjening effektiviserer vi den offentlige sektor. Dermed kan vi frigøre økonomiske ressourcer, som i stedet kan anvendes til f.eks. ældrepleje, uddannelse og bedre veje. Og der er mange penge at hente. Det koster op mod 100 kr. at behandle en papirformular. Hvis borgeren derimod benytter en digital selvbetjeningsløsning koster det ned til ca. 5 kr. Siden 2009 har det alene været muligt at ansøge digitalt om SU. Overgangen til digital selvbetjening alene på dette område indebærer en årlig administrativ gevinst på ca. 50 mio. kr. for det offentlige. Set i lyset af de udfordringer, vores velfærdssamfund står over for, er der god brug for disse penge.

Undersøgelserne af danskernes it-anvendelse viser også, at stadig flere og flere bruger internettet dagligt. Hele 84 pct. af danskere mellem 16 år og 89 år bruger det faktisk hver dag eller ugentligt. Desuden oplever vi fortsat et fald i andelen af dem, der aldrig har været på internettet. Faldet er sket fra at være 12 pct. i 2011 til at være 10 pct. i 2012. Dette fald svarer til, at ca. 90.000 flere danskere mellem 16 år og 89 år var på nettet i 2012 sammenlignet med i 2011. Vi ser samtidig en støt stigende brug af det offentliges hjemmesider og mulighederne for at indsende oplysningerne digitalt. Ligeledes er der flere, der vælger den digitale bank frem for filialen nede på gaden.

Så alt i alt er der rigtig mange positive elementer, som også afspejler den digitale virkelighed, som flere og flere danskere oplever i hverdagen. Så på den måde er vi faktisk fra Venstres side rigtig glade for lovforslaget, men jeg vil også gerne benytte lejligheden til lige at komme med et lille men.

Det lille men er selvfølgelig, at vi også skal tænke på de mange danskere, som ikke har en ordentlig og god internetforbindelse. De findes. De findes ikke kun på øer eller ude i landdistrikterne, men de findes også i større byer rundtom i landet. Der har vi altså brug for, at vi hele tiden i det her Folketing tænker på veje ved brug af den nye teknologi - den trådløse eller andre ting - og i det hele taget sørger for at indtænke, at ikke bare virksomheder får optimale internetforbindelser, men at borgerne også får det. Noget af det, som vi i hvert fald vil køre frem med både i løbet af arbejdet med det her lovforslag og generelt, er hele tiden at sikre, at de mobilhuller og også internethullerne, der er rundtomkring på danmarkskortet, bliver lukket så hurtigt som muligt. Tak.

Kl. 13:42

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er foreløbig et enkelt medlem, som har bedt om en kort bemærkning, og det er hr. Dennis Flydtkjær fra Dansk Folkeparti.

Kl. 13:42

Dennis Flydtkjær (DF):

Det, der fik mig til at stille et spørgsmål, var det sidste, der blev sagt, for jeg er meget enig i, at vi er nødt til at sikre, at alle borgere kan komme på internettet. Ellers giver det jo ikke mening, at man kræver, at de skal kommunikere med det offentlige digitalt. Men hvad er det, Venstre vil gøre for at sikre alle borgerne? For jeg har jo egentlig efterlyst gennem længere tid, at man så også kommer med nogle konkrete forslag, og der har jeg altså ikke set nogen endnu.

Det er jo nemt at stå og sige nogle pæne ord om, at man gerne vil gøre noget, men hvad er det, Venstre vil gøre for at lukke de mobile huller derude og sørge for, at der kommer hurtigere bredbåndsforbindelse osv.? Hvad er de konkrete forslag?

Kl. 13:42

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 13:42

Michael Aastrup Jensen (V):

Allerførst skal jeg lige fortælle, at jeg godt forstår den antagelse hos vores kære venner i Dansk Folkeparti, for det er jo drømmetænkning, at vi allerede sidder i regering. Det gør vi ikke, vi er i opposition, og derfor er der nogle andre, der har regeringsmagten lige for øjeblikket.

Jeg har jo bemærket, at ministeren for by, bolig og landdistrikter vil komme med et konkret forslag – på fredag tror jeg det er – til, hvordan og hvorledes regeringen vil nå 100 pct. internetdækning. Det ser vi meget frem til. Vi var jo selv med til under den markedsbaserede ordning i VK-regeringens tid at sørge for, at tallet kom over 99 komma et eller andet, så vi er tæt på mål. Vi er ikke helt i mål, og derfor vil vi se frem til det udspil, der kommer fra regeringens side, og indgå i en fornuftig dialog med dem.

Kl. 13:43

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 13:43

Dennis Flydtkjær (DF):

Skal jeg forstå det sådan, at det, Venstre vil gøre, er at vente på regeringens initiativer? Man kunne måske godt selv have nogle ideer om, hvordan man vil understøtte udviklingen derude. Jeg er enig i, at det er fint nok, at det er markedsdrevet, men derfor kan vi godt fra politisk side understøtte udviklingen, specielt i områder, hvor der netop ikke er et marked, og der har Dansk Folkeparti jo selv fremsat et forslag, som skal udvide boligjobordningen. Det afviste Venstre også. Nu afventer man bare regeringens tiltag. Hvad er Venstres egne forslag til, hvad man kan gøre?

Kl. 13:44

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 13:44

Michael Aastrup Jensen (V):

Hr. Dennis Flydtkjær siger, at vi bare venter på regeringens forslag på fredag. Jeg må indrømme, at jeg synes, det har en meget negativ klang. Vi har klart den holdning, at vi har været med til at sikre, at der er kommet over 99 pct. dækning via den markedsbaserede ordning, som også Dansk Folkeparti har været fortalere for, i hvert fald tidligere. Vi ønsker, at det stadig væk skal være den markedsbaserede ordning, som gør, at vi kan nå op på de 100 pct., men det er altså ikke os, der har regeringsmagten. Det er ikke os, som sidder med bolden, i forhold til hvordan vi når de sidste nul komma en eller anden procent. Der vil vi selvfølgelig se på det udspil, regeringen kommer med, og så vil vi som god, konstruktiv opposition indgå i forhandling med den regering.

Men altså helt ærligt, det er regeringen, der har bolden i forhold til at komme med sådan nogle konkrete oplæg, og så indgår vi selvfølgelig i forhandling med dem, lige så vel som vi også regner med at Dansk Folkeparti gør.

Kl. 13:44

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak. Der er yderligere to medlemmer, der ønsker korte bemærkninger, og den første er fru Stine Brix fra Enhedslisten.

Kl. 13:44

Stine Brix (EL):

Tak for det. Jeg lyttede interesseret til Venstres tale, og jeg lagde mærke til, at Venstre påpegede, at danskerne jo har mange it-kompetencer, og det er også anført i bemærkningerne til lovforslaget. Derfor kunne jeg egentlig godt tænke mig at spørge Venstres ordfører, hvilke overvejelser man gør sig om, hvordan det kan være, at danskerne så alligevel ikke benytter de offentlige digitale løsninger. Kunne der være nogle helt andre årsager til det?

Jeg har bemærket en undersøgelse, som jeg selv syntes var meget interessant, hvor man spurgte alle dem, som mødte frem på borgerservicecenteret i Ballerup, og hvor det typiske svar var, at det slet ikke handlede om it-kompetencer, men at man manglede kompetencerne til at kunne gennemskue reglerne for en given ydelse, og i det hele taget hvordan det offentlige system fungerer. Så kan man ikke forestille sig nogle helt legitime grunde til, at borgerne nogle gange har brug for at kunne se myndighederne i øjnene og har brug for den personlige kontakt, og at det vil være fornuftigt?

Kl. 13:45

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 13:45

Michael Aastrup Jensen (V):

Jeg vil da sige det sådan, at jeg er enig i, at regelforenkling er nødvendigt, altså generelt. Det er jeg helt enig med ordføreren i. Det synes jeg også at vi generelt skal tænke på, for det nytter ikke noget, at man bare digitaliserer noget, som i forvejen er bureaukratisk og kompliceret via papirløsningen, og så tror, at det pludselig bliver nemt, bare fordi det er digitalt. Jeg er hundrede procent enig.

Men hvis vi går ind og kigger på nogle sammenlignelige ting, kan vi se på, hvordan man rullede netbank ud. Altså, da man rullede netbank ud, var der, da man gjorde det ad den frivillige vej, rigtig mange, der ikke fik kendskab til det. Man gjorde traditionen tro det, man plejede at gøre. Da det blev mere og mere obligatorisk, ved at det blev billigere at benytte sig af det, kunne vi se, at lige pludselig gik det helt amok. Jeg kan ikke huske tallet, men i dag er det jo så tæt på 100 pct., som man næsten kan komme, der bruger netbank i en eller anden form regelmæssigt, og det samme tror jeg vil ske her.

Jeg tror, at hvis man går ind og ser på kendskabsgraden i dag til alle de ting, man kan gøre digitalt, så er den simpelt hen ikke høj nok. Jeg tror simpelt hen ikke, at danskerne er opmærksomme på alle fordelene, og dem tror jeg at vi kunne gøre dem opmærksomme på med en eller anden form for kampagne.

Kl. 13:47

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Fru Stine Brix.

Kl. 13:47

Stine Brix (EL):

Jeg synes, sammenligningen med netbank er interessant, for som ordføreren selv fremhæver, var det jo netop ad frivillighedens vej, at tilslutningen blev meget stor. Så derfor har jeg lidt svært ved at forstå, hvorfor Venstre synes, det er sådan en fremragende idé at tvinge borgerne til at bruge digitale løsninger, løsninger, som Venstres ordfører jo fuldstændig rigtigt siger langt hen ad vejen er komplicerede at bruge, fordi de kræver et kendskab til reglerne – sådan er det jo i dag – og også indeholder et svært tilgængeligt sprog, hvis man ikke er så stærk en læser.

Så hvorfor er det den vej, en udvikling skal drives frem, frem for at man lægger incitamentet hos de offentlige myndigheder til at udvikle nogle gode, brugervenlige løsninger? Hvorfor er det den vej?

K1 13-47

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 13:47

Michael Aastrup Jensen (V):

Altså nu er jeg jo bankkunde, ligesom jeg stærkt går ud fra at alle her i lokalet er, og derfor kan jeg også selv huske, hvordan det var, da man overgik til, at det nu skulle være netbank, man skulle fokusere på. Jeg synes ikke, det var videre frivilligt, vil jeg bare lige sige. Man kan godt sige, det er frivilligt, hvis det betyder, at det at indbetale på et indbetalingskort koster 0 kr., men det er da frivilligt, om man vil gå ned i banken og gøre det og det så koster, hvad ved jeg, 25 kr. Det er rigtigt, at det måske er frivilligt på papiret, men det er det jo ikke, når det kommer til stykket.

Så for at være ærlig: Hvis vi skal rulle det her ud, kræver det, at vi bryder de traditioner, som ligger i os alle sammen. Altså, sådan havde jeg det da også før i tiden. Hvis jeg havde et eller andet problem, tog jeg røret og ringede. Men det er bare alt for dyrt med de store, store underskud, vi har på statens finanser. Der bliver vi nødt til at se, hvor det er, vi kan spare, hvor det er, vi kan effektivisere, og det kan vi altså her, hvorpå vi bryder traditionerne og og beder folk om at gøre det digitalt i stedet for. Jeg tror, der er et kæmpe potentiale.

Kl. 13:48

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Det næste medlem, der har bedt om ordet, er fru Trine Bramsen for Socialdemokraterne.

Kl. 13:48

Trine Bramsen (S):

Ordføreren brugte jo lang tid på at kritisere regeringen for dårlig internet- og mobilteledækning i hele Danmark. Derfor vil jeg bare høre ordføreren, om det er korrekt, at Venstre er en del af den teleforligskreds, der har ansvaret for at sikre ordentlig internet- og mobilteledækning i Danmark.

Kl. 13:49

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 13:49

Michael Aastrup Jensen (V):

Jeg vil bare sige til Socialdemokratiets ordfører, at jeg aldrig lader en god chance til gå efter regeringen gå mig forbi, hvis der er grund til det, men jeg gik faktisk ikke efter regeringen. Så det kan være, fordi ordføreren simpelt hen bare har troet, at jeg gjorde det. Næ, jeg sagde tværtimod, at vi alle sammen havde en opgave med at sørge for, at vi skulle nå så tæt på 100 pct. som muligt, så jeg ved ikke, om

det er, fordi ordføreren bare pr. definition går i defensiven, hver eneste gang jeg åbner munden. Det ved jeg ikke, men jeg gik faktisk ikke efter regeringen. Jeg sagde, at vi alle sammen har en opgave her.

Kl 13:49

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Fru Trine Bramsen.

Kl. 13:49

Trine Bramsen (S):

Er det korrekt forstået, at det for Venstre er helt afgørende, at vi i Danmark har mobiltelefoni og internet på markedsbaserede vilkår, og at vi derfor ikke skal indføre initiativer, der bryder det princip om markedsbaseringen, som er en central del af det nuværende teleforlig?

Kl. 13:50

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 13:50

Michael Aastrup Jensen (V):

Svaret er ja.

Kl. 13:50

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Socialdemokraterne, fru Trine Bramsen.

Kl. 13:50

(Ordfører)

Trine Bramsen (S):

Jeg vil starte med at spørge, hvad ligheden mellem ligbrænding, rotter, anmeldelse af faderskab og forsvundne cykler er. Først og fremmest sker det ikke så tit, og de fleste vil gerne have det overstået, i hvert fald anmeldelsen, hurtigst muligt.

For snart 1 år siden stod vi her i Folketingssalen og diskuterede overgang til obligatorisk selvbetjening for borgere. Siden sidste år, da vi stod her, er flere tusinde danskere blevet digitale. Særlig for gruppen af ældre går det rigtig stærkt, og der er stor tilfredshed med de offentlige digitale løsninger. Når man slipper for at skulle hen til borgerservice og stå i kø eller fysisk ned til postkassen og poste et brev, frem og tilbage, så er det en kæmpe frihed og en stor lettelse for hovedparten af danskerne. Digitaliseringen giver uafhængighed af tid og sted, og det er noget, som langt de fleste danskere sætter utrolig stor pris på.

Når vi så tilmed sparer det offentlige for administrative ressourcer og udgifter til frimærker, så er der god grund til at fortsætte med at digitalisere Danmark. Lad mig i den forbindelse berolige kritikere af digitaliseringen med, at der stadig vil være hjælp at hente for de borgere, der ikke kan anvende de digitale selvbetjeningsløsninger. Det er en central del af det her lovforslag.

Lovforslaget, som vi diskuterer her i dag, er en samlelov, hvis formål er at gøre det obligatorisk for borgere i det omfang, de kan, at benytte de digitale selvbetjeningsløsninger på yderligere 20 områder i forhold til de områder, som vi allerede for 1 år siden vedtog skulle være obligatorisk digitale. Der er således tale om anden fase af den gradvise indførelse af digital selvbetjening, som fremgår af »Den Fællesoffentlige Digitaliseringsstrategi 2011-2015«. Denne strategi er et stærkt led i regeringsgrundlagets målsætning om, at store dele af kommunikationen mellem borgere, virksomheder og det offentlige skal foregå digitalt inden udgangen af 2015.

Tilbage til den digitale anmodning om begravelse eller ligbrænding, anmeldelse af forekomsten af rotter eller indgivelse af erklæringer om faderskab. Det lyder måske som mindre detaljer i det store

administrative Danmark. For de fleste er det, som jeg sagde før, ikke anmeldelser, der foretages så ofte, men langt de fleste vil faktisk gå på nettet og søge oplysninger om de pågældende områder. Og når man nu alligevel er på nettet for at søge oplysninger, er det da praktisk, at man også lige foretager de konkrete indberetninger i samme omgang. Det er god service for borgerne, og når man så sammenlægger de i alt 20 områder, som vi med dette forslag digitaliserer, bliver det faktisk både til rigtig store besparelser for det offentlige Danmark og til stor gavn for danskerne.

Danmark er en digital foregangsnation. Vi sikrer, at de mange danskere, der er på nettet, får en bedre og mere tilgængelig service, og at danskernes skattekroner ikke anvendes på frimærker, men på velfærd. Derfor bakker Socialdemokraterne op om dette forslag.

Kl. 13:53

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Dansk Folkeparti, hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 13:53

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DF):

Som nævnt af de to foregående ordførere har vi her at gøre med udmøntningen af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-15, og det er jo et projekt, som den tidligere regering satte i gang, og som den nye regering så har overtaget, og det er som også nævnt en aftale mellem regeringen, Kommunernes Landsforening og Danske Regioner. Det er så bølge to, kan man kalde det, i forhold til at vi havde et lovforslag for et år siden, der indeholdt stort set det samme, bare på andre områder. Det her er jo modsat de foregående lovforslag noget af en samlelov, kan man vel roligt sige, for der er 20 forskellige områder, man nu vil digitalisere.

Jeg skal ikke nævne dem alle sammen, men blot nogle af dem. Hvis man skal søge om navne- og adressebeskyttelse, skal det ske digitalt; hvis man skal søge om økonomisk friplads til et dagtilbud, hvis man skal anmelde et cykeltyveri, hvis man skal søge om kørekort, om pas, om straffeattest osv., skal man gøre det digitalt. Men der er også et enkelt område, som jeg måske undrer mig lidt over ligesom min partikollega, nemlig kirkeområdet, hvor man fremover skal vælge, om man skal begraves eller brændes – det er så af naturlige grunde ikke en selv, der vælger det, det er jo selvfølgelig de pårørende.

Men så vidt jeg kan forstå på min kollega, hr. Christian Langballe, som er præst, så er den måde, det er beskrevet på i lovforslaget, ikke sådan, det fungerer i virkeligheden. Så der synes jeg i hvert fald, at vi i udvalgsarbejdet skal have kigget på, om det overhovedet giver mening at digitalisere det på den måde, når det slet ikke foregår sådan. For ud fra hvad jeg har fået beskrevet, er det sådan, at man sidder over for bedemanden eller præsten og udfylder et skema om, hvad den afdødes cpr-nummer og navn er, om det er en hustru osv., og man krydser også af dér, om man nu ønsker, at liget skal begraves eller brændes. Så det er ikke en selvstændig formular, man kan flytte over på internettet med det ene punkt, men det synes jeg vi kan undersøge i udvalgsarbejdet.

Men der er som sagt rigtig mange områder, der digitaliseres, og der kan også være rigtig mange gode grunde til, at man gør det, fordi man så i det offentlige bliver mere effektive. Man kan spare nogle penge, penge, som man så eventuelt kan kanalisere over til varme hænder i stedet for. Så det kan vi godt se fornuften i i Dansk Folkeparti. Men det, der er det vigtige for os i Dansk Folkeparti i det her spørgsmål, er jo, at vi også tager hånd om de mennesker, der har et særligt behov, for vi må jo erkende, at der altså er mange danskere derude – ca. 300.000 – som ikke kan bruge digitale medier, enten fordi de er handicappede eller lignende, eller fordi de er ældre eller demente eller socialt udsatte. Det kan være folk, der har den ene el-

Kl. 13:59

ler anden vanskelighed ved det, f.eks. stærkt ordblinde osv. Der er vi altså nødt til at sørge for, at vi får alle med på vognen, så de stadig væk har mulighed for at komme i kontakt med det offentlige via andre kanaler.

Der vil jeg sige, at jeg faktisk synes, at der også er en god balance i det her lovforslag, fordi man har taget hånd om mange af de her ting. Og man har fået puttet ind i lovforslaget, at de her mennesker selvfølgelig stadig væk, hvis de ikke har mulighed for at bruge digitale medier, kan komme i kontakt med det offentlige.

Jeg synes faktisk, at det er rigtig positivt, at man er meget konkret med sine eksempler i lovforslaget, og jeg vil godt prøve at nævne to af de eksempler, man omtaler. Det kan bl.a. være en gangbesværet uden pc eller digitale kundskaber, som henvender sig telefonisk til kommunen for at blive undtaget fra at skulle ansøge digitalt om navneændring. Et andet eksempel kunne være en 80-årig borger, som skal anmelde flytning, men som aldrig har stiftet bekendtskab med it og derfor ikke ser sig i stand til at erhverve et NemID. Der synes jeg faktisk, at det er rigtig positivt i lovforslaget, at man er så konkret, at man nævner en masse forskellige eksempler på, hvordan man kan blive undtaget.

Så vil jeg også sige, at for Dansk Folkeparti er det jo ikke en diskussion om for eller imod digitalisering, for vi kan som sagt udmærket se, at man kan frigøre rigtig mange ressourcer, men vi skal bare have med i tankerne, at vi sørger for at få de her mennesker med.

Jeg synes også, at det er vigtigt, at man har for øje, når man laver den her slags løsninger, at det skal opleves som en serviceforbedring for borgeren derude, for som jeg også forstår på bekymringen hos Enhedslisten i spørgsmålet til Venstre, kan det godt være kompliceret, når borgeren skal sidde og udfylde en blanket. Skal man nu sidde alene derhjemme og udfylde det via internettet, kan det godt på nogle af områderne virke ret kompliceret. Der er vi altså nødt til at sørge for, at vi har nogle brugervenlige systemer, hvor også sikkerheden er i top, for jeg tror, at mange af os har prøvet, at systemet simpelt hen er gået ned. Altså, jeg har selv personlig oplevet, at jeg har siddet og udfyldt en blanket eller en formular på en offentlig hjemmeside, og da jeg så kom til side 5, gik systemet ned, og så kunne jeg starte forfra. Sådan nogle ting opfordrer jo ikke ligefrem til, at folk skal bruge digitale kommunikationsmidler, så der skal man selvfølgelig sørge for, at systemerne har en høj oppetid, at de har brugervenlighed og en høj sikkerhed.

Så vil jeg sige, at hvis jeg selv skulle prioritere, ville jeg have foretrukket, at man kunne vælge at gøre det via frivillige løsninger og ikke via tvangsdigitalisering. Et af de gode eksempler, som også er nævnt tidligere i dag, er jo web-bank, hvor man kan se, at folk ad frivillighedens vej har valgt at bruge de løsninger, fordi der er et positivt incitament til at gøre det, og fordi man selv får gavn af det, ligesom bankerne får gavn af det i visse tilfælde – altså en win-winsituation for alle sammen.

Ellers vil jeg afslutningsvis sige, at vi som udgangspunkt synes, at det er et positivt forslag, men at der er nogle ting, vi godt kunne tænke os lige at spørge mere ind til i udvalgsarbejdet, bl.a. om vi kunne undersøge, om man kunne lave en form for register for de mennesker, som vi kan se bare ikke har mulighed for, heller ikke senere, at lære at blive digitaliseret; det kan være stærkt handicappede personer. Der ser vi altså ikke nogen grund til, at de gang på gang skal søge om at blive fritaget.

Men vi ser som sagt frem til en positiv udvalgsbehandling.

.. Kl. 13:59

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Den næste ordfører er ordføreren for Radikale Venstre, fru Marlene Borst Hansen.

(Ordfører)

Marlene Borst Hansen (RV):

Et stadig mere digitalt Danmark. Det lyder for nogle skræmmende og for andre helt fantastisk. For mig og for Radikale Venstre lyder det fantastisk, men jeg har stor respekt for de mennesker, som lige træder et skridt tilbage og tøver en kende eller måske oven i købet er lidt bange for, om de overhovedet kan finde ud af at være borgere i sådan et samfund.

De fleste af os her i salen gør nok allerede de ting, som vil blive obligatorisk med det her lovforslag. Vi skifter læge via borger.dk, vi anmelder cykeltyveri på politiets hjemmeside og bagefter til forsikringen på deres hjemmeside, så vi er ikke nogen af dem, som kommer til at mærke ret meget til, at vi i dag vedtager det her lovforslag.

Men for nogle vil det ændre noget, for nogle vil det betyde, at man nu skal til at gøre tingene på en helt ny og anderledes måde. For de fleste borgere – også dem, som i dag ikke indberetter alting digitalt – vil det være forholdsvis let at lære, og forandringen vil mest være, at man bryder med den hidtidige måde at gøre tingene på.

På samme måde er det ikke ret mange år siden, at banken var et sted, hvor man kom ofte. Så kom netbank, og så kom man kun i banken, når man fik en check. Og i dag kommer vi nærmest kun i banken, når vi køber hus eller skal have det store pensionseftersyn. Men de færreste begræder, at det er sådan. De fleste finder en stor værdi i, at man i dag har frihed til at gå på netbank, når og lige så ofte det passer en.

På samme måde har vi også fået det med SKAT. SKAT havde, her for en måneds tid tror jeg det efterhånden er ved at være, kø i flere timer på deres hjemmeside, da årsopgørelserne blev tilgængelige.

Jeg siger alt det her blot for at understrege, at verden flytter sig, og det gør vores måde at handle og agere på også. For langt, langt de fleste mennesker sker det gradvist, og det sker helt naturligt. Nogle behøver et lille skub, andre en lille smule hjælp, men så kan de det, og så bliver det den naturlige måde at gøre tingene på.

Så er der selvfølgelig en lille gruppe mennesker, for hvem det ikke bare kræver et lille skub eller lidt hjælp. Og den gruppe vil jeg meget nødig italesætte som ældre. Det er klart, at der er en del ældre i den her gruppe, men jeg synes, det giver mere mening at tale om itsårbare mennesker. De mennesker har vi en forpligtelse til at hjælpe. Det kan gøres på mange måder, men det er helt naturligt, at hjælpen findes i kommunen. Og anerkendelsen af, at en godt nok lille del af den danske befolkning er it-sårbar, gjorde, at vi blandt partierne i satspuljeforliget sidste år fandt en hel del midler til at hjælpe netop den her gruppe. De penge er stadig væk ude at virke. Det gør mig tryg, når vi i dag behandler det her lovforslag om anden bølge af digitaliseringsstrategien.

Med disse ord kan Radikale Venstre varmt bakke det fremsatte lovforslag op.

Kl. 14:02

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for SF, fru Karen Touborg.

Kl. 14:03

(Ordfører)

Karen Touborg (SF):

Da ordføreren for området ikke kan være her, fremlægger jeg talen på SF's vegne.

På linje med det tidligere behandlede forslag, L 186, skal det her lovforslag, ligesom flere ordførere tidligere har nævnt, være med til at udfolde den digitaliseringsstrategi, som den tidligere regering har

aftalt med KL og Danske Regioner, en strategi, som den nuværende regering også har sagt ja til i regeringsgrundlaget for 2011.

Allerede i dag betjener mange borgere sig af de digitale muligheder i deres kontakt med det offentlige, men hvis vi skal motivere endnu flere borgere og nå op på det måltal på 80 pct., som er aftalt, kommer vi ikke uden om lovgivning på området. Når man så samtidig sørger for, at udrulningen kommer i flere bølger, så borgerne kan følge med, mener vi i SF ikke, at vi bør tøve, men – og det er rigtig vigtigt – at det fortsat skal sikres, at der er hjælp i kommunerne og regionerne til de borgere, som aldrig kommer til at bruge den nye teknologi og/eller ikke har adgang til en pc. Alt andet ville være dybt problematisk, og det ville også bringe os i karambolage med lighedsgrundsætningen i dansk forvaltningsret.

SF kan derfor støtte forslaget.

Kl. 14:04

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Enhedslisten, fru Stine Brix.

Kl. 14:04

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Lovforslaget gør det obligatorisk for borgerne at henvende sig til myndighederne gennem en række forskellige digitale selvbetjeningsløsninger på en række meget, meget forskellige områder. Som flere har været inde på før mig, er det anden bølge i regeringens digitaliseringsstrategi.

I dag kan borgerne benytte digitale selvbetjeningsløsninger, hvis de f.eks. vil ansøge om hjælpemidler eller skifte læge eller ansøge om begravelseshjælp, men i fremtiden skal borgerne som udgangspunkt ansøge digitalt. Med lovforslaget bliver det altså tvunget at bruge digital selvbetjening, og vi mener, at det fortsat bør være frivilligt.

Da vi sidste forår inviterede en række eksperter til høring om digitalisering i det offentlige, lød det stort set samstemmende med få undtagelser, at vi kommer meget længere ad frivillighedens vej end ved at tvinge borgerne til computeren. I høringssvaret ser jeg også, at Ældre Sagen på samme måde foretrækker en frivillig løsning.

Der er flere grunde til, at vi støtter det synspunkt. Helt grundlæggende mener jeg, at borgerne er bedst til at vide, hvordan en kontakt med myndighederne er bedst og mest tryg for dem, især når det gælder følsomme områder som f.eks. ansøgninger om hjælpemidler. Hvor kommunen sidder med en beslutningskompetence og en magt i forhold til borgeren, kan det være meget ubehageligt ikke at se myndighederne i øjnene eller ikke at føle, at nogen lytter, men at man ansøger ind i et stort sort hul af en maskine. Der kan være meget på spil for de borgere, hvor myndighederne skal træffe en afgørelse, som har konsekvenser for deres liv. Så der er ikke tale om neutrale situationer, som man kan sammenligne med at gå i banken eller at bestille en flybillet.

Der er en anden grund til – synes jeg – at det giver god mening at sige, at det er frivilligt, hvorvidt man vil betjene sig selv digitalt, når man kommunikerer med det offentlige, og det er, at det giver myndighederne et incitament til at udvikle gode, brugervenlige løsninger med et let tilgængeligt sprog, som også folk, som ikke er så stærke læsere, kan benytte. I princippet kan man fra de offentlige myndigheders side stille en relativt tung og besværlig side til rådighed. Myndighederne kan være ligeglade, for borgerne skal jo bruge den.

Vi har altså desværre set nogle eksempler på selvbetjeningsløsninger, som fungerer meget tungt eller dårligt, og hvor borgerne henvender sig og bliver guidet igennem til at slå bestemte programmer fra og til, før de kan komme igennem. En af dem, jeg har set, er uddannelseskort.dk. Jeg mener, og sådan hørte jeg egentlig også mange af de eksperter, vi inviterede til høringen om offentlig digitalisering sidste år, at gode og brugervenlige løsninger i sig selv vil lokke rigtig mange til at benytte de her løsninger, for jeg er fuldstændig enig med mange ordførere her i dag i, at i langt, langt de fleste tilfælde vil det være at foretrække.

Jeg vil gerne anerkende, at der i lovforslaget er anført en række muligheder for at undtage det her tvangsprincip, og det er selvfølgelig meget bedre end ingenting, men jeg bemærker også, at beslutningen lægges på myndighedernes bord og ikke på borgernes, og undtagelsen gælder kun for særlige grupper eller i særlige situationer.

Jeg har set undersøgelser, som jeg synes er meget interessante, som viser, at det bestemt ikke kun er it-udfordrede, eller hvad det var, den radikale ordfører kaldte det før, som ikke føler sig trygge ved at benytte digitale selvbetjeningsløsninger. Det er alle mulige borgere, uagtet hvilke it-kompetencer de har, uagtet hvilke ressourcer de har, men det er særlig i situationer, hvor man har brug for at tale med nogle om sin sag, at man møder op på borgerservice, eller man griber telefonen. Det synes jeg fortsat at der skal være mulighed for

Så vil jeg i øvrigt også bemærke, at så vidt jeg er orienteret, er det omkring 12-15 pct. af ressourcerne i borgerservicecentrene, som anvendes til det personlige møde, og det synes jeg egentlig ikke er så overvældende. Derimod mener jeg, at der er et rigtig stort potentiale i at sikre, at de data, som det offentlige i forvejen har om os, bliver brugt bedre og mere smidigt, så man kan sagsbehandle langt mere effektivt. Jeg tror i virkeligheden, at det er der, at det rigtig store potentiale for effektivisering ligger.

Så helt grundlæggende mener vi altså, at det fortsat bør være frivilligt for borgerne, om de benytter sig af digitale løsninger, og ikke under tvang. Og når man så som borger har brug for at se myndighederne i øjnene, har brug for at tale med nogle, skal man være hjertelig velkommen, fordi det er selvfølgelig sådan en ret, man har, når man er borger i et samfund.

Derfor kan vi ikke støtte lovforslaget.

Kl. 14:09

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Liberal Alliance, hr. Leif Mikkelsen.

Kl. 14:09

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Læser man hele lovforslaget og høringsnotatet, ser man, at det er en ordentlig omgang – som stadig væk er trykt på papir. Vi har stadig væk ikke fået svar på, hvordan det kan være, at det forrige lovforslag ikke var en del af det her, men det ændrer nu ikke på, at vi kan støtte forslaget.

Det gør vi bl.a. med begrundelse i, at der er de nødvendige fritagelsesmuligheder for de borgere, der ikke kan bruge en digital forbindelse til de offentlige myndigheder. Vi har alle sammen haft opfattelsen af, at det offentlige var lidt bagud på det her område. Vi er vant til masser af områder – netbank er blevet nævnt, handel på nettet – hvor det i forbindelse med en række udbydere af varer er en helt naturlig ting, at det foregår via nettet. Det sætter vi ikke spørgsmålstegn ved. Men det offentlige er sådan et område, der stadig væk arbejder med blanketter og er lidt støvet osv., så jeg synes faktisk, at det her er et vigtigt skridt i retning af at modernisere og give mulighed for en effektivisering af den offentlige sektor, så man ikke holder fast i, at der aldrig skal ske en udvikling, for så skulle man jo stadig væk bruge stentavler, og hvad ved jeg. Så jeg synes faktisk, det er et godt skridt, der tages her, med en lovgivning, der tager de nødvendige hensyn til borgerne.

Endelig må vi til dem, der har vanskeligheder på det her område, sige, at det jo stadig væk ikke er forbudt at blive hjulpet. Der er stadig væk mange ældre borgere, der har brug for hjælp, og som har familiemedlemmer til at hjælpe sig osv. – eller andre end familien. Jeg tror faktisk, at mange har hjælp inden for rækkevidde, hvis det endelig skulle være. Så vi kommer ned på et meget lille antal, som til sidst står med det behov, og så er muligheden der jo for fritagelse og en anden forbindelse. Så der er taget alle de her hensyn i det her store, digre værk, som gør, at vi kan støtte lovforslaget.

Kl. 14:11

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Det Konservative Folkeparti, hr. Mike Legarth.

Kl. 14:11

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak for det. De øvrige ordførere har i detaljer gennemgået det her forslag om, at vi øger digitaliseringen af samarbejdet mellem borgere, kommuner og statslige institutioner. Det er meget fornuftigt. Det betyder nogle besparelser, nogle lettelser, og det gør det nemmere og billigere. Så på den måde er det meget fint, at vi får den her form for øget digitalisering.

Så skal vi selvfølgelig også sørge for, at balancen er i orden i forhold til dem, som ikke har en computer, og dem, som ikke kan finde ud af at håndtere den. Der mener jeg at vi har taget de forbehold, der skal tages. Da vi traf beslutningen om den første bølge af den her digitaliseringsstrategi, tog vi det hensyn og sørgede for, at der ikke var nogen, der blev ladt i stikken. Så når det er sagt, skal vi sørge for at prøve at fokusere på de muligheder for gevinster, besparelser, effektiviseringer, automatisering, det her giver, sådan at vi kan bruge pengene på reelle ydelser til borgerne i stedet for unødig administration og bøvl og ballade. Så på den måde støtter vi det her lovforslag i alle ender og kanter.

Kl. 14:12

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det finansministeren

Kl. 14:12

Finansministeren (Bjarne Corydon):

Mange tak, og tak til ordførerne for deres indlæg. Det glæder mig, at debatten afspejler, at vi langt hen ad vejen er enige om, at det for at reformere og dermed fremtidssikre velfærdssamfundet er nødvendigt at bruge de muligheder, vi har, for at effektivisere. Her i dag diskuterer vi en af de muligheder. Danmark er i front med at anvende it- og digitale løsninger, og danskerne er godt på vej til at bo og arbejde i et digitalt Danmark.

Danskerne er vant til og glade for at bruge internettet til mange ting. Tænk på folk, der køber en flyrejse på internettet, som nok ikke savner at stå i kø på rejsebureauet, eller på folk, der bruger netbank, som nok ikke savner at skulle nå i banken inden kl. 16. På samme måde vil rigtig mange borgere heller ikke savne at skulle i borgerservicecenteret eller sende blanketter i en kuvert med frimærker.

Målet er klart: 80 pct. af kommunikationen mellem borgere, virksomheder og det offentlige skal foregå digitalt i 2015, og langt hovedparten af borgerne opnår i den forbindelse en serviceforbedring. Borgerne kan betjene sig selv på nettet, når det passer dem bedst, hele døgnet rundt, 7 dage om ugen, og borgerne får mulighed for at få bedre indblik i egne sager. Man behøver ikke at taste oplysninger ind mange gange, de ligger måske allerede i systemet.

Digitaliseringen af den offentlige sektor er med til at effektivisere og modernisere den offentlige service, så den bliver bedre og mere fleksibel, og digitaliseringen vil kunne frigøre ressourcer i milliardklassen. Den modernisering er samtidig et vigtigt led i realiseringen af regeringens 2020-plan for dansk økonomi.

Med lovforslaget er vi, som flere ordførere har gjort opmærksom på, i gang med at digitalisere den anden af i alt fire bølger, områder, der skal gøres digitale frem mod 2015. Det er en bevægelse, som er godt i gang; vi er ved at være halvvejs med realiseringen af målsætningen om at udfase papirblanketter og andre former for ansøgninger. Digital selvbetjening bliver den primære måde at ansøge på. Lovforslagets fundament har allerede en bred opbakning, idet det jo er et led i udmøntningen af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi for 2011-2015, og det er, som også flere ordførere har gjort opmærksom på, en strategi, der er udarbejdet i samarbejde med KL og Danske Regioner og tiltrådt af regeringen som grundlag for det videre arbejde med digitalisering. Samtidig er lovforslaget et led i realiseringen af regeringsgrundlaget, hvor målet er, at 80 pct. af al kommunikation mellem borgere, virksomheder og det offentlige skal foregå digitalt inden udgangen af 2015.

For at få flest mulige borgere gjort parate til digital kommunikation må udgangspunktet være, at den digitale selvbetjening bliver obligatorisk. Ved at stille krav sættes der gang i en god udvikling. De områder, der er med i lovforslaget, er udvalgt på baggrund af en vurdering af brugernes it-parathed og it-systemernes kvalitet på de konkrete områder. Sidste sommer vedtog Folketinget som bekendt det første lovforslag om indførelse af krav om digital selvbetjening på de områder, der den 1. december 2012 blev digitale. Det er gået godt med de første områder, der er blevet gjort digitale, og erfaringerne viser generelt, at borgerne kan og vil benytte digitale selvbetjeningsløsninger.

Det lovforslag, vi nu fremsætter og i dag behandler, er bygget op efter helt samme koncept. Vores tilgang er som sidste år, at de borgere, der kan, også skal anvende de digitale selvbetjeningsløsninger. Ved at stille krav om at anvende digital selvbetjening får de borgere, der kan, et venligt, men bestemt skub, så de kommer i gang med at anvende digital selvbetjening. Jeg forstår også udmærket, at der kan være en bekymring for, hvordan loven vil blive håndteret i praksis. Det er jo sådan, at nogle borgere kan have svært ved at bruge digital selvbetjening, og for dem vil der være hjælp og støtte at hente. For nogle kan det være meget svært eller umuligt at bruge digital selvbetjening, og de borgere vil fortsat have mulighed for at blive betjent på en anden måde end den digitale. Der kan f.eks. være tale om en borger med et særligt handicap, demens, manglende digitale kompetencer, en psykisk lidelse, hjemløshed eller sprogvanskeligheder. Borgerne har med andre ord ret til den samme hjælp og vejledning, som tilfældet er i dag.

Men generelt vil jeg sige, at da danskerne bliver mere og mere itparate, er jeg ikke bekymret for at stille krav om digitalisering på de områder, der omfattes af det lovforslag, vi i dag diskuterer. Der er allerede indført obligatorisk digital selvbetjening på en række områder, og udviklingen går i retning af, at der fremover vil være flere og flere områder, hvor der indføres digital kommunikation. Jeg er naturligvis klar til efterfølgende under udvalgsbehandlingen at besvare de forskellige spørgsmål, der er rejst her under debatten, og som eventuelt vil følge i selve udvalgsarbejdet, og vil gerne takke for en god debat.

Kl. 14:17

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er foreløbig et medlem, der har bedt om en kommentar, og det er hr. Dennis Flydtkjær fra Dansk Folkeparti.

Kl. 14:17

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for ordet. Vil finansministeren i forhold til de udsatte borgere, som ikke kan bruge de digitale kommunikationsmidler, og hvor vi jo godt kunne forestille os at man gang på gang skulle ned at søge om at slippe for at bruge dem, være indstillet på, at der blev lavet en eller anden form for register eller en anden ordning, som gjorde, at man kunne blive opført der, så man ikke hver eneste gang skulle ned at søge om at slippe for at bruge de digitale medier, men man f.eks. ved at henvende sig på borgerservice og sige, hvad man nu hedder – det kunne være XX, det kunne være Dennis Flydtkjær – så kunne komme til at slippe for at bruge dem? For jeg kan godt se, at det kan være en gene for de mennesker, som er i den her gruppe, og som af den ene eller den anden grund ikke kan bruge det, at de gang på gang skal søge om at slippe for det.

Kl. 14:18

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ministeren.

Kl. 14:18

Finansministeren (Bjarne Corydon):

Jeg har nu svært ved at forestille mig, at der ville være en hr. Dennis Flydtkjær i sådan en situation, men det er jo ellers teoretisk en fuldstændig relevant betragtning. Som udgangspunkt er det ikke vores opfattelse, at det er den måde, det skal gribes an på, og det er simpelt hen, fordi der er tale om meget forskellige situationer, om meget forskellige borgere i meget forskellige sammenhænge. Derfor skal det være en individuel og konkret vurdering i det enkelte tilfælde, der gøres gældende for, om sådan en undtagelse kan komme på plads. Men vi kan jo i udvalgsarbejdet meget gerne komme nærmere ind på de ræsonnementer og de begrundelser, der ligger bag regeringens opfattelse.

Kl. 14:19

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for den anden korte bemærkning.

Kl. 14:19

Dennis Flydtkjær (DF):

Jeg er helt med på, at det selvfølgelig ikke er dem, der ligger lige på kanten, og som måske bare skal have noget mere it-kundskab, noget undervisning eller noget hjælp, der skal være i sådan et register. Men der er jo nogle, som er så stærkt handicappede, eller som er så stærkt ordblinde – eller der kan være andre årsager – at de aldrig nogen sinde bliver så it-kyndige, at de kan bruge de her systemer. Det er jo i forhold til den gruppe, vi kan se er så langt ude i forhold til handicap eller demens, at man simpelt hen ikke kan lære dem at blive it-kyndige, jeg mener at vi måske burde sige: Lad os da spare dem for gang på gang at skulle ned at søge om at slippe for at bruge de digitale medier. Men det gælder som sagt ikke den gruppe, der ligger lige på kanten, for dem kan man selvfølgelig flytte med, det er jeg helt enig i.

Kl. 14:19

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ministeren.

Kl. 14:19

Finansministeren (Bjarne Corydon):

Ja, og igen forstår jeg sagtens det principielle synspunkt. Men der har regeringens bare opfattelse, at den differentiering er noget mere nuanceret i praksis, end der måske gøres gældende her. Altså, med hensyn til spørgsmålet om, om man ligger på kanten af en evne eller en kunnen på et område og ikke på et andet område, eller om man generelt kan kategoriseres som værende totalt uden mulighed for at benytte den her type løsninger, tror jeg det ser mere nuanceret ud i virkeligheden, end når vi diskuterer det generelt her i Folketingssa-

len. Men lad os gerne se nærmere på problemstillingen i udvalgsbehandlingen.

K1 14:20

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ministeren.

Der er ikke flere til korte bemærkninger til denne sag. Forhandlingen om forslaget er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

23) 1. behandling af lovforslag nr. L 189:

Forslag til lov om ændring af lov om fremstilling, præsentation og salg af tobaksvarer. (Forbud mod salg af løs snus og lignende tobaksprodukter i Danmark).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag). (Fremsættelse 20.03.2013).

Kl. 14:20

Forhandling

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører er fru Sophie Løhde fra Venstre. Værsgo.

Kl. 14:21

(Ordfører)

Sophie Løhde (V):

Med lovforslaget her foreslår regeringen at indføre et forbud mod salg af løs snus i Danmark. Det interessante ved det er imidlertid ikke, hvad man rent faktisk kan læse sig frem til i regeringens lovforslag. Nej, man må sige, at det interessante snarere er alt det, som regeringen åbenbart har glemt eller i hvert fald ikke har ønsket skulle fremgå af bemærkningerne til lovforslaget.

Godt nok oplyser regeringen, at Europa-Kommissionen med en åbningsskrivelse har indledt en traktatkrænkelsessag mod Danmark, fordi salg af løs snus i dag er tilladt, ligesom det i øvrigt oplyses, at det er Kommissionens vurdering, at salget af løs snus er i modstrid med tobaksvaredirektivets artikel 8.

Af lovforslaget fremgår det imidlertid ikke med et eneste ord, hvorvidt regeringen rent faktisk er enig med Kommissionens opfattelse af fortolkningen af direktivet. Hvad er så det nærmeste, vi kommer noget, der bare ligner, at regeringen forholder sig til det centrale spørgsmål, nemlig hvorvidt den her regering – i modstrid med mange års fortolkning under skiftende danske regeringer – pludselig deler Kommissionens opfattelse eller ej? Ja, det nærmeste, vi kommer, er, når regeringen skriver, at den ønsker at bringe den danske retstilstand i overensstemmelse med direktivets artikel 8. Det må altså forudsættes, at regeringen så også rent faktisk deler Kommissionens fortolkning. I forhold til lovforslaget er det imidlertid bare et stort åbent spørgsmål, hvordan regeringen er kommet frem til den her helt nye forståelse af direktivet, i modstrid med det der har været forståelsen i over 20 år. Allerede med artikel 8 a i Rådets direktiv fra 1992 blev der indført et forbud mod markedsføring af tobak, der indtages oralt. Det fremgik dog også af en af præamblerne til det her direktiv – direktiv nr. 41, for at være helt præcis – og jeg citerer:

Dette forbud omfatter dog ikke traditionelle tobaksvarer, som indtages oralt, og som fortsat er undergivet de bestemmelser i direktiv fra 1989, som ændret ved nærværende direktiv, der gælder for røgfrie tobaksvarer.

En ændring på det her område, såvel i 1992 som i 2001, ville altså have krævet både en specifik forhandling samt en udtrykkelig og præcis hjemmel. Det har ikke været ikke tilfældet. Tværtimod oplyser ministeren i et svar på et af de gamle udvalgsspørgsmål, at det under forhandlingerne om forslaget i 2001 netop ikke var et tema i Rådet, at direktivet ville indebære et forbud mod salg af løs snus i Danmark. Ministeren oplyser også i et andet svar, at da sagen i sin tid blev forelagt Folketingets Europaudvalg i 2000, var det også den daværende regerings opfattelse, at EU-forbud mod markedsføring af visse typer oral tobak var uændret – og jeg gentager: uændret – i forhold til direktivet fra 1989, som så blev ændret igen med direktivet i 1992. Eller sagt med andre ord: Folketinget har aldrig udtalt støtte eller givet mandat til et forbud mod salg af løs snus, og ingen dansk regering uanset partifarve har nogen sinde haft den forståelse, at Danmark har implementeret direktivet forkert. Tværtimod blev det under forhandlingerne i Folketingets Europaudvalg konsekvent påpeget, at direktivet fra 2001 ikke påvirkede mulighederne for at sælge løs snus i Danmark.

Lad mig slå fast, at vi i Venstre ikke kan støtte et forbud. Vi mener, at sagen skal prøves ved EU-domstolen, hvilket i øvrigt er fuldstændig i tråd med de gængse EU-spilleregler, og vi forstår heller ikke, hvorfor regeringen sådan bare lige pludselig ændrer synspunkt nu her efter 20 år, hvor man har haft en anden forståelse. Hvis det måtte komme så vidt, at vi i Danmark så senere måtte blive dømt, så siger det sig selv, at vi skal bringe dansk ret i overensstemmelse med EU-retten. Til gengæld har jeg i dag en forventning om, at ministeren fra talerstolen vil redegøre for, hvad det præcis er, der har ændret sig, siden absolut ingen regering overhovedet - hverken i 1992, hvor det oprindelige tobaksvaredirektiv blev ændret, eller i 2001, hvor det nuværende direktiv blev vedtaget - er kommet frem til den forståelse af direktivets rækkevidde, som regeringen nu pludselig er kommet frem til, og som gør, at regeringen ser sagen i et fuldstændig nyt lys med en fuldstændig ny forståelse af direktivets rækkevidde i forhold til salg af løs snus.

Hvad er det for nogle nye omstændigheder, som kan begrunde den her nyfortolkning, ud over at Europa-Kommissionen nu pludselig har ændret opfattelse og 20 år efter sender en åbningsskrivelse til Danmark? Hvorfor er det, at Folketinget ikke forud for vedtagelsen af direktivet er blevet orienteret om, at Danmark ville påtage sig en forpligtelse til at forbyde salg af løs snus? Hvorfor er Folketinget faktisk blevet oplyst om det stik modsatte? Endelig er der det nok så centrale spørgsmål: Hvad mener regeringen egentlig selv? Går regeringen ind for et forbud, eller lægger man sig bare fladt ned for Kommissionen på grund af åbningsskrivelsen og dermed truslen om en traktatkrænkelsessag og risikoen for en dom ved EU-Domstolen? Og endelig: Vil ministeren i dag tilkendegive, at regeringen naturligvis vil arbejde for at fastholde den hidtidige fortolkning af tobaksvaredirektivet over for Kommissionen og dermed også loyalt arbejde for de synspunkter, som et flertal i Folketinget allerede har tilkendegivet i en udtalelse vedrørende den nye revision af tobaksdirektivet? Af udtalelsen fremgår det klokkeklart, at et flertal her i Folketinget ikke kan støtte et forbud mod markedsføring af snus uanset indpakning i forhold til de videre forhandlinger om revisionen af det eksisterende direktiv?

De spørgsmål har jeg en forventning om at ministeren er i stand til at redegøre for, nu hvor det har været lidt vanskeligt at få et sagligt og fagligt beslutningsgrundlag for den her sag ud fra de meget, meget sparsomme oplysninger, som er indeholdt i bemærkningerne til det her lovforslag, som jeg på den baggrund kan meddele, at Venstre ikke agter at støtte.

Kl. 14:27

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er en enkelt med korte bemærkninger, og jeg har en lille appel om, at man kigger lidt på uret, når man taler. Det er ordføreren for Socialdemokraterne, hr. Jens Joel, for en kort bemærkning, værsgo.

Kl. 14:27

Jens Joel (S):

Tak for det. Tak til Venstres ordfører. Man får jo unægtelig fornemmelsen af, at det her handler om, hvorvidt man støtter eller man ikke støtter muligheden for at sælge løs snus i Danmark, og det mener jeg faktisk ikke er sagen i dag. Det, der er sagen i dag, er, hvorvidt man agter at overholde den gældende EU-lovgivning, som man sådan set har forpligtet sig til at overholde, og som juristerne vurderer vi ikke overholder i dag. Så derfor er mit spørgsmål ret kort og præcist til Venstre, om man agter at overholde EU-lovgivningen, sådan som vi har forpligtet os til ifølge de aftaler, vi hidtil har indgået.

Kl. 14:28

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 14:28

Sophie Løhde (V):

Baggrunden for det her lovforslag er jo, at man nu lige pludselig efter mere end 20 år under skiftende, forskellige danske regeringer ændrer forståelsen af tobaksdirektivet. Det handler også om, at det, man har oplyst over for Folketinget og fået et mandat ud fra under skiftende regeringer, nu ikke svarer til det, som regeringen nu lige pludselig så fremsætter lovforslag om, nemlig et forbud mod salg af løs snus.

Vi har den holdning, at der er tale om en principiel sag, som vi må have prøvet ved EU-Domstolen med den risiko, der er, for at tabe den. Det er fuldstændig i tråd med de gængse EU-spilleregler, og vi forstår ikke, hvorfor regeringen sådan lige pludselig out of the blue begynder at ændre holdning til det her.

Hvis det måtte komme så vidt, at vi i Danmark bliver dømt, jamen så vil vi naturligvis sørge for at bringe dansk ret i overensstemmelse med EU-retten. Sådan er det. Men vi håber ikke, det kommer så vidt

Nu er det jo tilfældigvis også sådan, at der i øjeblikket pågår en ny revision af det eksisterende tobaksdirektiv, som skal til at forhandles, og som et flertal her i Folketinget har afgivet nogle meget klokkeklare synspunkter om, mens det fremstår uklart for alle os andre, hvad regeringen mener, ja, for så vidt også hvad Socialdemokraterne egentlig mener.

Kl. 14:29

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for anden korte bemærkning.

Kl. 14:29

Jens Joel (S):

Jeg er glad for at få bekræftet, at Venstre har tænkt sig at overholde EU-reglerne, alt andet ville ærlig talt også have været opsigtsvækkende. Men så må det opfølgende spørgsmål jo meget naturligt være, om Venstre betragter den juridiske vurdering, som bliver lavet i den danske centraladministration, som værende ikkejuridisk funderet, men derimod som værende fjernstyret af politikere, altså, om man mener, at det, der foregår rundtomkring bl.a. i Sundhedsministeriet, Udenrigsministeriet og andre steder, hvor man har kigget på det her, er politisk styret.

Det, Venstre i virkeligheden siger, er altså, at vi har embedsmænd, som manipulerer, og som ikke holder sig inden for rammerne, for det ville jeg ærlig talt også synes var en lidt beklagelig anklage, men det er da rart at få på bordet, hvis det er det, Venstre så at sige indikerer her, hvor man lader, som om regeringen har en ny politisk holdning, men hvor sagen er den, at regeringen har en klokkeklar juridisk vurdering fra neutrale embedsmænd. Så: Anklager Venstre embedsmændene for at politisere i den her sag?

Kl. 14:30

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:30

Sophie Løhde (V):

Hvis vi i Venstre skal komme med noget opsigtsvækkende, skal jeg nok sørge for at sige det i forvejen, så også Socialdemokraternes ordfører er med på det.

I forhold til de her anklager, som jeg nu må forstå ordføreren for Socialdemokraterne begynder at opfinde, så forholder vi os fuldstændig stille og roligt og nøgternt til, at der i Danmark i nu mere end 20 år har været en juridisk vurdering af, at vi i Danmark holdt os inden for rammerne og reglerne af det eksisterende tobaksvaredirektiv – 20 år!

Så kommer der en åbningsskrivelse fra Kommissionen, og der er det måske ikke så underligt, at man kunne få den idé, at regeringen bare siger: O.k., vi agter *ikke* at få den her sag prøvet ved EU-Domstolen. Det er jo et politisk valg, om man synes det. Det er også derfor, at vores politiske valg i dag er, at vi siger: Ja, lad os prøve det.

Det har været 20 års fortolkning af de juridiske specialister, som Socialdemokraternes ordfører selv omtaler. Det må vi da have et ansvar for også at få afprøvet. Men vi kan simpelt hen ikke i det lovforslag, der er lagt frem, se, hvad det er, der skulle have ændret sig og dermed have gjort, at man lige pludselig skulle anlægge en ny juridisk betragtning. Hvis ordføreren for Socialdemokratiet kan svare på det, for det er mere, end hvad ministeren har kunnet oplyse over for Folketinget, så vil jeg imødese, at ordføreren redegør for det i sin ordførertale.

Kl. 14:32

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Camilla Hersom for en kort bemærkning.

Kl. 14:32

Camilla Hersom (RV):

Tak. Ordføreren sagde i sin ordførertale, at der ikke var tale om nogen nye omstændigheder, men vil ordføreren ikke medgive, at det, at man modtager en åbningsskrivelse fra Europa-Kommissionen, er en ny omstændighed? Det er jo det, der er anledningen til, at det danske embedsværk og den danske regering har været nødt til at se på den måde, man har fortolket reglerne på, og dermed nået frem til, at man har fortolket dem forkert. Det er ikke særlig hensigtsmæssigt, men det er jo sagens kerne, og derfor er vi nødt til at rette ind efter den fortolkning.

Kl. 14:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:33

Sophie Løhde (V):

Man må i hvert fald konstatere, at dem, der ude sådan i det danske land måtte have den holdning, at EU ikke rider den dag, de sadler, måske har lidt ret i det, forstået på den måde, at nu har vi igennem 20 år i Danmark haft den forståelse, at den danske implementering af

direktivet var korrekt. Den forståelse har der været under skiftende danske regeringer i nu over 20 år.

Jeg er nødt til at påpege, at i diskussionerne i Europaudvalget, som ordføreren helt sikkert også er bekendt med at der er oversendt bilag i forbindelse med, blev det konsekvent påpeget over for Folketingets partier, at direktivet hverken i 1992 eller 2001 påvirkede mulighederne for at sælge løs snus i Danmark. De oplysninger kan vi jo ikke ignorere, og derfor er det også, vi siger, at det her handler om noget helt principielt. Det er også derfor, vi er villige til at prøve det ved EU-Domstolen med den risiko, der er for at tabe sagen. Måtte vi blive dømt, har vi naturligvis en forpligtigelse til at bringe dansk ret i overensstemmelse med EU-retten, men det er ikke Folketingets forpligtelse at lægge sig fuldstændig fladt ned for enhver åbningsskrivelse fra Kommissionen – en åbningsskrivelse, som i det her konkrete tilfælde går i den diametralt modsatte retning af, hvad skiftende danske regeringer har haft som forståelse i mere end 20 år.

Kl. 14:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Camilla Hersom.

Kl. 14:34

Camilla Hersom (RV):

Fru Sophie Løhde får tegnet et billede af, at den danske embedsstand og i øvrigt også Kommissionen ikke har lavet andet de sidste 20 år end at sidde og granske den danske fortolkning dag ud og dag ind. Det er jo ikke det, der er tilfældet. Tilfældet er jo, at man lægger en fortolkning ned over det. Så går tiden, og ingen interesserer sig for det, fordi der ikke er nogen, der anfægter det, før der sker det, at Danmark modtager en åbningsskrivelse. Så er det klart, at så går det danske system i gang med at vurdere, om man synes, at det, der står i den åbningsskrivelse, er rimeligt. Her er tilfældet altså, at det var Danmark, der tog fejl. Det sker selv for Danmark, og det ville ærlig talt klæde også partiet Venstre at kunne indrømme en fejl.

Kl. 14:35

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:35

Sophie Løhde (V):

Først og fremmest må vi da håbe, at Kommissionen har brugt sin tid på noget bedre end at granske den danske forståelse. Det håber jeg for Kommissionen. Dernæst må jeg sige – og det er nu engang også en af spillereglerne for Folketinget her – at det jo ikke er sådan, at hver gang Folketinget modtager en åbningsskrivelse fra Kommissionen, så siger man bare: O.k., vi bøjer os for enhver ting, vi accepterer alting, vi lægger os bare fladt ned. Nej, man afgør i hver enkelt konkrete sag, hvad der er at tage stilling ud fra.

Der er det jo problematisk, at vi står med det her lovforslag i dag sammenholdt med de oplysninger, der er givet til Folketinget, de mandater, der er afgivet, og den orientering, der er givet til Folketingets partier, og den 20-årige danske forståelse af det eksisterende direktiv, og at man så nu fra regeringens side uden videre begrundelse siger: Hov, vi deler i øvrigt Kommissionens forståelse, men vi vil bare ikke oplyse og forklare hvorfor. Det synes jeg er problematisk, og det er derfor, vi heller ikke kan støtte det her lovforslag, ligesom vi har det principielle udgangspunkt, at vi ikke støtter et forbud mod salg af løs snus.

Kl. 14:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Venstres ordfører. Så er det hr. Jens Joel som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 14:36 Kl. 14:40

(Ordfører)

Jens Joel (S):

Tak for det. Når man hører Venstres ordfører, som jeg sagde i min korte bemærkning før, kan man få det indtryk, at det her handler om for eller imod salg af løs snus. Det er – man kunne sige »desværre«, fordi det havde jo været mere interessant at have en politisk diskussion herinde – ikke tilfældet i dag. Det, der er tilfældet, er, at vi har at gøre med et forslag, som slet og ret og sagt på godt dansk skal sørge for, at vi lever op til de gældende EU-regler. Det handler altså ikke om, hvad vi godt kunne tænke os at EU gjorde, hvad vi godt kunne tænke os der skete i fremtiden, og hvordan vi gerne ville have tingene indrettet, men om det faktum, at vi lige nu har en dansk retspraksis, som strider imod de gældende EU-regler, som vi selvfølgelig er forpligtet til at overholde. Det er i al beskedenhed også regeringens ansvar at sikre, at vi lever op til gældende EU-regler. Derfor har regeringen fremsat et forslag, som vi nu behandler.

Det har ganske rigtigt, som Venstres ordfører også sagde, en meget, meget lang historie bag sig – en meget, meget lang historie, som desværre viser sig at bero på, at man i Danmark har haft en forkert fortolkning. Det ændrer imidlertid ikke på, at Kommissionen har løftet en pegefinger, om man så må sige. De har sendt en åbningsskrivelse. Folketingets Europaudvalg, som jeg selv sidder i, har jo under hele processen, kan man sige, både med åbningsskrivelse, fortrolige dokumenter med regeringens svar på åbningsskrivelsen og de begrundede udtalelser med svarene herpå været inddraget i den dialog, der har været med EU om det konkrete forslag.

Når man slår to streger under facit, som jeg jo ved særligt Venstres formand har travlt med at gøre, så er det simpelt hen resultatet, at vi kan se, at vi bliver nødt til at rette den danske lovgivning til for at overholde vores EU-forpligtelser. Det mener vi i Socialdemokratiet er fuldstændig naturligt. Det har vi selvfølgelig tænkt os at støtte regeringen i.

Kl. 14:38

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er korte bemærkninger. Først fra fru Sophie Løhde.

Kl. 14:38

Sophie Løhde (V):

Jeg ved godt, at Socialdemokraternes ordfører gør meget ud af at fortælle, hvad det her lovforslag ikke omhandler. Jeg kan godt forstå det, fordi det tyder meget på, at man ikke er meget for at fortælle, hvad man egentlig mener, når man er socialdemokrat. Men det er et generelt problem på en række andre områder.

Et forbud mod salg af løs snus i Danmark er jo konsekvensen af det her lovforslag, hvis vi alle sammen trykkede på de grønne knapper. Det er vi enige om. Så ville der blive et forbud. Muligheden for at afværge, at det forbud skulle gælde fra nu af og de næste 20 år frem er jo, at man bruger sin indflydelse i forbindelse med revisionen af det kommende direktiv og dermed arbejder for, at der ikke skal være et forbud mod salg af løs snus. Et flertal i Folketingets Europaudvalg, som ikke omfatter Socialdemokraterne, har afgivet en klokkeklar udtalelse, som siger, at vi ikke støtter et forbud. Socialdemokraterne er ikke en del af det flertal. Jeg ville blive så glad, hvis ordføreren ville sige, at det faktisk er, fordi de ikke går ind for forbud. Ellers er det da ærgerligt, at de ikke er med i den udtalelse i Europaudvalget. Så helt kort: Hvad mener Socialdemokraterne som parti om et forbud mod salg af løs snus i Danmark?

Kl. 14:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Jens Joel (S):

Jeg vil rigtig gerne diskutere de her ting. Der vil også ske det, at vi i Europaudvalget kommer til at diskutere, hvordan vi skal stille os til det kommende direktiv, hvad det er, vi vil arbejde for i EU. Og det kører fuldstændig efter den procedure, som fru Sophie Løhde også kender fra Europaudvalget, nemlig at ministeren kommer og beder om et mandat. Det er ikke så underligt.

Det er også rigtigt, at der er en nærhedsudtalelse, som det hedder, fra Europaudvalget, som foreligger lige nu. Sagen er bare med den slags nærhedsudtalelser, at de sådan set ikke handler om, hvad man mener om de enkelte elementer i forslaget, men om, hvorvidt man mener, at et forslag bryder med netop nærhedsprincippet.

Derfor er der jo mange grunde til, at man kan lade være med at skrive under på en nærhedsudtalelse, f.eks. hvis man synes, det er meget fornuftigt, at EU koncentrerer sig om at behandle tobaksvarer på en måde, så vi sikrer sundheden på tværs af grænser, så vi sikrer, at der er ensartede regler. Og det er i al beskedenhed det, vi har henholdt os til.

Hvis man læste lidt op på procedurerne i Europaudvalget, ville man også blive klar over, at det er det, en nærhedsudtalelse går ud på, og at det ikke er, hvorvidt man har lyst til løs snus eller ikke har lyst til løs snus.

Kl. 14:41

Første næstformand (Bertel Haarder):

Sophie Løhde.

Kl. 14:41

Sophie Løhde (V):

Jeg synes, at den socialdemokratiske ordfører får blandet æbler og pærer *og* bananer i en stor pærevælling her. Det er korrekt, at der i Europaudvalget er afgivet en nærhedsudtalelse, men der er også afgivet det, der hedder politiske bemærkninger, og jeg kan ikke forestille mig, at den socialdemokratiske europaordfører ikke kan skelne mellem og kende forskel på de to ting. For i de politiske bemærkninger er det jo netop sådan, at man politisk forholder sig til indholdet af direktivet. Det håber jeg at ordføreren er klar over, og dermed må ordføreren jo også være klar over, at Socialdemokraterne har valgt ikke at støtte det flertal her i Folketinget bestående af de borgerlige partier og Enhedslisten, som siger: Vi går ikke ind for et forbud.

Derfor gentager jeg mit spørgsmål: Går Socialdemokraterne ind for et forbud mod salg af løs snus i Danmark eller ej? Det er da et såre simpelt spørgsmål, som Socialdemokraterne burde have en holdning til. Jeg vedkender, at der er mange andre spørgsmål, som kan være svære at have en holdning til for regeringen i øjeblikket, men det her er da så enkelt at kunne svare på. Det er sådan set bare et ja eller nej-spørgsmål.

Kl. 14:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:42

Jens Joel (S):

Nej, det, der er fuldstændig enkelt at sige her, er, at hvis Venstre gerne vil have en politisk drøftelse af et forslag, så kunne man jo have valgt at vedtage en politisk udtalelse i Europaudvalget. Det valgte man ikke at gøre, man valgte at lave en nærhedsudtalelse.

Hvis Venstre gerne vil sige noget politisk, har vi et redskab til det. Nu valgte man selvfølgelig af tekniske årsager – jeg kan se, at ordføreren er lidt uopmærksom lige nu – og af andre grunde, som jeg jo ikke skal gisne om, ikke at ville gå ind i den politiske dialog om det her, men derimod at vedtage en nærhedsudtalelse. Og den

støttede Socialdemokraterne ikke op om, fordi vi faktisk mener, at EU sagtens kan lovgive på det her område.

Så er det jo rigtigt, at vi i Europaudvalget kommer til en meget interessant og formodentlig også langvarig debat om, hvad det så er, at Danmark skal kæmpe for, hvad det så er, at Danmark skal sikre, når vi i fremtiden skal vedtage et tobaksdirektiv.

Kl. 14:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 14:43

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg synes, det er patetisk at høre på. Det må da være muligt for en voksen mand, et medlem af Folketinget, at sige: Ja, jeg går ind for, at snus skal forbydes i Danmark – eller: Nej, det går jeg ikke ind for. Tal nu et sprog, så almindelige danskere kan forstå det, og lad være med at snakke om direktiver og lovgivningsprocesser. Sig dog, hvad ordføreren mener. Sig, hvad Socialdemokratiet mener: Skal det her forbydes, eller skal det ikke forbydes? Det er da såre simpelt.

Kl. 14:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:43

Jens Joel (S):

Jeg kan godt forstå, at hr. Joachim B. Olsen gerne vil have det her til at blive mere simpelt. Men det ændrer jo ikke på, at det handler om direktiver. Jeg ville da gerne kunne antage, at de ikke var der. Men sagen er jo, at det lovforslag, vi vedtager i dag, handler om, at vi er på kant med EU-lovgivningen, og at vi skal bringes til at overholde EU-lovgivningen.

Socialdemokraterne har, ligesom alle andre herinde, været af den opfattelse, at der ikke var et problem i den danske lovgivning. Derfor var det også nyt for Socialdemokraterne, at Kommissionen kom og løftede pegefingeren, og derfor er det også en ny situation for os. Så det er ikke en politisk ændring, der er sket. Det er sådan set et spørgsmål om, at vi respekterer den lovgivning, som er vedtaget i EU, og som vi nu er blevet opmærksomme på at vores lovgivning desværre strider imod.

Kl. 14:44

Første næstformand (Bertel Haarder):

Joachim B. Olsen.

Kl. 14:44

Joachim B. Olsen (LA):

Det var så den samme smøre igen. Det her handler jo om, hvorvidt vi skal forbyde mennesker at bruge tobak – ikke røgtobak, men snus. Det er det, det her handler om. Ifølge EU's egne statistikker er det sådan med snus, at det faktisk er et produkt, som folk bruger for at komme væk fra røgtobakken. Rigtig mange bruger det for at komme væk fra røgtobakken, som er mere skadelig end snus. Så det har altså en sundhedsmæssig betydning for mennesker, hvis det her bliver forbudt. Der dør færre mennesker i Sverige som følge af tobaksforbrug, end der gør i Danmark, fordi en større del af tobaksforbruget er i form af snus. Så det her er vigtigt for mennesker og deres sundhed. Derfor må det være muligt for en sundhedsordfører at sige: Ja, vi ønsker, at det her skal være forbudt – eller: Nej, vi ønsker ikke, at det skal være forbudt. Kom nu. Kom nu ind i kampen, og tal et sprog, som almindelige mennesker også kan forstå.

Kl. 14:45

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:45

Jens Joel (S):

Nu er jeg jo faktisk ikke sundhedsordfører, men jeg synes også, den debat kan være interessant at tage. Problemet er bare, at det jo ikke er den debat, vi har i dag. Og så siger hr. Joachim B. Olsen, at vi skal forholde os til, om det her *skal* være forbudt. Nej, sagen er jo, at det *er* forbudt, og at vi ikke lever op til den lovgivning i Danmark. Det er jo relativt simpelt.

Så kan man spørge: Er det ærgerligt, at vi i 20 år har gjort noget, som var forbudt, uden at have opdaget det? Ja, det er det. Er det ærgerligt, at vi ikke noget tidligere har været opmærksomme på den her situation? Det er det. Er det noget, vi skal diskutere fremadrettet hvad vi mener om rent politisk, når vi skal lave et nyt tobaksvaredirektiv? Ja, det er det også. Men det er bare ikke det, der er spørgsmålet i dag.

Kl. 14:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Eva Kjer Hansen for en kort bemærkning.

Kl. 14:46

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg synes simpelt hen, det er sølle, at den socialdemokratiske ordfører bare henviser til, at det her lovforslag er en konsekvens af en åbningsskrivelse vedrørende en juridisk vurdering i EU. Det synes jeg, fordi vi ikke kan få svar på, hvorvidt den socialdemokratiske ordfører synes, at det er godt at forbyde salg af løs snus i Danmark eller ikke er det. Det er jo et meget simpelt spørgsmål. Jeg tror, at alle tilhørerne på pladserne deroppe godt forstår spørgsmålet, men simpelt hen ikke forstår, hvorfor der ikke kan gives et ja- eller nejsvar. Så nu prøver jeg bare en gang til: Synes hr. Jens Joel, at salg af løs snus skal forbydes i Danmark?

Kl. 14:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:47

Jens Joel (S):

Altså, nu er jeg jo ikke jurist, men min forståelse er faktisk, at sådan som man vurderer det, så *er* salget af løs snus forbudt i EU, og det skal vi selvfølgelig leve op til i Danmark. Jeg er godt klar over, at man gerne vil have det her til at være en debat om snus eller ikke snus. Men den debat må vi jo tage på de tidspunkter, hvor vi skal have den debat. Det bliver bl.a. i Europaudvalget, det bliver forhåbentlig også hernede, det bliver sikkert også i Sundhedsudvalget. Der er rigtig mange grunde til at diskutere det, og hr. Joachim B. Olsen har tidligere nævnt, at der også er sundhedsmæssige aspekter i, hvorvidt man kan substituere det ene tobaksprodukt med det andet. En meget interessant diskussion. Det er bare ikke det, vi har på dagsordenen i dag.

Det, der er diskussionen i dag, er: Skal vi rette os efter den EUlovgivning, der er? Det mener vi faktisk man skal. Og hvis man gerne vil stille spørgsmål til det, vil jeg sige, at det jo ikke er, fordi jeg politisk kunne have en anden holdning end Europa-Kommissionen, for pointen er, at det her ikke er en politisk holdning. Det er en juridisk vurdering, og hvis man synes, at embedsmændene politiserer og kommer med en forkert juridisk vurdering, er det jo det, man skal sige.

Kl. 14:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Eva Kjer Hansen.

Kl. 14:48

Eva Kjer Hansen (V):

Altså, man forstår jo, hvis den politikerlede, som folk taler meget om, breder sig, når det er sådan et svar, man får på et ganske simpelt spørgsmål. Jeg vil sige til hr. Jens Joel, at det er rigtigt, at lovforslaget er meget teknisk – det har ministeren jo valgt at gøre det – som en konsekvenslovgivning af en åbningsskrivelse, som Kommissionen har sendt til Danmark. Men indholdet i den her lovgivning, indholdet, er jo, hvorvidt man skal forbyde salg af løs snus i Danmark eller ej. Derfor er der altså god grund til, også i dag, at have en mening om, hvorvidt man synes, den indholdsmæssige konsekvens er det rigtige.

Jeg kan godt høre på ordføreren, at ordføreren synes, det er ubehageligt at have en mening om det. Sådan var det også, da vi havde samrådet i dag. Der kunne vi heller ikke få en mening ud af ministeren. Det bliver jo spændende senere under debatten her i dag at høre, om vi kan få en mening fra ministerens side, om man synes, man skal forbyde løs snus i Danmark eller ej. Men at dække sig ind under, at det er noget, EU pålægger – at netop en EU-ordfører i et så stort parti bare henviser til, at det er noget, EU pålægger os, og derfor gør vi det – synes jeg simpelt hen er så skuffende. Det er altså ikke fremmende for den EU-politiske debat. Så derfor bliver jeg nødt til, hr. formand, bare lige at prøve en gang til: Hvad synes hr. Jens Joel om salg af løs snus i Danmark? Skal det forbydes?

Kl. 14:50

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:50

Jens Joel (S):

Jeg er ked af, hvis jeg skulle bidrage til politikerleden. Jeg tror faktisk også, at noget af det, som gør, at folk nogle gange kan få en politikerlede, er, når vi i Folketinget oplever, at ting bliver misbrugt, og at man løfter diskussioner, som man i virkeligheden gerne ville have, ind i nogle ting, hvor de ikke hører hjemme. Og det, vi diskuterer i dag, er, hvordan vi kommer i overensstemmelse med EU-lovgivningen. Det er en EU-lovgivning, som er lavet; det er en EU-lovgivning, som har været gældende i 20 år; og det er en EU-lovgivning, som vi fra socialdemokratisk side mener man skal overholde, fuldstændigt upåagtet at vi også i de 20 år har ment, at man godt kunne sælge løs snus i Danmark. Det er ikke det, vi diskuterer i dag. Vi diskuterer, at man skal være i overensstemmelse med EU-lovgivningen, og det støtter vi ærlig talt. Og det er lidt opsigtsvækkende, at formanden for Folketingets Europaudvalg ikke synes, at det er den bærende præmis for debatten i dag, for det kan man jo læse sig frem til. K1 14:51

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Benedikte Kiær for en kort bemærkning.

Kl. 14:51

Benedikte Kiær (KF):

Tak. Nu står vi jo i dag med et forslag, som primært behandles af sundhedsordførere, fordi det er sundhedsministeren, der har fremsat det her forslag til første behandling her i Folketingssalen. Derfor vil jeg jo egentlig bevæge mig rundt i sundhedsområdet. Det håber jeg ordføreren kan tilgive mig, nu når det også i den grad har at gøre med sundhed. Derfor vil jeg egentlig spørge ordføreren om det her med snus. Hvis man har en ryger, som vælger at gå fra røgtobak til at bruge snus – og her taler vi ikke om indisk snus eller anden snus, som kan være rimelig sundhedsskadeligt, men om svensk snus, som faktisk opfylder en række kriterier – er det så skadesreducerende eller ej for den her ryger at gå fra røgtobak til at bruge svensk snus

eller snus, som er løs, og som egentlig er noget, der er produceret i Danmark?

KL 14:52

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:52

Jens Joel (S):

Den konservative ordfører må have mig undskyldt, hvis min sundhedsfaglige viden ikke fuldstændig rækker til at tage den her dybdegående diskussion af, hvilken slags snus – om det er den engelske eller den svenske eller snus fra den ene producent eller den anden producent; det har vist også nogle gange noget at gøre med, hvem man spørger – som er mest skadelig. Derfor må man bare forholde sig til det faktum, at når jeg står her på talerstolen i dag, er det jo sådan set, fordi sundhedsministeren har fremsat et forslag, som er en konsekvens af en åbningsskrivelse fra Kommissionen, som har sagt: Hov, Danmark, I skal lige være opmærksomme på, at I faktisk gør noget, som ikke er i overensstemmelse med reglerne.

Sådan har det været i lang tid, og det er ærgerligt. Men det er jo det, der er pointen. Og så kan man jo sige, at hvis man nu syntes, at man gerne ville blive ved med det, nemlig at blive ved med at sælge løs snus, så er det jo i princippet lige meget, om vi gerne vil det eller ej, hvis det er i uoverensstemmelse med reglerne og vi derfor bryder EU-retten. Hverken De Konservative eller Venstre plejer sådan set at støtte op om, at man skal bryde de gældende EU-regler.

Kl. 14:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Benedikte Kiær.

Kl. 14:53

Benedikte Kiær (KF):

Men ordføreren svarer jo overhovedet ikke på det, der bliver spurgt om. Jeg synes egentlig, det ville klæde ordføreren at lytte til, hvad der egentlig bliver spurgt om. Jeg spurgte til en sammenligning mellem røgtobak og det at bruge f.eks. løs snus. Og jeg kan fortælle ordføreren, at det er skadesreducerende. Det kan vi se, hvis vi kigger til Sverige. Derfor er det jo egentlig ret omsonst, at man vil forbyde brug af løs snus i Danmark, når vi ser på, at vi gerne vil undgå alle de her kræfttilfælde på grund af rygning.

Nu er vi politikere her i Folketingssalen, vi er ikke jurister, vi er politikere, vi har holdninger, vi har meninger, og jeg spørger til ordførerens holdning og mening her, altså om det ikke ville være en god idé, at vi lod være med at forbyde brugen af løs snus i Danmark, da det viser sig at være skadesreducerende i forhold til at ryge cigaretter. Der vil være færre, der dør af brugen af cigaretter, hvis de i stedet for bruger løs snus.

Synes ordføreren ikke, at det er værd at hæfte sig ved, og at det så egentlig er en dum idé at forbyde salg af løs snus?

Kl. 14:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:54

Jens Joel (S):

Jeg synes, at det er rigtig rart, hvis man i Folketingssalen kan have en politisk debat om, hvad man mener om forskellige politiske ting. Men fuldstændig ligesom det er gældende, når man diskuterer et eller andet, som man måtte mene, og man så ikke kommer igennem med det – noget, som man ikke har tænkt sig at gennemføre, hvis det er i strid med grundloven, eller hvis det er i strid med andre gældende regler – så er det også sådan, at når vi har påtaget os nogle for-

pligtelser i det europæiske samarbejde, gælder de også, sådan set uanset om vi er enige eller uenige i det, de ender med. Man kan jo arbejde for i EU, at noget bestemt bliver gældende.

Men det er jo desværre også sådan i et forpligtende samarbejde, at man nogle gange kan udstyre ministeren med et mandat i Europaudvalget, sende ministeren til Bruxelles for at forhandle, og så ender vi et andet sted end lige præcis der, hvor Danmark gerne ville være. Det betyder jo ikke, at vi ikke bagefter skal overholde de regler, som er vedtaget. Sådan er det nu engang, og sådan er det også herinde i Folketinget. Jeg er sikker på, at man også ovre i den blå side vil kunne nikke genkendende til, at der findes enkelte regler, som er vedtaget på det sidste, og som man er nødt til at overholde, selv om man ikke har syntes, at de var en god idé.

Kl. 14:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Stine Brix for en kort bemærkning.

Kl. 14:55

Stine Brix (EL):

Jeg synes, det er helt korrekt, hvad ordføreren siger helt til sidst, nemlig at man jo kan arbejde for, at de regler, der gælder i EU, bliver anderledes. Det er netop det, som jeg også hører debatten drejer sig om her, for vi er jo i gang med at behandle et tobaksdirektiv for tiden, og vi har faktisk udtalt os i Sundhedsudvalget og også i Europaudvalget – også med de politiske bemærkninger. Det er netop i de politiske bemærkninger, vi forholder os til spørgsmålet om snus, men der glimrer Socialdemokratiet ved sit fravær.

Så det, jeg godt kunne tænke mig at høre ordføreren om, er: Hvis vi nu ikke forholder os konkret til det her med, at når EU siger »hop«, mener Socialdemokraterne, at man skal hoppe, hvordan mener man så reglerne skal være i fremtiden? Hvad ønsker Socialdemokraterne at tobaksdirektivet skal sige om snus i fremtiden? Der mangler vi stadig et svar, og det synes jeg sådan set det ville være meget interessant hvis ordføreren kunne berige os med her i debatten.

Kl. 14:56

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:56

Jens Joel (S):

Nu blev der sagt, at det kunne være meget interessant, hvis vi ikke forholdt os til de der formelle omstændigheder. Altså, jeg vil faktisk synes, det var meget interessant, hvis man forholdt sig til det, vi diskuterer i dag, og det er *ikke* det nye tobaksdirektiv. Det kan godt være, man gerne vil diskutere det nye tobaksdirektiv, og jeg glæder mig sådan set også til, at vi skal gøre det i Europaudvalget, men det er jo ikke det, vi diskuterer.

Så er det sådan lidt: O.k., skal vi så aflyse debatten om det lovforslag, vi behandler i dag, og så i stedet tage debatten om tobaksdirektivet? Det er jo en lille smule den anden vej rundt, i forhold til hvordan vi plejer at gøre det, og der er en helt fast procedure. Lige nu foregår der et arbejde i Europaudvalget. Det har Sundhedsudvalget også bidraget til, og jeg anerkender, at man er kommet med en række politiske udtalelser.

Jeg er endda også blevet spurgt, hvorfor vi ikke er med i den samlede udtalelse, som er blevet lavet, hvorfor vi ikke er en del af de politiske bemærkninger. Jeg har oven i købet svaret, at grunden til, at vi ikke er med i de politiske bemærkninger, er, at man har begået den – vi kan kalde den proceduremæssige – fejl, at man har blandet politik- og nærhedsprincipudtalelse sammen. Det virker ret EU-nørdet, men nu er det bare sådan, at nærhedsprincipudtalelsen handler om, hvorvidt EU skal lave tobaksregler eller ej, og en politisk udta-

lelse handler om, hvorvidt man mener at det, der er i forslaget, er godt eller skidt

Hvis man sender en nærhedsprincipudtalelse, siger man altså, at EU ikke skal blande sig i det her, og så er det sådan set lidt ligegyldigt, hvad det er, man mener, man skal proppe ind i det rent politisk, for man har sagt: Stop, der skal EU ikke blande sig. Der har vi sagt, at vi godt mener, at EU kan blande sig på tobaksområdet. Vi har så også haft en fortolkning i Danmark i 20 år, som vi har været godt tilfredse med og alt det der – det er en helt anden snak. Men EU skal have lov til at lave regler her, og de regler, som EU allerede har lavet, er vi forpligtet af. Uanset om det har været en misforståelse eller en fejllæsning, eller hvad det har været, må vi rette ind efter det.

Kl. 14:58

Første næstformand (Bertel Haarder):

Stine Brix.

Kl. 14:58

Stine Brix (EL):

Jeg tror, ordføreren blander nogle ting sammen. Det er fuldstændig korrekt, at vi har afgivet en nærhedsprincipudtalelse, men vi har også afgivet politiske bemærkninger, hvori vi berører spørgsmålet om snus. Derfor forstår jeg ikke ordførerens begrundelse for ikke at ville udtale sig om spørgsmålet. Det er jo netop nu, diskussionen foregår; det er netop nu, vi har chancen for at præge de regler, som Socialdemokraterne så synes vi skal følge blindt, når de ligger der.

Så hvad vil Socialdemokraterne egentlig? Det synes jeg faktisk er et helt relevant spørgsmål at stille, når nu vi berører området i dag.

Kl. 14:58

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:58

Jens Joel (S):

Vi berører muligvis området, men det er jo faktisk ikke det, der er på dagsordenen i dag. Jeg vil gerne diskutere det her, og jeg glæder mig faktisk til, at vi skal gøre det i Europaudvalget. Jeg er også sikker på, at der bliver masser af samråd, hvor vi skal diskutere, hvad regeringens holdning er til det nye tobaksdirektiv. Det imødeser jeg med knusende ro og glæde, for jeg vil gerne diskutere sundhedspolitik, også når det er i Europaudvalget.

Men det er jo ikke mig, der blander tingene sammen, når man præsenterer et dokument, som både er en nærhedsprincipudtalelse, og som har nogle politiske betragtninger. Hvis jeg så mener, at EU godt kan lave regler på tobaksområdet, er jeg jo forpligtet til at acceptere, at der har vi ikke selv kompetencen alene, men der må EU godt lave regler, kan jeg jo ikke sende en nærhedsprincipudtalelse, selv om jeg også synes, at alle mulige andre ting, der også står på side 5, er meget fornuftige. Sådan fungerer det jo ikke. Man kan jo ikke sende et brev, hvori man skriver: Bland jer udenom, men vi mener i øvrigt dit, dat og dut. Undskyld, jeg ved ikke, om det er gangbart sprog i Folketingssalen, men det er sådan, jeg har det.

Kl. 14:59

Første næstformand (Bertel Haarder):

Nu handler debatten om løs snus og ikke om løs tale. Fru Pia Adelsteen for en kort bemærkning.

Kl. 14:59

Pia Adelsteen (DF):

Så må man håbe, at man kan holde sig til det. Når vi nu ikke kan finde ud af, om Socialdemokraterne synes, at man skal kunne sælge løs snus eller ej, kunne jeg godt tænke mig at spørge om noget af det principielle, som jo netop drejer sig om det her forslag, nemlig at man retter ind efter en åbningsskrivelse.

Det er en åbningsskrivelse, som jeg gerne vil høre Socialdemokraternes holdning til, for tilbage i 1992 var der et flertal i Folketinget, der gav mandat til et tobaksdirektiv, og alle var enige om, at det skulle være tilladt at sælge løs snus. Der er så gået 20 år, hvori Kommissionen i hvert fald i min optik ikke har udført det arbejde, de er sat til, nemlig at finde ud af, om alle landene har implementeret direktiverne ordentligt. Det har de så lige pludselig fundet ud af at de ikke mener at Danmark har gjort og sender en åbningsskrivelse. Det kan også være, at der er andre lande, der heller ikke har gjort det; det skal jeg ikke kunne sige.

Men mener Socialdemokraternes ordfører så, at man altid skal lægge sig fladt ned og sige, at Kommissionen har ret? Og når jeg spørger sådan, at det jo, fordi der, når jurister vurderer, altid vil være forskellige vurderinger, og det gør altså, at man nogle gange er nødt til at køre en sag, hvor en domstol så kommer med en afgørelse, som man selvfølgelig retter ind efter.

Kl. 15:01

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:01

Jens Joel (S):

Jeg mener bestemt ikke, at man altid skal lægge sig fladt ned. Der er masser af tilfælde, hvor Danmark har taget kampen op. Vi har gjort det i forbindelse med kunstigt transfedt og i alle mulige andre tilfælde, hvor Kommissionen har sagt, at vi ikke har kunnet opretholde et forbud, men hvor vi har sagt, at det vil vi, for det er der masser af sundhedsfaglige begrundelser for.

Vi gør selvfølgelig det i Danmark – det gør juristerne, og det gør regeringen – at vi vurderer, om det er noget, der er hold i, og hvis man ikke mener, at der er hold i det, så svarer man og siger til Kommissionen: Glem det; vi er ikke enige med jer.

Det, der bare er sagen, og det er der også meget udførligt blevet redegjort for over for Folketingets Europaudvalg, er, at regeringen faktisk mener, at Kommissionen har en pointe. Det kan man jo så undre sig over at vi først har opdaget 20 år efter, men det er tilfældet. Og når de har en pointe, kan man jo ikke bare sige: Nå, men det retter vi os ikke efter, fordi I ikke har opdaget det noget før. Altså, regler gælder jo, fra de er vedtaget, også selv om der går lidt lang tid, inden Kommissionen vågner op. Hvis fru Pia Adelsteen gerne vil have dem på besøg lidt oftere, skal jeg prøve at lade det gå videre og se, om det kan lykkedes. Det plejer ikke at være Dansk Folkepartis ønske, men vi skal gerne høre, om Kommissionen vil komme lidt oftere.

Kl. 15:02

Første næstformand (Bertel Haarder):

Pia Adelsteen.

Kl. 15:02

Pia Adelsteen (DF):

Hvis vi kunne få en ny grænsekontrol, som de kom og inspicerede, ville det være o.k., hvis vi kunne beholde den.

Når jeg nu spørger om det her med juristerne, er det, fordi jeg kan forstå på ordføreren – jeg ved ikke, om man har fået ansat nye jurister i Sundhedsministeriet eller sådan et eller andet – at nu 20 år efter, at man har haft en holdning, er holdningen ændret. Jeg ved ikke, hvad det er, der er sket, og vi har på et samråd i dag forsøgt at få afklaret, hvad det er for begrundelser, der gør, at man lige pludselig har ændret holdning i Danmark. Det synes jeg at vi har haft svært ved at få svar på. Men alt andet lige, som ordføreren også nævnte, kører man jo nogle gange sagen. Hvad er det, der gør, at den social-

demokratiske ordfører ikke mener, at man skal køre sagen i det her tilfælde?

KL 15:02

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:03

Jens Joel (S):

Det er jo i al beskedenhed, at vi mener, at Kommissionen har en pointe her. Det kan jo siges så kort. Når man synes, at de siger hov, der er vist noget galt her, og så kigger man lidt på det, og så tænker man, ja, det har de vist ret i, så virker det jo ærlig talt i min verden lidt omsonst at skulle slås med dem om noget, man faktisk mener de har ret i. Jeg ved ikke, hvor mange jurister der er blevet skiftet ud i centraladministrationen over de sidste 20 år, men jeg vil da gå ud fra, at det er nogle stykker. Men sagen er nok ikke den, at man har siddet og vurderet hver dag og i 20 år er kommet frem til den samme konklusion og lige pludselig kommer frem til en ny konklusion. Sagen er jo, at det er blevet vurderet engang for lang tid siden, og så har man ikke rigtig tænkt over det siden, før Kommissionen har sendt en åbningsskrivelse. Det kan jo godt være, at man nu ser tingene i et andet lys. Det har jeg ikke nogen grund til at betvivle. Det er ikke en politisk vurdering. Det er en juridisk vurdering.

Kl. 15:03

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Liselott Blixt for en kort bemærkning.

Kl. 15:04

Liselott Blixt (DF):

Tak. Jeg taler som sundhedsordfører, i og med at det her lovforslag behandles i Sundhedsudvalget. Teksten lyder: forbud mod salg af løs snus og lignende tobaksprodukter i Danmark. Det er det, jeg tager stilling til. Og det er også det, jeg beder EU-ordføreren om at tage stilling til, for det er det, det omhandler i dag. Havde der stået narkotika, skulle man også kunne sige: Det mener jeg også er forkert. Det skulle vi da lytte efter.

Så jeg er meget interesseret i at få at vide, hvad det er for en pointe, der gør, at man ikke vil lade EU-Domstolen gå det efter. Hvis jeg for 20 år var begyndt at lave noget, om hvilket man i dag ville sige, at det, jeg havde gjort, var forkert, ville man da sige, at det måtte prøves ved en domstol, for så havde jeg gjort noget forkert i 20 år. Det gælder specielt, hvis det er noget, jeg ikke ønsker bliver gjort forbudt.

Derfor vil jeg gerne høre, hvorfor man ikke ønsker at kæmpe mod det her, hvis man mener, at det skulle være i orden at sælge snus. Det må være, fordi man gerne vil have det gjort forbudt.

Kl. 15:05

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:05

Jens Joel (S):

Sådan kan man desværre ikke slutte. Det svarer jo til at sige, at man laver et privat søgsmål, ikke ud fra om ens advokat har sagt, at her er en god sag, som man nok kan komme igennem med, men ud fra hvad man mener eller føler, at man har lyst til. Pointen er nu engang, at hvis man som privatperson ansætter en advokat, gør man det jo ofte for lige at høre, om man overhovedet har en sag, om der er nogen grund til at føre den her, om der er nogen chance for at vinde.

Når vi er af den overbevisning, når regeringen har fået den indstilling, at den her sag kommer vi ikke til at vinde, fordi Kommissionen har en pointe, er der ikke nogen grund til at speede bilen op og køre med 180 km/t. ind i betonvæggen. Jeg synes, det er unødvendigt. Det er i og for sig ligegyldigt, om man synes, at det er en god idé, eller om man synes, det ikke er en god idé. På samme måde kan man godt kan føle sig trådt på, men hvis ens advokat siger, at man ikke har en sag, så anlægger man jo heller ikke en retssag i det civile liv.

Kl. 15:06

Første næstformand (Bertel Haarder):

Liselott Blixt.

Kl. 15:06

Liselott Blixt (DF):

Men det er det samme som at sige, at de mennesker, der sad her for 20 år siden, ikke fattede en brik af, hvad det drejede sig om. Der var 179 medlemmer, der tog fejl, der var en masse embedsfolk og jurister, der tog fejl. Det anerkender man bare, også selv om der er et flertal herinde i dag 20 år efter, der siger, at de mener, at det er en fejl, og at der skal ses på det. Så stiller man sig som socialdemokrat op og siger, at det vil man ikke, for det er godt nok at forbyde det. Hvad er det for en pointe, der gør, at man ikke vil tage den kamp?

Kl. 15:06

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:06

Jens Joel (S):

Det synes jeg i al beskedenhed jeg har sagt en del gange. Den pointe, der gør, at man ikke vil tage den kamp, er, at man mener, at man ikke kan vinde den kamp.

Der vil jo komme et efterspil. Hvis ikke et flertal i Folketinget ønsker at leve op til de gældende EU-regler, så kommer der jo et efterspil. Det kan vi jo så se hvor ender henne. Det vil jo også involvere Kommissionen, som vil sige: Undskyld, hvorfor gør I det stadig væk ikke? Men indtil videre er det regeringens forhåbning, at der er et flertal i Folketinget, som faktisk vil leve op til de forpligtelser, vi har allerede nu.

Det handler ikke om, hvorvidt man synes, det er fornuftigt eller ej. Og nej, jeg synes heller ikke, at dem, der sad her for 20 år siden, bare var i en eller anden vildfarelse. De har jo fået rådgivning, og den har vist sig ikke at holde stik. Det er da beklageligt, og det har sundhedsministeren også flere gange i dag i et samråd beklaget. Men det ændrer jo ikke på, at når vi ikke tager et opgør nu og her, er det, fordi vi tror, vi ikke vinder.

Kl. 15:07

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Vivi Kier for en kort bemærkning.

Kl. 15:07

Vivi Kier (KF):

Jeg må sige, at det er meget sjældent, at man herinde i Folketingssalen hører en politiker, der fra landets fornemste talerstol siger, at her skal vi ikke mene noget politisk. Jeg prøver alligevel at spørge som politiker til politiker, og det er et meget enkelt spørgsmål, man kan bare svare ja eller nej: Går Socialdemokraterne ind for et forbud mod salg af løs snus, ja eller nej?

Kl. 15:08

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:08

Jens Joel (S):

Som jeg allerede har redegjort for, så har Socialdemokraterne hele vejen igennem været glade for den retstilstand og for den situation, der har været i Danmark. Nu er vi blevet opmærksomme på, at den strider mod de gældende EU-regler, og det, vi diskuterer i dag, er, hvorvidt vi skal vedtage et forslag, som bringer os i overensstemmelse med EU-reglerne. Og det er faktisk upåagtet, at man gerne må have den sundhedspolitiske diskussion. Jeg skal gerne komme i Sundhedsudvalget, den dag det foregår, hvis man er meget interesseret i at høre min holdning til det, det er bare ikke derfor, vi er samlet i dag. Og en lille smule respekt for, hvad der står på dagsordenen, må man vel også kunne udbede sig, i forhold til at vi faktisk diskuterer et lovforslag, som vi skønner er nødvendigt for at leve op til EU-reglerne, hvad Det Konservative Folkeparti også rent faktisk plejer at være indstillet på at man skal.

Kl. 15:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Vivi Kier.

Kl. 15:09

Vivi Kier (KF):

Ja, ja, vi får ikke ordføreren til at sige, hvad Socialdemokraterne mener. Jeg forstår, at man synes, det er rigtig vigtigt, man retter bare ind, og man skal ikke mene noget politisk. Så prøver jeg at spørge: Vil Socialdemokraterne så arbejde for i et kommende EU-direktiv at ændre reglerne, så der ikke er et forbud mod salg af løs snus?

Kl. 15:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:09

Jens Joel (S):

Den diskussion kommer vi jo til at tage i Folketingets Europaudvalg, for når regeringen har et forslag til mandat, vil det kræve, før man kan tage nogen steder hen og forhandle noget som helst, at der er et flertal i Folketinget bag det. Vil det folketingsflertal være bindende for regeringens arbejde? Ja, det vil det, fuldstændig ligesom det plejer. Hvad er det, vi diskuterer i dag? Er det, hvad regeringen mener om løs snus? Nej, det er det faktisk ikke. Og det er derfor, jeg siger, at vi sagtens kan tage den diskussion. Jeg har oven i købet indikeret, og det er man så utilfreds med, at vi hele tiden har været tilfredse med den tilstand, der har været i Danmark, og at vi ikke politisk har ønsket en ændring. Men det ændrer jo ikke på, at vi hele tiden og stadig væk mener, at vi bliver nødt til at leve op til vores EU-forpligtelser.

Kl. 15:10

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Socialdemokraternes ordfører. Nu taler fru Liselott Blixt som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 15:10

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

I Dansk Folkeparti er vi ikke bange for at tage debatten om, hvad det er, vi skal lovgive om herinde, og hvordan vi stiller borgerne i Danmark. Det er det, vi mener at vi har et Folketing til. Hvis det er sådan, at alting skal gå igennem EU, hvilket efterhånden en stor procentdel gør, så kunne vi jo netop nedlægge Folketinget – og det er måske også det, man arbejder sig hen imod – så vi får en stor europæisk union, som mange af de siddende partier jo gerne ser.

Det er åbenbart også derfor, man nu går med til at sige: Ja, men vi tog fejl for 20 år siden, så vi vil forbyde snus, uanset om det er sundhedsskadeligt eller ej og hvor mange der tager det, uden at se på noget af det og sige, at det her vil vi gerne kæmpe for, fordi der er nogle mennesker, der gerne bruger snus. Specielt nu, hvor rygning er blevet mere yt, så er der flere og flere, der gerne bruger snus, som ikke er til skade for andre mennesker, som ikke generer andre, i modsætning til når man står med en cigaret eller noget. Næh, forbydes skal det, uanset om det er farligt eller ej, eller om det generer andre.

Det mener vi i Dansk Folkeparti er forkert. Vi har jo tit de her debatter om rygning, og hvad de forskellige borgere må, og nogle gange kan jeg godt forstå, at borgerne kigger ind udefra og siger: Hvad sker der derinde? Politikere snakker om frigivelse af hash, at vi skal have fixerum, at alle de her forbudte stoffer skal lovliggøres, men når vi taler om cigaretter, snus eller e-cigaretter, så skal det forbydes, så er det farligt, pas på!

Helt ærligt, jeg kan godt forstå de borgere, der følger med derude og tænker: Herregud, hvorfor skal vi bruge så meget tid og så mange ressourcer på at tale om snus, fordi man havde et direktiv for 20 år siden, som man dengang mente var i orden? Det eneste, der kom ud af det, var, at vi ikke måtte sælge portionspakket snus, hvilke også er tåbeligt. Men det kan vi jo sige om mange af de ideer, der kommer fra EU, nemlig at det er tåbelige ideer, og meningen med, at vi sidder der, må da også være at arbejde for, at vi får nogle af de ting, som er gode for vores borgere i Danmark.

Nu ligger det her forslag i Sundhedsudvalget, så når der er en EU-ordfører, der mener, at nu skal vi kun tale EU-politik, burde man have lagt forslaget et andet sted. Det ligger hos sundhedsministeren, ergo må vi se på det som sundhedsordførere. Vi er i et høringssvar til Europaudvalget netop kommet med en udtalelse, også om det kommende direktiv, om, at vi, et flertal i udvalget, finder, at det gældende tobaksvaredirektiv fra 2001 ikke indeholder et forbud mod salg af løs snus i Danmark. Og jeg forstår ikke, når der er et flertal i Folketinget, at man ikke bruger det demokrati, som vi har i Danmark, og siger: Der er et flertal, ergo hjælpes vi ad og arbejder mod det her forslag.

Man vil ikke engang indrømme, om man er for eller imod. Man vil ikke tale om, hvorfor det skal forbydes. Næh, det er bare EU, der siger det, og så klapper vi hælene sammen og siger: Yes sir, det gør vi. Det synes jeg er en skam, og jeg kunne godt tænke mig at spørge dem, der nu siger, at det her pløjer vi igennem, fra ministerens side og fra Socialdemokraternes side og fra radikal side, hvad grunden er til, at man bare siger: Jamen vi kører det igennem, vi vil ikke engang prøve det ved en domstol. Der var nogle jurister, der på et tidspunkt sagde, at sådan var reglerne. Nu er der nogle andre, der siger noget andet, og så siger man bare, at det er helt i orden, at vi bare gør det.

I Dansk Folkeparti synes vi i hvert fald, at når vi ser nogle af de forslag fra EU, som et flertal i vores Folketing kan se der er noget galt med, så bør vi arbejde mod dem. Vi kan ikke være andet bekendt. Det er vores demokratiske ret og pligt. Der er nogle borgere derude, der har stemt på os til at arbejde for et bedre Danmark, og det mener jeg ikke man gør fra regeringens side nu. Jeg synes, at det er manglende respekt for Folketinget.

Kl. 15:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så giver jeg ordet til den radikale ordfører, fru Camilla Hersom.

Kl. 15:14

(Ordfører)

Camilla Hersom (RV):

L 189 handler om fremstilling, præsentation og salg af tobaksvarer, nærmere bestemt indførelse af et forbud mod salg af løs snus i Dan-

mark. I Radikale Venstre mener vi, at et helt afgørende princip for, at man kan have et retligt forpligtende samarbejde, og for, at det kan fungere, er, at lovgivningen både respekteres og overholdes. I det helt konkrete tilfælde, som vi diskuterer i dag, viser det sig, at Danmark ikke har overholdt de gældende love og regler. Vi har ikke levet op til det, der er den korrekte fortolkning af EU's direktiv på området, og derfor er vi selvfølgelig nødt til at ændre vores egen lov. Det er vi også, fordi den måde, man opfører sig på i en enkelt sag, har konsekvenser for, hvordan man som medlem af den klub, som EU nu er, bliver vurderet i alle mulige andre sager, og vi undergraver vores egen troværdighed, hvis vi ikke accepterer og indrømmer en fejl, når vi faktisk også selv mener, at vi har taget fejl.

Man har i Danmark, og det har skiftende regeringer gennem 20 år af alle tænkelige farver, haft opfattelsen af, at salg af løs snus var tilladt, mens salg af portionsindpakket snus var forbudt. Det viser sig nu, at den fortolkning ikke er korrekt, og at det, der egentlig ligger i direktivet, er alle former for snus. Er det en fornøjelig sag? Nej. Er det særlig elegant? Nej. Ville vi ønske, at det ikke var nået hertil? Ja. Men det er nu engang en god skik at rette en fejl, når man støder på den

Derfor er vi nødt til at rette den danske lovgivning til, så den er i overensstemmelse med EU-lovgivningen. Det gælder også, uanset at jeg tror, at alle interesserede og alle, der er til stede i salen i dag, kan regne med, at vi vil få en diskussion i Danmark af, hvordan vi skal forholde os til indholdet i det kommende tobaksvaredirektiv, herunder hvilke regler der skal gælde for salg af snus, og hvad indholdet af det danske mandat skal være. Det har vi jo allerede fået nogle tilkendegivelser af.

Men på baggrund af, at vi mener, at vi må respektere det retligt forpligtende samarbejde, vi er indgået i, kan Radikale Venstre selvfølgelig støtte lovforslaget.

Kl. 15:17

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er korte bemærkninger, først fra fru Pia Adelsteen.

Kl. 15:17

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Jeg kan jo starte med at spørge, om ordføreren for Det Radikale Venstre synes, at man skal forbyde snus i Danmark – ja eller nej. Det er den ene ting.

Den anden ting, jeg så gerne vil vide, er, om ordføreren synes, at hver gang man får en åbningsskrivelse i Danmark, skal man automatisk bare rette ind, fordi Kommissionen mener, at man ikke har implementeret direktiverne ordentligt. Når jeg spørger, er det selvfølgelig, som jeg også sagde til den socialdemokratiske ordfører, fordi vi her har en sag, hvor der tilbage i 1992 var mandatafgivelse i Europaudvalget, hvor alle var sikre på, at selvfølgelig kunne snus sælges i Danmark, og det var faktisk derfor, man gav mandatet. Sådan har det været i 20 år, og pludselig finder man ud af, at i hvert fald Kommissionen mener, at det, vi har gjort i Danmark, er forkert. Der vil jeg bare høre, om ordføreren principielt mener, at man bare skal rette ind til højre, når man får sådan en åbningsskrivelse, eller om man skal føre sagen?

Kl. 15:18

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:18

Camilla Hersom (RV):

Det var to spørgsmål i et. Jeg skal se, om jeg kan nå at svare på 1 minut. Hvad angår det første spørgsmål, har vi ikke i Radikale Venstre haft et problem med det, der er den gældende lovgivning. Men det er jo klart, at når vi skal revidere tobaksvaredirektivet, så vil jeg

først drøfte med min gruppe, hvad den radikale indstilling skal være, og så vil man i regeringen drøfte, hvad regeringens holdning skal være, og så vil man selvfølgelig fra regeringens side forsøge at få et mandat til det, man ønsker. Den diskussion udestår i mit parti, og den udestår også i regeringen, og det er vel fair nok, at man venter på, at partierne tager stilling. Jeg synes ikke, at spørgsmålet om snus ud fra en sundhedsmæssig betragtning er nogen enkel diskussion.

I forhold til hvad man skal gøre, når man modtager en åbningsskrivelse fra EU, skal man jo gøre det, som min kollega hr. Jens Joel redegjorde for før. Man skal vurdere, hvad der står i den, og så skal man kigge på sin egen fortolkning, og i en del tilfælde tager man jo netop kampen op. Så foregår der en dialog, og man skriver frem og tilbage, og man holder nogle møder, og måske ender det endda med, at Kommissionen ændrer opfattelse. Andre gange må man gå til Domstolen, hvis man er overbevist om, at man har ret, men det, der er sagens kerne, er, at vi tog fejl.

Kl. 15:19

Første næstformand (Bertel Haarder):

Pia Adelsteen.

Kl. 15:19

Pia Adelsteen (DF):

Jeg er jo imponeret over, at man som sundhedsordfører og EU-ordfører kan stå og sige: Jamen vi tog fejl. 20 år med jurister, med embedsfolk, med ministre, og jeg ved ikke hvad, og så tog man fejl. Det synes jeg er meget godt kørt. Altså, jeg er jo så ikke spor overrasket over, at jeg ikke kan få noget at vide om Det Radikale Venstres holdning til snus; det er så en anden ting. Men jeg er meget overrasket over, at man bare mener, at man tog fejl. Gennem 20 år tog forskellige personer med forskellige erfaringer fejl, og så lægger vi os fladt ned.

Det er også sådan, når man er i EU, at en del af det at være i fællesskabet er at overholde spillereglerne, og der er en del af spillereglerne jo også, at nogle gange *er* der en sag. Hvis lovforslaget bliver nedstemt i dag, hvad jeg håber, og hvis der skal køres en sag, kan jeg så være bekymret for, om regeringen vil gå helhjertet ind i at køre sagen.

Kl. 15:20

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:20

Camilla Hersom (RV):

Jamen regeringen følger da Folketingets flertal; det er jo åbenbart for enhver. Men jeg håber ikke, det kommer dertil. Jeg håber, at nogle af partierne vil besinde sig, at de vil læse lidt ned i papirerne, for det kan altså lade sig gøre, at man tager fejl. Og det er jo ikke sådan, at den fortolkning af direktivet, som har ligget, er en fortolkning, man har fornyet hver dag, når man stod op om morgenen. Man har lavet en fortolkning tilbage i 1992, og den har man så kørt efter uden at sætte spørgsmålstegn ved den, uden at der var nogen, der diskuterede den, uden at der var nogen, der anfægtede den.

Men i det øjeblik vi modtager åbningsskrivelsen, ser vi det jo netop som et udtryk for, at Kommissionen anfægter Danmarks fortolkning. Så er vi jo nødt til at gøre vores arbejde og kigge på, hvad vores fortolkning har været. Og der er vi altså nået frem til, at det faktisk var en forkert fortolkning, man lagde ned over direktivet fra dansk side.

Kl. 15:21

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Sophie Løhde for en kort bemærkning.

Kl. 15:21

Sophie Løhde (V):

Jeg bemærkede, at den radikale ordfører sagde, at man i Det Radikale Venstre ikke havde haft noget imod den nuværende danske retstilstand, for så vidt angår salg af løs snus. Hvad betyder det, når nu det er, at man skal tage stilling til, hvordan man godt kunne tænke sig at tingene ser ud i det her samfund fremadrettet? Altså, hvad mener man så som politiker? Synes man som radikal sundhedspolitiker, at det er en god idé eller en dårlig idé med et forbud mod salg af løs snus?

Kl. 15:21

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:21

Camilla Hersom (RV):

Jeg tror, at jeg meget klart tilkendegav, at vi ikke har haft den diskussion i mit parti endnu. Og jeg tror oven i købet også, jeg sagde, at jeg faktisk mener, at snus ud fra en sundhedsmæssig vinkel er en rigtig, rigtig kompliceret affære. Så den diskussion udestår. Jeg vil garantere over for fru Sophie Løhde, at vi kommer til at diskutere det; det vil jeg tro vi gør i Sundhedsudvalget, og vi kommer til at diskutere det i Europaudvalget, når der skal afgives mandat. Men vi er ikke nået dertil.

Men det er ikke sådan, at man fra regeringens side eller fra Det Radikale Venstres side har haft et ønske om, at den danske retstilstand skulle ændres. Tværtimod tror jeg, at alle – inklusive de partier, som i dag tilkendegiver, at de er imod lovforslaget – ville ønske, at vi slet ikke var nået dertil, at vi skulle stå her. Det havde jo selvfølgelig været meget, meget bedre, at vi havde haft den korrekte fortolkning af direktivet fra første færd.

Kl. 15:22

Første næstformand (Bertel Haarder):

Sophie Løhde.

Kl. 15:22

Sophie Løhde (V):

Nu skal jeg jo selvfølgelig hverken blande mig i eller kloge mig på de interne arbejdsprocedurer i Det Radikale Venstre, men det undrer mig meget, at ordføreren siger, at man slet ikke har diskuteret det her i Det Radikale Venstre. Altså, revisionen af det kommende tobaksdirektiv og dermed, hvad man mener på den fremadrettede bane, har været behandlet i Europaudvalget. Så vidt jeg ved, er ordføreren også selv medlem af Europaudvalget. Hvordan har man kunnet tage stilling til de politiske bemærkninger, som man har skullet vurdere – er man for eller imod? – hvis man ikke har tænkt over, hvad man mener politisk, og har haft drøftet sagen i gruppen? Jeg synes, det virker underligt. Men o.k., det er så den måde, man gør det på i Det Radikale Venstre.

Jeg vil høre, om vi i forbindelse med andenbehandlingen af det her lovforslag kan forvente, at Det Radikale Venstre vil kunne have en politisk holdning. Socialdemokraterne – har vi i dag måttet erfare – har ikke nogen politiske holdninger. De vil i hvert fald ikke fortælle, hvad de mener. Men vil Det Radikale Venstre i forbindelse med andenbehandlingen fortælle, om man på den fremadrettede bane er tilhænger eller modstander af et forbud mod salg af løs snus? Det er jo velkendt, at fru Camilla Hersom går ind for mange spændende forbud i det her samfund, så derfor er det selvfølgelig også relevant at vide, om det også indbefatter salg af løs snus.

Kl. 15:23

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:23

Camilla Hersom (RV):

Jeg har faktisk den fornøjelse både at være sundhedsordfører og EU-ordfører. Det største problem i den sammenhæng har været, at der nogle gange har været møder samtidig i de to fora, og man kan altså kun optræde fysisk et sted ad gangen. Men den her diskussion har jeg været rimelig tæt på. Og når vi ikke har haft en politisk drøftelse af det, der foregik i Europaudvalget, i min gruppe, er det, fordi vi ikke syntes, det var relevant at fremsætte en begrundet udtalelse. Vi syntes ikke, der skulle afgives en nærhedsprincipudtalelse, fordi vi i Det Radikale Venstre og i regeringen faktisk finder, at det er en ganske god ting, at man fra EU's side har fælles regler, når det handler om salg af tobak. Det er jo sagens kerne i det, der foregik i Europaudvalget.

At der så var medlemmer, der fandt anledning til at komme med politiske bemærkninger og hegne det ind i en begrundet udtalelse, må jo stå for deres egen regning, men det er ikke det, som var vores holdning.

Kl. 15:24

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Eva Kjer Hansen for en kort bemærkning.

Kl. 15:24

Eva Kjer Hansen (V):

Tak. Jeg forstår, at den radikale ordfører indtager samme synspunkter som den socialdemokratiske ordfører i dag. Så kan den radikale ordfører ikke bare forklare, hvorfor det er, regeringspartierne ikke vil fortælle, hvad de mener om salg af løs snus? Hvorfor er det, at man selv i Det Radikale Venstre vil dække sig ind under EU og gøre, som om det nu er EU, der kommer og pålægger os noget? Altså, jeg synes, det er helt uvant, at Det Radikale Venstre ikke har en mening, så mit simple spørgsmål er: Hvorfor er det, man ikke vil give en melding i dag om, hvorvidt man er tilhænger af det her forbud eller ej?

Kl. 15:25

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:25

Camilla Hersom (RV):

Det er ikke det, vi diskuterer i dag. Det er ikke det, det her lovforslag handler om. Lovforslaget handler ikke om, hvorvidt man synes, det er en god eller dårlig idé, eller om månen er en grøn ost. Lovforslaget handler om at bringe dansk lovgivning på linje med det, som er den korrekte fortolkning af EU-direktivet. Det er beklageligt, at vi har haft en forkert fortolkning i 20 år, men det, der er formålet i dag, er at bringe dansk ret på linje med EU-lovgivningen. Det er det, det handler om. Det handler ikke om, hvorvidt man mener det ene eller det andet eller det femte.

Kl. 15:26

Første næstformand (Bertel Haarder):

Eva Kjer Hansen.

Kl. 15:26

Eva Kjer Hansen (V):

Det er jeg helt med på. Lovforslaget er en opfølgning på den åbningsskrivelse, Europa-Kommissionen har sendt. Men det er da relevant i den sammenhæng at spørge om Det Radikale Venstres hold-

ning til konsekvenserne af det. Jeg går ud fra, at ordføreren er enig i, at konsekvenserne af det her lovforslag er, at der kommer et forbud mod salg af løs snus i Danmark. Synes ordføreren, det er en god idé?

KI 15:26

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:26

Camilla Hersom (RV):

Jeg synes, spørgsmålet om snus ud fra en sundhedsmæssig betragtning – altså i sin essens – er utrolig vanskeligt. Jeg har ikke haft drøftelsen med min gruppe; jeg er ikke engang afklaret personligt. Jeg har ikke interesseret mig for det i forbindelse med det her, for det er ikke det, der er spørgsmålet.

Det, vi synes i Det Radikale Venstre, er, at når vi opdager, at vi har begået en fejlfortolkning af et EU-direktiv, så står vi os bedst som medlem af Det Europæiske Fællesskab ved at bringe vores lovgivning på ret køl – af respekt for det samarbejde, vi indgår i, af respekt for vore partnere i EU. Det tror vi, og vi tror, vi kommer til at tabe på ikke at gøre det, fordi det selvfølgelig vil betyde, at vi også mister troværdighed.

Kl. 15:27

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 15:27

Joachim B. Olsen (LA):

Som der lige blev sagt, er konsekvensen, hvis det her bliver indført, at der kommer et forbud mod snus. Det kan vi alle sammen blive enige om i dag.

Så vil jeg spørge, om ordføreren synes, at det er specielt fornuftigt, i den forstand at man må gå ud fra, at hvis der indføres et forbud, skal det også håndhæves. Det vil altså sige, at der ville skulle bruges ressourcer, at politiet skulle tage ud og forfølge dem i kiosker og andre, som står og sælger det her tobak. Vil det virkelig være en fornuftig måde at bruge samfundets ressourcer på, altså at give bøder og måske ultimativt sætte folk i fængsel for at sælge snus?

Herinde vedtager vi jo ting. Love har konsekvenser. De skal holdes, og hvis man ikke holder lovene, så får det konsekvenser. Og vi har et politi til at sørge for, at dem, der ikke holder lovene, bliver retsforfulgt. Så min pointe her er at spørge, om vi virkelig skal afsætte ressourcer til at forfølge folk, der sælger løs snus. Er det fornuftigt?

Kl. 15:28

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:28

Camilla Hersom (RV):

Udgangspunktet, når vi vedtager lovgivning, er jo, at borgerne og også detailhandelen overholder lovene. Det må jo være vores udgangspunkt, så jeg forestiller mig ikke, at man skal til at lave væsentligt om på den måde, man allokerer sine ressourcer i politiet på som følge af det her lovforslag.

Kl. 15:28

Første næstformand (Bertel Haarder):

Joachim B. Olsen.

K1 15:28

Joachim B. Olsen (LA):

Jamen vi har også love med forbud mod cannabis, vi har forbud mod mange meget, meget hårde stoffer. Det er der mange borgere der ikke respekterer, så derfor er vi nødt til at afsætte nogle ressourcer, altså for at forfølge dem, som ikke gør det; det er jo korrekt. Jeg tror, at de fleste er bekendt med, at der er ret mange danskere, der f.eks. ryger cannabis, selv om det er forbudt at sælge det. Der er også mange, der sælger det, selv om det er forbudt at sælge det.

Nu vil man så indføre et forbud mod salg af snus. Det vil jo betyde, at politiet skal ud, altså at man skal retsforfølge dem, der så sælger den her snus. Er det fornuftigt? Er det virkelig fornuftigt? Der er et land her ved siden af for os, Sverige, hvor det er tilladt at sælge det, men så skal det være sådan, at det ikke må købes her i Danmark. Come on, det er jo det, det handler om.

Kl. 15:29

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:29

Camilla Hersom (RV):

Men så må man jo købe det i Sverige til eget brug. Det må man jo også med portionspakket snus, selv om det ikke må sælges i Danmark, hvad jeg er ret overbevist om at ordføreren selv er fuldstændig opmærksom på.

Jeg synes, at det, der er det afgørende her, er, at vi respekterer det fællesskab, vi er en del af. Det betyder også, at man er i stand til at indrømme det, når man tager fejl. Hvis nu den danske regering og den danske regerings bedste hoveder havde ment, at det var Kommissionen, der tog fejl i det her, altså at vi faktisk havde haft ret i 20 år, så ville vi jo fremføre det. Men det er jo ikke en sag, hvor man bare sætter sig ned og vælger, hvad man synes. Altså, sådan foregår det jo heller ikke.

Der er jo nogle ting, man er nødt til at respektere i sådan en sag, og når man er gået ned i det her og har set på den måde, retsakterne rent faktisk er skruet sammen på, så har det vist sig, at vi fejlfortolkede i Danmark. Det tror jeg at alle synes er en skam, det synes jeg er en skam. Men det bedste, vi kan gøre, er da at sørge for at bringe lovgivningen på ret køl.

Kl. 15:30

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Liselott Blixt for en kort bemærkning.

Kl. 15:30

Liselott Blixt (DF):

Ordføreren siger, at ordføreren ikke har taget stilling til, om man går ind for forbud mod snus, men er det ikke lidt forkert, at en politiker går med til et direktiv, bare fordi EU siger det, i stedet for at sige, at man arbejder for, at det ikke skal være forbudt i Danmark?

Bør det ikke være sådan, at vi arbejder for de borgere, der er i Danmark, og som ønsker, at man fortsat kan købe snus? Eller er det sådan, at vi skal have lige så mange snustilhængere som hashtilhængere, så vi kan sige, at nu er der så mange, så nu må vi hellere legalisere det? Jeg tænker: Hvor går grænsen for, om ordføreren sætter sig ind i, hvad direktivet omhandler, og dermed beslutter sig for, om man er for eller imod et forbud mod snus?

Kl. 15:31

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:31

Camilla Hersom (RV):

Jeg tror, at diskussionen om, hvordan snus skal reguleres på europæisk plan, kommer i forbindelse med revisionen af tobaksvaredirektivet. Der skal vi nok få den, og der skal der nok også komme en fælles holdning fra regeringen. Det kan jeg garantere fru Liselott Blixt. Men det er jo ikke det, vi diskuterer i dag.

Det er jo sådan med al form for lovgivning, som også min kollega hr. Jens Joel var inde på, at der godt kan være elementer, som man ikke nødvendigvis synes er det, man selv ville have placeret i den lov, men som man respekterer, fordi loven er vedtaget. Og i det her tilfælde kommer den danske lov jo ud af et EU-direktiv, som mange lande i EU har skullet blive enige om. Der vil være roser og tidsler i det forslag for de fleste lande, vil jeg tro, men der respekterer man da det, som er gældende lov.

Så får vi i forbindelse med revisionen af tobaksvaredirektivet – det tror jeg at alle, der har været til stede i Sundhedsudvalget og Europaudvalget, vil være klar over – sikkert en livlig diskussion om, hvad det danske mandat skal være til de forhandlinger. Det ser jeg personligt frem til, for jeg synes som bekendt, at det her er et meget spændende område.

Kl. 15:32

Første næstformand (Bertel Haarder):

Liselott Blixt.

Kl. 15:32

Liselott Blixt (DF):

Jeg tror, der er mange, der mener som mig, nemlig at det er utroværdigt som politiker at gå ind for et forslag i et direktiv og nægte at arbejde for, at det bliver ændret, uden at man har sat sig ind i, hvad det omhandler. Så kan vi lige så godt nedlægge Folketinget og lade EU bestemme det hele.

Så kunne jeg godt tænke mig at høre: Ordføreren sagde, at vi ikke skal miste vores troværdighed – den mener jeg så at man mister ved ikke at vide, hvad man vil – men hvilke lande har mistet deres troværdighed ved ikke at implementere direktiver? Vi ved jo, at der er direktiver, der ikke bliver implementeret. Der er direktivet om det indre marked osv. Der kunne jeg godt tænke mig at høre fra ordføreren: Hvilke lande har mistet troværdighed ved ikke at implementere et direktiv?

Kl. 15:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:33

Camilla Hersom (RV):

Jeg tror fuldt og fast på, at det betyder noget for ens forhandlingsposition, at når man har indgået aftale, er det en aftale, og så bliver den respekteret. Vi har indgået en aftale med resten af de europæiske lande om det her direktiv. Vi har så fortolket det anderledes, end de har gjort det andre steder. Jeg synes, at det er fuldstændig på sin plads, at vi så selvfølgelig retter ind frem for at tage en domstolsprøvelse af det, og at vi – og vi er i det tilfælde regeringen og regeringens fremmeste embedsmænd, som jo også har været embedsmænd under andre regeringer – så siger, at nu ændrer vi loven, så den kommer til at flugte med EU-lovgivningen.

Så ved vi alle sammen, at der meget snart kommer en revision af tobaksvaredirektivet. Der kan man så tage den indholdsmæssige politiske diskussion, og den agter jeg absolut også at engagere mig i.

Kl. 15:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den radikale ordfører. Så går vi til Socialistisk Folkepartis ordfører, fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 15:34

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Lovforslaget fremsættes for at sikre, at Danmark lever op til gældende EU-lovgivning. Sagens kerne er, at Danmark ikke lever op til sine EU-retslige forpligtelser, og derfor står vi på kanten af en retssag ved EU-domstolen.

Danmark har en retslig forpligtelse til at sikre, at Danmark efterlever de forpligtelser, vi har påtaget os i EU, og derfor vil det være meget uheldigt, hvis Danmark trækkes for EU-domstolen i en sag, som Danmark efter al sandsynlighed vil tabe, fordi den danske retstilstand er i strid med tobaksvaredirektivet.

Denne sag drejer sig om at sikre, at vi fra dansk side lever op til vores EU-retslige forpligtelser, og realiteten er, at det gældende forbud mod snus blev indført i ændringsdirektivet til tobaksvaredirektivet i 1992. Danmark har ikke implementeret dette forbud i dansk lovgivning, og Kommissionen har derfor indledt en traktatkrænkelsessag mod Danmark.

Fra dansk side har man altså ikke været opmærksom på, at forbuddet også betød et forbud mod salg af den løse snus, som vi kender i Danmark – det har man hverken været i 1992, hvor EU-forbuddet mod snus blev indført, eller i 2001, hvor det gældende direktiv blev vedtaget. Kommissionens henvendelse har selvsagt givet anledning til, at regeringen har set på spørgsmålet om direktivets forpligtelser på dette punkt i et nyt lys, og regeringen har på den baggrund fået en anden forståelse af direktivets rækkevidde, når det gælder snus.

Derfor støtter vi forslaget.

Kl. 15:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er korte bemærkninger. Først er det fra fru Pia Adelsteen.

Kl. 15:36

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Jeg vil starte med at spørge, om Socialistisk Folkeparti ønsker at forbyde snus eller ej. Jeg håber på, at jeg kan få et ja eller nej-svar. Det er den ene ting.

Så vil jeg godt spørge, om ordføreren kan forklare, hvordan man er nået frem til, at Danmark sandsynligvis vil tabe en sag. Altså, hvad er det for argumenter, som Kommissionen har, og som ikke er blevet opdaget i 20 år, og som man nu lige pludselig mener er så gode, at Danmark sandsynligvis vil tabe en sag?

Kl. 15:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:36

Özlem Sara Cekic (SF):

Til det første spørgsmål vil jeg sige, at SF ikke har taget stilling til, om snus skal forbydes eller ej. Til det andet spørgsmål vil jeg sige, at der er blevet foretaget en juridisk vurdering, som siger, at det her er i strid med EU-retten, og at Danmark derfor ville tabe en sag, hvis det kom så langt.

Kl. 15:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Pia Adelsteen.

Kl. 15:37

Pia Adelsteen (DF):

Så har jeg to spørgsmål igen: Jeg ved godt, at der er nogle jurister eller nogle embedsfolk, der har siddet og vurderet, at vi sandsynligvis ville tabe den sag. Altså, jeg ved ikke, hvordan andre mennesker

har det, men jeg har også kørt sager, hvor det godt kunne være, at advokaten sagde, at der ikke var stor sandsynlighed for, at jeg ville vinde, men jeg mente jeg havde ret, så dem kørte jeg.

Altså, hallo. Nu har vi i 20 år ment i Danmark, at vi har gjort det rigtige – så skal man da også kæmpe for sagen. Altså, hvor er man henne? Uanset i øvrigt om der er sandsynlighed for at vinde, ved jeg godt, at der også er en risiko for at tabe, men så taber man da med bravour. Det er lidt ligesom at gå til fodbold: Kæmp alt, hvad du kan. Det kan godt være, at du taber, men så har du da gjort, hvad du kunne. Her lægger man sig bare fladt ned.

Så jeg vil godt spørge: Hvorfor vil man ikke køre sagen, og hvorfor synes SF heller ikke, at man skal køre sagen? Det er den ene ting. Og så den anden ting: Når man nu i Socialistisk Folkeparti ikke har taget stilling til, om man synes, snus skal forbydes eller ej, synes ordføreren så, at sagen her kører i et forkert udvalg, altså Sundhedsudvalget, og burde den være kørt i Europaudvalget i stedet for?

Kl. 15:38

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:38

Özlem Sara Cekic (SF):

Til det sidste spørgsmål: Jeg har ikke sådan de vildeste kompetencer til at vurdere, i præcis hvilket udvalg sagen skal køre, men det er da rigtig nok, at når man hører debatten, tænker man, at det måske havde været mest oplagt, at den lå i Europaudvalget. Det vil jeg gerne medgive.

Jeg kan simpelt hen ikke huske det første spørgsmål, hr. formand. Er der nogle, der kan hjælpe min hukommelse?

Kl. 15:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Kan vi få et stikord fra fru Pia Adelsteen?

Kl. 15:39

Pia Adelsteen (DF):

Bare kort: Hvorfor vil man ikke kæmpe for sagen?

Kl. 15:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:39

Özlem Sara Cekic (SF):

Som jeg har forstået det, har man ligesom vurderet, at man vil tabe sagen. Man har fået en vurdering, som er ret klokkeklar. Derfor vil man så først og fremmest starte med at tage den op her for at se, om der er et flertal for, at man skal følge EU-direktivet, eller om der ikke er. Og så vil man efterfølgende prøve at se, hvad der sker.

Kl. 15:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det fru Liselott Blixt for en kort bemærkning.

Kl. 15:39

Liselott Blixt (DF):

Det der med at kæmpe er jo netop det, som vi har set fru Özlem Cekic gøre mange gange, og derfor undrer det mig, at man går op og taler om et lovforslag om at forbyde snus uden at sætte sig ind i, om man synes, at det er godt eller dårligt. Virker det ikke utroværdigt, at man blot siger, at nu kommer EU og befaler, at vi gør noget, og så smækker man hælene sammen, og så gør man det uden at have den der kampgejst for de borgere, der nu vil være kede af at miste snus? Kl. 15:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:39

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg vil gerne med min erfaring sige, at man skal være rigtig god til at vælge sine kampe med omhu, og jeg tror, at man i det her tilfælde har vurderet – og det kan jeg jo godt sige med meget stor troværdighed – at man nok vil tabe sagen.

Kl. 15:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Liselott Blixt.

Kl. 15:40

Liselott Blixt (DF):

Men så kunne jeg godt tænke mig at høre, hvad ordføreren mener om det her. Her har vi et spørgsmål fra 2006, nemlig om ministeren kan bekræfte, at løs snus, men ikke portionssnus, må sælges i Danmark, og hvad i givet fald begrundelsen er herfor og sådan nogle ting. Det var i 2006. Og her skrev embedsfolkene, at snus i portionsposer fortsat vil være forbudt, men at løs snus stadig kan sælges.

I 20 år har der siddet jurister og embedsfolk og kigget på den her lov, og nu kommer der nogle fra EU og siger, at jamen det er heller ikke rigtigt. Hvorfor vil man så ikke prøve at køre den ved Domstolen? Ordføreren siger, at det er, fordi vi regner med at tabe sagen. Men hvorfor ikke gøre det? Vi ved jo, at der er andre lande, der også bakker op. Hvorfor bare sige, at nu forbyder vi det, i stedet for at tage den kamp, som et flertal i Folketinget gerne vil have?

Kl. 15:41

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:41

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg kan da godt forstå, at der er en ret stor forvirring i forhold til en praksis, der har kørt i 20 år. Der har været rigtig mange ministre ind over, og der er mange, der har vurderet det. Og så efterfølgende på nuværende tidspunkt siger man, at o.k., der er noget, der skal laves om. Jeg kan faktisk godt forstå den forvirring. Og så har man vurderet sagen på ny – jeg er jo ikke jurist – og man er kommet frem til, at den her sag er så klokkeklar, at den vil man tabe. Det er da måske også fuldstændig rigtigt, hvad den tidligere ordfører stillede spørgsmål om, nemlig at det her burde ligge i Europaudvalget, for jeg har som sundhedsordfører i hvert fald ikke nogen kompetence til at vurdere alle de her juridiske ting, der bliver fremlagt. Men det, der bare er sagen, som jeg har forstået det, er, at man har vurderet, at man vil tabe sagen.

Kl. 15:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Sophie Løhde for en bemærkning.

Kl. 15:42

Sophie Løhde (V):

Man fristes til på debatten i dag at måtte forstå, at er man fra et regeringsparti, har man ingen holdning. Man er blevet holdningsløs her i salen i dag, man aner ikke, hvad man mener. Går man ind for et forbud mod salg af løs snus – ja eller nej? Det simple spørgsmål kan man ikke besvare. Men nu bemærker jeg jo, at SF's ordfører udtaler sig rimelig skråsikkert i dag om hele forståelsen af det her direktiv, som vi diskuterer, i forhold til indholdet af selve lovforslaget, og derfor vil jeg gerne bede ordføreren om at oplyse, om det, når nu og-

så ordføreren har så meget fokus på det her direktiv fra 1992, indgik i præamblerne til direktivet i 1992 i forhold til traditionelle tobaksvarer, der indtages oralt, og som var undergivet bestemmelserne i direktivet fra 1989. Var det en del af det – ja eller nej?

Kl. 15:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:43

Özlem Sara Cekic (SF):

Må jeg ikke lige først sige noget i forhold til den første del med, at man ikke nu har nogen holdning? Jeg synes i forhold til politikerlede, at man skal passe på ikke at lave stråmænd på hinanden. Jeg siger ikke, vi ikke har en holdning, jeg siger, vi ikke har taget stilling, men når vi har taget stilling, vil vi rigtig gerne orientere alle om, hvad SF's holdning er, og det håber jeg også der er respekt for. Der er også nogle gange, hvor Venstre ikke har taget stilling. Lige præcis i dag diskuterer vi jo ikke, hvorvidt man er for eller imod snus, men hvorvidt det her skal være gældende i forhold til EU-ret eller ej.

Kl. 15:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Sophie Løhde.

Kl. 15:44

Sophie Løhde (V):

Konsekvensen af det her lovforslag er, og nu læser jeg op fra titlen på ministerens eget lovforslag: Forbud mod salg af løs snus. Så er det da besynderligt, at man som SF'er, altså som medlem af et regeringsparti, går i Folketingssalen og siger, at man i øvrigt ikke har taget stilling til konsekvensen af det lovforslag, som man står og er ordfører for. Det kan godt være, at ordføreren synes, at det fører til alle mulige spændende ting. Jeg kan ikke lige huske, hvilke ord ordføreren brugte. Jeg tror, der er nogle mennesker, der synes, det er besynderligt, hvorfor man ikke har en holdning til konsekvensen af den lovgivning, man som parlamentariker er med til at vedtage.

Jeg vil gerne bede ordføreren om at svare helt specifikt på det spørgsmål, jeg stillede, og som ordføreren overhovedet ikke berørte. Når nu man i dag udtaler sig så skråsikkert om forståelsen af det her direktiv med baggrund i 1992-direktivet, vil jeg gerne høre, om der ifølge ordføreren i præamblerne til direktivet i 1992 indgik et forbud mod traditionelle tobaksvarer, der indtages oralt, og som er undergivet bestemmelserne i direktivet fra 1989. Indgik det, ja eller nej?

Kl. 15:45

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:45

Özlem Sara Cekic (SF):

Altså, realiteten er, at det gældende forbud mod snus blev indført i ændringsdirektivet til tobaksvaredirektivet i 1992.

Kl. 15:45

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det fru Eva Kjer Hansen for en kort bemærkning.

Kl. 15:45

Eva Kjer Hansen (V):

Tak. Her gik jeg jo og troede, at SF's ordfører var en politiker, der sådan havde klare holdning til de forskellige emner. Jeg forstår så, at det også kniber med at få en tilkendegivelse om SF's linje med hensyn til det her forbud mod salg af løs snus. Jeg vil derfor gerne bare spørge ordføreren: Hvad skal der til, for at ordføreren får en mening om, hvorvidt det er hensigtsmæssigt med et forbud eller ej? Altså,

hvad er det, ordføreren venter på? Hvornår har ordføreren en holdning?

Kl. 15:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:46

Özlem Sara Cekic (SF):

Altså, når vi har taget stilling til, først og fremmest, om man følger EU-retten eller ej, og om der er flertal i Folketinget for at følge EU-retten eller ej, så kan vi jo efterfølgende prøve at tage stilling i forhold til tobaksvaredirektivet. I forhold til snus – og det er min helt klare personlige holdning, for fru Eva Kjer Hansen efterlyser nu en eller anden form for handling – vil jeg sige, at jeg synes, det er svært. Jeg synes på den ene side – og nu kommer jeg ikke med et politikersvar, jeg prøver at være ærlig, og jeg håber også, at der vil blive taget godt imod det – at det er rigtig svært at gå ind og snakke om et forbud, når der er rygning, men man ikke forbyder det. På den anden side er snus jo også en vare, som ikke er den sundeste. Selv om det nogle gange bliver fremstillet, som om det bare er som nogle æbler, som man kan spise, og så kan man få bedre hud af det, er det også noget, som kan være kræftfremkaldende. Så der skal også være nogle vurderinger.

Men jeg er ikke så skråsikker på, om det er ja eller nej. Jeg vil rigtig gerne lytte til argumenterne, hvis der er også er plads til i den politiske debat, at man som politiker også lytter til argumenterne.

Kl. 15:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Eva Kjer Hansen.

Kl. 15:47

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg har ikke tidligere oplevet, at det, at noget er svært, har afholdt ordføreren fra at have en mening om tingene, så jeg undrer mig over den her argumentation. Og når jeg så spørger om, hvad der skal til, for at ordføreren får en mening, er svaret, at man skal lytte til argumenterne. Men kom nu, bliv lidt mere præcis på, hvad det er, der vil være afgørende for, om man synes, der skal være forbud eller ej.

Konsekvensen af den lovgivning, vi behandler i dag, er, at det bliver forbudt i Danmark. Så er det da rimelig simpelt at sige, om man synes, det er en god idé eller ikke er en god idé. Altså, jeg er *så* forbavset over at høre endda SF's ordfører bare dække sig ind under, at det her er noget EU-lovgivning, som vi skal implementere, og ikke tilkendegive, om man synes, det er positivt eller negativt, at vi nu får det her forbud. Jeg savner et svar på, hvad det er, der skal til, for at ordføreren indtager et standpunkt.

Kl. 15:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:48

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg kan jo godt gentage, hvad jeg siger, men det kræver jo, at der er en, der faktisk gerne vil lytte. Jeg synes, det er et problem, når man faktisk prøver at være lidt nuanceret, men det er det samme, der bliver kørt igen og igen: Vi får ikke et svar, vi får ikke et svar. Undskyld, men det bliver altså bare lidt papegøjeagtigt.

Jeg siger, at lige nu handler debatten om det her lovforslag om, hvorvidt man skal følge EU-retten, eller om man ikke skal følge EU-retten. Når vi har taget stilling til det, skal vi efterfølgende kigge på tobaksvaredirektivet og snus, og vi skal gå ind og tage stilling. Jeg har så givet udtryk for min personlige holdning, fordi partiet ikke har

taget stilling endnu. Der har jeg også redegjort for, hvad det er, der skal til. For jeg synes ikke, at det er så nemt.

Så kan det godt være, at ordføreren synes, at selv om det er svært, skal man altid have en holdning. Heldigvis – heldigvis er jeg også en politiker, der mener, at også politikere har begrænsninger og er nødt til at lytte. Men det kan godt være, vi er sådan en uddøende race.

K1 15.40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Benedikte Kiær for en kort bemærkning.

Kl. 15:49

Benedikte Kiær (KF):

Jeg kan berolige ordføreren med at sige, at jeg virkelig har siddet og lyttet og lyttet til, hvad ordføreren har sagt, og jeg er blevet mere og mere forvirret over det, som ordføreren egentlig siger. For det første synes jeg, det er fuldstændig mærkværdigt, at vi har at gøre med tre regeringspartier, hvor alle ordførere fra de her tre regeringspartier siger, at de endnu ikke har taget stilling til, om det er i orden, at der bliver et forbud mod salg af løs snus i Danmark eller ej. Det synes jeg egentlig er ret utroligt.

Men ordføreren siger: Jeg har tænkt meget, også i det hele taget på det her med brugen af snus, og om det skal være forbudt eller ej. Jeg mener bare, vi her forholder os til et spørgsmål, der hedder: Skal det være forbudt eller ej at sælge løs snus i Danmark? Det er egentlig et ret simpelt spørgsmål, og jeg vil prøve en gang til at høre, om ordføreren bare vil forholde sig til én ting, for det er jo ret svært at gøre det muligt at sælge løst snus, når man først har forbudt det én gang. Men hvad synes ordføreren selv om det her med salg af løs snus i Danmark? Er det noget, der skal være forbudt i Danmark eller ej?

Kl. 15:50

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:50

Özlem Sara Cekic (SF):

Problemet er, at når man sidder og hører den her debat, tror folk jo, at det her handler om noget andet end det, vi snakker om. Selve lovforslaget handler om, hvorvidt Danmark skal følge EU-retten eller ej. Enten skal man, eller også skal man ikke. Det er så det, der er til diskussion her i Folketinget, og så vil der være flertal for eller imod, og så skal vi tage den derfra.

I forhold til om snus skal forbydes eller ej, har jeg meget tydeligt givet udtryk for, hvad jeg mener. Jeg synes på den ene side, det er rigtig svært at forbyde snus, når man samtidig ikke forbyder rygning, men på den anden side er der jo også hele den sundhedsmæssige diskussion.

Kl. 15:51

Første næstformand (Bertel Haarder):

Benedikte Kiær.

Kl. 15:51

Benedikte Kiær (KF):

Nu er jeg forvirret igen. For det første handler det her forslag om – og jeg læser lige op fra forslaget – forbud mod salg af løs snus og lignende tobaksprodukter i Danmark. Så det *handler* om, hvorvidt vi skal forbyde salg af at løs snus i Danmark eller ej. Hvis man tager sådan en generel debat om, hvorvidt man skal følge EU-lovgivningen eller ej, er det ikke det. Det er faktisk, hvorvidt det skal være forbudt at sælge løs snus i Danmark eller ej.

Så bliver jeg forvirret over, hvad det egentlig er, ordføreren siger, med hensyn til om man skal forbyde snus eller ej, for man har jo ikke forbudt rygning. Vi taler ikke om at forbyde snus. Ellers ville det jo blive forbudt for folk at tage til Sverige og købe snus i de der små portionspakker og så bruge snus. Hvad er det egentlig, ordføreren tænker på? Hvad er egentlig ordførerens holdning til snus? Mener ordføreren, at brugen af snus skal forbydes eller hvad? Og hvad mener ordføreren om salg af løs snus i Danmark? Er det noget, der skal forbydes eller ej? Og nu ser vi bare bort fra det andet: Så synes ordføreren, det er en god idé, at det bliver forbudt at sælge løs snus i Danmark?

Kl. 15:52

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:52

Özlem Sara Cekic (SF):

Altså, jeg gider simpelt hen ikke at gentage mit svar. Jeg synes, jeg har svaret på det spørgsmål. Det er det samme, der bliver spurgt om igen og igen. Jeg synes faktisk, jeg har svaret.

Så læser ordføreren overskriften op, men læs lige videre og se, hvad det er, selve lovforslaget handler om.

Kl. 15:52

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 15:52

Joachim B. Olsen (LA):

Så vil jeg prøve at spørge lidt mere generelt. Mener ordføreren, at man skal indføre forbud, som man ikke har tænkt sig at håndhæve?

Kl. 15:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

 $Ordf {\it \emptyset} reren.$

Kl. 15:53

Özlem Sara Cekic (SF):

Den er jo lidt krøllet, for nu skal jeg jo tænke på alle de der tilfælde, hvor man faktisk laver et forbud, selv om der ikke er gode muligheder for at håndhæve det, og derfor vil jeg bare bede ordføreren om at være konkret, for det blev lidt for generelt. Nu kommer den!

Kl. 15:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Joachim B. Olsen.

Kl. 15:53

Joachim B. Olsen (LA):

Nej, jeg synes sådan set ikke, at det er for generelt. Det er et spørgsmål, der går på, om man har en holdning til, at det sådan helt generelt er fornuftigt at indføre forbud og forbyde ting, hvis man ikke har tænkt sig at håndhæve de forbud.

Kl. 15:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:53

Özlem Sara Cekic (SF):

Det kommer jo meget an på, hvilke forbud vi snakker om. Der er jo forbud, som jeg er stor, stor tilhænger af, nemlig at man ikke slår børn, ikke begår voldtægt, ikke dræber nogen. Så er der også andre forbud, hvor jeg som sundhedspersonale, som tidligere sygeplejerske, kan tænke: O.k., er det virkelig meningen? Og sådan er det jo. Men man er da nødt til at diskutere det konkret. Man kan da ikke si-

ge, om man er for eller imod forbud. Det håber jeg da at ordføreren er enig med mig i.

K1 15:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Merete Riisager for en kort bemærkning.

Kl. 15:54

Merete Riisager (LA):

Tak. Den her diskussion er jo rigtig interessant, fordi vi i Liberal Alliance har foreslået, at man skulle tage de mandater, der afgives i Europaudvalget, ned i Folketingssalen, sådan at ordførerne på de enkelte områder kunne blive inddraget. På sæt og vis kan man se det her forslag som en forløber for det.

Men det er jo bare sådan, at mandater i forhold til regeringens og Folketingets holdning til, hvad der sker i EU, stadig væk skal afgives fra Europaudvalget. Så hvad mener ordføreren om, at man, som ordføreren siger, står hernede og ikke i Europaudvalget og tager stilling til, om Danmark skal mene noget i forhold til EU eller ej?

Kl. 15:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:55

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er simpelt hen for teknisk til, at jeg vil kunne give ordføreren et kvalificeret svar, og jeg håber, det er o.k., at jeg ikke kan svare på det.

Kl. 15:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Merete Riisager.

Kl. 15:55

Merete Riisager (LA):

Nu da ordføreren ikke rigtig havde nogen holdning til indholdet, kunne det være, at ordføreren havde en holdning til det tekniske, men det kan jeg så forstå at ordføreren heller ikke har. Det er en konstatering. Tak.

Kl. 15:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Efter 5 ordførertaler og 44 spørgsmål og 44 svar er tiden nu kommet til at sige tak til SF's ordfører og velkommen til Enhedslistens ordfører, fru Stine Brix.

Kl. 15:55

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Den foregående ordfører sagde noget i stil med, at nu ville hun prøve ikke at være politiker, men at være ærlig. (*Munterhed*). Det synes jeg jo er meget sødt, men jeg vil prøve at være begge dele på en gang.

I Enhedslisten forholder vi os altid konkret til lovforslag, også når det vedrører EU-direktiver eller andre skrivelser fra EU. Det vil jeg også forsøge at gøre her med forslaget om forbud mod løs snus.

Det er ikke vores ønske, at man skal forbyde salget af løs snus – og i øvrigt heller ikke, at man skal forbyde salg af andre tobaksprodukter. Det er ganske rigtigt, at både snus og cigaretter er sundhedsskadelige, men vi ønsker altså ikke af den grund at forbyde det ene eller det andet. Det er sådan, synes jeg, og det synes jeg fortsat det bør være, at for et voksent menneske er det i sidste ende et personligt valg, om man ønsker at udsætte sig selv for sundhedsskadelige rusmidler som f.eks. tobak og alkohol, også selv om det kan være vanskeligt forstå for en, der ikke ryger, som jeg selv.

Så synes jeg i øvrigt også, at det er meget interessant, når man diskuterer snus, at der er en del, der tyder på, at snus er mindre skadeligt end cigaretter og måske endda kan være med til at reducere skaderne af tobak, hvis altså man går fra cigaretter eller anden røgtobak til snus. Vi så i øvrigt også gerne – det er så en helt anden sag – at portionspakket snus blev tilladt i Danmark, så det kunne være et alternativ til cigaretter.

Så derfor kan vi ikke stemme for lovforslaget. Vi savner i øvrigt, at man, hvad skal man sige, nogle gange fra dansk side tør lægge lidt mere arm med EU og være lidt mere offensiv. Vi har selv gjort det en række gange. Jeg husker nogle debatter for et par år siden, som drejede sig om hormonforstyrrende kemi i produkter til babyer og børn. Dengang var det V og K, som ikke ville være med til det, men den daværende opposition var med på at udfordre.

Jeg tror faktisk, at det er godt, at medlemslandene en gang imellem siger til Europa-Kommissionen: Prøv lige at høre her: Er det nu fornuftigt, at man på den her måde trækker noget ned over hovedet på alle medlemslandene, eller kunne der være nogle lokale eller nationale hensyn, som gør, at der kunne være en smule forskelle mellem landene?

Kl. 15:58

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Enhedslistens ordfører. Og så er det Liberal Alliances ordfører, hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 15:58

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Tusind tak. Jeg vælger at forholde mig til det, der er overskriften på det her lovforslag, nemlig om man skal forbyde salg af løs snus i Danmark.

Det mener vi ikke at vi skal, og vi mener slet ikke, at EU skal gå ind og blande sig i, om det skal være tilladt at sælge løs snus i Danmark. I øvrigt synes jeg, at det er lidt underligt, at man efter at have haft en praksis i 20 år, hvor man altså har sagt, at det er tilladt at sælge løs snus, pludselig ændrer holdning til det.

Som jeg har forstået det, handler det her ikke om, at der har siddet nogle jurister, som pludselig er blevet opmærksomme på, at vi ikke overholder et direktiv. Det handler om noget så simpelt, at der i forbindelse med EU-formandskabet var en EU-kommissær, som i Kastrup Lufthavn fik øje på, at der søreme blev solgt løs snus, og så blev maskineriet sat i gang for at få stoppet denne frygtelige forbrydelse.

Så synes jeg også, det er underligt, at vi på andre områder har nogle partier, som siger, at det her med skadesreduktion er en god idé. Det var med den argumentation, at man indførte fixerum, altså fordi det var skadesreducerende, men her har vi altså at gøre med et produkt, som også er skadesreducerende.

Hvis man tager udgangspunkt i den svenske sundhedsstyrelse, har de lavet undersøgelser, der viser, at selv om det samlede tobaksforbrug i de nordiske lande stort set er ens, er en meget større andel af tobaksforbruget i Sverige et forbrug i form af løs snus. Og hvis man ser på antallet af kræfttilfælde – lungekræft, mundkræft, spiserørskræft, bugspytkirtelkræft, altså rygerelaterede kræftsygdomme – er det langt, langt lavere i Sverige. Det skyldes, at den type tobak, som snus er, at langt mindre skadelig. Man siger, at det er 90 pct. mindre skadeligt end rygetobak, og at det er rygere, der går fra røgtobak til løs snus. I Finland forbød man løs snus, og der steg antallet af rygere.

Jeg synes, at det er helt utroligt, når vi har et lovforslag, som bliver behandlet af sundhedsordførerne, vil sundhedsordførerne for regeringspartierne ikke tage stilling til det sundhedsfaglige i det lovforslag, som vi behandler i dag.

Jeg kan så konstatere, og det synes jeg så er glædeligt, at der er et flertal uden om regeringen, som ikke ønsker at forbyde løs snus. Det håber jeg at regeringen vil se som et stærkt vink med en vognstang om, at der altså skal kæmpes for, at det her ikke skal forbydes. Og så kunne man, hvis man kommer til den konklusion, også komme til den logiske konklusion, at når løs snus ikke skal være forbudt, skal det selvfølgelig heller ikke være forbudt at sælge snus, hvis det er i sådan en lille tepose, som det er tilfældet med portionspakket snus. Mange tak.

Kl. 16:02

Formanden:

Så er det fru Benedikte Kiær som konservativ ordfører.

Kl. 16:02

(Ordfører)

Benedikte Kiær (KF):

Der er blevet sagt meget i løbet af eftermiddagen om det her lovforslag, og det kan jeg godt forstå. Det er et lovforslag, som vi har forsøgt at få regeringspartiernes ordførere til at komme med en klar holdning til, og det har desværre vist sig at være umuligt.

Nu vil jeg komme med en klar holdning fra Det Konservative Folkeparti, for vi kan godt finde ud af at forholde os til, hvorvidt vi synes, det er en god idé eller ej at forbyde salg af løs snus i Danmark. Det synes vi faktisk er en rigtig dårlig idé, og det er også baggrunden for, at Det Konservative Folkeparti ikke kan støtte sundhedsministerens og dermed regeringens forslag om forbud mod salg af løs snus i Danmark.

Det her forslag bliver begrundet med, at Europa-Kommissionen har indledt en åbningsskrivelse mod Danmark. Men i stedet for at bøje nakken synes vi at regeringen og ministeren burde tage kampen op på det her område.

Nu er vi i gang med at kigge på et andet direktiv, tobaksvaredirektivet, og vi ved jo, at der har været direktiver på det her område før. Vi har i rigtig lang tid levet med den viden. Vi syntes, at det var helt i orden, at vi kunne sælge løs snus i Danmark. Det er en vurdering, som er et par årtier gammel, og det er en vurdering, som vi holder fast i, og som vi egentlig synes skal afprøves.

Derudover er der det ved snus, at vi jo ved, at det er skadesreducerende i forhold til rygning. Det er faktisk bedre, at man lægger cigaretterne på hylden og i stedet for bruger snus. Derfor er det rigtig ærgerligt, at vi ser en regering, der med det her forslag arbejder for at få fjernet produkter, der er skadesreducerende, frem for at give mulighed for at bruge snus og dermed få færre tilfælde af dem, der får kræft, og jeg ved ikke hvad af andre sygdomme på grund af deres rygning.

Kort sagt synes jeg, at det her forslag på ingen måde giver nogen som helst mening, hvis man ønsker at forebygge lungekræft og have en mere skadesreducerende tilgang til brugen af tobak. I det hele taget synes vi, det kunne være en god idé, at man prøvede at tage kampen op i stedet for bare at bøje nakken, og det er baggrunden for, at vi siger klart nej til det her lovforslag.

Kl. 16:04

Formanden:

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Jens Joel.

Kl. 16:04

Jens Joel (S):

Tak for det. Nu siger den konservative ordfører, at man vil levere en helt klar holdning. Jeg kan så forstå, at den går på holdningen til snus. Tak for den holdning. Det er desværre ikke det, lovforslaget i dag handler om. Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge Det Konservative Folkeparti om, hvad holdningen er til det, vi rent faktisk debatterer i dag, nemlig hvorvidt man skal overholde EU-lov-

givningen eller ej. Er Det Konservative Folkeparti af den opfattelse, at det skal man selvfølgelig, eller mener de, at man kan gå på kompromis og lægge sig uden for den gældende EU-lovgivning?

Kl. 16:05

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:05

Benedikte Kiær (KF):

Jeg ved ikke, om ordføreren hørte det eller ej, men vi holder fast i den vurdering, der hidtil er foretaget på det her område, og vi mener faktisk, at i stedet for bare at bøje nakken burde man prøve at tage kampen op på det her område. For vi mener faktisk stadig væk, at den vurdering, der er foretaget i sin tid, holder stik.

Kl. 16:05

Formanden:

Hr. Jens Joel.

Kl. 16:05

Jens Joel (S):

Jeg må forstå det sådan, at man har tænkt sig at tage kampen op. Jeg kunne derimod ikke få et svar på, om man har tænkt sig at rette ind, hvis det er det, der er tilfældet. Og det forekommer mig også lidt uvist, om Det Konservative Folkeparti mener, at der ligger en politisk vurdering til grund for det her, eller om det er en helt juridisk vurdering, som man betvivler. Det virker lidt, som om man skubber det lidt ind under stolen, at regeringen har valgt det her som en måde at få forbudt snus på, og der underkender man jo, at der faktisk ligger en objektiv juridisk vurdering.

På den baggrund kunne man jo godt spørge sig selv: Ønsker Det Konservative Folkeparti også at tage en retssag, hvis alle juridiske instanser ligesom vurderer, at vi kommer til at tabe den? Det er jo klart, at det også vil have nogle omkostninger for skatteborgerne, hvis man fører sådan en sag. Og er der noget, der kan bringe De Konservative til at være af den overbevisning, at man kommer til at tabe sagen, eller er man helt ligeglad, fordi man ønsker at bruge skatteborgernes penge på så at sige at løbe panden mod en mur i en sag, som eksperterne vurderer man vil tabe?

Kl. 16:06

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:06

Benedikte Kiær (KF):

Nu har vi sådan set levet i to årtier med en klar holdning omkring det her med salg af løs snus. Vi har simpelt hen regnet med, at det kunne vi godt gøre i Danmark, og at det sådan set var muligt i forhold til det direktiv, der lå. Der har været en vurdering af det, som vi har levet efter i to årtier, og det er jo sådan set det, vi gerne vil udfordre. Der er jo ikke nogen, der har peget på det overhovedet. Der er ikke nogen, der overhovedet har løftet et øjenbryn i forhold til den vurdering, der har ligget i to årtier. Og vi har det altså bare sådan modsat Socialdemokraterne og den socialdemokratiske ordfører, at vi er klar til at tage kampen på nogle områder, som vi egentlig principielt mener er vigtige at tage kampen på. Og det er det her område, hvor vi synes, at det er helt forkert, at EU skal forbyde salg af løs snus i Danmark, hvilket også var baggrunden for, at vi har levet trygt med den vurdering, der har været i to årtier.

Kl. 16:07

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Så er det ministeren for sundhed og forebyggelse.

Kl. 16:07

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Tak for det, formand. Og også tak for bemærkningerne og debatten i dag. Som det efterhånden er blevet sagt et par gange fra talerstolen, drejer den her sag sig jo om at sikre, at vi fra dansk side lever op til vores EU-retlige forpligtelser. Sagens kerne er nemlig den, at vi fra dansk side ikke har implementeret tobaksvaredirektivet korrekt i dansk lovgivning, fordi vi i Danmark tillader salg af løs snus. Derfor har Kommissionen indledt en traktatkrænkelsessag mod Danmark, og vi står ved kanten af en retssag ved EU-Domstolen.

Det ville være meget uheldigt, hvis Danmark trækkes for EU-Domstolen i en sag, som Danmark sandsynligvis vil tabe, fordi den danske retstilstand er i strid med tobaksvaredirektivet. Vi har en forpligtelse som medlem af EU til at sikre, at Danmark efterlever de forpligtelser, vi har påtaget os i EU, og som jeg ser på det, er der derfor tale om et lovforslag, som vi kan kalde teknisk, fordi det drejer sig om at implementere EU-retten korrekt i dansk ret.

Som det også afspejles af lovforslaget, og som man har kunnet høre fra regeringspartiernes ordførere her i dag, lægger regeringen altså meget stor vægt på, at Danmark opfylder sine EU-retlige forpligtelser. Og jeg må indrømme, at jeg hele vejen igennem har haft meget svært ved at forestille mig, at EU-venlige partier i Folketinget kan se anderledes på det.

Nu har vi så haft debatten her i dag, den må jeg jo tage til efterretning, og så vil jeg vende tilbage omkring forslaget.

Kl. 16:09

Formanden:

Der er foreløbig fire, der har meldt sig med korte mærkninger. Fru Liselott Blixt først.

Kl. 16:09

Liselott Blixt (DF):

Jeg kan høre, at ministeren ikke også tager stilling til, om det er en god idé at forbyde snus, men hvis ministeren vil svare på det, ville det være fint. Men ellers kunne jeg godt tænke mig at vide, når vi nu taler om direktivet og det kun er det, vi skal tale om i dag, som regeringspartierne har sagt: Hvor mange lande i EU har implementeret det?

Kl. 16:09

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:09

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Nu skal jeg jo ikke stå her og afgive ukorrekte oplysninger, for jeg må sige, at jeg ikke har www.google.com på mig, så jeg kan ikke slå det op, men det vil jeg selvfølgelig gerne svare skriftligt på; jeg ved det ikke endnu.

Kl. 16:09

Formanden:

Fru Liselott Blixt.

Kl. 16:09

Liselott Blixt (DF):

Jeg kunne godt tænke mig at høre, om ministeren har en holdning til, om det er en god idé at forbyde snus, så det er derfor, at man ikke vil tage kampen op og sige, at man vil have afprøvet det ved en domstol.

Kl. 16:10

Formanden:

Ministeren.

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jeg bliver nødt til at sige følgende til hele den diskussion, der her har været, om ikke at ville tage kampen op, om at det her er noget, der lige pludselig er opstået, og om at det er noget, man bare kan vælge at se anderledes på, når der eventuelt skulle komme en ny regering: Baggrunden for det her er ikke en politisk vurdering. Det er blevet sagt klart, og det vil jeg gerne gentage. Jeg har også sagt det meget tydeligt i et samråd, vi havde tidligere i dag: Det her er ikke – jeg gentager – ikke et forsøg på at snige noget politisk ind ad bagdøren bag Folketingets ryg. Det handler for regeringen alene om, at vi selvfølgelig skal leve op til vores EU-retlige forpligtelser.

Landets ypperste jurister har kigget på sagsakterne i den her sag igen, efter at vi har fået åbningsskrivelsen fra Kommissionen, og de må bare erklære, at de er enige med Kommissionen i, at vi har fortolket direktivet forkert. Vi har fortolket den præambel, som Venstres ordfører har citeret fra, forkert. Vi har været uopmærksom på, at den ikke er blevet videreført – det kan så også være lige meget, kan man sige, når vi har fortolket den forkert – men den blev sådan set heller ikke videreført med direktivet fra 2001. Og det er jo det, der er sagens kerne, og derfor er det også det, debatten i dag rettelig har drejet sig om.

Kl. 16:11

Formanden:

Fru Pia Adelsteen for en kort bemærkning.

Kl. 16:11

Pia Adelsteen (DF):

Altså, jeg har noget svært ved at forstå, at landets ypperste jurister, som ministeren siger det, nu vurderer sagen anderledes, end man må formode, at landets ypperste jurister tidligere har gjort. Men det er så, hvad det er. Men kunne man ikke godt få tilkendegivet en holdning i forhold til snus, for alt andet lige må det da være muligt.

Dengang i 1992, hvor der var blevet afgivet mandat i forhold til tobaksdirektivet, troede alle, at så var det stadig væk tilladt at sælge snus, for det var det, man troede man havde sagt ja til. I 20 år har det fungeret sådan, og det kan vel ikke være meningen, at fordi man vurderer, at man vil tabe en sag, jamen så vil man ikke kæmpe kampen.

Altså, som jeg forestiller mig det, vil lovforslaget blive nedstemt, og det betyder, at så kommer der en sag. Og jeg kan jo godt blive bekymret for, om man vil kæmpe for at vinde sagen, når man nu vurderer, at man sandsynligvis vil tabe den. Det kunne jeg godt tænke mig at ministeren forholder sig til. Og så kunne jeg godt tænke mig, at ministeren forholder sig til, om det ikke er problematisk – sådan rent principielt – at vi i Europaudvalget tror, vi siger ja til noget, når det reelt viser sig, at det er anderledes.

Kl. 16:12

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:12

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jeg vil tage det sidste først. Der er ingen grund til andet end at sige meget, meget tydeligt, at det er rigtig ærgerligt, at den danske forståelse og fortolkning af tobaksvaredirektivet har været forkert. Det er dybt beklageligt. Det går flere årtier tilbage, og det tror jeg sådan set ikke der er nogen, der kan andet end at beklage. Det siger jo noget om, hvor vigtigt det faktisk er, at man forholder sig meget, meget grundigt til EU-stof.

Til det med, om man vil kæmpe for sagen eller ej, vil jeg sige, at det her helt konkret handler om, hvorvidt vi overholder vores EUretlige forpligtelser eller ej, altså om det EU-retligt er en lovmedholdelig lovgivning, vi har, eller ej. Det er en juridisk vurdering, og hvis man forestiller sig, at det er noget, man kan politisere, og at denne regering eller en eventuel kommende regering politisk kan beslutte, at juristerne skal se anderledes på det, så har man altså misforstået, hvordan det fungerer.

Derfor vil jeg også sige, at der altså er forskellige ting, som Kommissionen har fremhævet for de danske jurister, som vi i dag godt kan se og konstatere, og som gør, at vi er enige med Kommissionen i, at vi har anlagt en forkert fortolkning. Det har vi jo diskuteret i et samråd, som folk, der følger den her debat, jo ikke nødvendigvis har siddet og fulgt. Folk har jo også andre ting i livet end at følge EUdebatter på tv. Og så handler det jo ikke om at ville kæmpe for sagen, når man faktisk er enig i, at den fortolkning, vi har lagt for dagen, ikke holder hverken i byretten, ved EU-Domstolen eller nogen

Kl. 16:14

Formanden:

Fru Pia Adelsteen.

Kl. 16:14

Pia Adelsteen (DF):

Jeg kan godt være lidt bekymret. Dansk Folkeparti er jo et forholdsvis EU-skeptisk parti. Vi siger ja til omkring 75 pct. af de mandater, der bliver givet fra Europaudvalget, men vi siger også nej til 25 pct. af dem. Det gør jo vi ud fra de vurderinger, som ligger i samlenotater, bl.a. også fra jurister, i forhold til hvad der gælder, og hvad der ikke gælder.

Hvordan mener ministeren, at man skal forholde sig til mandatafgivningen i Europaudvalget fremover, når man nu ikke kan være sikker på, at det, man tror, man siger ja eller nej til, er rigtigt? For vi kan jo godt ærgre os over, at der blev givet en forkert vurdering for 20 år siden, men det er jo ikke, fordi jeg tror, at juristerne dengang sad og sjuskede – det tror jeg faktisk ikke. Men det er helt klart, at der har været en vurdering af det på det tidspunkt. Hvordan kan jeg være sikker på, at de vurderinger, vi får i Europaudvalget fremover, er rigtige, så det mandat, man giver, også er rigtigt?

Kl. 16:15

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:15

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Altså, uden at min besvarelse skal blive alt for teknisk, vil jeg sige, at fejlen er sket i forbindelse med forståelsen af den omtalte præambelbetragtning, som undtog alle former for traditionelle tobaksvarer fra forbuddet, også den danske løse snus. Det var sådan, vi læste præamblen, det var sådan, vi forstod det.

Men det, vi nu er blevet gjort opmærksomme på er virkeligheden, er, at den præambelbetragtning alene henviser til de undtagelser, som nævnes eksplicit i definitionen i artikel 2, nr. 4. Og det betyder altså, at det udelukkende er traditionelle tobaksvarer i form af røgtobak og tyggetobak.

Den er ikke så meget længere, end at når juristerne nu kigger på det igen, kan de godt se, at det var en forkert forståelse, vi havde. Vi har forstået den præambel forkert, og derfor er dansk lovgivning i dag i strid med EU-lovgivningen. Det kan vi altså ikke have, hvis vi vil være fuldbyrdede medlemmer af Det Europæiske Fællesskab. Vi forventer jo også af andre lande, at de følger de ting, vil bliver enige om i fællesskabet.

Kl. 16:16

Formanden:

Fru Eva Kjer Hansen for en kort bemærkning.

Eva Kjer Hansen (V):

Den her debat udvikler sig altså mere og mere interessant. Det er jo næsten morsomt, når ministeren står og siger, at det her lovforslag, der er fremsat, ikke er udtryk for en politisk vurdering. Altså, tænk sig at sige, at regeringen udelukkende har foretaget en juridisk vurdering, og derfor fremsætter den det her lovforslag.

Det interessante er jo så, hvornår ministeren agter at indtage en såkaldt politisk vurdering af, hvad hendes opfattelse er af et forbud mod salg af løs snus i Danmark. For det er jo konsekvensen af det her. Dermed er der jo et klart politisk initiativ og en politisk konsekvens af det.

Det, jeg så vil spørge ministeren om, for nu ikke at gentage alle spørgsmålene fra samrådet, er, hvordan ministeren vurderer at Danmark står stærkest i forhandlingerne om det nye direktiv. Er det, når man har gennemført et forbud?

Hvis man nu vil opretholde en retstilstand, hvor det er muligt at sælge løs snus i Danmark, står man så stærkest i forhandlingerne, når man *har* forbudt det, jævnfør åbningsskrivelsen, eller når man fastholder, at det har været praksis i 20 år i Danmark?

Kl. 16:17

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:17

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Der er jo tale om to adskilte spørgsmål. Det ved spørgeren også godt.

Der er på den ene side en traktatkrænkelsessag, som har affødt, at vi står her i dag. Og så er der diskussionen om det nye, reviderede tobaksvaredirektiv, hvor regeringen kommer i Folketingets EU-udvalg og får mandat, som den skal, og hvor alle procedurer vil blive fulgt. Derfor er det to adskilte ting.

Men det er da klart, at de lande, som implementerer EU-lovgivningen korrekt uden at skulle slæbes til EU-Domstolen for at gøre det, typisk også – hvad kan man sige? – møder god velvilje i EU-systemet, er gode samarbejdslande.

Vi ved jo, at vi selv forventer af vores medlande, at de også lever op til reglerne, og vi bliver irriteret, hvis der er nogen, der ikke gør det. Så helt grundlæggende er det da en god idé, og det tror jeg også Venstres ordfører er enig med mig i, at overholde sine EU-retlige forpligtelser, hvis man vil tages seriøst som forhandlingspart i EU.

Men helt konkret er der jo altså tale om to forskellige ting: En traktatkrænkelsessag, der gør, at vi står her i dag, og et nyt tobaksvaredirektiv, som vi jo forhandler og kommer og får mandat til i Folketingets Europaudvalg en gang her i foråret.

Kl. 16:18

Formanden:

Fru Eva Kjer Hansen.

Kl. 16:19

Eva Kjer Hansen (V):

Jamen jeg vil sige til ministeren: Det er jo to sider af samme sag. For hvis det var så simpelt, som ministeren lægger op til, skulle vi jo i enhver åbningsskrivelse lægge os fladt ned og sige: Nu retter vi ind. Og det gør vi jo ikke.

Vi har haft en diskussion tidligere i dag om tilslutningspligt på tv-området, hvor man tager kampen op, hvor man ikke lægger sig fladt ned. Så hvornår er det så lige, man skal det ene, og hvornår er det, man skal det andet? Det må da bero på, at man politisk forholder sig til, hvad konsekvenserne er af det, man gennemfører.

Vi kommer ikke videre i dag. Jeg kan høre, at ministeren simpelt hen har valgt at prøve at indtage en såkaldt apolitisk holdning til det her emne. Og jeg synes, det er beklageligt, at man ikke kan få en fornuftig diskussion, fordi konsekvensen er jo, at der kommer et forbud, hvis det her lovforslag skulle blive vedtaget.

Men hvornår er det så, man skal imødekomme en åbningsskrivelse, og hvornår er det, man ikke skal?

Kl. 16:19

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:20

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Det spørgsmål tror jeg faktisk spørgeren udmærket godt selv kender svaret på.

Nu er det blevet sagt flere gange i salen i dag, at der er tale om, at der kommer en åbningsskrivelse, og så lægger man sig fladt ned. Jeg ved ikke, hvilken brug den tidligere regering har gjort af sit embedsapparat og af juridiske vurderinger i juridiske specialudvalg.

Vi har fået en åbningsskrivelse, der har gjort, at vores embedsmænd, jurister, har kigget nærmere på det her, har kigget på de argumenter, der kommer fra Kommissionen, har vurderet det uden politisk pres, uden utidig politisk indblanding, og har fundet, at det faktisk er rigtigt, hvad Kommissionen siger, nemlig at den danske fortolkning har været forkert.

Hvis det, jeg hører fra oppositionens side, er, at man synes, at vi der skulle presse juristerne politisk til ikke at foretage en saglig vurdering af det, der bliver lagt foran dem, bliver jeg faktisk ærlig talt noget bekymret. Og jeg vælger at tro, at det ikke er det, jeg hører.

Derfor handler det ikke om at lægge sig fladt ned, det handler om at modtage en åbningsskrivelse. Den fik os til at kigge på tingene igen, jeg har i et samråd i dag og også kort her fra talerstolen redegjort for, hvorfor det er, vi mener, at det har været en forkert fortolkning. Vi er blevet klogere, og det sker jo heldigvis også indimellem.

Det er beklageligt, at det sker i det her tilfælde, det er jeg fuldstændig enig med fru Pia Adelsteen og andre i, men heldigvis er det jo meget klart, hvor misforståelsen er opstået.

Kl. 16:21

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 16:21

Joachim B. Olsen (LA):

Så vil jeg gerne spørge ministeren helt generelt: Mener ministeren, at det er en god idé at indføre forbud, som man ikke har tænkt sig at håndhæve?

Kl. 16:21

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:21

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Nu er det jo ikke første gang, jeg hører det spørgsmål fra hr. Joachim B. Olsen her i dag, og det kan godt være, det er mig, der ikke er den hurtigste knallert på molen, men jeg er simpelt hen ikke helt sikker på, at jeg forstår, hvorfor det er et spørgsmål, der rejses i den her sammenhæng. Altså, håndhævelse af vores love er jo noget, vi forventer, at de myndigheder, der har ansvaret for det, tager hånd om – i den her sammenhæng politiet og Sundhedsstyrelsen. Så hvad det har med en traktatkrænkelsessag og en ændring af dansk lovgivning at gøre, svæver for mig lidt i det uvisse.

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 16:22

Joachim B. Olsen (LA):

Jamen det har jo det med det at gøre, at hvis det her lovforslag skulle blive vedtaget, så bliver det forbudt at sælge løs snus. Det bliver altså forbudt at sælge det tobaksprodukt i Danmark, det må man ikke. Så går jeg ud fra, at det skal håndhæves. Det vil sige, at man skal afsætte ressourcer til at efterforske, om der er kiosker, der sælger løs snus, politiet skal tage ud og undersøge det osv. Men det kan selvfølgelig godt være, at man vil håndhæve det, og at ministeren derfor mener, at det vil være en fornuftig brug af politiets ressourcer at gå ud og undersøge, om der bliver solgt løs snus, og retsforfølge borgere, der sælger løs snus.

Kl. 16:22

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:23

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jeg tror ikke, det første princip, vi skal holde fast i, er, at lov er lov, og at lov skal håndhæves, for folk overholder den ikke. Altså, lov er lov, og borgere i det her land skal overholde lovgivningen. Det gælder på dette område, som det gælder på andre områder.

Hvis hr. Joachim B. Olsen vil have mere detaljeret, indgående viden om politiets eventuelle vurdering af denne håndhævelse i forlængelse af, hvad de ellers har af håndhævelsesopgaver, og Sundhedsstyrelsens forpligtelser i forlængelse af tobaksvarelovgivningen, så må hr. Joachim B. Olsen meget gerne stille spørgsmål. Dem svarer jeg gerne på.

Men jeg vil sige, at jeg umiddelbart hælder til den samme analyse, som den radikale ordfører fremførte her fra talerstolen, nemlig at det formentlig ikke vil være nogen voldsomt forøget byrde for politiet eller Sundhedsstyrelsen, når man ser på de håndhævelsesforpligtelser, de har i forvejen.

Kl. 16:23

Formanden:

Fru Sophie Løhde for en kort bemærkning.

Kl. 16:23

Sophie Løhde (V):

Tak til ministeren for besvarelsen. Jeg kunne godt tænke mig at høre lidt om den fremadrettede proces, for man kan sige, at noget af det, der nu er kommet frem i dag her i Folketingssalen, ved at de forskellige ordførere har været på, er jo, at regeringen ikke har flertal for det lovforslag, vi i dag behandler.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre, om regeringen agter at sende lovforslaget her videre til anden og tredje behandling og dermed også sende det til afstemning med en, må man sige, overhængende sandsynlighed for, at man bliver bragt i mindretal ved en tredje behandling, idet et flertal af Folketingets partier har tilkendegivet, at de ikke kan støtte regeringens lovforslag.

Kl. 16:24

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:24

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jamen det helt korte svar er jo selvfølgelig, at jeg til det sidste havde håbet, at vi havde set Folketingets EU-venlige partier tage ansvar for, at Danmark opfylder sine EU-retlige forpligtelser. Det kan være, det var et naivt håb. Jeg har selvfølgelig også læst aviser i den seneste tid og set, hvordan der er et ønske om at blande de forskellige diskussioner om snus sammen. Men det var min ærlige forhåbning, at det, der ville vise sig i dag, var, at der var et flertal, et ansvarligt flertal, der ville være med til at sikre, at Danmark efterlever de forpligtelser, vi har påtaget os i EU.

Det er rigtigt, som ordføreren siger, at det tyder alt på at der ikke er nu efter den her runde. Det vil jeg jo så tage til efterretning, og så må jeg for mit vedkommende forholde mig til, hvad det betyder for den videre lovbehandling.

Kl. 16:25

Formanden:

Fru Sophie Løhde.

Kl. 16:25

Sophie Løhde (V):

Så det vil sige, at ministeren, selv om ministeren godt på forhånd vidste, at der ikke var et flertal til stede i Folketinget i dag, der kunne bakke op om regeringens lovforslag, på nuværende tidspunkt stadig væk ikke har afgjort, om det her lovforslag nu skal fortsætte til udvalgsbehandling, eller om det skal strande et eller andet sted, fordi regeringen godt ved, at når og hvis det kommer til tredje behandling i Folketingssalen, så kommer regeringen i mindretal, og dermed taber man en afstemning. Har regeringen ikke på forhånd gjort op med sig selv, hvordan man agter at håndtere den situation, hvor man ikke har et parlamentarisk flertal med sig, men imod sig?

Kl. 16:26

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:26

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Det er fuldstændig korrekt, at regeringen ikke har taget stilling til den videre færd i det her, og som sagt er det med baggrund i et lønligt håb – og håbet er jo lysegrønt, men desværre ikke i dag – om, at vi ville se de EU-venlige partier være med til at tage ansvar for, at vi lever op til vores EU-retlige forpligtelser. Det har vist sig og tyder på, at det ikke er tilfældet, og det er jo så en situation, vi må forholde os til.

Kl. 16:26

Formanden:

Fru Merete Riisager for en kort bemærkning.

Kl. 16:26

Merete Riisager (LA):

Tak. Kan ministeren forklare os, hvorfor vi diskuterer det her i Folketingssalen og ikke i Europaudvalget?

Kl. 16:26

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:26

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Ja, for det her er en ændring af en lovgivning, der ligger under sundhedsministerens ressort. Det, der proceduremæssigt involverer Folketingets Europaudvalg, er jo hele processen omkring åbningsskrivelsen og den begrundede udtalelse, og Folketingets Europaudvalg har jo løbende fået tilsendt korrespondancen med Kommissionen og vil også fremadrettet få det. Det var jo også det, vi havde et samråd om i Folketingets Europaudvalg tidligere i dag – i øvrigt et godt og oplysende samråd, synes jeg. Selve lovgivningsprocessen er jo i regi

af Sundhedsministeriets ressort, og derfor står vi her – det er jo et lovforslag, der er tale om.

Kl. 16:27

Formanden:

Fru Merete Riisager.

Kl. 16:27

Merete Riisager (LA):

Det var jo ikke et samråd, som ministeren havde taget initiativ til. Hvordan kan det være, at vi ikke haft lejlighed til at diskutere det her i Europaudvalget? Synes ministeren ikke, at det ville have været oplagt?

Kl. 16:27

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:27

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Nu er det jo ikke ministeren, der bestemmer udvalgets dagsorden, og som jeg også sagde på samrådet, var jeg meget gerne mødt op i efteråret, hvis udvalget som reaktion på de skriftlige orienteringer, man jo skal give ifølge proceduren, havde bedt om det. Vi lever selvfølgelig op til den procedure, Folketingets Europaudvalg har vedtaget. Derudover møder vi gerne op, og vi sender også yderligere materiale over, hvis der bliver bedt om det. Men det kræver jo så også, at udvalget beder os om at møde op; på den måde er vi ikke tankelæsere.

Men det, jeg gerne sige til spørgeren, og som jeg også sagde i udvalget, er, at vi nok skal være ekstra opmærksomme på, at det her er en sag, hvor Folketingets Europaudvalg har en særlig interesse, og at vi ud over at leve op til de procedurer, man har vedtaget i udvalget, måske skal tilbyde at gøre yderligere. Det skal i hvert fald være helt klart herfra, at hvis man havde bedt om det – og det kunne man have gjort i efteråret; man kunne godt have bedt om, at jeg allerede på det tidspunkt kom i udvalget i forlængelse af de skrivelser, der blev udvekslet med Kommissionen, og som udvalget fik oversendt, og som vi orienterede udvalget om – så var jeg mødt op, og det vil jeg også gøre fremadrettet.

Kl. 16:28

Formanden:

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget. Det er vedtaget. Det næste punkt på dagsordenen er:

24) Forhandling om redegørelse nr. R 8:

Ministeren for ligestilling og kirkes redegørelse om perspektivog handlingsplan 2013.

(Anmeldelse 01.03.2013. Redegørelse givet 01.03.2013. Meddelelse om forhandling 01.03.2013).

Kl. 16:28

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Fru Fatma Øktem som Venstres ordfører.

Kl. 16:29

(Ordfører)

Fatma Øktem (V):

Først og fremmest vil jeg gerne takke ligestillingsministeren for redegørelsen. Jeg har glædet mig til at se, hvad regeringen havde fundet på denne gang. Bl.a. derfor var det også en følelse af skuffelse, jeg sad tilbage med efter at have læst redegørelsen igennem – en redegørelse, der er en meget tynd kop te.

Jovist, der er mange fine enkeltinitiativer i redegørelsen: apps, pjecer, undersøgelser, oplysningskampagner og konferencer. Det er svært at have noget imod eller være uenig i den slags tiltag, så det er vi heller ikke. Udvidelsen af rettighedskampagnen, der fremmer viden om ligestilling blandt etniske minoriteter, er vi bl.a. rigtig glade for. Det kommer nok ikke som nogen overraskelse, da det jo i sin tid var Venstre selv, der søsatte den, og jeg har tilmed selv deltaget som underviser for etniske minoritetskvinder i mit tidligere virke.

Når det er sagt, er der også nogle velkendte uenigheder i redegørelsen. Her tænker jeg f.eks. på øremærket barsel, et tiltag, som vi i Venstre anser for at være et indgreb i familiens privatliv og planlægning, og som vi derfor er imod. Vi er ligeledes imod barselsfonden til selvstændige. En sådan fond vil pålægge de selvstændige flere økonomisk-administrative byrder, end de allerede har, og det synes vi ikke er den rigtige vej ud af krisen.

Et emne, som kun overfladisk nævnes i dette års redegørelse, er kvoter for flere kvinder i bestyrelser. Jeg går ud fra, at regeringen mener, at de med den danske model har sat et stort flueben ved den problematik; men emnet er jo fortsat aktuelt, for nu er Europa-Kommissionen kommet på banen med deres forslag. Derfor vil jeg lige benytte lejligheden til igen at slå fast, at vi i Venstre fortsat ikke går ind for kvoter. Det gælder, uanset om vi bliver præsenteret for et columbusæg af regeringen eller af EU, og derfor vil jeg heller ikke lægge skjul på, at vi undrer os over, at ministeren ikke er mere klar i mælet, men derimod efter flere års debat herhjemme om kvoter, hvor jeg i hvert fald aktivt har været med i de sidste $1\frac{1}{2}$ år, begynder at tvivle på, hvad definitionen af ordet kvote er.

Det kommer dog ikke som en overraskelse, at redegørelsen byder på tiltag som øremærket barsel og lignende. I Venstre ved vi godt, at det er regeringens politik, og derfor er det heller ikke disse tiltag, der skuffer os mest. Nej, når jeg taler om skuffelse over redegørelsen, drejer det sig om noget helt andet. Det drejer sig om, at det mest fundamentale og reelle ligestillingsproblem i dagens Danmark næsten ikke behandles i redegørelsen. Nogle af disse problemer bliver ikke engang nævnt.

Det ene af disse fundamentale ligestillingsproblemer er mangelen på ligestilling blandt etniske minoriteter. I Danmark findes der en gruppe indvandrerkvinder, som aldrig har været en del af arbejdsmarkedet, og som ikke selv bestemmer, hvad deres penge skal bruges til. De er underlagt daglig social kontrol; de lever et liv uden frihed og er frataget retten til selv at bestemme over eget liv og egen krop. Disse kvinder er ikke utydelige skræmmebilleder eller en fjern

problematik overhovedet; de findes i Danmark. Jeg har mødt disse kvinder, jeg har talt med dem, og jeg ved, at de findes.

Skræmmende tal underbygger endda problemet. Hver fjerde modtager af langvarig kontanthjælp er indvandrerkvinde; samtidig er mere end hver tredje unge pige med anden etnisk baggrund end dansk udsat for social kontrol fra familiens side. Det er kolde ligestillingsfacts om et problem, der ikke må behandles udelukkende som et integrationsproblem. Det er og bliver et ligestillingsproblem. Og netop fordi der er tale om et ligestillingsproblem, håbede jeg sådan, at ligestillingsministeren ville sætte fokus på indvandrerkvinderne i sin redegørelse. Jeg håbede sådan, at ministeren ville være lige så optaget af problemet nu, som han var, dengang han var i opposition. Og allermest håbede jeg sådan, at redegørelsen ville være spækket med konkrete initiativer, initiativer, der kunne bidrage til at komme problemet til livs, men nej.

Kl. 16:34

I redegørelsen berøres emnet overfladisk. En undersøgelse og en mobiltelefon-app er reelt de eneste nye tiltag på bordet. Men det er ikke nok – det er simpelt hen ikke nok til at befri kvinderne fra den sociale kontrol og få dem ud på arbejdsmarkedet. Forstå mig ret: Jeg synes, at det er ganske udmærket med en app – det kan jo ikke skade. Og som jeg sagde indledningsvis, kan ingen være uenig i apps, undersøgelser og kampagner. I Venstre mener vi bare ikke, at det slår til, især ikke når vi skal løse nogle af Danmarks største ligestillingsudfordringer.

En anden årsag til min skuffelse er den totale mangel på initiativer, der skal forbedre ligestillingen for homoseksuelle i de etniske minoritetsmiljøer. Forleden var ministeren ude at kritisere den nye pave for hans og Vatikanets syn på homoseksuelle, men hvorfor angriber ministeren Vatikanet i stedet for bare at koncentrere sig om, at problemet i høj grad også eksisterer herhjemme blandt radikale imamer? Hvorfor kæmper ministeren for at ligestille kristne homoseksuelle, men ikke for at ligestille homoseksuelle muslimer, f.eks.? Og hvordan kan det være, at der ikke er et eneste tiltag i redegørelsen, der sætter fokus på diskriminationen af homoseksuelle, der tilhører en etnisk minoritet?

Vi ved jo, at det er en udsat gruppe. Hver fjerde adspurgte muslim i Danmark mener, at det burde forbydes ved lov at være homoseksuel. Derfor må jeg indrømme, at vi i Venstre synes det er besynderligt og beklageligt, at ministeren er så optaget af paven og pavens holdninger, men derimod ikke er særlig optaget af, at vi faktisk har de samme udfordringer herhjemme. Med al respekt for ministerens blik for forholdene uden for Danmark efterlyser vi i Venstre, at han kigger lidt indad og tager fat i de udfordringer, der er, for herboende homoseksuelle.

Så altså, vi kan støtte regeringens tiltag med kampagner, apps og vejledning, men er det virkelig det, der skal til for at skabe vigtige resultater? Jeg har nævnt et par store ligestillingsrelaterede udfordringer i Danmark, men de nævnes som sagt ikke i redegørelsen. Det er simpelt hen ikke godt nok. Jeg håber derfor, at ministeren vil hæve ambitionsniveauet lidt. Derved kan vi lægge låg på skuffelsen og sørge for, at Danmark ikke svigter indvandrerkvinderne og de homoseksuelle i de etniske minoritetsmiljøer.

Afslutningsvis vil jeg bare nævne, at jeg har bemærket, at ministeren mener, at regeringen har vundet værdidebatten. Det synes jeg er flot og måske en smule overdrevet at påstå. Ligestilling i min optik er en stor del af netop værdidebatten, og i forhold til regeringens ligestillingspolitik hæfter jeg mig særlig ved, at regeringspartierne inden valget var ivrige efter at indføre øremærket barsel, kvindekvoter og forbud mod købesex. Jeg må jo sige, at indtil videre har regeringen opfyldt nul ud af tre ønsker. Det er åbenbart nok til, at ministeren vil betegne det som en sejr.

Jeg kan sige meget klart, at jeg indtil videre absolut ikke mener, at regeringen har vundet ligestillingsdebatten – snarere tværtimod.

Og det rykker perspektiv- og handlingsplan 2013 desværre heller ikke ved. Tak for ordet.

KL 16:38

Formanden:

Var der en kort bemærkning fra hr. Rasmus Horn Langhoff?

Kl. 16:38

Rasmus Horn Langhoff (S):

Ja, tak for det. Det er jo altid interessant at høre om alle de ting, som Venstre *ikke* vil på ligestillingsområdet. Det har jeg så småt vænnet mig til.

Men jeg kunne egentlig godt tænke mig at spørge fru Fatma Øktem: Når nu det er så dårlig en idé med øremærket barsel til mænd, hvorfor indførte Venstre det så, da Venstre havde regeringsmagten i 2002 og den nuværende barselslovgivning blev vedtaget? Hvis det er sådan en dårlig idé med fædreorlov til mænd, hvorfor indførte Venstre det så selv? For det havde ikke noget med et EU-direktiv eller krav dernedefra at gøre. Så enten er det, fordi Venstre i 2002 mente, det var vigtigt med ordentlige barselsvilkår for mænd og så i dag har skiftet holdning, eller også er der et eller andet, Venstre har misforstået.

Kl. 16:39

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:39

Fatma Øktem (V):

Mange tak. Nu var det ikke os, der indførte den, men det er rigtigt nok, at vi ikke fjernede den, da vi havde muligheden for at gøre det.

Umiddelbart synes jeg da også, det er meget fornuftigt, at man har 2 uger, når man lige bliver forældre. Men derfra og til, at vi går ind og tager 3 måneder fra den samlede pulje, er der langt, og det synes jeg ikke kan sammenlignes. Jeg kan godt se, der er en værdi i de 2 uger, familien kan være sammen, når de lige har fået lille barn. Det kan jeg sagtens se værdien af. Men jeg synes bestemt ikke, det kan sammenlignes med, at regeringen muligvis – lad mig nu sige det på den måde, for jeg ved godt, at hr. Rasmus Horn Langhoff kæmper for det, men der er jo ikke nogen garanti for, at det kommer, og på nuværende tidspunkt er der jo ikke noget, der tyder på det – tager de 3 måneder fra den samlede pulje og faktisk forringer en meget fleksibel barselsorlov.

Kl. 16:40

Formanden:

Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 16:40

Rasmus Horn Langhoff (S):

Vi kan hurtigt blive enige om, at der er forskel på tallene 2 og 12, eller hvad for nogle tal vi nu diskuterer. Den giver jeg mig fuldstændig på. Det, som Venstre gjorde i 2002, var at skære i de 4 ugers øremærket orlov til fædre. Det havde fædre før 2002, før Venstre kom til og skar det ned til 2 uger. Er det sådan, at hvis Venstre en eller anden dag langt, langt ude i fremtiden skulle komme til magten igen og lave en ny barselslovgivning, så ryger der 2 uger mere fra mændene? Er det sådan, at hver eneste gang Venstre får en regeringsperiode, så tager man lidt fra mændene?

Kl. 16:41

Formanden:

Ordføreren.

Fatma Øktem (V):

Det har vi ikke nogen planer om, kan jeg berolige hr. Rasmus Horn Langhoff med. Men jeg kan godt forstå, at hr. Rasmus Horn Langhoff ikke er vant til, at det, man siger før et valg, og det, man siger efter, hænger sammen, for det er hr. Rasmus Horn Langhoff jo ikke selv vant til.

Men der er ikke nogen planer om at fjerne noget. Som jeg sagde for lidt siden, har vi det ganske udmærket med og synes, der er en værdi ved, at i de 2 uger, lige efter at man har fået en lille baby, er familien samlet. Det kan vi godt se en værdi ved.

Men hr. Rasmus Horn Langhoff har fuldstændig ret og skal bestemt ikke have matematikpengene tilbage, for der er meget stor forskel på 2 uger og 12 uger – godt set.

Kl. 16:42

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det hr. Rasmus Horn Langhoff som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 16:42

(Ordfører)

Rasmus Horn Langhoff (S):

Jeg har set frem til i dag, hvor vi skal diskutere de initiativer, der skal tegne regeringens ligestillingsarbejde fremover. Der er nemlig ingen tvivl om, at vi har taget mange skridt på vejen til ligestilling i Danmark, men at det samtidig også er nødvendigt at gå den ekstra mil, hvis vi skal sikre alle lige muligheder uanset køn, alder og baggrund. Vi er nået langt, men vi er ikke helt i mål endnu. Der er ikke bare nye udfordringer, men også udfordringer, vi kender, og som vi fortsat arbejder på at løse. Ting som vold i partnerforhold, menneskehandel til prostitution, et kønsopdelt arbejdsmarked og den skæve fordeling af barselsorloven. Det er nogle af de områder, som jeg selv er meget optaget af, og som jeg gerne vil lægge vægt på i dag.

Jeg vil gerne starte med et lille pudsigt eksempel. Her forleden så jeg et billede fra Bilkas legetøjsafdeling, og på billedet var legetøjet delt op i bestemte kategorier, ikke sådan kategoriseret efter tema eller legetøjstype, men efter farverne lyserød og blå. Den blå var så til drengelegetøj, og den lyserøde til pigelegetøj. Så langt så godt. Drengene kunne så vælge mellem racerbiler og computere, mens pigerne kunne forsyne sig med legetøjsstøvsugere til den ene hånd og et rivejern til den anden.

Jeg vil selvfølgelig ikke blande mig i, hvordan man laver de her opstillinger. Bilka må jo fuldstændig selv bestemme, hvordan de vil sælge, og hvad de vil sælge af legetøj osv. Jeg synes bare, det var et lidt pudsigt billede, som jeg synes er med til at vise, at vi stadig tumler med nogle traditionelle kønsroller, som jeg mener hører en anden tid til. I mine øjne skal det være evner og interesser, som man vælger ud fra. Og det gælder sådan set i alle livets forhold. Det skal nemlig ikke være ud fra vores køn, at vi træffer vores uddannelsesvalg og vores andre valg i livet.

Socialdemokratiet er meget optaget af, at begge køn har lige gode muligheder, og vi har altså stadig væk nogle udfordringer, når vi kan se, at kvinder halter gevaldigt bagefter, når det kommer til lønnen. Selv om kvinder generelt er rigtig godt uddannet, kan vi se, at der er et løngab mellem mænd og kvinder på 18 pct.

Vi har også nogle udfordringer, når det offentlige pr. automatik giver forældreinformation til moren frem for at give det til begge forældre eller lade forældre selv bestemme, hvem der skal have informationen. Vi har nogle udfordringer, når vi kan se, at der stadig er ofre for menneskehandel, først og fremmest i prostitution, og vi kan se, at det foregår lige for næsen af os alle sammen. Vi har nogle udfordringer, når vi kan se, at tusindvis stadig væk udsættes for partnervold. Og jeg mener også, at vi har en gevaldig udfordring, når vi

kan se, at fædrene ender med at få så lille en andel af den samlede forældreorlov

Derfor er jeg og Socialdemokratiet også glade for, at det er nogle af de områder, som bliver berørt af perspektiv- og handlingsplanen, for her er der bl.a. følgende initiativer:

Der er en udbygning af den kønsopdelte lønstatistik. Der er en styrket indsats mod købesex og menneskehandel til prostitution. Der er en White Ribbon-kampagne, som skal hjælpe med at bekæmpe vold mod kvinder. Og der er en barselsordning for selvstændige, som vi skal førstebehandle her i salen senere i dag. Det var bare for at nævne nogle eksempler.

Så er der to initiativer, som jeg særlig vil fremhæve.

For det første er det den her screening og forbedring af det offentliges kommunikation, som bl.a. sigter på at forbedre mænds muligheder for at tage aktiv del i forældrerollen. Det er noget, jeg selv har beskæftiget mig en del med, og jeg har fundet nogle eksempler, som jeg synes er grelle, og som jeg vil dele med jer her i dag. For faktisk ser vi en række tilfælde, hvor vi alle sammen helt pr. automatik henter moren ind som den primære forælder, bl.a. når der skal sendes brev ud til et nybagt forældrepar om barselsrettigheder; så sendes brevet til moren. I brevet bliver der gjort opmærksom på, at hvis faren skal have noget af den her barselsorlov, så skal moren aktivt henvende sig til kommunen.

Det er da en lidt spøjs måde at gøre det på og en måde, som jeg ikke tror der er nogen onde bagtanker med. Jeg er fuldstændig overbevist om, at det er der slet ikke. Det er bare ud fra en praktisk foranstaltning og noget, som kommer fra gammel tid. Men vi bliver nødt til at få kigget de her ting igennem, for det er i hvert fald ikke med til at sikre bedre muligheder for, at fædre også kan tage noget forældreorlov.

Kl. 16:47

Vi ser også, at børnepenge pr. automatik udbetales til morens NemKonto. Det er altså ikke noget, som forældrene skal tage stilling til, altså om det skal være en fælleskonto, eller hvordan forældrene nu selv har lyst til at gøre det i deres familie. Det kunne jo være, det var faren der købte bleer og babymos. Men vi – altså Folketinget – har besluttet, at det skal være på morens NemKonto. Der kan være alle mulige fornuftige forklaringer på det, at det er det nemmeste og billigste osv. Men det ændrer jo ikke på, at det er en smule oldnordisk at gøre det på den her måde.

Vi ser også rundtomkring i landet, at der er en sundhedsvejledning, som anbefaler, at vi laver mødregrupper og fædregrupper og fælles forældregrupper rundtomkring, så forældre kan udveksle erfaringer, hjælpe hinanden og i det hele taget møde andre småbørnsforældre. Det er jo et fantastisk tiltag, og det fungerer rigtig godt rundtomkring i landet for mødrene. Det er de færreste kommuner, hvor der egentlig er et reelt tilbud til fædrene, og det synes jeg da er en smule ærgerligt, når nu vi har en så fremragende sundhedsvejledning, som vi har, og som faktisk gør opmærksom på, at det kunne være gavnligt for begge køn.

Det er ikke særlig længe siden, det er måske et halvt års tid siden, at jeg lige tilfældigt fik fat i en ganske udmærket pjece fra Studenterrådgivningen, der søgte virkelig at give nogle gode råd om, hvilke regler der gør sig gældende, når man får børn og man er studerende. Det, der bare lige var problemet med pjecen, var, at fædre slet ikke var beskrevet i den, at der slet ikke var gjort opmærksom på de i mine øjne fremragende regler, som gælder for studerende, som får børn, når de er på SU. Det er så heldigvis blevet ændret; værre var det jo heller ikke, end at man lige kunne rette det til.

Det her er bare det par sager, jeg sådan lidt er snublet over det seneste stykke tid, og hvor jeg synes vi har nogle udfordringer. Lad mig sige det på den måde. Jeg er fuldstændig overbevist om, at der er masser af den her slags derude, og det skal vi altså have ryddet lidt op i.

Det viser altså også, at vi har en kultur, også i det offentlige, som tænker i A- og B-forældre, altså en mor som den primære forælder og så faren som sådan en sekundær forælder, som måske også godt kan hjælpe lidt til. Og det gør det altså svært for kvinder og mænd at deles om forældrerollen. Det skal vi have lavet om på, og jeg mener også, det er det offentliges ansvar at gå i front for det og gå forrest med det gode eksempel, som tænker i ligestilling, som tænker i moderne kønsrollemønstre, og som i højere grad lader forældrene selv finde ud af, hvordan de vil løse tingene.

Et andet område, som jeg er særlig optaget af, er fordelingen af forældreorloven. Som det ser ud i dag, halter vi gevaldig langt bag efter vores skandinaviske naboer, når det handler om fordeling af barselsperioden. For danske mænd holder stadig en meget lille del af forældreorloven, på trods af at vi ved, at der er rigtig mange derude, som, hvis de fik muligheden for det, og hvis de troede, at det ikke ville få konsekvenser for deres karriere, rent faktisk godt kunne tænke sig at få noget mere tid med deres nyfødte børn.

Derfor er jeg også glad for, at regeringen lige nu her arbejder på at finde den helt rigtige model for at sikre en mere ligelig fordeling af forældreorloven, herunder at få en øremærket forældreorlov, altså ikke kun de 2 uger, som Venstre vil have, men forhåbentlig en hel del mere. Og alt det her skal vi jo selvfølgelig finde ud af sammen med arbejdsmarkedets parter.

Fra Socialdemokratiets side har det længe været et ønske at finde en løsning, som sikrer både far og mor gode muligheder for forældreorlov. Kvinder skal ikke automatisk vælges fra på arbejdsmarkedet, fordi arbejdsgiverne forventer, at det alligevel er mor, der tager hele barslen, og vi skal også have sikret, at flere fædre kan få mulighed for at holde den barsel, de gerne vil, så vores børn får mere tid med deres fædre.

Hvis vi vil fremme ligestillingen i Danmark på arbejdsmarkedet og i det offentlige, må vi gøre op med de her kategoriske forventninger, der farver verden enten lyseblå eller lyserød. Rigtige mænd kører ikke kun i racerbil til og fra arbejde; de svinger også støvsugeren derhjemme – det får jeg i hvert fald at vide derhjemme en gang imellem. Og jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at regeringen i den nye Perspektiv- og handlingsplan 2013 sætter kursen for et mere ligestillet Danmark, og ikke et Danmark, hvor vi alle sammen skal være ens – det ville jo være frygtelig kedeligt – men hvor vi alle sammen har lige muligheder. Og det er for mig socialdemokratisk hjerteblod.

Kl. 16:52

Formanden:

Der er foreløbig fire, der har bedt om korte bemærkninger, først fru Pia Adelsteen.

Kl. 16:52

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Må jeg ikke starte med at sige, at jeg synes, at Bilka har set helt forkert, når de vil give rivejernet til en pige.

Jeg tror, jeg godt kunne tænke mig at spørge om to ting i forhold til det her med at have lige muligheder. Jeg kunne godt tænke mig at spørge den socialdemokratiske ordfører, hvor det er i Danmark man ikke har lige muligheder. Er der nogle konkrete eksempler? For jeg har meget, meget svært ved at finde dem. Det er den ene ting.

Den anden ting, jeg meget, meget gerne vil spørge ordføreren om, er, om ordføreren er enig i den håndtering, regeringen har haft af spørgsmålet om købesex.

Kl. 16:53

Formanden:

Ordføreren.

Rasmus Horn Langhoff (S):

I forhold til det første, altså hele diskussionen om det frie valg og de lige muligheder, så tror jeg jo, at det er noget, vi alle sammen godt kan lide. Altså, hvem i alverden kan ikke lide frit valg? Hvem kan ikke lide gode muligheder for, at folk selv kan finde ud af, hvordan de vil sammensætte deres liv og deres hverdag? Jeg er rigtig glad for, at ordføreren for Dansk Folkeparti beder mig om at komme med konkrete eksempler, for så kan jeg jo vende tilbage til nogle af de eksempler, jeg nævnte i min ordførertale, nemlig alle de steder – bl.a. i det offentlige – hvor vi pr. automatik går ud fra, at det er moren, der er den primære forælder.

Der er steder, hvor det simpelt hen er implementeret i lovgivningen, og der er andre steder, hvor det bare er vanetænkning. Og så er der helt andre steder, hvor der kan være nogle procedurer, efter hvilke man sådan pr. automatik henvender sig til moren, fordi man betragter moren som den primære forælder.

Det mener jeg ikke er at give lige muligheder til forældrene, nemlig at man kun informerer den ene forælder eller kun giver muligheder til den ene forælder. Så der mener jeg vi har nogle problemer

Kl. 16:54

Formanden:

Fru Pia Adelsteen.

Kl. 16:54

Pia Adelsteen (DF):

Tiden løber alt for hurtigt, for jeg vil også meget gerne have svar på det andet spørgsmål om købesex. Hvad angår lige muligheder, forstår jeg godt, hvad ordføreren siger. For en stor parts vedkommende er jeg også enig i det med information. Når jeg spørger til lige muligheder, er det set i lyset af, at når man som 16-årig dreng eller pige står og skal ud i verden, hvor er det så, mulighederne er uens, hvis jeg kan spørge på den måde?

Kl. 16:55

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:55

Rasmus Horn Langhoff (S):

Jeg synes, det er et rigtig godt spørgsmål. For det kan være uklart, og det kan være svært at se, indtil man rammer muren. Det kan være svært at se for de fleste af os, lige indtil man står i den situation, hvor man er i slutningen af 20'erne og skal til jobsamtale og kan fornemme det, eller måske bliver der ligefrem spurgt til, selv om det faktisk ikke er lovligt at spørge, om den, arbejdsgiveren overvejer at ansætte, har tænkt sig at få børn lige med det samme. Men der er altså de her situationer derude i samfundet. Der bliver gjort forskel på mænd og kvinder i ansættelsessamtaler, hvis man har en alder, som gør, at en arbejdsgiver forventer, at der måske er et par børn på vej.

Der er altså nogle problemer derude, og jeg tror, vi bliver nødt til at anerkende det og finde ud af, hvordan vi kan modvirke det og komme videre herfra. På samme måde kan der være en forventning om, når man ansætter en mand på et værksted, at han ikke lige pludselig skal have ½ års barsel, eller hvad han nu kunne få af fikse ideer, fordi det plejer man ikke at gøre på det sted, hvor man har en arbejdspladskultur, der gør, at det faktisk ikke er i orden. Så der er masser af eksempler på, at der ikke er lige muligheder.

Kl. 16:56

Formanden:

Fru Fatma Øktem for en kort bemærkning.

Fatma Øktem (V):

Mange tak. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren eller minde ordføreren om en lukket høring, vi var til. Vi fik at vide, at aldrig har danske mænd været mere sammen med deres børn, end de er i dag. Jeg kunne godt med det i baghovedet tænke mig at spørge ordføreren, om fædrene i dag ikke har mulighed for at holde den barsel, de gerne vil. Ordføreren bliver ved med at tale om at give mulighed til fædrene. Er det umuligt, sådan som lovgivningen er i dag, hvis en far gerne vil holde 3 måneders orlov med sit barn? Er det så forbudt? Når ordføreren lægger det frem, lyder det, som om ordføreren vil give mændene en rettighed. Er det en rettighed, de ikke har i dag?

Kl. 16:57

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:57

Rasmus Horn Langhoff (S):

Fædre har i dag mulighed for at tage forældreorlov. De har også mulighed for at tage meget mere, end de gør i dag. Der er så nogle omstændigheder og en virkelighed derude, der gør, at det måske ikke er så nemt, som det ser ud på papiret. Det her handler ikke om, at danske mænd er vattede, eller at arbejdsgiverne er onde eller alle mulige andre søforklaringer. Jeg tror heller ikke, det handler om, at mænd ikke gider eller ikke får lov til det derhjemme af barnets mor.

Det handler om, at vi har et kønsopdelt arbejdsmarked, hvor der er en forventning om, at mændene ikke tager frygtelig meget forældreorlov. Der er en arbejdspladskultur – der er selvfølgelig meget, meget stor forskel på, hvilke områder på arbejdsmarkedet vi taler om – der gør, at det ikke er helt i orden lige at smutte fra arbejdspladsen i 3 måneder eller 6 måneder, eller hvad man nu i virkeligheden på papiret har ret til, men som der ikke vil være accept af. På samme høring, som fru Fatma Øktem refererer til, hørte vi jo også forskere sige, at noget af det, der gør, at flere mænd tager mere barsel, er, hvis de kan se, at en kollega tager barsel og slipper af sted med det uden at få et rap over nallerne af chefen eller andre kollegaer, eller hvis en bror eller en kollega eller en ven eller en anden tager noget forældreorlov og rent faktisk slipper levende fra det.

Så ved at give mænd nogle bedre muligheder, ved at sørge for, at det her er en rettighed i højere grad, end det er i dag, og ikke bare en mulighed, så kan vi skabe et bedre fundament for, at mænd kan få noget mere tid sammen med deres børn og børn kan få noget mere tid sammen med deres fædre.

Kl. 16:59

Formanden:

Fru Fatma Øktem.

Kl. 16:59

Fatma Øktem (V):

Tak. Det er meget fint, og jeg ser da også gerne, at flere fædre bruger mere tid sammen med deres børn, men derfra og så til, at jeg vil ødelægge en barselsordning, der er meget velfungerende, og som dem, der har benyttet sig af den, er yderst tilfredse med, fordi den er så fleksibel, som den er, er der rigtig lang vej, og det bliver vi nok ikke enige om.

Men ordføreren var lidt inde på det med usynlige problemer og udfordringer, som man ved er der, men som er lidt usynlige. Hvad med de synlige? Hvad med dem, der springer i øjnene? Hvad med dem, der skriger på opmærksomhed? Det gælder bl.a. de to områder, jeg nævnte: etniske minoritetskvinder og deres ligestilling og homoseksuelle fra de etniske minoritetsmiljøer. Hvad synes ordføreren om

det? Jeg synes overhovedet ikke, ordføreren nævner de to ligestillingsområder, hvor der er så meget behov for fokus og for, at problemerne bliver adresseret. Det har måske ikke så høj en prioritet for ordføreren. Det kunne jeg godt tænke mig at høre noget om.

Kl. 17:00

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:00

Rasmus Horn Langhoff (S):

Hvis jeg havde al tid i verden, kunne jeg komme rundt omkring det hele, og så kunne jeg snakke om alle de ting, jeg har på hjerte og brugt det sidste halvandet års tid på som ligestillingsordfører. Folketingsdebatterne er jo ikke sådan, at vi bare kan blive ved med at tale, desværre. Det kunne ellers være fint for os, der står på talerstolen.

Jeg mener, som ordføreren for Venstre siger, at der er nogle barrierer, som er synlige. Ordføreren nævner selv nogle af de barrierer, der er meget synlige. Jeg er helt enig i det nævnte. Og der er nogle af dem, jeg nævnte, der er knap så synlige. Vi bliver nødt til at løse begge problemer, hvis vi vil have reel ligestilling i Danmark. Ordføreren og andre gode kræfter, som vil hjælpe med til det her, bliver nødt til at hjælpe mig og hjælpe både mænd og kvinder med at få gjort de knap så synlige gjort mere synlige og få noget op til overfladen, så vi har noget, vi kan snakke om, og så vi har noget, vi kan få ligestillingsvurderet og forhåbentlig få ændret på. Det drejer sig om eksempler som barselsbrev og den kommunikation, der er til mænd og til kvinder, som er med til at forstærke det her meget kønsopdelte arbejdsmarked.

Kl. 17:02

Formanden:

Fru Louise Schack Elholm for en kort bemærkning.

Kl. 17:02

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Jeg er rigtig glad for at høre, at den socialdemokratiske ordfører ønsker at diskutere endnu mere ligestillingspolitik her på Folketingets talerstol, og så vil jeg da opfordre til, at vi sammen sætter gang i en forespørgselsdebat, så vi kan få diskuteret nogle flere ligestillingsemner. Vi kunne f.eks. diskutere købesex, som jeg netop vil til at stille ordføreren et spørgsmål om her og nu.

For jeg er lidt rundtosset over, præcis hvad Socialdemokraternes holdning er til købesex. Jeg ved, at inden valget gik Socialdemokraterne ind for et forbud mod købesex. Så kom valget, og i regeringsgrundlaget lægger man ikke op til et forbud, men til en undersøgelse af det, hvorefter justitsministeren, som er socialdemokrat, er ude at sige, at man er imod et forbud mod købesex. Men i går kunne jeg læse, at Socialdemokraterne fortsat kæmper for et forbud mod købesex. Jeg er ved at være helt rundtosset her. Hvad mener den socialdemokratiske folketingsgruppe på det her område?

Kl. 17:02

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:02

$\textbf{Rasmus Horn Langhoff} \ (S):$

Hvis der er noget, jeg ikke vil have på samvittigheden, så er det at gøre fru Louise Schack Elholm rundtosset. Det må jeg få gjort op med her med det samme. Ja, lad os snakke mere ligestilling. Jeg er med på den. Vi kommer jo også til om ikke så frygtelig længe her i Folketingssalen at skulle diskutere et beslutningsforslag om købesex, nemlig om en 14 dages tid, og det er også noget, som sådan med jævne mellemrum blusser op i den offentlige debat. Så det skal vi

nok få lejlighed til at diskutere, ligesom alle de andre ting også skal

Spørgsmålet var konkret: Hvad er Socialdemokratiets holdning i forhold til købesex? Holdningen er, at vi betragter prostitution som et socialt problem, og at vi skal gøre alt, hvad der står i vores magt, for at hjælpe kvinder ud af prostitution. Det er det, der også er regeringens politik. Så er det jo rigtigt, som der bliver refereret til, at der har været en diskussion om redskaberne, hvor Socialdemokratiet og andre har foreslået, at man kunne have et forbud og det ene og det andet. Og det står sådan set ved magt. Der er ikke noget ændret i forhold til, hvad der er Socialdemokratiets politik. Men regeringen har truffet en beslutning, og den bakker Socialdemokratiet op om, og vi har store forventninger til, at de initiativer, der er på vej der, kommer til at hjælpe prostituerede ud af prostitution.

Kl. 17:04

Formanden:

Tak, så er det fru Louise Schack Elholm.

Kl. 17:04

Louise Schack Elholm (V):

Så jeg skal forstå, at Socialdemokraterne bakker op om en regering, der siger, at den afviser et forbud mod købesex, men at Socialdemokraterne fortsat kæmper for at forbud mod købesex. Det lyder jo lettere forvirrende. Altså, vil den socialdemokratiske folketingsgruppe arbejde for et forbud, eller er den socialdemokratiske folketingsgruppe enig med justitsministeren, der afviser et forbud mod købesex?

Kl. 17:04

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:05

Rasmus Horn Langhoff (S):

Socialdemokratiet bakker op omkring regeringens indsats på området og er meget enig i at betragte prostitution som et socialt problem og i, at man skal iværksætte exitstrategier, som skal hjælpe prostituerede ud af prostitution, og finde redskaber, som i højere grad kan bekæmpe de bagmænd, som sidder og tjener pengene på prostitution. Og vi accepterer og anerkender den beslutning, der er blevet truffet i regeringen om den samlede strategi, og den bakker vi op om.

Så er det ingen hemmelighed, at Socialdemokratiets officielle politik i dag – også i går, da ordføreren læste Berlingske, og også for ½ år siden og også for 4 år siden – er, at vi ser et forbud mod købesex som et godt redskab. Men det kan ikke stå alene, og det er jo ikke det eneste element i den her diskussion. Der er jo meget få af de her elementer, der kan stå alene. Det kræver en bred indsats at jagte bagmænd, at hjælpe prostituerede ud af prostitution og også at bekæmpe efterspørgslen på prostitution.

Kl. 17:06

Formanden:

Fru Merete Riisager for en kort bemærkning.

Kl. 17:06

Merete Riisager (LA):

Tak. Ordføreren indleder med eksemplet om Bilka, som har inddelt sit legetøj i lyserødt og lyseblåt legetøj til henholdsvis piger og drenge, og supplerer så med at sige, at det jo selvfølgelig er Bilkas egen beslutning. Så hvad er det lige, der er problemet? Mener ordføreren, at borgerne selv er i stand til at begå sig i et supermarked og vælge de varer, de kunne tænke sig at købe? Mener ordføreren, at børn er i stand til at have en eller anden lystfølelse og derved også ønske sig det legetøj, de godt kan lide? Og mener ordføreren overhovedet, at et

sådant eksempel er relevant til at beskrive noget, som vi herinde i Folketinget skal beskæftige os med?

Kl. 17:06

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:06

Rasmus Horn Langhoff (S):

Som udgangspunkt må jeg altså sige til Liberal Alliances ordfører, at det, som jeg siger som Socialdemokratiets ligestillingsordfører heroppe fra talerstolen, mener jeg er relevant. Så det må ligesom være udgangspunktet, at jeg ikke ville sige det heroppefra, hvis jeg ikke syntes, det var relevant.

Hvordan den ene eller den anden supermarkedskædes farvekategorier er osv., er ikke noget, der sådan hidser mig fuldstændig op, eller noget, som jeg har meget skarpe holdninger til. Men jeg tror og mener, at der skal være plads til, at vi diskuterer de her ting fordomsfrit, og jeg tror, at Liberal Alliance og andre skal passe på med ikke at være for hurtigt fremme med de her automatreaktioner og med en meget, hvad kan man sige, forarget retorik, hvis nogen af de eksempler bliver nævnt. Jeg mener, at der skal være plads til at diskutere det hele. Der skal også være plads til, som jeg gør meget ud af, bl.a. at diskutere, hvordan det offentlige kommunikerer med os borgere, og vi skal også kunne diskutere, hvordan vi opdrager vores børn, og hvilke signaler vi sender til børn.

Kl. 17:08

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det fru Pia Adelsteen. Undskyld, Fru Merete Riisager havde en kort bemærkning mere.

Kl. 17:08

Merete Riisager (LA):

Der skal være plads til alt muligt, men er det vigtigt? Er det vigtigt, hvilke farver Bilka inddeler sit legetøj i? Jeg ved, at ordføreren også bakker op om en afskaffelse af kønsopdelt prissætning hos frisørerne. Er det vigtigt? Altså, er det virkelig det, vi skal stå her i Folketingssalen og diskutere, mens der er virkelige problemer derude? Skal vi stå her og diskutere, hvordan Bilka sorterer deres varer? Er det vigtigt?

Kl. 17:09

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:09

Rasmus Horn Langhoff (S):

Jeg mener, det er vigtigt, at vi diskuterer de ting, der foregår i samfundet, og hvis der er nogen, der føler sig dårligt behandlet det ene eller det andet sted, synes jeg, at der skal være plads til at diskutere det.

Det, jeg synes er det store spørgsmål og det vigtigste at diskutere, er, hvordan vi får brudt med det kønsopdelte arbejdsmarked, vi har. Det er det, jeg bruger størstedelen af min tid på at diskutere, og det er det, jeg synes er det vigtigste at diskutere i ligestillingsspørgsmål. Det er vigtigere end alt muligt andet. Jeg er klar på at diskutere det hele, jeg lytter også gerne, hvis nogle er bekymrede over det ene eller andet, men jeg synes, at det, der er det vigtigst, er at sikre, hvordan vi kan sikre, at mænd får bedre mulighed for at knytte bånd til deres børn og kvinder får bedre mulighed for at få en stærkere tilknytning til arbejdsmarkedet. Det er det vigtigste for mig. Det står over alt andet, over alle andre ligestillingsspørgsmål. Men der skal være plads til at diskutere det hele, og hvis nogen føler sig bekymrede og har en kritik på et eller andet område, synes jeg, at man skal

være åben over for at lytte til det og ikke gøre sig til dommer over, hvad vi må diskutere, og hvad vi ikke må diskutere. Men selvfølgelig skal man som politiker kunne prioritere.

Kl. 17:10

Formanden:

Jeg siger tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det fru Pia Adelsteen som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 17:10

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Jeg vil først starte med at sige tak til ministeren for redegørelsen, og så tror jeg, at jeg vil nævne nogle af de ting, som vi i Dansk Folkeparti i hvert fald finder positive – vi kan jo starte positivt. Så håber jeg også, at jeg når det, som jeg ikke er helt så tilfreds med.

Jeg synes, det er positivt, at man ser på uddannelsessystemet og på alle de drenge, som falder ud af det, og at man vil forsøge at gøre noget. Med hensyn til hvad der skal gøres, har jeg ikke de vises sten – det tror jeg ikke nogen har – men det er vigtigt, at vi får fokuseret på problemet og får set på, hvordan vi kan hjælpe alle de drenge, der ryger ud af uddannelsessystemet, og som ligesom går i stå, som bliver skoletrætte osv. Det har en meget høj prioritet.

Jeg vil sige, og det også er lidt en tilkendegivelse over for hr. Rasmus Horn Langhoff, nemlig at det netop i forhold til ligestilling af forældrerollen ved de offentlige breve er positivt, at vi får set på det; at vi får set på, at det ikke kun er kvinden, der får børnepengene og alle de her brochurer osv.; at vi ligesom får gjort op, at det at være forælder er noget for både en mand og en kvinde. Det synes jeg er positivt.

Jeg vil også godt sige, at jeg synes, det er positivt, at man ser på mænds sundhed. Vi ved, at mænd er dårlige til at gå til lægen; vi ved, at der skal gøres noget; vi ved, at det er mændene, der dør tidligere end os kvinder – af uransagelige årsager. Men sådan er fakta, og vi ved, at vi bør gøre noget.

Jeg vil i den forbindelse også godt sige, at da jeg sad og læste det her med, at mænd ved f.eks. skilsmisser, problemer i familien osv. har sværere ved ligesom at henvende sig og få hjælp – det kan være hos lægen, eller hvor det nu måtte være – så savnede jeg måske lidt, at man også tog mandekrisecentre op. Vi har meget få mandekrisecentre i Danmark, og de er heller ikke på finansloven. Vi har en servicelov, som jo egentlig ikke handler særlig meget om ligestilling. Efter serviceloven har kvinder og børn ret til at komme på krisecenter; der står intet om mænd. Egentlig burde vi også have et opgør her, hvor vi sagde, at der skulle være lighed for loven. Hvorfor skal mænd ikke lige så vel som kvinder have ret til at kunne komme på et krisecenter, hvis det er det, de har behov for? Så der er i hvert fald nogle ting, som jeg synes er positive.

Så er der nogle ting, hvor jeg er sådan lidt mere: Ah, hvad siger man til det? Der bliver lavet en ny pulje, hvor man fokuserer på mangfoldighed på det kønsopdelte arbejdsmarked. Vi har haft den diskussion mange gange; jeg har haft den, lige siden jeg gik i skole, tror jeg. Jeg har også tidligere fra den her talerstol nævnt, at da jeg gik i skole, ville man meget gerne have, at vi unge piger blev håndværkere. Jeg syntes ikke, at jeg ville være murer, for jeg var helt sikker på, at når jeg rendte ude i regnvejr, ødelagde det mit hår. Derfor ville jeg altså ikke engang tænke på at blive håndværker. Sådan er vi kvinder. Der er nogle ting, vi går op i, og så er der nogle ting, mænd går op i, og det synes jeg jo et eller andet sted er fair nok.

Men det, som jeg måske også synes var lidt pudsigt i redegørelsen, var jo, at når man ser på den her mangfoldighed på det kønsopdelte arbejdsmarked, var der noget, jeg syntes var positivt, og det var, at der blev nævnt flere mandlige pædagoger i daginstitutionerne. Jeg har altid undret mig over, at vi altid diskuterer kvinder i ledelse –

men det blev så også nævnt lige under. Så vi taler altså om flere mandlige pædagoger i daginstitutionerne og flere kvinder i ledelse, og det er så mangfoldighed. Jeg ved godt, at det ikke er ment så sorthvidt, men nu skærer jeg det sådan lidt ud i sort-hvidt her og siger, at det da er lidt sjovt, at det er kvinder i toppen og så mændene, jeg vil ikke sige i bunden, for der synes jeg ikke daginstitutionerne er, men det er da sådan to spredte steder i hvert fald.

Det leder mig så også hen til det her om kvindekvoteforslaget fra EU. Jeg har hele tiden hørt, at ligestillingsministeren siger: Vi går ikke ind for kvoter. Og man mener sådan set heller ikke, at forslaget fra EU er et kvoteforslag, fordi det ikke indeholder sanktioner. Så kvoter er åbenbart defineret ved, at der skal være sanktioner. Det er ikke sådan, vi i Dansk Folkeparti definerer kvoter, men der er altså forskel, og derfor kalder vi det et kvoteforslag, mens ministeren kalder det noget andet. Men jeg har lidt svært ved at finde ud af, hvad man vil med kvoteforslaget – eller flere kvinder i ledelse-forslaget – fra EU, som jo meget klokkeklart på forsiden skriver 40 pct. Det vil jeg da meget gerne igen spørge ministeren om. Synes man, det er godt, synes man, det er skidt? Jeg kan forstå, at man vil have en undtagelse.

Så er der en anden ting, som jeg synes er væsentligt at nævne, og det er i forhold til bekæmpelse af vold. Der foretages en evaluering af handlingsplanen, og det synes jeg er rigtig godt, men samtidig bekymrede det mig lidt, da jeg læste redegørelsen, at sidste år, kan jeg huske, var det omkring 28.000 kvinder og 9.000 mænd, der var udsat for vold; i år er det 29.000 kvinder og 10.000 mænd. Tallet er altså steget. For mig at se tyder det altså på, at det, vi har gjort, ikke virker godt nok. Vi skulle jo meget gerne have knækket den kurve.

Der er også kommet nye begreber ind: kærestevold. Vi har for ikke så lang tid siden i Ligestillingsudvalget haft en høring om vold i nære relationer, og jeg synes da, at der er nogle ting, hvor vi i hvert fald – og det er vigtigt, at vi gør det på tværs af alle partier – ser på, om det, vi gør, er godt nok. Er der noget, vi kunne gøre bedre for de samme penge – vi ved jo godt, at pengene ikke hænger på træerne? Men vi skal måske gøre nogle ting anderledes for at få knækket den voldskurve, der er. Jeg er meget spændt på at se evalueringen og se på, hvad vi så kan komme op med af nye, gode ideer, så vi kan få knækket kurven.

K1. 17:17

Så er der købesex. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi i Dansk Folkeparti bestemt ikke går ind for at forbyde købesex; vi går heller ikke ind for at forbyde prostitution. Men det, som jeg studsede lidt over i redegørelsen her, var, at der står, at der skal laves en kampagne, der skal begrænse efterspørgslen på købesex.

Vi har jo prostituerede i Danmark, vi har også nogle, der er handlet til prostitution, og i min optik bør man altså opdele de to områder, forstået på den måde, at vi selvfølgelig skal gøre alt for at bekæmpe menneskehandel, uanset hvad man i øvrigt er handlet til, altså om det er prostitution, tvangsarbejde eller tiggeri; men samtidig har vi altså også nogle prostituerede, som har valgt det frivilligt, og som ikke mener, de tager skade af det, altså som kalder sig selv sexarbejdere osv. Jeg ønsker ikke en stor diskussion om, hvorvidt man tager skade eller ej af det – det er slet ikke det, jeg er ude på – men jeg synes, det er vigtigt, hvis man vil lave en kampagne, der skal begrænse efterspørgslen på købesex, at man så måske kan få en nærmere forklaring på, hvad pokker det er, der menes, for jeg forstår det ikke.

Der er nogle, der køber sex; der er også nogle, der sælger det helt frivilligt og uden at være handlet til det osv. Så er der nogle, der er handlet til prostitution. Vi har i Ligestillingsudvalget for ikke så forfærdelig lang tid siden været en tur i Rumænien og i Italien, hvor vi fik at vide, at vi skulle prøve at fjerne efterspørgslen. Og så tænker jeg, at det jo er nemmere sagt end gjort. Bagefter sad jeg og funderede lidt over det, og så tænkte jeg: Der er rigtig mange østeuropæiske

børn og handicappede, som bliver handlet til tiggeri. Jeg kender ikke nogen, der efterspørger tiggeri, men tiggerne er der. Jeg har bare meget svært ved at se, hvad det helt præcis er, man vil gøre i forhold til at fjerne efterspørgslen på købesex. Men jeg håber, at ministeren kan uddybe det, og så må vi jo se på, om vi synes, det er godt eller skidt.

I forhold til de etniske minoritetskvinder – var jeg ved at sige; jeg ved ikke, hvordan jeg skal sige det korrekt – synes jeg, at fru Fatma Øktem fra Venstre kom rigtig godt ind på det. Der er altså et problem i forhold til social kontrol, og jeg synes måske, at emnet fylder meget lidt i redegørelsen. Jeg synes, man skal gøre noget mere, selv om der står, at man skal styrke viden om rettigheder og ligestilling i udsatte boligområder, og at man vil lave lidt tiltag. Jeg synes faktisk, at det er et rigtig vigtigt emne, for det er altså et problem, at man som kvinde bliver udsat for en kontrol, som i danskeres øjne nok er meget ekstrem. Det er i hvert fald ikke noget, vi accepterer som danske piger; det vil vi ikke finde os i. Og jeg synes ærlig talt heller ikke, at andre skal finde sig i det; ikke når de bor i Danmark i hvert fald, for vi har en anden måde at gøre tingene på her.

I forhold til udbygning af den kønsopdelte lønstatistik vil jeg bare sige, at det er jeg stik imod. Jeg ved simpelt hen ikke, hvad man skal bruge det til, eller hvorfor. Vi har en lov, der siger, at alle skal have lige løn for lige arbejde. Der vil altid være nogle nuanceforskelle; der vil også altid være noget med, at nogle laver mere end andre osv. osv. Jeg har svært ved at se, hvorfor vi skal udbygge lønstatistikken, og jeg har svært ved at se, hvad det skal bruges til. Sådan er det.

Så til den sidste ting, jeg vil nævne. Det er øremærket barsel, hvor der jo kommer et eller andet udkast fra et udvalg her til sommer, så man kan sikre det bedste beslutningsgrundlag – sådan tror jeg det er formuleret. Jeg vil bare sige, at i Dansk Folkeparti går vi ikke ind for øremærket barsel til mændene. Vi synes faktisk, at den ordning, vi har i dag, efter hvilken familien selv kan fordele barslen, er den bedste. Tak.

Kl. 17:21

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 17:21

Rasmus Horn Langhoff (S):

Det var det sidste, som ordføreren for Dansk Folkeparti sagde, der fik mig til taste mig ind på talerrækken. Skal jeg forstå det sådan, at Dansk Folkeparti er enig i Venstres politik på det område? Eller er Dansk Folkeparti uenig i Venstres politik på det område?

Vi kunne jo høre på ordføreren for Venstre, at man ikke har noget imod øremærket barsel, men at det er en diskussion om, hvor mange uger det skal være. Deler Dansk Folkeparti den opfattelse, eller mener Dansk Folkeparti, at øremærket barsel til mænd helt skal fjernes, sådan at de 2 uger, der i dag er øremærket til mænd, skal fjernes fra mændene?

Kl. 17:22

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:22

Pia Adelsteen (DF):

Dansk Folkeparti mener, at den ordning, vi har i dag, hvor der er de 14-dages øremærkede barsel til mænd kort efter fødslen, så man kan have hele familien samlet derhjemme med den nyfødte, er rigtig god. Men vi mener også, at det er op til familien selv at vurdere, hvordan den resterende barsel, som kan deles mellem manden og kvinden, skal fordeles

Kl. 17:22

Formanden:

Hr. Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 17:22

Rasmus Horn Langhoff (S):

Så Dansk Folkeparti er altså fortalere for øremærket barsel, men ønsker bare ikke, at der er særlig meget af den. Er det korrekt forstået?

Kl. 17:23

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:23

Pia Adelsteen (DF):

Hvis hr. Rasmus Horn Langhoff ønsker at definere de 14 dage som øremærket barsel til fædrene, hvilket det jo også er, ja, så synes vi, at det er helt rigtigt, fordi de skal tages umiddelbart efter fødslen, og det er på det tidspunkt, kvinden har størst brug for hjælp i hjemmet. Det er der, den største helingsproces efter en fødsel foregår; det er der, amningen skal i gang; det er der, man skal lære sit lille nyfødte barn at kende. Det er helt perfekt, at den ligger der, og det er fint for

Kl. 17:23

Formanden:

Hr. Jørgen Arbo-Bæhr for en kort bemærkning.

Kl. 17:23

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Det undrer mig lidt, at fru Pia Adelsteen sagde noget om kønsopdelte lønstatistikker. Hun sagde, at hun er modstander af det. Jeg vil derfor prøve at spørge ordføreren: Hvem var det, der indførte kønsopdelte lønstatistikker? Hvem var beskæftigelsesminister på daværende tidspunkt, og hvad stemte Dansk Folkeparti til det?

Kl. 17:24

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:24

Pia Adelsteen (DF):

Det ved jeg ikke.

Kl. 17:24

Formanden:

Hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

Kl. 17:24

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Så kan jeg måske oplyse det. Det var nemlig hr. Claus Hjort Frederiksen, der var beskæftigelsesminister.

Vi synes, den er for dårlig, for den dækker i virkeligheden mindre end 20 pct. af dem, der arbejder på det danske arbejdsmarked. Men han indførte det jo. Hvorfor gjorde han det? Jeg må høre, om fru Pia Adelsteen måske kan forklare mig det. Hun siger, at det ikke har nogen betydning i virkelighedens verden. I virkeligheden handler det bare om, hvorvidt det er en større del af arbejdsmarkedet, eller det bare er den del af arbejdsmarkedet, der nu er omfattet af kønsopdelte lønstatistikker.

Kl. 17:24

Forhandling

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:24

Pia Adelsteen (DF):

Det er svært for mig at argumentere for andres motiver til at stille et forslag. De kønsopdelte lønstatistikker, der er nu, gælder for virksomheder med over et vist antal ansatte. Jeg kan ikke huske antallet. 35 ansatte, det er fint, at man kan få lynhurtig information her. Jeg ved, at før jeg kom i Folketinget, havde jeg hele mit arbejdsliv på det private arbejdsmarked i forholdsvis små virksomheder, hvor det tager uforholdsmæssig lang tid at sidde og lave de lønstatistikker. Det er små virksomheder med under 35 ansatte. Det er derfor, jeg siger, at hvis man udvider den kønsopdelte lønstatistik til også at omfatte mindre virksomheder, giver det bare en masse administrativt bøvl, som reelt ikke flytter noget. Vi har en ligelønslov, som skal overholdes. Så jeg mener ikke, det flytter noget.

Kl. 17:25

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Fru Marlene Borst Hansen som radikal ordfører.

Kl. 17:26

(Ordfører)

Marlene Borst Hansen (RV):

Jeg var i begyndelsen af marts måned til FN's Kvindekommission i New York sammen med en masse af jer, som er til stede her i salen. Det var første gang, jeg deltog. Ud over at det var lidt forvirrende og tog lidt tid, inden man helt fandt sin rolle som parlamentariker, var det en rigtig god tur og en tur, som har givet mig stof til eftertanke. For der er ikke nogen tvivl om, at når man som Danmark, som skandinavisk land er til stede på sådan nogle konferencer, er det ikke, fordi der er vildt meget at hente med hensyn til at blive inspireret til nye ligestillingsinitiativer, for Danmark er klart foran de fleste lande.

Noget af det, jeg efterfølgende har tænkt over, er, hvordan vi på tværs af partiskel, på tværs af de ligestillingspolitiske diskussioner, som vi kan have herhjemme, i det store udland, i New York, kan fremstå samlet og med fælles dansk stemme kan fremstille det Ligestillingsdanmark, som vi alle sammen er stolte af, og som vi alle sammen tager for givet.

Men det Danmark og den ligestilling, vi med stolthed fortæller andre om, er ikke kommet af sig selv. Det Danmark og den ligestilling, vi oplever i dag, er der nogle, der har kæmpet for. Når jeg i 8 måneder sidste år kunne gå hjem og tage mig af min nyfødte søn og her for et par måneder siden kunne aflevere ham til en vuggestue, som ikke bare passer ham, men som oven i købet giver ham tryghed, omsorg og pædagogiske udfordringer, mens jeg står her og taler, er det ikke noget, der er kommet af sig selv. Det er noget, der har været ført politiske kampe for. Derfor kan vi ikke bare læne os tilbage og tro, at ligestilling er noget, der ligger i vores dna, og så behøver vi ikke at gøre mere. Der er masser at kæmpe for endnu.

F.eks. er jeg så glad for, at regeringen i den her perspektiv- og handlingsplan har et øget fokus på mænds rettigheder. Mænd lever i kortere tid, mænd bliver mere syge, mænd udgør størstedelen af stofog alkoholmisbrugere, og drenge udgør 71 pct. af eleverne i specialklasser. Det er alt sammen problemstillinger, som der arbejdes med i de respektive ressortministerier, men som også Ligestillingsministeriet har fokus på, og som der tages en masse initiativer til at få gjort mere synlige og få mere fokus på.

En anden rettighed, som vi i Radikale Venstre er meget optaget af, at farens ret til at holde barsel eller forældreorlov med sit barn. I dag er det sådan, og det har vi efterhånden hørt mange gange, at der er 4+14 ugers rettighedsbestemt barsel til mor, og far har 2 uger. Det vil vi gerne lave om på. Derfor er man i fuld gang med at afdække og analysere relevante problemstillinger med henblik på at sikre det bedst tænkelige beslutningsgrundlag for en ny barselsordning. Udvalgets arbejde forventes færdigt til august, og jeg glæder mig rigtig meget til, at et konkret lovforslag kommer på næste års lovprogram for fædrenes, for børnenes, for familiernes, for samfundets og for ligestillingens skyld.

Et andet område, som der også sættes fokus på, er ligestillingsvurderinger af kerneydelser i det offentlige. Det er ikke tænkt som et eller andet rigidt krav, som vil drukne i administrationsomkostninger, men som et middel til at gøre den offentlige service langt bedre og langt mere målrettet. Det er nemlig ikke altid, at det giver mening at ligestillingsvurdere, men der er mange områder og mange tiltag, som giver mening, og det vil vi gerne have fokus på. F.eks. er der på hjemmesiden www.ligestillingidanmark.dk masser af eksempler på steder, hvor det har givet god mening at lave en ligestillingsvurdering, inden man gik i gang med et konkret projekt eller tiltag. Det kan være alt lige fra planlægning af et nyt beboelsesområde, en ny jernbanestrækning, informationsmateriale for ungdomsskoler og en masse andre eksempler. Samtidig vil arbejdet med at ligestillingsvurdere lovforslag blive styrket og systematiseret, ved at regeringen fremadrettet vil have ligestillingsvurdering af konkrete lovforslag som et særskilt fokusområde i forbindelse med forberedelse og godkendelse af de årlige lovprogrammer, så alle relevante lovforslag vil blive udtaget til konkret ligestillingsvurdering i de pågældende ministerier.

Det sidste, jeg i den her tale gerne vil fremhæve i regeringens fremlagte perspektiv- og handlingsplan, er det globale perspektiv. Danmark og de øvrige nordiske lande har i det perspektiv en særlig forpligtelse, og vi bør og skal stå allerforrest.

Hver dag kloden over sker der forfærdelige overgreb mod kvinder. Det er overgreb, som overgår enhver fatteevne, og derfor skal vi fortsætte og udbygge ligestillingskampen internationalt. Vi må ikke lukke øjnene for, at en del af krænkelserne foregår lige her, lige midt i Danmark, mod mennesker, absolut flest kvinder, som har været udsat for menneskehandel, og som nu lever i skjul under frygtelige vilkår. Menneskehandel er en skamplet på vores moderne demokrati, og vi skal gøre, hvad vi kan, for at beskytte ofrene og minimere efterspørgslen. Derfor indgik regeringen også i efteråret en aftale med Enhedslisten, som forbedrer indsatsen for ofre for menneskehandel, og vi har fortsat fokus på kampen for at komme denne groft krænkende og grænseoverskridende form for kriminalitet til livs, bl.a. ved, at vi inden længe bliver klogere på prostitutionsefterspørgsel med særlig fokus på menneskehandel, så vi kan igangsætte nogle mere målrettede initiativer for at begrænse efterspørgslen hos mænd, som køber sex hos handlede kvinder.

Perspektiv- og handlingsplanen rummer mange flere opmærksomhedsområder og konkrete initiativer til at fortsætte den ligestillingspolitiske kamp. For selv om Danmark er et foregangsland på ligestillingsområdet, ja, faktisk fordi Danmark er et foregangsland, har vi en forpligtelse til at fortsætte kampen, til at vise os selv, vores børn og resten af verden, at alle mennesker uanset køn har lige rettigheder og lige ret til at ytre sig og udfolde sig frit.

Kl. 17:32

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak for det i første omgang. Fatma Øktem for en kort bemærkning.

Kl. 17:32 Kl. 17:35

Fatma Øktem (V):

Mange tak. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren om noget. Ordføreren var her til sidst inde på, at vi skal begrænse efterspørgslen på købesex. Er ordføreren så enig med Socialdemokraternes ordfører, hr. Rasmus Horn Langhoff, i hans udtalelser i Berlingske i går, hvor han sagde:

»Der er behov for at begrænse efterspørgslen, hvis man skal hjælpe de prostituerede ud af prostitution, og her er et forbud et meget nyttigt redskab.«

Mener ordføreren også, at kriminalisering af køb af sex er et redskab for kvinderne til at komme ud af det?

Kl. 17:33

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Ordføreren.

Kl. 17:33

Marlene Borst Hansen (RV):

I Radikale Venstre mener vi, at prostitution er et socialt problem, og at vi skal gøre det, der virker. Undersøgelser har vist, at det ikke nødvendigvis virker at kriminalisere de prostituerede eller kunderne. Så i Radikale Venstre går vi ikke ind for at kriminalisere køb af sex. Derimod går vi stærkt og meget ind for at forbedre de prostitueredes muligheder for at komme ud af prostitution.

Kl. 17:33

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Fatma Øktem.

Kl. 17:33

Fatma Øktem (V):

Mange tak. Det glæder mig at høre. Langt hen ad vejen kan jeg så sige at jeg er meget enig med ordføreren. Ordføreren nævnte også noget om, at der er nogle mennesker, der bliver under forfærdelige omstændigheder og meget dårlige vilkår og får frarøvet deres frihed og retten til at vælge og bestemme osv. Er det kun de handlede kvinder i Danmark, der lever under de vilkår? Jeg nævnte to områder, som jeg synes er meget overset af både regeringen og de tre regeringspartier. Man betegner det hele tiden som et integrationsproblem, at vi har en gruppe indvandrerkvinder, der ingen rettigheder har. Ordføreren nævnte netop, at det her ikke kan finde sted i Danmark. Hvorfor er det så, at Radikale Venstre vælger ikke at se de her problemstillinger. Det skriger til himlen.

Kl. 17:34

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Ordføreren.

Kl. 17:34

Marlene Borst Hansen (RV):

Jeg anerkender ikke præmissen om, at vi vender den anden kind til de problemstillinger. Tværtimod er vi meget optaget af lige præcis det med den sociale kontrol. Nu nævnte jeg i min ordførertale New York og Kvindekommissionens møde derovre, og lige præcis derovre holdt integrationsministeren jo et delmøde, som netop handlede om den her sociale kontrol. Det er noget, vi er meget optaget af, og det er et område, hvor vi nu rykker indsatsen endnu længere ud, hvor borgerne er, nemlig ud i boligområderne, altså der, hvor folk bor. Vi sætter fokus på det der, hvor folk bor, for vi ved godt, at der er kvinder, at der er mennesker, der ikke kommer ret meget uden for deres bolig eller det område, de bor i, og netop derfor rykker vi hele oplysningsdelen ud i boligområderne i et bredt samarbejde med de respektive boligforeninger.

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Næste ordfører er Karen Touborg, SF.

Kl. 17:36

(Ordfører)

Karen Touborg (SF):

Tak. Først tak til ministeren for redegørelsen. Når man som jeg træder ind i folkestyret sådan lidt pludseligt fra en helt anden sammenhæng og ikke har været med til at udarbejde »Perspektiv- og handlingsplan 2013«, så var det med spænding, at jeg begyndte læsningen. Men min vurdering er, at handlingsplanen er et rigtig godt afsæt til arbejdet med ligestilling i Danmark. Det er ikke så dårligt endda, ville vi sige hjemme i Vestjylland.

Når jeg læser handlingsplanen, er det rigtig dejligt at se, at anno 2013 er ligestillingsarbejdet ikke mere en kamp kvinder mod mænd. Det er en fælles indsats for at sikre, at alle har lige muligheder og vilkår uanset køn. Mænd og kvinder er forskellige, men vi skal have de samme muligheder. Men kvinder imellem er vi jo også forskellige. Ordføreren for Dansk Folkeparti fortalte før, at hun ikke ville være murer, for så risikerede ordføreren at få vådt hår, og det vil vi kvinder ikke have. Sådan er vi så forskellige. Da jeg gik i gymnasiet, valgte jeg at tage en landmandsuddannelse sammen med min studentereksamen, for jeg ville gerne have noget praktik, og det gav altså vådt hår.

Jeg synes, at redegørelsen er både visionær og solidarisk, og det synes jeg er et godt udgangspunkt for ligestillingsarbejdet. Det er afgørende, at vi styrker indsatsen for ligestilling for drenge og mænd, uden at vi taber fokus på kvinderne. Vi skal ikke flytte indsatsen for ligestilling fra kvinder til mænd. Vi skal holde et fokus på, at alle skal have lige muligheder uanset køn. Vi skal altså ikke gøre to ting på en gang, for det kan de færreste gøre særlig godt, men vi skal gøre en ting godt, nemlig styrke ligestillingen for kvinder og mænd, for piger og drenge.

En stor styrke ved handlingsplanen, som jeg ser det, er tilgangen, altså at vi ser ligestillingspolitikken i sammenhæng med de generelle samfundsudfordringer, vi står over for, og at vi arbejder for ligestilling, samtidig med at vi arbejder på at løse de generelle samfundsudfordringer. Det er en rigtig god måde at drive politik på.

Handlingsplanen indeholder fire indsatsområder og nogle helt konkrete initiativer. Det, der bliver opgaven nu, er så at få det til at rykke, som ministeren skriver i redegørelsen, og sikre, at der sker noget, så barrierer, der forhindrer lige muligheder for mænd og kvinder, brydes ned, og at ligestillingen integreres i det offentlige, så man da ikke oplever det offentlige selv som en barriere mod ligestillingen. Ligestilling skal helt naturligt opfattes som en basal ret, og den ret skal sikres. Og endelig skal vi sikre, at Danmark går i spidsen for ligestilling, også i et globalt perspektiv.

Ligestillingspolitik handler for SF om at arbejde med lige muligheder for alle. Vi kan se, at der er en række områder, hvor mænd og drenge har særlige udfordringer. En af de udfordringer er drenges frafald i uddannelsessystemet. Her ser vi langt flere drenge end piger falde fra. Det er et stort problem. Vi skal sørge for, at alle har lige muligheder og må også indrette uddannelsessystemet, så det appellerer til alle. Det er ikke kun et ligestillingsproblem, at drengene falder fra. Det er også et samfundsmæssigt problem. Når vi ønsker at nå målet om, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse, så er det nødvendigt, at vi også har drengene med. I SF mener vi derfor, at vi skal sætte fokus på rekruttering og fastholdelse. Det kan f.eks. ske ved at udvikle nye undervisningstilbud og ved at se på, om uddannelsesvejledningen kan blive bedre. I det kommende år vil regeringen følge op på en række projekter under puljen til fremme af ligestilling, som blev fordelt i 2012. Under pul-

jen gennemføres bl.a. projekter, der skal skabe mere viden om frafaldstruede drenge i uddannelsessystemet og om uddannelsesvejledningen. Resultatet af de projekter vil indgå i de videre overvejelser om, hvordan den fremtidige indsats skal styrkes.

Men der er også områder at gribe fat i, når det gælder ligestilling for kvinder. Det hænger ikke sammen, når vi ser på fordelingen af barslen. Her kan vi se, at det fortsat er kvinderne, der tager langt størstedelen af barslen, nærmere bestemt holder kvinderne i gennemsnit 276 dages barsel, mens mændene kun holder barsel i 26 dage i gennemsnit. Det er et problem for både mænd og kvinder. Det er et problem for kvinder, fordi det får konsekvenser for kvindernes karrieremuligheder i 20'erne og 30'erne, hvor mange får børn. I den periode bliver de kort og godt anset for mere ustabil arbejdskraft. På den måde får mænds manglende barsel den uheldige konsekvens, at kvinderne klarer sig dårligere ved lønforhandlinger og sparer mindre op til pension. Men det handler også om mænds ret til barsel. Der er desværre stadig masser af arbejdspladser, hvor der ses skævt til en mand, som vil tage en længere barsel. Det kan være ingeniørvirksomheden, hvor man risikerer at blive grinet ud af storkontoret, eller den lille it-virksomhed, hvor chefen gør det helt klart, at man ikke kan undværes, selv om det måske egentlig mest handler om, at det er bøvlet og koster penge at finde en vikar. Mens kvinderne får bevilget orloven mere eller mindre automatisk, skal mænd aftale orlov med arbejdsgiveren, og forventningen er tit, at det skal passe ind efter arbejdspladsens behov.

Kl. 17:42

Den øremærkede barsel virker, og den er populær i andre lande. I Island er de 9 måneders barselsorlov fordelt med 3 måneder til mor, 3 måneder til far og 3 måneder til deling. I gennemsnit tager de islandske mænd 30 pct. af orloven. Lovgivningen har altså givet mændene en mulighed, som de gladeligt benytter sig af. Den øremærkede barsel giver en mulighed for de mænd, som måske nok har en rettighed, men ikke en reel mulighed for at tage barselsorlov i en længere periode.

I SF har vi længe arbejdet for øremærket barsel til mænd i op til 3 måneder, og det er derfor glædeligt, at regeringen har fået nedsat et bredt sammensat udvalg, der skal give regeringen det bedst mulige grundlag for at finde en god model for, hvordan fædre får større del i barslen.

Vi skal huske, at spørgsmålet om barsel jo ikke kun handler om mænd og kvinder, men også handler om børnene. Børnene har godt af at være sammen med både deres mor og deres far. Det er med til at skabe tættere bånd mellem den enkelte forælder og barnet.

En undersøgelse, som DJØF har lavet, viser, at mændene gerne vil tage mere barsel, hvis det kan lade sig gøre økonomisk. Derfor mener vi i SF også, at tiden er moden til at give mændene øremærket barsel. Det er den største gave, en mand kan give sig selv og sit barn.

Et andet ligestillingsproblem, som vi i SF er glade for er kommet på dagsordenen med handlingsplanen, er vold mod mænd. Vold mod mænd er på mange måder tabubelagt og opfattes som mindre alvorligt. Men faktum er, at mange mænd går alene med problemerne. Det er i et ligestillingsperspektiv en udfordring.

Vi har brug for en debat, hvor vi anerkender, at mænd også bliver udsat for vold fra deres partner eller kæreste, og at mænd også har brug for hjælp. Vold mod kvinder er desværre fortsat et problem, og vi skal selvfølgelig blive ved med at arbejde med det. I SF glæder det os derfor også, at den danske White Ribbon-kampagne er skudt i gang. Det er en kampagne, der skal bidrage til at få danskerne til at tage afstand fra vold i parforhold.

Vi har ved hjælp af ligestillingspolitikken gennem mange år sikret kvinder bedre muligheder og rettigheder, om end vi ikke er i land endnu. Men vi skal huske på, at ligestilling handler om muligheder og rettigheder for begge køn. Derfor er det vigtigt for SF, at vi sikrer ligestilling for begge køn og følger op på de initiativer, der bliver sat

i gang, og som er nævnt i handlingsplanen. Vi skal følge op på, at de flytter noget. Tak.

K1 17:45

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Der er en kort bemærkning fra Pia Adelsteen, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:45

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Det går ikke, når man sætter sig på en andens plads og lige pludselig hedder noget andet.

Jeg vil egentlig spørge ordføreren lidt ind til det her med øremærket barsel til mænd. Som jeg hørte ordføreren, viste den undersøgelse, DJØF havde lavet – det mener jeg ordføreren sagde – at mændene gerne ville have mere barsel, hvis det kunne lade sig gøre økonomisk. Og jeg vil bare høre, om ordføreren er indstillet på at gøre det muligt også økonomisk. Når jeg spørger sådan, er det jo, fordi vi ved, at der er masser af mennesker, som ikke har fuld løn under barsel. Og det er også derfor, at det i Dansk Folkepartis øjne er vigtigt, at det er familien, der beslutter, hvem der skal holde barslen, for det afhænger typisk af, hvem der tjener mest, eller hvem der er på fuld løn under barsel – eller hvordan man nu får det her til at hænge økonomisk sammen.

Det er ikke alle, der får fuld løn under barsel, så derfor spørger jeg lidt ind til, hvordan Socialistisk Folkeparti vil håndtere det, at man øremærker barsel til mænd, men at ikke alle mænd nødvendigvis får fuld løn under barsel, og at det derfor kan være en økonomisk katastrofe for familien.

Kl. 17:46

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt): Ordføreren.

Kl. 17:46

Karen Touborg (SF):

Jeg vil give det bedst mulige svar, jeg kan, taget i betragtning, at det er min første dag i Folketinget. Det, vi i SF gerne vil sikre, er, at der er flere mænd, der kommer på barsel, og en del af vores løsning er, at noget af barslen skal være øremærket til fædrene. Den undersøgelse fra DJØF siger så, at fædrene sådan set godt vil, men de mangler incitamentet eller sparket eller muligheden, eller hvad vi nu skal kalde det. Og i den sammenhæng bliver det i undersøgelsen nævnt, at det er, hvis det er økonomisk muligt. Hvad der nærmere ligger bag det, ved jeg ikke.

Kl. 17:46

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Pia Adelsteen.

Kl. 17:47

Pia Adelsteen (DF):

Jeg skal nok lade være med at være for hård, når det sådan er første dag i Folketinget; så plejer vi at være venlige herinde. Jeg spørger jo, fordi det netop kan være et problem. Det, der bekymrer mig, er, at hvis man øremærker 3 måneders barsel til mænd og ikke alle har fuld løn under barsel, hvilket alle ikke har, så kan det være sådan, at man simpelt hen fravælger barslen. Og så kan man ønske nok så meget, at barnet skal være sammen med både far og mor, men det kommer ikke til at ske, barslen bliver bare kortere. Det er sådan set min pointe i forhold til det her.

Kl. 17:47

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt): Ordføreren.

Kl. 17:47

Karen Touborg (SF):

Det er klart, at det i den samlede løsning, hvis vi skal have flere mænd til at vælge barslen, skal være tænkt ind, hvad det er for nogle incitamenter, der er for fædrene. En del af dem vil være at øremærke barslen, og så vil der være noget omkring økonomien, vi også skal have kigget på. Nu er der jo heldigvis nedsat et udvalg fra regeringens side, som skal gå ind og prøve at finde ud af, hvad det er for en model, vi skal vælge, for at få flest mulige fædre til at vælge barsel. Der kommer et output fra det udvalg med nogle forslag til, hvad det er for en model, og dem ser jeg frem til at se.

Kl. 17:48

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Mange tak til ordføreren. Næste ordfører er Johanne Schmidt-Nielsen, Enhedslisten.

Kl. 17:48

(Ordfører)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg vil starte med at takke ministeren for ligestillingsredegørelsen, og så vil jeg, på trods af at regeringen jo desværre har droppet nogle, synes jeg, ret afgørende tanker og ideer og forslag, som vi var fælles om at kæmpe for, da vi var i opposition sammen, faktisk godt rose regeringen for i langt højere grad end den forrige at anerkende, at der er ligestillingsproblemer i Danmark.

Der er også en række konkrete initiativer, jeg gerne vil rose, f.eks. at der endelig kommer fokus på at gøre en indsats for voldsramte udenlandske personer, oftest kvinder, og for handlede personer. Det er i den grad på tide. For de voldsramte kvinder vil den lovændring, der er under behandling nu, betyde, at det bliver lettere at opnå en opholdstilladelse her i landet, også selv om man bliver skilt fra sin mand. Det er i den grad positivt, fordi vi jo desværre har set mange eksempler på voldsramte kvinder, der er blevet hos deres voldelige ægtemænd, fordi konsekvensen af en skilsmisse var udvisning.

Jeg må sige til Venstres ordfører, som brugte meget tid på i sit indlæg her på talerstolen at fortælle, at den nuværende regering intet har gjort for kvinder med anden etnisk baggrund, at det her område jo virkelig er et område, hvor der er blevet råbt og skreget i de 10 år, hvor VKO sad på magten, men hvor man var så forhippet på, at man ikke ville give nogen mennesker opholdstilladelse, at man var villig til at acceptere med åbne øjne, at kvinder blev i de her voldelige ægteskaber, fordi de var så bange for at miste deres opholdstilladelse.

Det her er, må man sige, i den grad et skridt i den rigtige retning på det her område, selv om – og det hører jo med – landets justitsminister af uransagelige årsager har fundet på, at der skal stilles som krav til de her kvinder, at de skal have udvist evne og vilje til integration. Det giver ufattelig lidt mening, fordi en del af det at være voldsramt jo faktisk desværre ofte er, at de lever isoleret og derfor har meget ringe muligheder for at udvise evne og vilje til integration. Så man kan sige, at der ikke kommer roser uden torne, men der er ingen tvivl om, at det er et skridt i den rigtige retning.

Hvis jeg lige over for Venstres ordfører skulle blive i det her spor, der handler om kvinder med anden etnisk baggrund, så er der noget andet, som man rent faktisk må rose regeringen for – det må være helt uvant for dem, at jeg står her og siger alle de pæne ting – og det er jo, at den har afskaffet starthjælpen og kontanthjælpsloftet, som netop i meget høj grad ramte kvinder med anden etnisk baggrund og betød, at de blev ethundrede procent økonomisk afhængige af deres mænd. Det havde meget lidt med ligestilling at gøre.

Så er der et andet punkt, jeg gerne vil fremhæve. Det handler om de handlede personer, hvor der jo også som følge af den finanslovsaftale, regeringen og Enhedslisten har indgået sammen, er en række forbedringer, og igen: I Enhedslisten ville vi da ønske, at man gik længere og fik en længere refleksionsperiode, en længere, udvidet refleksionsperiode, og skabte bedre mulighed for, at handlede personer kan opnå opholdstilladelse i Danmark, også selv om de ikke vidner mod bagmanden. Det er der ikke nogen tvivl om.

Et andet punkt i forhold til de handlede personer – det er både kvinder og mænd – er, at vi jo rent faktisk oplever, at de i dag sidder fængslet. Jeg synes, det er en katastrofe, at der sidder kvinder i danske fængsler, som er handlede. Så der er et stykke vej igen, men der er også taget nogle skridt i den rigtige retning.

Et tredje punkt, som jeg gerne vil fremhæve og rose, er det fokus på køn i uddannelsesvejledningen, som jeg har kunnet læse mig frem til at regeringen ønsker at prioritere. Det er en Enhedslistekæphest, og det er vigtigt, fordi det jo er en skam, hvis der findes uddannelsesvejledere, som af vane, ikke for at være onde, men af vane tænker: Der kommer en ung pige ind på mit kontor, skal du ikke være sygeplejerske eller frisør? Og så glemmer de, at der jo også kunne være andre muligheder. Det kunne jo være, at hun havde lyst til at blive tømrer eller landmand. Så det synes jeg er positivt.

Til gengæld er det meget, meget lidt, der står i den handlingsplan, vi behandler i dag, så der er en stribe spørgsmål på vej til ministeren, som jeg glæder mig til at få svar på, fordi der står, at man vil rette fokus mod det. Spørgsmålet er, hvad det er, regeringen har tænkt sig at gøre. Skal alle uddannelsesvejledere i Danmark igennem et kursus? Jeg glæder mig til at få svar på de spørgsmål. Det kan være, at ministeren allerede i sin tale senere i dag vil komme ind på noget af det

Kl. 17:53

Der kommer sandelig mere ros, nemlig til det, der står her i planen om, at man vil afsætte en pulje til projekter, der har som fokus at gøre op med det kønsopdelte arbejdsmarked. Igen er projektet desværre ikke beskrevet særlig konkret. Der står f.eks. ikke, hvor mange penge der skal afsættes til den pulje, og hvem det er, der skal søge den, og det betyder jo lidt for sådan en puljes mulighed for at virke, hvor stor den er, men det er da positivt, at man afsætter midler til det. Netop fokus på det kønsopdelte arbejdsmarked er meget, meget afgørende, ikke mindst hvis man vil den desværre meget store lønforskel, der er mellem mænd og kvinder i Danmark – 18 pct. – og den endnu større forskel, der er på mænds og kvinders pensionsopsparing, til livs.

Det var så alle de pæne ord. Der er også kritik. I det meget, meget berømte regeringsgrundlag skriver regeringen jo, at man vil øremærke op til 3 måneder af barslen til faren eller medforælderen, og af uransagelige årsager er det jo altså ikke sket endnu. Der er blevet nedsat en af de her – og jeg kan vel godt sige utallige – arbejdsgrupper, som skal forholde sig til, hvordan det her forslag skal blive til virkelighed. Og jeg må sige, at jeg har forsøgt at bruge lidt tid på at forstå, hvad det er, den her arbejdsgruppe undersøger. Det er ikke lykkedes mig endnu.

Før valget var der som bekendt ingen slinger i valsen fra regeringspartiernes side i forhold til at sikre den øremærkede barsel. Jeg ser naturligvis frem til, at det kommer til at ske, og det må vi jo gå ud fra at det gør, altså at 3 måneder bliver øremærket til begge forældre, for det står jo i regeringsgrundlaget.

Et område, som der er meget fokus på i ligestillingsredegørelsen, er ligestillingsvurderinger. Det er jeg også glad for, for det er, som det vil være en bekendt, hvis man har fulgt med på det her område, noget, som vi faktisk har brugt ret meget tid på i Enhedslisten. Igen må jeg dog sige, at jeg synes, at det er lidt uklart, hvor meget der egentlig kommer til at ske. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ministeren, og jeg håber, jeg kan få et mundtligt svar allerede i dag: Hvorfor er det, at man ikke bare siger, at der skal være en ligestillingsvurdering af alle lovforslag, ligesom der er en vurdering af miljøkonsekvenserne? Nederst på alle lovforslag – skulle jeg til at sige

- står der jo noget om miljø, og så kan man læse, om der er nogle miljøkonsekvenser. Hvorfor ikke bare bruge den model?

Jeg håber meget, at det lykkes ministeren at gøre ministerkollegerne interesseret i de her ligestillingsvurderinger, for hidtil har vi oplevet både en manglende interesse og desværre også manglende viden om og forståelse for, hvad en ligestillingsvurdering overhovedet er, og hvordan det redskab skal benyttes. Regeringen lægger op til, at ministerierne kan få konsulentbistand på det her område og blive undervist i, hvordan og hvorfor de her ligestillingsvurderinger skal benyttes. Det er så godt nok kun, hvis ministerierne er interesseret i det. Det gør jo initiativet lidt tandløst, synes jeg, men man kan sige, at det i det mindste giver os andre mulighed for at holde øje med, hvilke ministerier der interesserer sig for det her, og så spørge dem, som ikke interesserer sig for det, hvorfor de ikke tager imod det her tilbud. Forhåbentlig tager alle imod tilbuddet.

Jeg må sige, at jeg har fået mange svar, desværre også i den her regerings levetid, der viser, at man ikke rigtig har forstået, hvad det her går ud på. Den daværende skatteminister Thor Möger Pedersen svarede på et spørgsmål fra Enhedslisten om, hvorfor skattereformen ikke var blevet ligestillingsvurderet, at det var, fordi skattesystemet jo er kønsneutralt. Det har han jo ret i. Det er ikke sådan, at vi har en særlig skattelovgivning for mænd og så en anden skattelovgivning for kvinder, men det er altså heller ikke ideen med ligestillingsvurderinger, at de kun skal benyttes, hvis der er noget lovgivning, som kun gælder for kvinder eller kun gælder for mænd. Tanken er netop, at vi skal have mulighed for at se, om der er nogle konsekvenser på ligestillingsområdet, som vi ikke havde forudset.

Når man f.eks. laver en skattereform, der betyder, at de mennesker, der har mange penge, får nogle flere penge, betyder det faktisk, at den økonomiske ulighed mellem mænd og kvinder stiger, fordi mænd tjener flere penge end kvinder i Danmark. Det ville da have været relevant at få frem i en ligestillingsvurdering. Betyder det så, at man ikke må stemme imod lovforslaget, fordi det øger den økonomiske ulighed mellem mænd og kvinder? Nej, det gør det ikke, men det er da vigtigt at vide det. Altså, man må også godt stemme imod lovforslag, som er dårlige for miljøet, hvis man har lyst til det, men det er da relevant at vide, at de konsekvenser eksisterer.

Men som sagt, hvorfor man ikke bare laver den samme model for ligestilling, som man har for miljøet, vil jeg meget gerne have ministerens svar på.

Så bliver jeg også nødt til at nævne, at regeringen jo faktisk lige har fremsat et lovforslag om et frikommuneforsøg, hvor man vil give kommunerne mulighed for at slippe for ligestillingsredegørelser. Det synes jeg jo stikker lidt i den modsatte retning af, hvad der ellers står af mange gode ting i forslaget her.

Til sidst vil jeg komme med en international og positiv kommentar, nemlig at det er positivt, at udviklingsministeren har udvidet fokus på ligestilling i globalt perspektiv til også at omhandle seksuel orientering og kønsidentitet. Det er meget positivt.

Så vil jeg sige, at jeg synes, der er gode ting, men jeg synes også, der er mange ting i den her redegørelse, som er meget lidt beskrevet. Derfor kommer der altså også en række spørgsmål, som jeg ser meget frem til at få svar på.

Kl. 17:58

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt): Fatma Øktem for en kort bemærkning.

Kl. 17:58

Fatma Øktem (V):

Tak. Ordføreren var inde på de emner, som jeg prøvede at sætte fokus på i min tale, netop de etniske minoritetskvinder og deres rettigheder, og ordføreren sagde, at den tidligere regering ikke havde gjort noget på området. Man havde indført en 225-timersregel. Må jeg ikke spørge ordføreren, om ordføreren ikke mener, at det var et redskab, som de her kvinder kunne bruge for at komme ud på arbejdsmarkedet i stedet for netop at være isoleret derhjemme. 225-timersreglen var et konkret redskab, mange af de her isolerede kvinder kunne bruge over for deres mænd, over for deres familie for at få, om det så bare var 5 timer om ugen, en lillebitte smule plads på arbejdsmarkedet og en arbejdsidentitet derigennem. Er ordføreren ikke enig med mig i det?

Kl. 17:59

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt): Ordføreren.

Kl. 17:59

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Nej, det er jeg ikke enig med Venstres ordfører i. Vi ved, at fattigdomsydelserne inklusive den regel, ordføreren nævner, i særlig grad ramte kvinder med anden etnisk baggrund, altså betød, at de her kvinder mistede deres forsørgelse, og derved blev de altså fuldstændig økonomisk afhængige af deres mænd. Det er et meget dårligt udgangspunkt for ligestilling, at man som kvinde er hundrede procent økonomisk afhængig af sin mand, så det er jeg bestemt ikke enig med ordføreren i.

Når nu der er en dialog, kunne jeg da vældig godt tænke mig at høre, om Venstres ordfører kunne svare på den del, der handler om nu at styrke mulighederne for de voldsramte kvinder med anden etnisk baggrund for at få ophold i Danmark, for det er noget, som det faktisk har undret mig at Venstre har lukket øjnene for i de 10 år, man har haft magten. Altså, der har været nogle regler for opholdstilladelse her i Danmark, der har været så stramme, at kvindekrisecentrene igen og igen har advaret og sagt: Prøv nu at høre, regering, her er kvinder, som bliver hos deres voldelige ægtemænd, fordi de er så bange for at ryge ud af landet.

Jeg synes, at det er så mærkeligt, at Venstre har accepteret det. Det synes jeg bestemt ikke er at have fokus på minoritetskvinders rettigheder.

Kl. 18:01

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt): Fatma Øktem.

Kl. 18:01

Fatma Øktem (V):

Selv om jeg været i Folketinget i halvandet år, er det første gang, jeg får et spørgsmål, mens jeg stiller spørgsmål, men jeg vil gerne svare på ordførerens spørgsmål. Hvis man er i Danmark på grund af ægteskab eller familiesammenføring og det er grundlaget for, at man er her, så spørger jeg ud fra det samme ordføreren: Vil det sige, at fordi man har været udsat for vold, så skal det udløse en opholdstilladelse, i modsætning til hvis man ikke har været udsat for vold? Det er så mit spørgsmål tilbage om det her. Det er jeg ikke nødvendigvis enig i at det skal.

Det skal lige siges, at jeg også godt kender til området. Jeg har som sagt talt med rigtig mange kvinder, også voldsramte kvinder, og det er frygteligt og hjerteskærende at se, at nogle af de kvinder står i den situation, at ikke nok med, at de har været udsat for vold, de skal måske også rejse ud af landet. Det er selvfølgelig hårdt at se på, men hvis jeg kigger på det lovgivningsmæssigt, vil jeg som sagt spørge ordføreren: Kan det passe, at fordi man har været udsat for vold, så skal man kunne blive i Danmark, selv om ens grundlag for at være i Danmark, nemlig ægteskabet, ikke er der længere? Men det var jo så et svar til ordføreren. Jeg tror, at jeg stopper her.

Kl. 18:02

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt): Ordføreren.

Kl. 18:02

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

To ting: For det første er noget af det, som kvindekrisecentrene peger på, at der jo altså også ofte er børn involveret i det her. Det vil sige, at konsekvensen af, at man som mor bliver smidt ud af landet, ikke kun gør sig gældende for en selv, men også for det barn, som så har en far i Danmark og en mor et eller andet andet sted. Det synes jeg er værd at tage med. For det andet bliver mange af de kvinder, som kommer til Danmark, gift med en dansk statsborger, og for dem er det forbundet med meget, meget stor skam at skulle vende tilbage til familien og sige: Jeg måtte blive skilt fra min mand, og han slog mig. Det kan altså også være en medvirkende årsag til, at man ikke tør forlade sin mand, hvorimod muligheden for ophold i Danmark i den grad styrker kvindernes mulighed for at forlade deres mænd.

Jeg synes ellers ikke, jeg egentlig har særlig meget at rose regeringen for på udlændingeområdet, men lige præcis her synes jeg faktisk, at man tager et skridt i den rigtige retning. Til gengæld er jeg meget, meget bekymret for det, som justitsministeren desværre har fundet på eller nogle i hans ministerium har fundet på, nemlig at man skal udvise evne og vilje til integration. Jeg synes, at det viser, at man ikke ved særlig meget om, hvad det vil sige at være voldsramt kvinde, for det er netop meget ofte en del af det at være voldsramt, at man bliver isoleret, og isolationen gør det altså svært at udvise evne og vilje til integration. Så det har vi tænkt os at følge meget nøje.

Kl. 18:04

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Louise Schack Elholm, kort bemærkning.

Kl. 18:04

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Jeg er faktisk ganske imponeret over ordførerens tale. Jeg synes, det var en meget positiv tale over for regeringen, og det er jeg ganske overrasket over, fordi jeg før sidste valg oplevede, at Enhedslisten stod skulder ved skulder med mange af de partier, der nu sidder i regering, og var enig med partierne dengang. Nu har de nuværende regeringspartier så skiftet holdning, derfor overrasker den meget positive tone mig, og det giver mig anledning til at spørge om begrundelsen.

Jeg kunne forestille mig, at det enten kunne være, at man godt kan se, at det måske er mere fornuftigt at søge den anden linje, som jeg også er mere enig i, eller at det kunne være, fordi, som vi jo så kan forstå i dag, statsministeren har truet med et valg, hvis det var, man var for meget på tværs. Jeg kan se, at ordføreren ser undrende ud. Jeg kan læse, at i forbindelse med kommuneforhandlingerne sidste år skulle statsministeren have truet med valg, hvis Enhedslisten var for meget på tværs. Sådan har jeg forstået det på aviserne, men det kan være, aviserne har misforstået det. Det kan være, ordføreren kan opklare det.

Kl. 18:05

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Ordføreren.

Kl. 18:05

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg kan forstå, at Venstres ordfører læser Information, og det er også et udmærket dagblad, men den tror jeg vi må tage på et andet tidspunkt og ikke midt i ligestillingsdebatten.

Jeg kan afsløre, at den diskussion, der var om kommuneaftalen sidste år, ikke for mig hænger sammen med den debat, vi har i dag. Men jeg kan næsten ikke tro, at Venstres ordfører ikke har hørt efter, mens jeg talte. Det ville da være underligt. For hvis Venstres ordfø-

rer havde hørt efter, mens jeg talte, ville Venstres ordfører have hørt, at vi i Enhedslisten er meget, meget utilfredse med en række af de ting, regeringen har undladt at gøre. Det er jo så til gengæld noget, som Venstres ordfører er vældig glad for.

Men jeg synes, det er meget, meget bekymrende og underligt, at regeringen ikke har gennemført den øremærkede barsel endnu, og for mig at se er der ikke nogen tvivl om, at det er et af de allermest centrale redskaber, vi har, hvis vi vil styrke ligestillingen i Danmark, både i forhold til ligeløn mellem mænd og kvinder, i forhold til pensionsopsparing og i forhold til mænds mulighed for at være sammen med deres børn og sådan set også børnenes mulighed for at opleve både mor og far, hvis de har begge to, som den primære omsorgsperson.

Som sagt, hvis ordføreren havde hørt efter, ville ordføreren også vide, at der er en lang række andre punkter, hvor vi i den grad savner handling fra regeringens side. Men jeg kan konstatere, at der heldigvis også sker noget rigtigt på det her område, og det er da positivt.

Kl. 18:06

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Louise Schack Elholm.

Kl. 18:07

Louise Schack Elholm (V):

Jeg kan berolige ordføreren med, at jeg skam hørte efter. Jeg lagde nemlig mærke til, hvor god ordføreren var til at nedtone de negative ting og fremhæve de ting, man synes er positive, i redegørelsen, og det synes jeg i hvert fald er en noget anderledes stil end inden regeringsskiftet, hvor Enhedslisten plejede at fremhæve alle de negative ting først. Derfor synes jeg, at regeringen må være rigtig glad for at have et støtteparti, der i den grad bakker op om regeringen, selv om man pointerer, at man selvfølgelig ikke er enig på alle punkter. Så det vil jeg bare sige. Jeg synes, det var imponerende flot.

Kl. 18:07

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Ordføreren.

Kl. 18:07

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Altså, jeg kan forstå, at Venstres ordfører går meget op i min stil, og det synes jeg da er en spændende interesse at have, men jeg tror, at de fleste mennesker, som har hørt min tale, og som i øvrigt følger lidt med på det her område, ved, at regeringen og Enhedslisten – desværre, synes jeg jo – har store uenigheder på ligestillingsområdet i forhold til manglende handling. Jeg tror såmænd nok, at vi er nogenlunde enige om at anerkende, at problemerne eksisterer. Det er jo så et skridt i den rigtige retning, kan man sige, i forhold til den tidligere regering.

Men der er ikke nogen tvivl om, at der i den grad mangler handling, og det tror jeg at de fleste, måske med undtagelse af Venstres ordfører, har opfattet efter den tale, jeg har holdt. Ellers har Venstres ordfører jo mulighed for at gå ind og læse den på internettet, for det er jo sådan, at alt, hvad vi siger her i Folketingssalen, bliver skrevet ned.

Kl. 18:08

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Kort bemærkning, Pia Adelsteen.

Kl. 18:08

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Grunden til, at jeg lige vil stille et spørgsmål, er egentlig, at fru Johanne Schmidt-Nielsen i forbindelse med det her med øremærket barsel siger, at det også vil styrke ligelønnen, og jeg kun-

ne egentlig godt tænke mig at spørge, hvad ordføreren har at have det i. Altså, hvorfor tror man det?

Jeg stillede tilbage i 2012 et spørgsmål om Norge og Sverige netop i forbindelse med ligelønnen og deres øremærkede barsel, som de jo har haft i en ret lang periode, og jeg kan fortælle, at i Norge udgør kvinders løn 85 pct. af mændenes løn, og det har været ganske stabilt i hele den periode, hvor der har været øremærket barsel til mænd. Og jeg kan fortælle, at i Sverige blev der indført øremærket barsel til mænd i perioden 1995-2002, og der var lønforskellen både i 1992 og 2008 16 pct.

Så hvorfor tror ordføreren, at det vil forbedre ligelønnen?

Kl. 18:09

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Ordføreren.

Kl. 18:09

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Der er lavet en større undersøgelse i Sverige, som viser, at det påvirker kvindernes lønninger set i et livsperspektiv positivt, at de to parter deler barslen. Jeg vil med glæde finde artiklen fra dagbladet Information på Infomedia og videresende den til fru Pia Adelsteen.

Kl. 18:09

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Pia Adelsteen.

Kl. 18:09

Pia Adelsteen (DF):

Det ser jeg frem til. Det er altid godt med ny information, ikke? Det skal man aldrig kimse ad.

Men jeg spørger jo netop, fordi jeg faktisk havde forventet, da jeg stillede spørgsmålet til beskæftigelsesministeren, at netop fordi de har haft øremærket barsel til mænd i så lang en periode, ville den lønforskel mellem mænd og kvinder, som vi i Danmark påpeger er omkring 18 pct., være formindsket i netop de to lande, og det er den altså ikke. Så kan det godt være, at i et livslangt perspektiv – og jeg ved ikke hvad, og jeg skal komme efter dig – gør det måske en forskel, men det kan jo altså ikke være den store forskel, hvis lønforskellen alt andet lige bliver ved med at være den samme.

Kl. 18:10

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Ordføreren.

Kl. 18:10

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Det er nu som sagt sådan, at der er lavet en større undersøgelse i Sverige, som viser, at det påvirker lønnen positivt, at man i højere grad deler barslen, men jeg vil som sagt meget gerne finde undersøgelsen til Dansk Folkepartis ordfører og sende den.

Derudover vil jeg også gerne sige, at der jo er flere årsager til, at vi i Enhedslisten mener, det ville være vældig fornuftigt, hvis man fik en mere ligelig fordeling af barslen. For én ting er, at det kan have en positiv betydning for kvinders lønniveau og pensionsniveau, men noget andet, som jeg synes er meget centralt, er altså også, at det er vældig fornuftigt, at børn oplever, at både mor og far – eller mor og medmor, hvad man nu har – kan være den primære omsorgsperson, altså at man som barn tidligt i livet oplever, at det ikke bare behøver være mor. Det er også en årsag til, at vi i Enhedslisten mener, at det her i den grad er et vigtigt forslag.

Som det tredje synes jeg også, det handler om mænds rettigheder, altså at mænd i dag har ringere rettigheder til barsel, end kvinder har, fordi man jo har langt mere øremærket barsel til mor end til far. Jeg

synes sådan set, vi trænger til noget ligestilling i forhold til fædrenes ret til barsel

K1. 18:11

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er Merete Riisager, Liberal Alliance.

Kl. 18:12

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Det fremgår af perspektiv- og handlingsplanen, at regeringen ønsker et opgør med det kønsbestemte arbejdsmarked. Tyg lige lidt på den: et opgør med det kønsbestemte arbejdsmarked. For mig at se lyder det lidt, som om regeringen vil gøre op med borgernes frie valg, altså deres mulighed for at vælge studie og beskæftigelse. Den måde, man gør det på i dag, er i hvert fald ikke en, der bekvemmer regeringen, når den gerne vil gøre op med det.

Så hvad er det egentlig, den vil? Skal flere mænd tvinges til at være sygeplejersker, selv om de ikke har lyst? Skal flere kvinder blive jord- og betonarbejdere, selv om de ikke bryder sig om det og hellere vil noget andet? Jeg mener, at regeringen sidder fast i tiden en eller anden gang i 1970'erne i dens opgør med det kønsbestemte arbejdsmarked. Så støder den panden mod en mur af sund fornuft i befolkningen, når den kører frem med sine ligestillingssager, og det er da også derfor, regeringen har måttet smide noget af sin politik på møddingen, herunder det bebudede forbud mod prostitution, da det jo rigtignok kun vil stille kvinderne ringere. Den bebudede lov om kvindekvoter har fået en lidt udvasket efterfølger, og den øremærkede barsel skubber regeringen foran sig, fordi den udmærket er klar over, at befolkningens sunde fornuft igen tilsiger, at familierne godt selv kan finde ud af det der med, hvem der skal passe de små børn.

Jeg vil derfor opfordre regeringen til at tage et frontalt opgør med sine egne dogmer. Lad dog kvinder og mænd selv vælge de job, de gerne vil have. Lad kvinder og mænd om at bestemme, hvem der skal passe børnene, også de små børn, og accepter, at når headhuntere ikke kan finde nok kvinder til bestyrelsen, er det, fordi der ikke er nok kvinder endnu, der står parat til at indtage de poster. Kvinder og mænd ved bedst selv, hvad det er, de gerne vil i deres liv. Det gælder jo også regeringens egne ministre, der selv ved, hvem der skal passe de små børn i deres familie.

Er der da slet ikke nogen ligestillingsproblemer? Jo, det er der. Der er rigtig mange problemer i det store udland. I Iran har kvinder ingen ret til at bestemme over egen krop og fremtid. Der var engang, hvor socialister var nogle, der var solidariske med folk i andre lande. Hvorfor hører vi ikke flere højrøstede protester, når kvinders rettigheder krænkes i andre lande? Hvorfor dette navlepilleri?

Kønsundertrykkelsen importeres også til Danmark. Vi har miljøer i Danmark, hvor kvinder og homoseksuelle ikke har samme rettigheder som alle andre. Hver gang, der kommer nye tal, bliver regeringen overrasket og bestyrtet (*Den fg. formand* (Lars Christian Lilleholt): Jeg skal bede om lidt mere ro i salen, tak!), men når rystelserne har lagt sig, sker der ikke rigtig noget. Eller også indkalder ligestillingsministeren nogle kendisser, der skal spise middag og have en hvid sløjfe på reverset. De skal ud at være kendte på den fede måde og på den måde kæmpe mod vold mod kvinder. Man ser det for sig: En mand er ved at slå sin kone halvt fordærvet, og alt imens han er i gang med sit forehavende, ser han ud af øjenkrogen Nik & Jay med en hvid sløjfe på jakken, og så stopper han straks.

Regeringen skulle tage og hoppe ud af sit parallelunivers, hvor lyserødt LEGO og opstillinger af legetøj i Bilka forstyrrer sjælefreden i den røde lejr, og i stedet række hånden ud til de kvinder og mænd, der rent faktisk har virkelige problemer. Den skulle give de prostituerede nogle rettigheder, sådan at de bedre kan passe på sig selv, og den skulle i højere grad straffe og gå de familier efter i søm-

mene, som ødelægger livet for unge kvinder og mænd og ikke giver dem mulighed for at vælge deres egen vej i livet. Tak for ordet.

Kl. 18:16

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 18:16

Rasmus Horn Langhoff (S):

Jeg vil godt stille et spørgsmål til Liberal Alliances ligestillingsordfører, som jo ud over at være ordfører for sit eget parti på det område også er formand for Folketingets Ligestillingsudvalg.

Jeg er lidt ærgerlig over den latterliggørelse, som jeg oplever fra fru Merete Riisager af kampagnen, som skal bekæmpe vold mod kvinder. Synes ordføreren ikke, at det er godt, og at det er prisværdigt, og at man i stedet for at latterliggøre det fra Folketingets talerstol burde anerkende den indsats, som en gruppe mennesker gør for at skabe fokus på den her problematik og for at bekæmpe den vold mod kvinder, som er så ødelæggende, ikke kun for de kvinder og de mænd, der bliver udsat for vold, men så sandelig også for de mange tusinde børn, som oplever, at den ene forælder slår den anden? Havde det ikke været på sin plads at anerkende den indsats i stedet for at latterliggøre den fra landets fineste talerstol?

Kl. 18:17

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Ordføreren.

Kl. 18:17

Merete Riisager (LA):

Nej, jeg synes, at der er al mulig grund til at latterliggøre det, når man gør noget forkert. Der er jo ikke nogen her, der ikke mener, at vi skal gøre en indsats over for vold. Vi mener i Liberal Alliance, at voldsudøvere skal straffes hårdere, men at sige, at en flok kendte mennesker, der mødes og sætter en hvid sløjfe på reverset, betyder noget som helst for de kvinder, der får bank, synes jeg faktisk er en lille smule latterligt.

Kl. 18:18

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 18:18

Rasmus Horn Langhoff (S):

Det er jo en ærlig sag, hvad man mener er prisværdigt. Der er nogle kendte, der bruger hele indsatsen på at være i Paradise Hotel eller på det ene eller det andet, og så er der nogle, der bruger det, at de har et navn, til rent faktisk at være med til at tage et socialt ansvar og være med til at skabe fokus på en problemstilling i landet, der er så fuldstændig fundamentalt afgørende at vi får løst, nemlig at tusindvis af kvinder bliver udsat for vold hvert eneste år. Jeg synes, at det er en prisværdig indsats. Jeg har så stor respekt for det og for alle andre, som gør en indsats på det område. Jeg synes faktisk ærlig talt, at det er en smule trist, at det skal latterliggøres på den måde.

Jeg har et ganske kort spørgsmål. Vi har jo i Danmark haft øremærket barsel til mænd i vores barselslovgivning siden 1984, og vi beholdt den øremærkede barsel til mænd ved den seneste barselslovgivning i 2002 under den borgerlige regering. Det var så før, der var nogen, der kom i tanker om Liberal Alliance, men det skal ikke afholde mig fra at stille spørgsmålet: Hvis Liberal Alliance får magt, som de har agt, vil man så fjerne den øremærkede barsel for mænd, eller vil man bakke op om den?

Kl. 18:19

Kl. 18

Merete Riisager (LA):

Liberal Alliance mener ikke, at barslen skal øremærkes, hverken til kvinden eller til manden. Så vil nogle måske sige, at det siger EU at vi skal. Ja, men derfor kan det jo godt være Liberal Alliances holdning alligevel. Vi mener, at det er fint at have en barselsperiode, men at den bør gives fri imellem manden og kvinden, sådan at de selv kan tilrettelægge det bedst.

Kl. 18:20

Kl. 18:19

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Jørgen Arbo-Bæhr.

Kl. 18:20

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg havde faktisk ikke tænkt mig at blande mig i den her debat, men jeg bliver helt ærligt sur. Fru Riisager siger, at der i Iran er folk, der bliver så mishandlet, at de ikke engang kan genkende deres egen krop. Jeg har adskillige gange har holdt taler ved Irans ambassade på grund af en kvinde, der blev stenet. Jeg var for en måned siden ude at holde tale i Malernes Fagforening om kvinder, der bliver undertrykt i Iran. Hvor ved fru Riisager fra, at vi ikke blander os for at hjælpe de kvinder, der bliver undertrykt i Iran?

K1. 18:20

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Ordføreren.

Kl. 18:20

Merete Riisager (LA):

Det vil jeg da gerne rose Enhedslisten for. Men jeg synes ikke, at regeringen blander sig ret meget i den debat. Jeg hører ikke, at regeringen går ud og protesterer, når der sker overgreb i andre lande – i hvert fald ikke i en grad, så det kan høres. Men at Enhedslisten gør det, synes jeg da er rigtig udmærket.

Kl. 18:21

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Arbo-Bæhr.

Kl. 18:21

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Nu skal jeg bare prøve at referere, hvad det var, fru Riisager sagde. Hun sagde nemlig, at socialister ikke ville anerkende det med Iran og kvinder, der bliver undertrykt i Iran. Jeg kalder mig selv for socialist, og jeg har i den grad blandet mig i det. Så jeg synes bare, at fru Riisager skal prøve at tænke over, om hun rent faktisk mener det, hun sagde, eller om hun vil trække det tilbage.

Kl. 18:21

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Ordføreren.

Kl. 18:21

Merete Riisager (LA):

Det var faktisk primært rettet mod regeringen, og jeg vil godt anerkende, at Enhedslisten faktisk gør noget på det her område. Så ja, den credit vil jeg gerne give Enhedslisten.

Kl. 18:21

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Marlene Borst Hansen for en kort bemærkning.

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt): Ordføreren.

Kl. 18:21 Kl. 18:25

Marlene Borst Hansen (RV):

Tak for det. Jeg vil gerne følge lidt op på det spørgsmål, som Socialdemokraternes ordfører stillede, nemlig i forhold til hvad Liberal Alliance mener om de nuværende 2 ugers øremærkede barsel til fædre. Det er ikke noget, EU har bestemt. Det er noget, det danske Folketing har bestemt. Og en ting er jo, at vi skal rette os efter EU-lovgivningen, men hvis Liberal Alliance får magt, som de har agt, som den socialdemokratiske ordfører udtrykte det, vil man så afskaffe de nuværende 2 ugers øremærkede barsel til fædre, eller bakker man op om dem?

Kl. 18:22

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Ordføreren.

Kl. 18:22

Merete Riisager (LA):

Jeg tror, at jeg sagde det meget klart. Der er i dag dele af barselsorloven, der er øremærket til også kvinden. Vi mener i Liberal Alliance, at det ville være bedst at have en barselsorlov, som man frit kunne tilrettelægge i familierne mellem manden og kvinden uden at øremærke noget til hverken kvinden eller manden.

Kl. 18:22

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Borst Hansen.

Kl. 18:22

Marlene Borst Hansen (RV):

Så kunne jeg godt tænke mig at vende tilbage til det, som ordføreren fra Liberal Alliance stod og latterliggjorde fra Folketingets talerstol, nemlig at nogle mennesker går rundt med en hvid sløjfe for på den måde at vise deres foragt for og skabe opmærksomhed omkring vold mod kvinder. Nu blev Venstre tidligere i dag anklaget for at sige nej inden for ligestillingsområdet, men man må da sige, at Liberal Alliance så siger nej, nej, nej og langt overgår Venstre.

Jeg kunne godt tænke mig at høre, for jeg synes, jeg hørte meget, meget lidt konkret om det, hvad det så er, Liberal Alliance gerne vil gøre ud over at hæve straffen for mennesker, som udøver vold. Er det virkelig det eneste svar, man har i Liberal Alliance, altså højere straffe?

Kl. 18:23

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Ordføreren.

Kl. 18:23

Merete Riisager (LA):

Først vil jeg gerne lige præcisere, at det ikke er de mennesker, der medvirker i kampagnen, men regeringen, jeg latterliggør. For jeg mener, at hvis regeringen virkelig tror, at det at indkalde nogle kendisser og udlevere en sløjfe til dem kan løse problemet, så er det lidt latterligt; det er ikke de mennesker, der er latterlige.

I Liberal Alliance mener vi faktisk, at straf er med til at hjælpe. Det er udvisninger også, hvis det handler om folk, som ikke er danske statsborgere. I nogle af de etniske miljøer, hvor der er særlige ligestillingsproblemer, kunne vi godt tænke os, at regeringen satte sine dygtige embedsmænd til at kigge på, hvordan vi i højere grad kan tage fat i de her familier, og også på, hvordan vi kan straffe folk, som er medvirkende til vold, eller som passivt ser til. Hvordan kan vi i det hele taget indkredse det her problem? Hvis jeg havde en hær af embedsmænd, var det noget af det, jeg ville sætte dem til at arbejde med.

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er Vivi Kier, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 18:25

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Tak, hr. formand. Så står vi her igen med en årlig redegørelse om ligestilling og dermed også muligheden for en debat, og som jeg havde forventet, er det jo blevet en meget bred debat med mange forskellige vinkler. Regeringens perspektiv- og handlingsplan ridser en lang række igangværende indsatser op, indsatser, som i løbet af i år vil munde ud i en række nye evalueringer og analyser. Dem vil vi selvsagt følge op på senere og kommentere, når evalueringerne lægges frem. Så ridser regeringen en række temaer op, som den gerne vil arbejde for og med i det kommende år.

Det første emne, jeg vil kommentere, er vold, med fokus på såvel offer som gerningsmand, som jeg finder er et meget relevant tema at forholde sig til. Her afventer vi også en evaluering af den igangværende nationale strategi. Men som konservativ vil jeg gerne, at man udbygger forpligtende samarbejder med den frivillige verden. Jeg tror faktisk, at den frivillige verden vil være langt bedre til at få såvel offeret som voldsudøveren i tale. På landsplan findes der faktisk offerrådgivninger i alle landets politikredse, og det var måske værd at gå i dialog med denne erfarne, men frivillige organisation.

Så ridses der en lang række områder op, hvor man ønsker forenkling og afbureaukratisering. Det hilser jeg som konservativ altid velkommen. Men samtidig ønsker man en lang række nye netværk, nye afrapporteringer, så vi kan måske sige, at det er så som så med, hvor meget afbureaukratisering der ligger alt i alt.

Så er der temaet menneskehandel. Menneskehandel skal vi til enhver tid gøre alt for at bekæmpe. Men også her må vi jo erkende, at vi mangler effektive redskaber til at få de handlede mennesker i tale. Igen vil jeg godt komme med det forslag at pege på den frivillige verden. Den frivillige verden møder mennesker på en helt anden og ligeværdig måde, end det er tilfældet ved mødet med myndighedspersoner.

Så må jeg sige, at jeg er bekymret for alle de nye tiltag som skolepenge, uddannelsesforløb, børnepasning m.v. i forhold til at kunne forberede de handlede kvinder til hjemsendelse. Jeg mener, at ministeren i stedet for bør fokusere langt mere på en tæt dialog med de pågældende lande og på at få skabt forpligtende samarbejder landene imellem. Jeg synes, at vi jo meget gerne skal medvirke til at eksportere vores fantastiske måde at lave et socialt sikkerhedsnet på til udsatte borgere i andre lande.

Så er der uddannelsessystemet, hvor især drenge falder fra erhvervsuddannelserne, og der har vi alle sammen en fælles udfordring. Den udfordring er vi også gerne med til at løse. Vi ved jo, at der er forhandlinger om en folkeskolereform, og at der kommer forhandlinger om erhvervsuddannelserne. Det skal jo gerne være forhandlinger, som ender med, at vi får et langt bedre uddannelsessystem, også for drengene, og at alle gennemfører deres uddannelse. I forhold til den del skal der ikke herske nogen tvivl om, at jeg som konservativ uddannelsesordfører vil bruge rigtig meget krudt på og rigtig mange kræfter på, at vi får moderniseret uddannelsesparathedsvurderingen – det er et frygteligt ord – for det er for mig at se et værktøj, vi skal bruge langt bedre, end vi gør i dag. Her kan vi nemlig sætte meget klare mål og handleplaner op for, hvordan man kan opnå at gennemføre uddannelser, der både ønskes af og matcher den enkeltes kompetencer.

Så peger regeringen på en udfordring i forhold til at tiltrække mandlige pædagoger. Men i de senere år har vi jo set rigtig mange kommuner sætte så mange særregler op for de mandlige ansatte på grund af mistanken om og frygten for pædofili, at det måske er lige nøjagtig her, årsagen ligger til, at det er svært at tiltrække denne gruppe til faget.

Så må jeg sige, at igen indgår ønsket fra regeringens side om øremærket barsel til mænd. Jeg vil gerne slå helt klart fast, at vi Konservative heller ikke på det her område ønsker at blande os i den enkelte families frihed til at indrette sig. Hvordan den enkelte familie ønsker at udnytte barselsperioden, må til enhver tid være op til denne families beslutning. Familien er en rigtig vigtig grundpille i vores samfund. Det offentlige skal aldrig tage ansvaret fra familierne. I stedet for skal det offentlige sikre bedre muligheder for, at familierne selv kan indrette sig i deres hverdag. Jeg siger derfor nej til politiske initiativer, som fratager familierne deres frihed juridisk såvel som økonomisk.

Kl. 18:30

Så vil jeg også gerne i den her meget, meget brede debat, vi har haft i dag, hejse et bekymringsflag i debatten om ligestilling, for hvornår er nok nok? For mig at se overskrider man den her grænse, når vi ser, at Ligebehandlingsnævnet bruger tid og kræfter på meget, meget små sager som eksempelvis forskellen i prisen på klipning af kvinder og mænd eller forskellige priser for medlemskaber af svingerklubber for kvinder og mænd osv. Jeg mener, at der helt klart må være en bagatelgrænse; vi må sætte en bagatelgrænse for, hvilke sager Ligebehandlingsnævnet skal tage sig af.

Det Konservative Folkeparti er en varm tilhænger af reel ligestilling mellem kønnene forstået som mænd og kvinders lige muligheder for at udfolde deres individuelle evner, anlæg og interesser. Vi måler derimod ikke graden af ligestilling på, om der nu også er nøjagtig lige mange mænd og kvinder, der vælger samme uddannelse eller erhverv. Det er de reelle muligheder, der er afgørende. Kønskvotering er vi grundlæggende imod, idet kvoter strider mod opfattelsen af ligestilling forstået som lige muligheder. Det Konservative Folkepartis politik hviler på det livssyn, at mennesker er født forskellige, og den kendsgerning skal vi værne om og ikke bekæmpe. Opgaven er altså ikke at gøre menneskene endsige kønnene ens, men derimod at tilstræbe, at de enkelte mennesker uanset køn, og uanset hvori de medfødte evner og anlæg består, får lige muligheder for at udfolde sig inden for den ramme, der nu engang er for, hvad vi også i respekt for andres muligheder tillader. Tak for ordet.

Kl. 18:32

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt): Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 18:32

Rasmus Horn Langhoff (S):

Tak for det. Jeg vil gerne starte med at kvittere for, at Det Konservative Folkeparti anerkender, at der er ligestillingsudfordringer i Danmark og rækker en hånd frem i dag og siger, at partiet gerne vil være med til at komme med bud på, hvordan vi kan løse nogle af de udfordringer, vi står over for. Jeg er helt enig med ordføreren for Det Konservative Folkeparti om, at det her ikke handler om, at vi skal være ens. Det handler om, at vi skal sikre, at vi har lige gode muligheder for at klare os godt her i samfundet, for det er jo det vigtigste, også for mig.

Der er måske ikke mange, der ved det, men rent faktisk har Det Konservative Folkeparti en lang og stolt tradition for at kæmpe for ligestilling. Det er måske ikke så meget, vi har set til det på det seneste, men rent historisk har Det Konservative Folkeparti jo leveret rigtig meget på ligestillingsområdet. Det ville da være dejligt at få noget af det at se igen.

Jeg blev lidt forvirret over noget af det, som fru Vivi Kier sagde, om, at det til enhver tid må være op til den enkelte familie, hvordan man præcis opdeler barslen. Den konservative ordfører siger nej til politiske initiativer, som fratager familien retten osv. Hvis ikke man vidste, at vi i Danmark har en næsten 30-årig tradition for at øremærke barsel til mændene, kunne man jo høre det her, som ordføreren siger, som et udtryk for, at Det Konservative Folkeparti vil fratage mænd de 2 ugers øremærkede barsel, som vi har i dag. Vil ordføreren venligst bekræfte eller afkræfte det?

Kl. 18:34

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt): Ordføreren.

Kl. 18:34

Vivi Kier (KF):

Først vil jeg gerne sige tak for roserne. Det er jo altid dejligt at få det. Så var det da rigtig dejligt, at ordføreren stillede mig et spørgsmål, så jeg kan præcisere, at de 14 dages øremærkede barsel, der er til mænd, og som skal ligge i umiddelbar forlængelse af fødslen, ønsker vi ikke at fratage mændene. Det er en rigtig god ordning, som gør, at både mor og far på samme tid kan være hjemme lige omkring den helt nye situation, som opstår.

Kl. 18:34

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt): Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 18:34

Rasmus Horn Langhoff (S):

Godt. Når ordføreren siger nej til politiske initiativer, som fratager familierne retten og siger, at det til enhver tid må være op til den enkelte, er det med de indbyggede begrænsninger, der har været i vores barselslovgivning i snart 30 år. Så jeg kan altså hermed konkludere, at Det Konservative Folkeparti på linje med samtlige andre partier i Folketinget med undtagelse af Liberal Alliance bakker øremærket barsel til mænd op. Det er nøjagtig det, vi har haft i Danmark i snart 30 år. Men det, vi altså diskuterer, er længden.

Kl. 18:35

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt): Ordføreren.

Kl. 18:35

Vivi Kier (KF):

Den øremærkede barsel på de 14 dage hedder øremærket barsel, det er vi fuldstændig enige om. Men når jeg ser det, der ligger her i udspillet til en handlingsplan, og når jeg kender Socialdemokraternes holdning om, at man gerne vil tvinge nogle flere mænd – tvinge er i gåseøjne, fordi man ikke synes, det er tvang – til at holde meget længere barsel, er jeg ikke enig. Jeg mener, det er et indgreb i familiernes mulighed for selv at beslutte, hvordan de bedst trives. Vi skal ikke have staten til at bestemme, hvordan familierne skal indrette sig.

Kl. 18:35

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Tak til ordføreren. Så er det ministeren for ligestilling og kirke. Værsgo.

Kl. 18:35

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Tak for en rigtig god drøftelse. Jeg vil kommentere de enkelte ordførere, dem, jeg fik skrevet ned, til sidst. Men først og fremmest tusind tak. Vi har fået diskuteret rigtig mange vigtige ligestillingsspørgsmål – ingen tvivl om det.

Når nu vi står her i dag, er det selvfølgelig værd at huske på, hvorfor ligestilling er vigtig, både på et nationalt plan og på et internationalt plan. Ligestilling handler for den her regering om at arbejde for, at der er lige muligheder for alle. Ligestilling er en grundlæggende værdi i det danske samfund, en værdi, vi skal værne om og

udvikle. Selv om vi i de sidste mange år har opnået rigtig meget på ligestillingsområdet, og selv om Danmark sammenlignet med mange andre lande er langt fremme med ligestilling mellem mænd og kvinder, ændrer vores samfund sig naturligvis også. Nye samfundsudfordringer gør, at vi skal blive ved med at kæmpe for, at drenge og piger, kvinder og mænd reelt får og har lige muligheder for at leve det liv, som de ønsker. Så vores opgave som regering og Folketing, ligestillingsordførere og danskere er at blive ved med at nedbryde barrierer for ligestilling og fortsat kæmpe for lige muligheder for alle, uanset køn. Når jeg siger uanset køn, så mener jeg det selvfølgelig, for ligestilling handler i mindst lige så høj grad om drenges og mænds muligheder og udfordringer i samfundet, som det handler om pigers og kvinders ligestilling. Med andre ord handler ligestilling om os alle. Og nej, ligestilling betyder ikke, at vi vil eller skal gøre alle ens, og at der partout skal være 50 pct. mænd og kvinder alle steder, eller at vi skal sætte folk i bås. Også internationalt har Danmark en forpligtelse til at gå forrest, når det gælder ligestilling. Vi skal arbejde for kvinders ret til at bestemme over deres egen krop, til uddannelse, selvforsørgelse og indflydelse. Kvinder rundtomkring i verden ser bl.a. på Danmark og oplever, at ligestilling mellem kønnene er en reel mulighed, og det forpligter os alle sammen.

I årets perspektiv- og handlingsplan er ligestillingsindsatsen inddelt i fire indsatsområder, som er omdrejningspunktet for de konkrete initiativer. De fire indsatsområder udgør grundpillerne i regeringens ligestillingspolitik. Gennem konkrete initiativer inden for de 4 områder vil det kommende års fortsatte arbejde med at fremme ligestilling være følgende: temabaseret ligestilling, ligestilling i det offentlige, basale rettigheder, ligestilling i et globalt perspektiv.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at knytte nogle ord til de fire områder og tegne et billede, der viser, hvordan de fire områder tilsammen er udgangspunktet for ligestillingspolitikken anno 2013.

Jeg vil starte med den temabaserede indsats. Visionen for området er, at vi skal fremme ligestilling på de områder, hvor der er forskel på kønnenes muligheder og vilkår. Det skal vi gøre ved at sætte ind på de områder, hvor vi kan se, at der er forskel på de to køns adfærd. På en række af disse områder står vi samtidig over for samfundsmæssige udfordringer. Det handler eksempelvis om områder som drenges frafald i uddannelsessystemet, det kønsopdelte arbejdsmarked, mænd og sundhed og mænd og barsel og indsatsen for at få flere kvinder i ledelse.

Det andet indsatsområde handler om ligestilling i det offentlige. Her har regeringen netop præsenteret en ny strategi for ligestillingsvurdering i det offentlige. Det offentlige er allerede i dag forpligtet til at tænke ligestilling ind i den offentlige planlægning og forvaltning. Det følger bl.a. af ligestillingsloven og EU-traktaten. Det er det, der tidligere blev kaldt kønsmainstreaming. Med den nye strategi sætter vi særligt fokus på ligestillingsvurdering af kerneydelser i det offentlige. Med strategien ønsker vi at gøre op med tidligere tiders tendens til, at det offentlige skulle arbejde med ligestilling for ligestillingens skyld. Køn skal medtænkes i det offentliges opgaver og ydelser, fordi det kan bidrage til en effektiv ressourceudnyttelse, bedre kvalitet og samtidig fremme ligestilling.

Det tredje indsatsområde handler om vores basale rettigheder. I Danmark er alle stillet lige for loven. Det betyder, at vi er formelt ligestillede, men der er stadig kvinder og mænd, der lever i forhold med vold, der er kvinder og mænd og børn, der bliver handlet, bl.a. til prostitution, og mennesker, der udsættes for overvågning, tvang og frihedsberøvelse på grund af køn eller kultur. Disse eksempler handler om retten til at bestemme over egen krop og eget liv, helt basale rettigheder, som ikke altid bliver sikret, og her skal vi naturligvis sætte ind.

Det sidste område, som jeg vil komme ind på, er ligestilling i et globalt perspektiv. Jeg deltog sammen med et par af de tilstedeværende i salen på FN's Kvindekommissions samling i New York i sid-

ste måned, og her blev jeg igen og igen mindet om, hvor vigtigt det er, at vi sammen med bl.a. de andre nordiske lande bliver ved med at gå forrest, når det handler om at blive ved med at kæmpe for ligestilling og kvinders rettigheder.

Kl. 18:41

På mange måder er vi i en tid, hvor der desværre er risiko for, at kvinders rettigheder rulles tilbage. Der er i disse år et stærkt pres fra visse konservative og religiøse kræfter for, at kvinders rettigheder skal være afhængige af det enkelte lands religiøse og kulturelle forhold. Særlig kvinders seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder er under stærkt pres. Det skal vi i Danmark være med til at bekæmpe, og derfor har Danmark sammen med bl.a. de øvrige nordiske lande arbejdet benhårdt under forhandlingerne i FN's Kvindekommission for at nå fremskridt og resultater, og jeg er stolt af den rolle, som Danmark har spillet.

Jeg håber, at vi også i de kommende år alle sammen herinde vil være med til at rykke endnu mere ved den her udvikling, som jeg lige har omtalt, og være med til at sætte fokus på, at ligestilling er for alle, piger, drenge, kvinder og mænd. Jeg mener nemlig, at det er vigtigt, at vi alle sammen husker på, at ligestilling er en grundpille i det danske samfund. Kvinder og mænd skal have reel indflydelse på og lige muligheder for at påvirke deres liv og at deltage i samfundet. Det er noget af det, der gør det danske samfund til et godt samfund.

Så vil jeg tage fat i nogle af de ting, der blev nævnt.

Fru Merete Riisager var ret kritisk over for det tiltag, der er omkring »White Ribbon« og bekæmpelse af vold mod kvinder. Jeg ved ikke, om ordføreren lytter efter, men jeg kan i hvert fald oplyse fru Merete Riisager om, at »White Ribbon«-kampagnen rent faktisk findes i 50-60 lande, og stifteren, Michael Kaufman, har selv sagt, at det er et rigtig godt redskab forstået på den måde, at det er med til at ændre den holdning, der er iblandt mænd. Og når man har de 50-60 lande, og når stifteren mener, at det rent faktisk hjælper, så synes jeg også, vi skal prøve det i Danmark. Fru Merete Riisager nævnte Nick & Jay, nu ved jeg ikke, hvor fru Merete Riisager har det fra, altså om det er noget, der bare kom ud fra den blå luft, jeg har ikke kendskab til, at Nick & Jay har meldt sig til det her, så det er ikke sandt, men hvis de gjorde, ville jeg da helt klart tage varmt imod dem.

Med hensyn til de andre ting, der blev talt om, vil jeg sige følgende: Fru Johanne Schmidt-Nielsen talte lidt om de ukonkrete initiativer, der står i perspektiv- og handlingsplanen. Det er selvfølgelig klart, at når man kun har 12 sider til rådighed i perspektiv- og handlingsplanen, hvor man kan redegøre for alle de ting, der er, og det er den ramme, der er, så kan man jo ikke få alle detaljer og nuancer med. Men mange af de initiativer, som der bliver beskrevet, f.eks. om den pulje, som ordføreren nævnte, skal konkretiseres i løbet af i år. Altså planen er for hele 2013. Det var det ene. Det andet, som fru Johanne Schmidt-Nielsen nævnte ud over rosen, som jeg selvfølgelig labber i mig, ingen tvivl om det, er om studievejledningen, hvor der helt konkret kører et projekt om vejledningen, og det gør der hos undervisningsministeren. Det, der sker, er, at når det slutter, vil vi tage kontakt til ministeren og så se, hvad der er klogt at gøre på det her område.

Til fru Pia Adelsteen, som var inde på nogle forskellige ting. Det ene var tallene omkring voldsramte kvinder. Jeg må sige, at jeg er meget, meget imponeret af ordføreren på det her område, for ordføreren har jo en hukommelse som en elefant, især når det handler om tal. Det er jo sådan, at det er fuldstændig rigtigt, at man i mange år har talt om, at der var 28.000 partnervoldsramte kvinder om året, men i forbindelse med de nyeste undersøgelser har forskere på et meget sent tidspunkt valgt at justere opgørelsesmetoden og selvfølgelig også tallene, og det er vi selvfølgelig rigtig ærgerlige over, men på den anden side er det vigtigt, at forskerne kan stå inde for deres egne tal. Så de tal, vi nu opererer med, skulle være de helt rigtige, og det er, at 33.000 kvinder i undersøgelsen fra 2005 var udsat

for partnervold, mens 29.000 kvinder var udsat for partnervold i undersøgelsen fra 2011. De har tilsvarende også justeret tallene for mændene, som har været udsat for partnervold. Det var i 2005 8.000, mens tallet i 2011 er på 10.000. Så det er fuldstændig korrekt, og det ville jeg selvfølgelig også have nævnt.

Så var ordføreren også inde på mændene og vold, og når man henvender sig til socialkontoret i forbindelse med servicelovgivningen. Det, der er ved det, er, at når de mest udsatte mænd skal have hjælp, hedder det, så vidt jeg har forstået, forsorgshjælp. Men det er da fuldstændig korrekt, at det er noget, som man kan kigge på, og fru Pia Adelsteen har da også helt ret med hensyn til mændene generelt, men der synes jeg, der er god grund til at sætte fokus på det, når vi skal tale om den næste handleplan også. Så der har vi da helt klart noget til gode.

Kl. 18:46

Så nævnte fru Pia Adelsteen også, at kvinder går op i deres hår. Det kan jeg sige at det er der også nogle mænd der gør. En af dem står heroppe.

Venstres ordfører startede ud med at tale om, hvorfor der ikke er meget mere om etniske kvinder på arbejdsmarkedet osv. Jeg vil lige sige, at det ressortområde, som vi har, jo er ligestilling for mænd og kvinder uden for arbejdsmarkedet. Det betyder ikke, at vi ikke sætter fokus på det. Lige i øjeblikket er det jo sådan, at vi har en kontanthjælpsreform, som er under kærlig behandling, deri bliver der også sat fokus på kvinder og også etniske kvinder, som vi også har talt om under et § 20-spørgsmål.

Ordføreren fra Venstre var også inde på, at det da var o.k., men alligevel lidt tyndt, kunne jeg da forstå, med den app. Jeg glæder mig da helt klart over, at ordføreren er blevet lidt mere positiv, for jeg kan da huske, at da vi stod i den her sal, og der var et § 20-spørgsmål, var ordføreren meget, meget negativ og kritisk over for den samme app, indtil jeg selvfølgelig gjorde opmærksom på, at ordføreren rent faktisk selv har været med til at godkende den, for det var jo penge, der var blevet tilovers, det var satspuljepenge. Men jeg er da glad for, at man så er mere positiv nu.

Så var der det omkring min kritik af paven. Nu er det jo sådan, at jeg ikke har kritiseret paven, men at jeg rent faktisk har kritiseret Vatikanstaten. Der er jo rigtig stor forskel. Ordføreren var jo rent faktisk også med i New York. Vi var jo ikke til de samme møder, og jeg ved ikke, hvor mange møder ordføreren var med til, men det, jeg i hvert fald ved, og som jeg også ved at ordføreren burde vide, var, at Vatikanstaten sammen med Iran, Syrien, Rusland og nogle afrikanske lande netop var med til at prøve at skrue kvinders rettigheder den forkerte vej. Og jeg ved, at ordføreren også ved, at jeg holdt en masse møder med andre lande om netop at gå den rigtige vej, når det handler om kvinders rettigheder rundtomkring på kloden.

Så var der en lille fejl, som ordføreren kom til at sige, jeg ved ikke, om det på en eller anden måde bare var sådan et slip, om, hvem der vandt værdikampen. Det var værdikampen og ikke ligestillingsdebatten, der er stor forskel, ingen tvivl om det.

Så var der også lidt om muslimske homoseksuelle. Nu er det sådan, at vi i regeringen ikke skelner mellem muslimske homoseksuelle og kristne homoseksuelle og homoseksuelle, der er hinduer, baptister eller katolikker for den sags skyld. For os er homoseksuelle homoseksuelle, og hadforbrydelser er hadforbrydelser. Det er sådan, at Rigsadvokaten i efteråret 2011 udsendte en ny og udbygget meddelelse om politiets og anklagemyndighedernes håndtering af sager om hadforbrydelser. Meddelelsen er et rigtig, rigtig vigtigt redskab til at sikre en effektiv strafforfølgning i de her sager, netop om hadforbrydelser også i forbindelse med homoseksualitet. I meddelelsen er der angivet en række eksempler på omstændigheder, der kan tale for, at der foreligger en hadforbrydelse. Når disse omstændigheder foreligger, så skal politiet sørge for, at det her aspekt af sagen bliver belyst nærmere under efterforskningen.

Det fremgår desuden også af meddelelsen, kan jeg oplyse for ordføreren, at anklagemyndigheden skal tilrettelægge bevisførelsen, således at der kan føres det fornødne bevis for, at der netop foreligger en hadforbrydelse. I samme omgang synes jeg også, det er værd at nævne, at PET sammen med en række samarbejdspartnere siden efteråret 2011 har gennemført temadage om hadforbrydelser i de enkelte politikredse og er med til at skærpe politiets opmærksomhed på hadforbrydelser og dermed bidrage til en samlet indsats med hensyn til at forebygge, registrere og efterforske hadforbrydelser.

Desuden var social- og integrationsministeren og justitsministeren i marts måned sidste år værter for en 12-timers-camp præcis om hadforbrydelser og intolerance. På campen deltog udvalgte repræsentanter for forskellige dele af samfundet i et intensivt gruppearbejde. På den måde kan jeg sige, at jo, der sker rigtig, rigtig meget på det område.

Kl. 18:50

Så er der jo det, som optager ordføreren rigtig meget, og som egentlig også optager mig rigtig meget, og som også optager regeringen rigtig meget, det er de etniske minoritetskvinder. Men det er jo sådan, at vi har lavet to strategier. Den ene strategi er mod æresrelaterede konflikter, herunder social kontrol, og den indeholder – og det ved jeg også godt at ordføreren ved, for det sagde jeg jo også under det pågældende § 20-spørgsmål, som jeg fik om den famøse app -30 initiativer, som har fokus på følgende 7 områder. Jeg går dem kort igennem, for der er simpelt hen så mange, at man bliver fuldstændig svimmel over alt det, vi gør, men det er bl.a. samarbejde mellem myndigheder og mellem myndigheder og organisationer, opkvalificering af fagfolk, særlig indsats mod genopdragelsesrejser, støtte til de unge, oplysning og holdningsbearbejdning, viden og forskning samt internationalt samarbejde. Der er en central rådgivningsenhed, som kan yde rådgivning til kommuner, og der er nye fagmoduler om æresrelaterede konflikter på professionshøjskolerne rettet mod lærere, socialrådgivere og pædagoger, der er efteruddannelse og information. Der er simpelt hen så mange gode, stærke ting i det her.

Der har også været lovgivningsinitiativer – undervisning har jeg nævnt – opkvalificering af fagfolk har jeg også nævnt, og af andre offentlige myndighedspersoner, så der sker rigtig, rigtig meget, og det synes jeg vi alle sammen skal glæde os over. Så det er jo ikke sådan, at fordi vi har den her perspektiv- og handlingsplan, har vi glemt, at der er problemer, som jeg også har nævnt, for vi har gjort rigtig meget.

En sidste ting, jeg vil sige, er til fru Pia Adelsteen igen, som nævnte menneskehandel. Ordføreren og jeg var jo helt enige om, at der skal ske noget. Der sker også noget på menneskehandelsområdet, men så vidt jeg lige kunne opsnappe, eller også må ordføreren lige sige det en gang til, handlede det om, hvordan det så var med menneskehandel i forbindelse med folk, der tigger, hvad sker der der? Jeg kan kun sige, at de nyeste tal, vi har fået, for 2012, viser, når man ser på menneskehandel og tvangsarbejde osv., var der 45 personer i prostitution, 17 i tvangsarbejde, 2 involveret i kriminalitet, 1 i ægteskab og 1, hvis forhold var uoplyst. Så det er ikke, fordi det måske ikke eksisterer, men vi har i hvert fald ikke lige tallene på det.

Det var de foreløbige ord fra mig.

Kl. 18:53

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt): Bent Bøgsted, Dansk Folkeparti.

Kl. 18:53

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Det, der får mig til at spørge, er noget af det, som ministeren sagde i starten. Nu vil jeg ikke påstå, at jeg har hukommelse som en elefant, men ministeren talte om, at det var vigtigt, at mand og kvin-

de, dreng og pige selv skulle planlægge deres liv. Det var noget i den stil i hvert fald – lige i starten.

Det, jeg så gerne vil spørge om, er: Går ministeren ind for, at et par, hvor begge er på arbejdsmarkedet, indbyrdes mellem hinanden skal kunne planlægge deres familieliv og skal finde ud af, hvordan de får det til at fungere bedst muligt, når de begge to er på arbejdsmarkedet? Og mener ministeren, at man så skal lade dem afgøre det selv, når de begge to er på arbejdsmarkedet? Mener ministeren, at man skal lade dem afgøre det selv, og at staten skal lade være med at blande sig i, hvordan de planlægger deres familieliv? Eller har ministeren en anden holdning til, at staten skal gå ind og blande sig i, hvordan de planlægger deres familieliv?

Kl. 18:54

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Ministeren.

Kl. 18:54

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Nu er ordføreren jo meget, meget ukonkret omkring, hvad ordføreren egentlig lige præcis henviser til. Jeg kunne næsten forestille mig, at det handler om fædrebarsel. Det tror jeg næsten det gør.

Nu er det jo sådan, at det er en meget, meget underlig præmis, synes jeg, der oftest bliver sat op, hvis det er øremærket barsel, der snakkes om, at staten så skal ind at blande sig. Altså, staten blander sig og har gjort det og vil gøre det. Om man kan lide det eller ej, er en anden sag, men hele vores liv er gennemsyret af det. Men hvis spørgsmålet er helt rent omkring fædrebarsel, og om jeg synes, det er en god idé, så er svaret et klart: Ja, det synes jeg.

Kl. 18:55

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Bent Bøgsted.

Kl. 18:55

Bent Bøgsted (DF):

Jamen altså, jeg synes, det er fint, at ministeren godt kan gennemskue et lidt kringlet spørgsmål, for det var nemlig om barsel. Det er det her med, at jeg har svært ved at forstå, hvorfor staten skal blande sig i folks familieliv, når begge forældre er på arbejdsmarkedet. Der er selvfølgelig de her ting, hvor man må se på, hvordan man hjælper en ud på arbejdsmarkedet, hvis der ikke er kontakt til det. Men når de ellers passer det hele, så må det jo være familien selv, der er bedst til at afgøre, hvad der er bedst for den familie og også for deres børn. Derfor har jeg svært ved at forstå regeringen.

Der er det her forslag, og der er jo ikke behandlet noget endnu, og jeg skal selvfølgelig ikke kunne sige, hvad der kommer fra regeringen. Hvis det var sådan, at hvis ikke manden tog det, så kunne kvinden stadig væk have barslen, så kunne man forstå det, men ikke hvis regeringen ville tvinge en mand til at tage 3 måneders barsel og sagde, at hvis manden ikke tog de 3 måneders barsel, så mistede familien hele barslen. Men at regeringen vil gå så vidt at fratage familien de her 3 måneders barsel, er lidt uforståeligt. Men det er heller ikke sikkert, at regeringen kommer til det. Det er jo ikke fremsat endnu.

Kl. 18:56

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Ministeren.

Kl. 18:56

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Det er jo fuldstændig rigtigt, at det ikke er fremsat endnu. Derfor skal vi heller ikke tage glæderne på forskud, og vi skal også lige præcis vente på det udvalg, som er ved at kigge på det. Og det vil jeg så gøre, og det kan ordføreren også glæde sig til.

Kl. 18:56

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Pia Adelsteen for en kort bemærkning.

Kl. 18:57

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Først vil jeg godt sige tak til ministeren for lige at redegøre for de her tal, som jeg åbenbart er god til at huske. Jeg blev måske lidt forvirret, så jeg kunne godt tænke mig en oversigt, måske fra 2005 og frem, over de seneste tal for at se, om tallene rent faktisk er faldet, for jeg synes, at det er ret væsentligt at vide, hvad tallene er. Så jeg vil høre, om det kan lade sig gøre.

Også tak for oplysningen om den her såkaldte forsorgshjælp til mænd, som åbenbart findes i serviceloven. Jeg kendte ikke noget til den. Det kunne godt være, at man måske skulle lave en oplysningskampagne. Der er ikke nogen, der er i tvivl om, at kvindekrisecentre findes, men hvad er der for mænd? Noget bør der i hvert fald gøres.

Så vil jeg også bare komme med en kort kommentar i forhold til det her med Vatikanstaten. Jeg tror, at de af os, der reagerede på den udmelding, der var, måske gjorde det, fordi man så ensidigt gik efter Vatikanstaten og måske netop ikke nævnte nogen af de mellemøstlige muslimske lande, som har et kvindesyn, der skriger til himlen for en dansker – blot kort om det.

Må jeg så ikke bare sige, at jeg synes, at det var en lidt underlig udtalelse om de muslimske homoseksuelle. Der skelner ministeren ikke mellem muslimske homoseksuelle og kristne homoseksuelle. Det forstår jeg faktisk ikke, hvis vi ser på det i forhold til mandlige homoseksuelle, fordi man jo helt klart, når vi taler om social kontrol, udmærket godt ved, at det er i forhold til indvandrerkvinder. Det er der, den største sociale kontrol foregår. Så jeg undrer mig lidt over, at man ikke skelner, når det drejer sig om homoseksuelle, men gør det med kvinder under social kontrol.

Kl. 18:58

Den fg. formand (Lars Christian Lilleholt):

Ministeren.

Kl. 18:58

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Så vidt jeg er orienteret, er tallene faldet, og de er faldet ret drastisk igennem de sidste 10 år, men jeg skal sørge for, at ordføreren får de helt konkrete tal over. Jeg ved, at det ikke er noget problem. Og ja, der er noget for mænd, der er krisecentre for mænd. Der er, så vidt jeg er orienteret, to i Jylland, og der er noget her i København, også så vidt jeg er orienteret, men det kan vi også få sendt over. Så kan det godt være, at der skal laves en oplysningskampagne, men det, som måske er vigtigst, er, at de socialrådgivere og sagsbehandlere, som arbejder på de forskellige socialcentre, i hvert fald ved, at der er de forskellige tiltag og hjælpeforanstaltninger.

Med hensyn til Vatikanstaten, og at fru Pia Adelsteen undrer sig over, at jeg ikke tager fat i de andre, vil jeg sige, at jeg er glad for, at vi er nået hen til, at det er Vatikanstaten, som jeg havde kritiseret, og ikke paven. Det er jo en lang tradition. Nu er vi jo et evangelisk-luthersk land, og jeg ved, at Dansk Folkeparti interesserer sig rigtig meget for kirken – det har jeg oplevet – og hvis der er noget, som er en lige linje i den tradition, er det noget, som Luther gjorde, nemlig at kritisere både pavestaten og paven sønder og sammen. Så der er jo ikke noget odiøst i det. Det, jeg mener, er, at der heller ikke er nogen helligbrøde over at gøre det.

Men jeg var også ude at kritisere Det Muslimske Broderskab, som arbejdede fuldstændig i samme retning, i en uheldig retning, som Vatikanstaten gjorde. Men som fru Pia Adelsteen måske næsten kan regne ud, er det lidt mere spændende for pressen, når en ligestillingsminister kritiserer Vatikanstaten, specielt når der er udnævnt en ny pave.

Med hensyn til muslimske homoseksuelle vil jeg sige, at når jeg nævner det, er det i forhold til hadforbrydelser. Når det er hadforbrydelser, er det fuldstændig ligegyldigt, hvilken farve man har, hvilken religiøsitet man har. Et overgreb er et overgreb. Der tror jeg at vi er enige.

Det er også fuldstændig rigtigt, som fru Pia Adelsteen siger, at der selvfølgelig er den etniske dimension om social kontrol og alle de ting. Det gør vi jo også noget ved, men det ligger hos min kollega, social- og integrationsministeren. Det var nogle af de tiltag, som jeg ridsede op tidligere, og som selvfølgelig også tager fat på den sociale kontrol, som fru Pia Adelsteen nævner, og som jeg er fuldstændig enig i at der selvfølgelig skal gøres noget ved.

Kl. 19:01

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Pia Adelsteen for anden korte bemærkning.

Kl. 19:01

Pia Adelsteen (DF):

Tak, og tak for svarene. Det undrer mig bare, at det her med de homoseksuelle ligger hos Social- og Integrationsministeriet, fordi jeg synes jo også, at det har et ligestillingsperspektiv. Lige så vel som social kontrol ligger her i Ligestillingsudvalget, hos ligestillingsministeren, synes jeg egentlig også, at det homoseksuelle perspektiv ligger her i forhold til ligestillingen. Så det undrer mig lidt, at man ikke også har det eller måske har noget på tværs af de to ministerier. Det synes jeg er lidt underligt.

Må jeg ikke spørge om en sidste ting, som i hvert fald undrede mig, og som jeg ved ikke har været så meget oppe. Den tidligere regering nedsatte en mandekommission, som blev nedlagt, og i den her redegørelse er der faktisk rimelig meget fokus på, hvad man også kan gøre ved de problemer, mænd har. Hvordan kan det være, at den mandekommission blev nedlagt?

Kl. 19:02

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren.

Kl. 19:02

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Med hensyn til hadforbrydelser er det et overgreb i juridisk forstand. Så vidt jeg er orienteret, ligger den pakke, som jeg nævnte, med de ting, som bliver gjort der, også i Justitsministeriet. Sådan er det jo også med vold og andre overgreb.

Med hensyn til mandekommissionen er det fuldstændig rigtigt, at der var nedsat en mandekommission. Det er en længere forklaring, men de havde lavet et stykke arbejde, og det arbejde vurderede jeg at man kunne bruge noget af, og så nåede man dertil. Det synes jeg faktisk også selv at de gav udtryk for – jeg havde møde med lederen – og så skiltes vi i al fordragelighed. Der var ikke noget drama over det eller noget som helst.

Kl. 19:03

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak. Jeg kan oplyse, at der fortsat er tre til korte bemærkninger. Den første er fru Fatma Øktem, Venstre, værsgo.

Kl. 19:03

Fatma Øktem (V):

Mange tak. Det undrer mig lidt, at ministeren siger, at det med de etniske minoritetskvinder ikke hører under ligestillingsministeren, men under social- og integrationsministeren. Det undrer mig lidt, for på alle andre områder, hvor vi taler om køn og ligestilling, ligger debatten hos os ligestillingsordførere.

Det er jo ikke sådan, at ligestillingsområdet selv er det store lovgivningsmæssige område: Øremærket barsel ligger som bekendt hos beskæftigelsesministeren, men vi tager gerne drøftelsen her; kvoter har ligget hos erhvervs- og vækstministeren, men vi har taget drøftelsen her. Så det undrer mig lidt, at nu når det handler om etniske minoritetskvinder og deres manglende ligestilling, er det pludselig ikke her, det hører til. Det er, som om emnet, når det ikke behager ministeren, bliver skubbet et andet sted hen.

Jeg kunne alligevel godt tænke mig at stille ministeren et spørgsmål om området, for jeg ved, at ligestillingsministeren selv har beskæftiget sig med integrationsområdet og med ligestillingsområdet i sit tidligere virke.

Det er fuldstændig korrekt, at jeg den 13. marts spurgte ministeren, om det er et problem, at rigtig mange kvinder med en etnisk minoritetsbaggrund står uden for arbejdsmarkedet, hvortil ministeren sagde: Jeg synes, det er et problem for de kvinder og for det danske samfund, at vi ikke kan få gjort gavn af alle gode kræfter. Så er det, at jeg godt kunne tænke mig at spørge ministeren: Hvad er der i ministerens handlingsplan, der konkret kan bruges?

Så vil jeg godt sige, at jeg ikke på noget tidspunkt har sagt, at appen ikke virker. Jeg har bare spurgt til, hvad appen kan som en løsning, eller hvordan den kan bruges som konkret redskab.

Men nu kunne jeg godt tænke mig at spørge ministeren: Hvad er der konkret i det udspil, ministeren er kommet med, der kan være med til, at vi får flere af de etniske minoritetskvinder ud på arbejdsmarkedet?

Kl. 19:05

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ministeren.

Kl. 19:05

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Jeg er rigtig ked af, at Venstres ordfører ikke lytter efter, og jeg vil gentage det en gang til: Jeg tager gerne lige som med de andre ting den drøftelse her. Det gør jeg gerne. Jeg drøfter også gerne øremærket barsel, men det ligger et andet sted. Det er det samme med spørgsmålet om minoritetskvinder. Jeg tager gerne en drøftelse og har gjort det og vil fortsat blive ved med at gøre det, men det er sådan, og det kan egentlig ikke komme som en overraskelse, når vi har noget, der hedder Social- og Integrationsministeriet, at spørgsmålet om etniske minoritetskvinder ligger der. Derfor ligger de to handlingsplaner der. Det burde ikke komme som en overraskelse for fru Fatma Øktem, men jeg ved godt, at fru Fatma Øktem bliver ved med at spørge ind til det.

Det ligger altså ikke her, men drøftelsen tager jeg gerne til enhver tid, for det er et rigtig, rigtig vigtigt emne, som optager fru Fatma Øktem, og som optager regeringen, og jeg ville gerne, hvis vi havde tiden, men det har vi ikke, en gang til liste alle de fortræffeligheder og alle de fantastiske ting, vi har gjort og kommer til at gøre, op. Det er noget, der optager os rigtig, rigtig meget.

K1 19:06

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Så er det fru Fatma Øktem for den anden korte bemærkning.

Kl. 19:06

Fatma Øktem (V):

Mange tak. Jeg havde nu håbet på, at ministeren ville sige, at det også er et ligestillingsproblem. Det er ikke udelukkende et integrationsproblem, og derfor synes jeg, det er for nemt bare at parkere den og sige, at det er et integrationsproblem.

Ministeren gentager gang på gang, at han gerne tager drøftelser om det, men så lad os dog tage dem. Hvorfor tager vi ikke den drøftelse? Jeg synes ikke, jeg får noget svar fra ministeren på, hvad det konkret er, der gør, at vi herfra adresserer det som et integrationsproblem.

Det andet punkt drejer sig om homoseksuelle. Ministeren taler om hate crimes, og det er vi selvfølgelig alle sammen imod, og vi er også imod vold. Vi er imod alle former for hate crimes, det må der ikke herske nogen tvivl om. Men der er nogle tal, som er alarmerende. F.eks. viser den undersøgelse, jeg nævnte i min tale, at hver fjerde adspurgte muslim gerne ser, at der bliver lovgivet imod homoseksualitet. Der er nogle ting, der direkte gør, at homoseksuelle fra etniske minoritetsmijøer ikke har de samme rettigheder som andre.

Ministeren kan jo sådan set bare henvende sig og høre, hvordan de føler at deres situation er. De skriger om hjælp, for at vi skal sætte det på den politiske dagsorden, for at vi skal sætte fokus på det, og så synes jeg, det er sjovt, at det ikke engang bliver nævnt i ministerens handlingsplan.

Kl. 19:08

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ministeren.

Kl. 19:08

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Jeg ville egentlig ønske, at fru Fatma Øktem havde en tredje runde, for jeg tror ikke, jeg helt forstod spørgsmålet, med hensyn til at der er muslimer, der ønsker, at man skal forbyde homoseksualitet. Jeg forstod det ikke helt. Jeg ved ikke, om man kan gøre en undtagelse? (den fg. formand (Karen J. Klint): Nej.) Nej, det kan man ikke. Men fru Fatma Øktem kan jo stille et skriftligt spørgsmål om det, og så vil jeg meget, meget gerne svare.

Men hvad angår det der med, at muslimer skulle ønske, at vi skal forbyde homoseksualitet, eller hvad det var, så forstod jeg det ikke. Men jeg tager det gerne på et andet tidspunkt.

Kl. 19:09

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak. Den næste for en kort bemærkning er fru Johanne Schmidt-Nielsen, Enhedslisten, værsgo.

Kl. 19:09

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Tak for det. Ministeren siger, at grunden til, at de initiativer, der er beskrevet i handlingsplanen, ikke er så konkrete, er, at ministeren kun har 12 sider til rådighed. Nu vil jeg så stille det mindst politiske spørgsmål, jeg nogen sinde har stillet i Folketingssalen, nemlig: Hvem er det, der bestemmer, at ministeren kun har 12 sider til rådighed?

Så vil jeg så stille et lidt mere politisk spørgsmål: Hvad er det, der gør, at Danmark endnu ikke har underskrevet og ratificeret Europarådets konvention om vold mod kvinder og vold i hjemmet?

Kl. 19:09

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ministeren.

Kl. 19:09

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Det var to gode spørgsmål.

Jeg ved, at det sidste, der blev nævnt, er min kollega justitsministeren ved at kigge på. Og jeg ved, at der er andre, der også har haft interesse for det. Der håber jeg selvfølgelig at vi snart kan få et svar.

Med hensyn til det antal sider, vi har til rådighed, vil jeg sige, at det, så vidt jeg ved, rent faktisk er Folketinget, der har bestemt det.

Så det er ikke noget, som jeg har bestemt på nogen som helst måde, eller som der er kommet nogle sure, grumme embedsmænd og har proppet ned over hovedet på mig – nej, det har de ikke, for de er altid søde.

Det er Folketinget, der har bestemt det, og man skal jo følge Folketinget.

Kl. 19:10

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Johanne Schmidt-Nielsen for den anden korte bemærkning.

Kl. 19:10

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jamen så er det jo godt, at man kan stille spørgsmål og få nogle uddybninger.

Så var der et spørgsmål, som jeg stillede i min ordførertale, og som jeg ikke tror ministeren har svaret på:

Jeg synes, at det er fint, ja, faktisk rigtig godt, at man vil styrke arbejdet med ligestillingsvurderinger, men jeg kan ikke forstå, at man ikke gør det obligatorisk for alle lovforslag, at der skal ske en ligestillingsvurdering, præcis ligesom der skal ske en vurdering af de miljømæssige konsekvenser af et lovforslag. Hvad er dog forklaringen på det?

Kl. 19:10

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren.

Kl. 19:10

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Man kan sige, at det, der står i vores »Perspektiv og handlingsplan 2013« på side 13 om ligestillingsvurdering, synes jeg egentlig er rigtig, rigtig godt.

Vi havde nogenlunde den samme debat, dengang vi snakkede kvoter eller ej og den danske model. Nogle gange finder man måske noget, som er bedre, og som er mindre bureaukratisk, og det er et eller andet sted også mit svar til ordføreren. Det bare at skulle skyde med spredehagl og så tage det hele med, bliver for bureaukratisk. I stedet for gør vi, som der står - og jeg synes, det er rigtig, rigtig godt, at der kommer et særskilt fokus på de forskellige ting.

Det er jo sådan, at i forbindelse med forberedelsen og godkendelsen af det årlige lovprogram, bliver alle de relevante lovforslag udtaget til en ligestillingsvurdering i de forskellige ministerier. Og ligestillingsvurdering af lovforslag er endvidere også et særskilt punkt i netop Justitsministeriets veiledning om lovkvalitet.

Så jeg synes, at det at sætte fokus på det på den måde er en rigtig, rigtig god måde at få det indarbejdet på og få gjort opmærksom på ligestillingen og ligestillingens konsekvenser i de forskellige lovforslag på.

Kl. 19:12

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den sidste til en kort bemærkning, som det ser ud lige nu, er fru Louise Schack Elholm, Venstre.

Kl. 19:12

Louise Schack Elholm (V):

I 2009 lavede CEPOS en undersøgelse. De spurgte et udvalgt antal indvandrere og efterkommere af indvandrere om homoseksualitet. Og hver fjerde af de adspurgte indvandrere og efterkommere af indvandrere mente, at Danmark bør forbyde, at homoseksuelle praktiserer deres seksualitet.

Mener ministeren, at det er et ligestillingsproblem for de homoseksuelle i Danmark, at man har det problem, at en fjerdedel af indvandrere og efterkommere af indvandrere, en fjerdedel af de adspurgte, er imod homoseksuelles ret til at praktisere deres seksualitet?

Kl. 19:12

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Jamen det er da helt klart et problem. Og jeg vil da også sige, at det da selvfølgelig er et problem for den enkelte homoseksuelle også, at der er mennesker, også fra vedkommendes egen religiøse baggrund, som ikke synes, at det er særlig godt. Det samme ved vi jo der også er blandt danskere. Der er jo masser af danskere, der synes, at homoseksualitet er en vederstyggelighed. Det så vi sidst, da vi havde en debat om vielser af par af samme køn. Så det er da et problem; det er da helt klart et problem, og det skal vi da gøre noget ved.

Det gør man bl.a. ved stille og roligt at tage nogle debatter, ændre vores samfund, ved at få ligestillet homoseksuelle, når det handler om folkekirken, og ved at få ligestillet par af samme køn, når det handler om anden lovgivning. Så jo, det er ligestilling, vi snakker om

Det, jeg selvfølgelig også kan glæde ordføreren med – jeg ved, at der i hvert fald er nogle Venstrefolk, der er rigtig glade – er: Vi har rent faktisk også givet andre trossamfund mulighed for vielser af par af samme køn.

Kl. 19:13

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Louise Schack Elholm for den anden korte bemærkning.

Kl. 19:13

Louise Schack Elholm (V):

Jamen der skete jo ikke en ligestilling mellem trosretningerne, det var kun folkekirken, der blev tvunget til at skulle lave en bestemt regel for homoseksuelles ret til vielse. Den muslimske tro er ikke blevet pålagt at skulle vie homoseksuelle.

Har ministeren nogen planer om, hvad man specifikt vil gøre for at målrette det, så man sikrer homoseksuelles rettigheder i højere grad, også blandt andre trosretninger end den kristne? Jeg har personligt måske nok en forestilling, uden at have en undersøgelse om det, om, at det ikke er hver fjerde dansker med en anden religiøs baggrund, som mener, at homoseksualitet burde forbydes. Men jeg ved ikke, om ministeren har nogle andre tal.

Hvad vil ministeren gøre for at sikre, at muslimske homoseksuelle får mulighed for at dyrke deres seksualitet?

Kl. 19:14

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Jeg undrer mig meget over det spørgsmål, det må jeg helt klart indrømme. Det handler jo om den grundlovssikrede ret, som folkekirken har. Det står i § 4, at den danske stat understøtter folkekirken, den evangelisk-lutherske kirke. Det står i § 4. Det betyder moralsk understøttelse, det betyder økonomisk understøttelse, og det betyder selvfølgelig også, når vi snakker om regulering af medlemskabet, understøttelse af de ydre rammer for den danske folkekirke.

Hvis vi nu skulle gøre det samme for andre trossamfund, ville det rent faktisk betyde, at vi skulle adskille kirke og stat og lave ligestilling mellem alle trossamfund i det her land. Det kan godt være, at det er en ny politik fra Venstres side, at man gerne vil adskille kirke og stat, så vi på den måde kan ligestille.

Det er ikke regeringens politik. Men det er regeringens politik, at vi har givet andre trossamfund mulighed for, at homoseksuelle kan blive viet. Men vi kan ikke gå ind og bestemme for andre trossamfund.

Kl. 19:15

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der ønsker korte bemærkninger. Forhandlingen er sluttet

Det næste punkt på dagsordenen er:

25) 1. behandling af lovforslag nr. L 194:

Forslag til lov om barseludligning for selvstændigt erhvervsdrivende.

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 20.03.2013).

Kl. 19:16

Forhandling

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er fru Louise Schack Elholm, Venstre. Værsgo.

Kl. 19:16

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Dette lovforslag indfører en barselsfond for selvstændige. Siden barselsforliget 2005 har vi i samarbejde forpligtet os til at lave en barselsfond for selvstændige. Regeringen ser med dette lovforslag stort på barselsforliget og løfterne heri. De har nemlig valgt at gå uden om forligskredsen for at lave dette lovforslag, og det mener Venstre er et forligsbrud.

Den foreslåede barselsordning er en tvangsordning, hvormed man tvinger selvstændige til at betale et fast beløb om året til en barselsfond. Det fungerer dermed som en skat på selvstændige. De selvstændige er da heller ikke positive over for den her ordning.

ASE har lavet en undersøgelse, der viser, at deres medlemmer – de selvstændige – fortrinsvis er negativt stemt over for en sådan barselsfond. Faktisk mener kun cirka en ud af ti selvstændige i undersøgelsen, at en tvungen barselsfond løser de største vanskeligheder, som selvstændige oplever i forbindelse med barsel, og kun cirka en ud af ti selvstændige forestiller sig, at en tvungen barselsordning vil få flere unge til at starte egen virksomhed.

De selvstændige, der skal hjælpes med lovforslaget, kan altså ikke se det smarte i forslaget. Ikke desto mindre pointerer regeringen, at denne barselsfond er efterspurgt af mange.

Virkeligheden er imidlertid, at regeringen gør det sværere og dyrere at starte en virksomhed op og gør det sværere at være selvstændig. Det er ellers svært nok at starte virksomhed i Danmark, som det ser ud i dag. Ifølge Verdensbanken er det lettere at starte en ny virksomhed i lande som Rwanda, Armenien og Kazakhstan, end det er i Danmark. Den foreslåede barselsordning vil gøre det endnu sværere at starte en virksomhed op.

Sagt med andre ord er lovforslaget gift for Danmark i den svære økonomiske situation, som vi er i nu. Det vil have en negativ betydning for væksten og dermed en negativ betydning for jobskabelsen.

Ikke nok med, at ordningen er en tvangsmodel, den løser heller ikke de udfordringer, som selvstændige kvinder på barsel har. Det er nemlig meget svært som selvstændig slet ikke at arbejde, man kan jo ikke bare hyre en barselsvikar, som kan overtage alle ens opgaver, når man er selvstændig. Der vil stadig være et ledelsesansvar og opgaver, man ikke bare kan lade ligge. Ellers risikerer man, at der slet ikke er en virksomhed, når man kommer tilbage.

Udfordringen med at være delvis på barsel er altså slet ikke adresseret i det her lovforslag.

Venstre har foreslået regeringen et byrdestop. Byrdestoppet skal sikre, at danske erhvervsdrivende, heriblandt selvstændige, ikke bliver belastet af nye byrder, skatter og afgifter resten af valgperioden.

Regeringen udtalte, at regeringen allerede førte den form for politik, og tilkendegav, at et decideret byrdestop var unødvendigt, men dette lovforslag illustrerer tydeligt, at regeringen *ikke* fører en politik, der på nogen måde kan minde om et byrdestop. Dette lovforslag går jo netop ud på at pålægge erhvervslivet, og her specifikt de selvstændige, nye byrder.

Dermed viser regeringen endnu en gang, at vi ikke kan regne med, hvad regeringen siger. Regeringen siger, at regeringen ikke har planer om at pålægge erhvervslivet flere byrder, hvorefter det er præcis det, regeringen gør.

Venstre havde foretrukket en frivillig løsning på de selvstændiges udfordringer med barsel i stedet for tvang, afgifter, byrder og forligsbrud. Venstre kan *ikke* stemme for lovforslaget.

Kl. 19:19

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen med korte bemærkninger, så vi går videre i talerrækken. Den næste taler er hr. Rasmus Horn Langhoff, Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 19:20

(Ordfører)

Rasmus Horn Langhoff (S):

Tak for det. Mange kender nok en, som er selvstændig, og som har børn, og som derfor også har haft rigtig svært ved at få enderne til at hænge sammen i forhold til at holde barsel og holde virksomheden kørende. Det gælder mænd så vel som kvinder. Og skal man så vælge det ene frem for det andet? Det er jo trist at skulle stå i det dilemma, specielt når vi i Danmark har en iværksætterkultur og ønsker, at flere skal turde være selvstændige erhvervsdrivende. Men det er altså særlig kvinder, som opgiver drømmen om at blive iværksættere.

Nu med den her lov bliver det heldigvis lettere at realisere drømmen med en fælles barselsudligning for selvstændige – for hvis man vil holde forældreorlov, skal økonomien følge med. Derfor er vi i Socialdemokratiet meget begejstret for, at regeringen nu sørger for, at man som selvstændig ud over barselsdagpenge også kan få lønkompensation og endda til et meget rimeligt, overkommeligt beløb for alle selvstændige. På den måde kan vi sikre, at man både kan være der for sit barn, og at man kan drive sin virksomhed og være iværksætter.

Barsel er selvfølgelig vigtigt. For os Socialdemokrater handler det om rettigheder, altså muligheden for at være sammen med sit barn i den første tid. Vi vil sikre et arbejdsmarked, hvor det er nemt for både mor og far at kaste sig over iværksætterdrømmen uden at skulle droppe forældredrømmen. Det tror vi er til gavn for vores børn, familier, ligestilling og samfundet generelt, og derfor støtter Socialdemokratiet forslaget.

Kl. 19:21

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er to korte bemærkninger for nuværende. Den første er fra fru Louise Schack Elholm, Venstre. Værsgo.

Kl. 19:21

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Man kunne komme med mange spørgsmål, men jeg tror, jeg vil fokusere på det her med, hvordan det kan være, at Socialdemokraterne vælger at bryde et forlig, som vi har fra 2005. I 2011, da vi udskød revisionen, sendte man selv en pressemeddelelse ud præcis som det her, hvor man gjorde opmærksom på, at man mente, det var et forligsbundet område.

Kl. 19:22

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 19:22

Rasmus Horn Langhoff (S):

Det gør vi heller ikke. Vi betragter ikke det her som et forligsbrud. Kl. 19:22

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren til anden korte bemærkning.

Kl. 19:22

Louise Schack Elholm (V):

Så når Socialdemokraterne, SF, Radikale Venstre og Enhedslisten i 2011 skrev, at de forlangte, at Folketinget nu levede op til løfterne fra barselforliget fra 2006 om at forbedre forholdene for selvstændige, der ville gå på barsel, og dermed mente, at vi brød de løfter, vi havde lavet i barselforliget, så har man ændret holdning efter valget. Er det bare endnu et sted, hvor man ændrer retning efter et valg?

Kl. 19:22

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 19:22

Rasmus Horn Langhoff (S):

Spørgsmålet var lige lidt kringlet, så jeg tror, jeg svarer, så vi er sikre på, at det er det rigtige, jeg svarer på. Og svaret er, som mit svar var lige før, at vi ikke betragter det her som et forligsbrud.

Kl. 19:22

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den næste for en kort bemærkning er hr. Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti.

K1 19:22

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Det her er på nogle måder et lidt underligt forslag. En ting er, at dem, der driver virksomhed, skal have mulighed for at få noget barsel. Der kan sagtens være enighed om, at man har behov for at have barsel. Men den diskussion, der ligger i det, er, hvor meget man egentlig må passe sin virksomhed, mens man er på barsel. Kan det deles op, sådan at man må bruge måske 1 eller 2 timer om dagen og så være på barsel resten af tiden, eller er det i en bestemt periode, man skal have barsel og så skal sætte en anden ind? Der kan være en diskussion af, hvordan man tolker det. Det kan jeg ikke lige læse ud af lovforslaget.

En anden ting er det her med B-skat. Der står også, at dem, der betaler B-skat, ikke skal indbetale til Barselsfonden, men de kan godt få de her barselspenge. Der er nogle, der får honorar, de skal betale B-skat af, og de skal ikke indbetale de her 328 kr., men de kan godt få tilskud, når de holder barsel. Jeg synes, at det virker lidt mærkeligt. Man skulle jo lave det sådan, at alle, der skulle nyde, også skulle være med til at yde, men sådan gør man ikke her.

Kl. 19:24

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 19:24

$\textbf{Rasmus Horn Langhoff} \ (S):$

Jeg vil bare sige, at jeg er glad for, at hr. Bent Bøgsted er enig med regeringen i, at der er al mulig sund fornuft i at skabe nogle bedre barselsforhold for selvstændige erhvervsdrivende. Så er der to mere

Kl. 19:28

tekniske spørgsmål. I forhold til det første spørgsmål, som handler om, hvorvidt man skal have lov til f.eks. at underskrive et momsregnskab eller gøre de her ting, så er der jo med den nuværende lovgivning mulighed for, at man f.eks. i forhold til momsregnskab kan give en fuldmagt til en, som så får lov til at underskrive momsregnskabet eller udføre andre lignende opgaver. Der er også mulighed for, at man i perioder kan gå ned i dagpengesats, samtidig med at man går op i arbejde. Der er nogle procentsatser for det. Der er altså en vis form for fleksibilitet med hensyn til at underskrive regnskaber, besvare mails, tage telefonen osv. Der er altså noget fleksibilitet indbygget i det.

Kl. 19:25

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for anden korte bemærkning.

Kl. 19:25

Bent Bøgsted (DF):

Det er bare det med, hvis en iværksætter, der skal have et firma op at køre og måske har været i det i et par år, bliver gravid og skal have barsel. Det er svært for en selvstændig at sige: Nu skipper jeg lige min virksomhed og lader en anden overtage. Der er jo ingen garanti for, at virksomheden er den samme, når man kommer tilbage, efter at man har haft barsel. Derfor synes jeg, at det er vigtigt at få klargjort helt nøjagtigt, hvor meget man må arbejde i sin egen virksomhed. Må man have tilknytning til virksomheden hver dag, eller er der en bestemt periode, man skal være helt væk fra virksomheden? Det er det, der er lidt vanskeligt.

Det andet er det her med dem, der indbetaler B-skat og modtager honorarer. De kan godt få fra fonden her, men de skal ikke selv betale de her 328 kr. til den. Jeg synes, at det er lidt mærkeligt. Mener ordføreren, at det på den måde så er andre, der skal betale til dem, der betaler B-skat, hvis disse skal have penge herfra, men at disse ikke selv skal være med til at betale? Det er rimeligt, at hvis man vil have noget, så skal man også selv indbetale de 328 kr., men det skal man ikke her

Kl. 19:26

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 19:26

Rasmus Horn Langhoff (S):

Jeg vil lige svare på det sidste først, for det glemte jeg at svare på før. Det mest hensigtsmæssige ville jo være, hvis man kunne udregne det præcist og sige: Dem og dem er dem, der kommer til at gøre brug af det eller vil have en interesse i det, og så kan vi så sende regningen ud til dem. Det ville jo være det nemmeste og mest praktiske at lade dem betale, der ville have en sandsynlighed for at gøre brug af det. Der er nogle teknikaliteter i det. Det kan være, at man er selvstændig erhvervsdrivende og så betaler de her 328 kr. om året, som så vel at mærke er fradragsberettigede. Det er bare lige for også at sige, at det her ikke er en kæmpe byrde eller belastning for de her virksomheder. Jeg kan ikke se, hvordan man sådan rent teknisk skulle få det til at passe sammen, sådan at præcis dem, der betaler, også er dem, der gør brug af det. Der kan også være, at en virksomhed kommer til at gøre brug af det, og så opløses virksomheden nogle år efter. Altså, der kan være alle mulige ting, som gør, at den kabale ikke kommer til at gå op.

Kl. 19:28

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger til denne ordfører. Den næste i talerrækken er hr. Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti.

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Det her lovforslag er jo regeringens måde at løse et problem for selvstændigt erhvervsdrivende, der skal på barsel, på. Det, man så gør her, er, at man siger, at alle, der er selvstændige, skal betale 328 kr. Det er så fradragsberettiget, og det er trods alt et lyspunkt i det. Men man har ikke overblik over, hvordan det vil komme til at fungere for de selvstændige, der så vælger det.

Det er det her med tilknytningen til ens virksomhed. En, der er nystartet med en virksomhed, vil gerne have kontakt til den hver dag, og hvordan skal man kontrollere det? Er det en tro og love-er-klæring, hvor de så skal skrive under på, at de holder sig væk fra deres virksomhed, eller giver man dem lov til at bruge en time eller to hver eneste dag på deres egen virksomhed?

Jeg tror nok, de fleste selvstændige med respekt for sig selv ikke bare vil overlade en virksomhed til en anden, til en vikar, man får ind i den periode, man er på barsel. Der vil man gerne have det sådan, at man selv kan følge med i sin virksomhed hver eneste dag, hvordan det går. Det er det mest naturlige. Det er det, der ligger i at være selvstændig, nemlig at man har en tilknytning.

Man kan selvfølgelig være så syg i en periode, at man ikke kan deltage i det. Og det kan man også i forbindelse med barsel, der kan man også være så syg i en periode, at man ikke kan, men når først barnet er født, og hvis det ellers går, som det skal, så vil man i de fleste tilfælde gerne være med i sin egen virksomhed og følge med i, hvad der sker. Det kan jeg ikke rigtig gennemskue i det her, men det kan vi spørge ind til i forbindelse med udvalgsarbejdet, for jeg kunne forstå, at ordførerne på det heller ikke lige var hundrede procent inde i, hvordan det vil komme til at fungere. Det forstår jeg også godt, for det fremgår ikke rigtigt af lovforslaget, hvordan det vil fungere.

Noget andet er, at som udøver af selvstændig erhvervsvirksomhed, som der står, er man registreret hos SKAT som værende honorarmodtager med B-indkomst, og lige nøjagtig i forbindelse med B-indkomst er der en hel del af dem, der ikke skal bidrage til ordningen, men som godt kan bruge den. Det kan jeg heller ikke gennemskue, altså hvad det er for nogle honorarmodtagere, der skal nyde godt af det uden selv at skulle bidrage. Hvis vi laver en ordning, hvor der er nogle, der skal modtage, må vi også gøre det sådan, at alle, der modtager, også skal være med til at betale. Og hvis man kan opgøre, at man som honorarmodtager har ret til at modtage derfra, så kan man vel også opgøre, at man skal betale de her 328 kr. om året for at modtage ydelserne derfra.

Hvor store de grupper med B-indkomst, der ikke skal være med til at betale, er, er også noget af det, som vi i Dansk Folkeparti vil have undersøgt og have en forklaring på. Vi synes, det er urimeligt, at erhvervsdrivende skal betale til en gruppe, der ikke selv er med til at finansiere den her ordning. Det er efter vores mening ikke rimeligt.

Vi har svært ved at forholde os til forslaget, som det er, og vi vil ikke tage endelig stilling til det, før vi har haft udvalgsarbejdet og fået spurgt ind til, hvor problemerne er, og fået svar på det, som vi synes er kritisabelt i det her forslag.

Kl. 19:32

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak. Jeg ser ikke nogen med korte bemærkninger til hr. Bent Bøgsted, så vi fortsætter med talerrækken. Den næste er hr. Nadeem Farooq, Radikale Venstre, værsgo.

Kl. 19:32

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Det er vigtigt for mange danskere, det er vigtigt for mange kvinder og mænd, og det er vigtigt for Radikale Venstre og regeringen at styrke kvinders incitament til at blive selvstændigt erhvervsdrivende. I forlængelse heraf er det vigtigt, at vi forbedrer lønkompensationen i forbindelse med barselsorlov for både mænd og kvinder, der er selvstændigt erhvervsdrivende. Det er netop hensigten med dette lovforslag. Vi ønsker at indføre en barselsudligningsordning for selvstændige netop for at fremme ligestilling mellem mænd og kvinder.

Jeg må konstatere, at vilkårene og forudsætningerne for at tilvejebringe og etablere finansiering til denne ordning er, at den bliver obligatorisk. Det har der været en del heftig debat om. Der er et stort og uforløst potentiale i kvinder som vækstskabere. Altså, kvinder skaber naturligvis vækst og velstand på alle niveauer hver eneste dag, men det kan blive endnu bedre, hvis vi forbedrer rammevilkårene for især kvinder. Vores tilgang har været, at ordningen så vidt muligt skal stille lønmodtagere og selvstændigt erhvervsdrivende lige med hensyn til den sociale sikring i forbindelse med f.eks. graviditet og fødsel og også adoption. Derudover skal ordningen i videst muligt omfang matche og flugte med de ordninger, der er etableret på det private arbejdsmarked. Der kan siges mange ting om denne ordning.

Samlet set er der tale om et godt og nødvendigt forslag, som udmønter ordningen, og som Radikale Venstre naturligvis bakker op om.

Kl. 19:34

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er en enkelt med en kort bemærkning. Det er fru Louise Schack Elholm, Venstre, værsgo.

Kl. 19:34

Louise Schack Elholm (V):

Mener Det Radikale Venstre, at vi på det her område har et forlig om barselsordningen, der stammer fra 2005 eller, som ordføreren for De Radikale valgte at sige før, 2006?

Kl. 19:34

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 19:34

Nadeem Farooq (RV):

Tak. Jeg mener, at den ordning er for vigtig til at blive reduceret til en strid om, hvilke mangfoldigheder og holdninger der har været over tid. Jeg synes, det vigtige er, at vi forsøger at tale os tættere på en løsning. Jeg håber også, at Venstre viser ansvar i den her sag og er med til at understøtte ligestillingen på arbejdsmarkedet og for de selvstændigt erhvervsdrivende.

Kl. 19:35

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for den anden korte bemærkning.

Kl. 19:35

Louise Schack Elholm (V):

Jeg kan love ordføreren for, at vi gerne vil være med til at udvise ansvar. Derfor har vi også meldt os til alle de møder, der har været om barselsforliget. Møderne er så blevet aflyst de sidste mange gange. Så ja, vi har udvist interesse for at indgå i det her forlig, som vi har haft en forligskreds om siden 2005. Jeg kan hvert fald notere mig, at

da hr. Morten Østergaard var arbejdsmarkedsordfører i 2011, udtalte han, da vi ville have udskudt revisionen:

»Vi har ved tidligere lejligheder gjort det klart for regeringen, at vi ønskede, at man levede op til løftet fra forliget i 2006 om en barseludligningsordning for selvstændige som betingelse for, at man udskød lovrevisionen.«

Så Det Radikale Venstre mente i hvert fald i 2011, at der var et forlig på det her område, og jeg er da meget overrasket over, hvis man mener, at forligsskikken godt må vige, hvis man synes, at formålet er vigtigt nok.

Kl. 19:36

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 19:36

Nadeem Farooq (RV):

For mig bekræfter fru Louise Schack Elholm og hendes udlægning mig i, at Venstre fra et meget tidligt tidspunkt har været imod den her ordning og har brugt det her bidrag på lidt over 300 kr. til at være imod. Man kan sige, at andre borgerlige partier har forsøgt at gøre plusser og minusser i den her sag op. Jeg mener, at vi skal passe på med ikke at reducere det her til et spørgsmål om, hvad der blev sagt før og efter valget. Vi skal fokusere på, at vi faktisk kan række hånden ud til en masse kvinder og mænd for den sags skyld.

Kl. 19:37

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den næste for en kort bemærkning er hr. Bent Bøgsted, Dansk Folkeparti.

Kl. 19:37

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Jeg vil blot høre ordføreren, hvad årsagen er til, at honorarmodtagere kan nyde godt af barselsordningen. De kan få betalt barsel, men skal ikke selv yde noget for det. Det er andre, der skal betale honorarmodtagernes barsel. Var det ikke ret og rimeligt, at alle, der har mulighed for at nyde godt af det, skulle indbetale de 328 kr. om året?

Kl. 19:37

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 19:37

Nadeem Farooq (RV):

Altså, rent principielt vil jeg jo mene, at der er fornuft i, at der er et sammenfald mellem den personkreds, der bidrager, og den personkreds, der kan modtage. Men der har været en række tekniske ting, som gør, at der ikke altid er det sammenfald. Så det skyldes ikke manglende vilje, at det ikke kan lade sig gøre, sådan som spørgeren f.eks. ønsker det skal være.

Kl. 19:38

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for anden korte bemærkning.

Kl. 19:38

Bent Bøgsted (DF):

Det er bare lidt mystisk, at man kan finde ud af, at en honorarmodtager skal have barsel. Det er selvfølgelig også lidt nemmere, fordi så er der en barsel, og der kan man finde ud af, at de skal modtage ydelse. Men man kunne jo godt skrive ind i loven, at honorarmodtagere skal betale de 328 kr. Det må være nemt nok, for når man har modtaget et honorar, så er man også registreret, og så kan der afkræves de 328 kr. af dem, der er honorarmodtagere, så de kan være med

til at finansiere den her ordning. Det ville måske også være med til at gøre det lidt billigere, at alle var med til at finansiere det. Hvis man skal nyde godt af det, så må man også være med til yde til det her.

Jeg har ikke lige fået nogen forklaring på, hvorfor der er en gruppe, der skal undgå at betale ind. Det vil jo gøre, at nogle synes, det er mærkeligt, at de skal betale til en ordning, som der er andre, der kan nyde godt af, når man siger, at alle selvstændige skal være med til at betale. Og så har vi lige en gruppe her, som skal ind at nyde, men de skal ikke yde noget.

Kl. 19:39

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 19:39

Nadeem Farooq (RV):

Vi har helt fra begyndelsen forsøgt at etablere og designe en ordning for de selvstændigt erhvervsdrivende på linje med den, vi kender fra det private arbejdsmarked og for lønmodtagere. Og der erkender jeg, at der er nogle ting, som gør, at det ikke helt kan sammenlignes. Også selv om man kan have et godhjertet ønske om, at det kunne laves præcis på samme måde. Der er også hele problemstillingen omkring dem, der kombinerer, altså dem, som både er selvstændige og lønmodtagere. Så jeg afviser altså ikke, at man på et senere tidspunkt kan få tilrettelagt nogle ting anderledes, men jeg mener ikke, vi skal fortabe os i enkelte ting, som ikke er ideelle. Jeg tror, vi skal glæde os over, at vi nu kan række hånden ud til rigtig mange kvinder, som er selvstændigt erhvervsdrivende, og sikre dem en passende lønkompensation.

Kl. 19:40

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 19:40

Joachim B. Olsen (LA):

Gør det indtryk på ordføreren, at der ikke synes at være noget udtrykt ønske fra de selvstændige selv om at blive tvunget ind i en sådan ordning?

Kl. 19:40

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 19:40

Nadeem Farooq (RV):

Det ville gøre indtryk, hvis det var den skinbarlige sandhed. Det er det ikke helt. Jeg ved, at det er et noget mudret billede, man står tilbage med, men det er slet ikke et entydigt billede af manglende opbakning. Hvis man ser på kvinder i den rette alder, og som kan få mest gavn af det her, så er der jo faktisk ret stor opbakning, ja, relativt stor opbakning. Det kommer meget an på, hvem man spørger. Så den undersøgelse, der har været fremme i medierne, kan altså læses på mange måder, og jeg vælger altså at se glasset som halvt fyldt.

Kl. 19:41

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Så er det spørgeren for anden korte bemærkning.

Kl. 19:41

Joachim B. Olsen (LA):

Nu repræsenterer ordføreren jo et liberalt parti, i hvert fald et socialliberalt parti. Hvordan har ordføreren det med at tvinge mennesker til at betale til andre mennesker? Hvorfor er det sådan, at et socialliberalt parti synes, det er i orden, at man skal tvinge nogle mennesker ind i en ordning, hvor de skal betale til nogle andre mennesker? Hvad er rimeligheden i det?

K1 19:41

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 19:42

Nadeem Farooq (RV):

Tak for, at der bliver gjort opmærksom på, at Radikale Venstre er et socialliberalt parti.

Vi tvinger også mennesker til at betale skat i Danmark, fordi vi gerne vil finansiere vores velfærdsgoder. Sådan tvinger vi folk til en masse ting, ikke fordi vi nødvendigvis ønsker at tvinge folk, men fordi det kan være et nødvendigt onde i nogle sammenhænge. Jeg ville da, hvad jeg også kom ind på i min tale, i den ideelle verden gerne have en frivillig ordning, men det kan ikke lade sig gøre. Så fjerner vi grundlaget for det.

Der har vi så valgt at lave en obligatorisk ordning, men man må også holde sig proportionerne for øje. Altså, vi taler om et bidrag på 328 kr. om året. Så når man tvinger nogen til noget, handler det også se proportionerne og se på, hvilken gevinst der er, og her taler vi jo altså om kvindelige iværksættere og selvstændigt erhvervsdrivende.

Kl. 19:43

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er ikke flere til korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Den næste i talerrækken er fru Sanne Rubinke, SF. Værsgo.

Kl. 19:43

(Ordfører)

Sanne Rubinke (SF):

Vi er nu i gang med et lovforslag, som jeg og SF i hvert fald har set rigtig meget frem til, fordi vi i dag jo også med det her forslag tager fat på at få lukket et hul i såvel ligestillingspolitikken som arbejdsmarkeds- og erhvervspolitikken. En obligatorisk barselsfond for selvstændige er en hjælp på vejen til et bedre erhvervsliv og til mere ligestilling.

Iværksætteri og entreprenørskab er en af nøglerne til at få gang i dansk økonomi, og iværksættelse af nye virksomheder er af vital betydning for dynamikken i erhvervslivet. Det er her, de fleste arbejdspladser skabes, og det er her, en stor del af fornyelsen kommer fra. Jeg møder ofte argumenter hos selvstændige om, at de ønsker mere fleksibilitet, og hvis de bare kunne få de samme muligheder, som lønmodtagere har, ville mange af deres problemer være løst, synes de. Jeg synes, at vi med det her lovforslag kommer rigtig langt i den retning, faktisk så langt, som det er muligt inden for rammerne af barselsloven, og det er jeg meget tilfreds med.

Jeg har selvfølgelig også set den skepsis, der har været over for forslaget fra nogle selvstændiges og nogle organisationers side. Det er ikke dem alle, der er lige begejstret, men der er altså også mange, der er rigtig positive, især over, at byrden, som nogle allerede har omtalt den som i dag, jo trods alt ikke er på mere end 328 kr. pr. år, fradragsberettiget. Det kan næppe vælte nogen af pinden.

Den skepsis, som jeg har set, rokker i hvert fald ikke ved, at der er nogle rigtig gode perspektiver i det her forslag. Hvis man er 25 år, frisør og gerne vil have børn, holder man måske igen med at blive selvstændig, fordi der ikke er nogen til at betale ens barsel. Det laver vi om på med det her lovforslag. Vi vil gerne have flere selvstændige. Og man kan have hængt lidt i bremsen hidtil, men nu er der altså en snubletråd på vejen, som bliver fjernet.

Endelig – og absolut ikke mindst – er der et spørgsmål om ligestilling i det her lovforslag. Der startes hvert år ca. 15.000 nye virksomheder i Danmark, men kun 25 pct. af dem er startet af kvindelige iværksættere. Det er alt for få, og den udvikling vil vi gerne have ændret. For at få det på rette spor skal vi sikre bedre rammer og muligheder også for de kvinder, der gerne vil starte egen virksomhed i en alder, hvor de også planlægger at få børn. Vi ved alle, at det stadig er moren, der tager hovedparten af barslen, når familien bliver større, men med en obligatorisk barselsudligningsordning for selvstændige bliver det nemmere at være ung mor og selvstændig. Jeg tror, at flere unge mødre og fædre kan se sig selv som iværksætter og selvstændig, når vi får den her ordning, og dermed giver vi dem jo en hånd til at løse op for det.

Som afslutning vil jeg sige, at vi i SF har ventet på det her lovforslag i faktisk rigtig mange år. Den tidligere regering kunne ikke levere varen, selv om problemet har været tydeligt for alle, så det er faktisk en god dag at være SF'er og en god dag er selvstændig. Vi støtter naturligvis forslaget.

Kl. 19:46

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er en enkelt til korte bemærkninger. Hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance, værsgo.

Kl. 19:46

Joachim B. Olsen (LA):

Ordføreren siger, at det kun er 25 pct. af de selvstændige i de nystartede virksomheder, som er kvinder. Jeg ved ikke helt, om man kan kæde det sammen med, at der mangler en barselsordning; det tror jeg måske ville være at gå lidt for vidt. Men der *er* jo nogle forskelle på mænd og kvinder; det tror jeg vi kan blive enige om. Det er, så vidt jeg ved, f.eks. kun kvinder, der føder børn, men der er også andre forskelle. Der er også nogle andre fysiske forskelle på mænd og kvinder. F.eks. er mænd i gennemsnit fysisk lidt stærkere. Så hvis det nu var sådan, at der var et udtrykt ønske blandt kvinder om, at de gerne ville være havnearbejdere, hvor der er fysisk hårdt arbejde, skulle man ud fra samme logik så ikke også lave en udligning, der gjorde, at staten støttede kvinderne, så de kunne blive havnearbejdere, ved at støtte dem sådan rent lønmæssigt, så man kunne kompensere for, at de altså fysisk ikke kan arbejde lige så hårdt som mænd? Der *er* jo bare nogle fysiske forskelle.

Hvorfor er det så rimeligt, at man tvinger nogen, her også nogle mænd, til at betale til, at kvinder skal gå på barsel? For så kunne man også tvinge mænd til alle mulige andre ting. Så kunne man også tvinge dem til at betale for, at kvinder kunne være havnearbejdere, eller hvad det nu skulle være, for det er de måske gennemsnitligt set ikke lige så kvalificerede til, som mænd er.

Kl. 19:47

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 19:47

Sanne Rubinke (SF):

Tak. Jeg har ganske vanskeligt ved at adressere de der problematikker på den måde, som hr. Joachim B. Olsen gør. Ja, vi er enige om, at der *er* fysiske forskelle mellem mænd og kvinder. Men jeg begriber ikke, hvor de der fysiske eller styrkemæssige forskelle kommer ind i forhold til vores ønske, altså det, at vi gerne vil have flere kvinder til at give sig i kast med selvstændig virksomhed eller iværksætteri. Og det vil vi, fordi vi gerne vil sikre en mangfoldighed på den bane, og det har såmænd ingenting med fysik at gøre for langt de flestes vedkommende.

Med hensyn til om jeg har nogen skrupler ved at tvinge mænd til at betale for en ordning, hvor kvinder kan få orlov, vil jeg gerne sige, at mænd jo også kan få barselsorlov. Så jeg har heller ingen skrupler på det punkt, overhovedet.

Kl. 19:48

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren til den anden korte bemærkning.

Kl. 19:48

Joachim B. Olsen (LA):

Jo, jo, men det er jo det her med mangfoldigheden. Altså, man kunne vel også have et politisk ønske om at have en større mangfoldighed, i den forstand, at der skulle være flere kvinder i erhverv, der krævede noget fysisk, i fysisk krævende erhverv. Der kunne man også have et ønske om at der var en større mangfoldighed. Og med den samme argumentation kunne man jo så sige, at vi var nødt til at støtte, at kvinder kunne komme ind i det erhverv, ved hjælp af f.eks. lønkompensation eller alt muligt andet. Altså, det handler om mangfoldighed. Vi skal jo have mangfoldighed alle steder, så hvorfor ikke også gøre det?

Kl. 19:49

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 19:49

Sanne Rubinke (SF):

Jamen altså, så vidt som jeg kan orientere mig om det ude i verden, findes den mangfoldighed. Det er jo heldigvis sådan, at det er rigtig mange år siden, at vi her i landet fandt på, at vi skulle skåne menneskers fysik, når de var på arbejde, og at vi derfor også fandt på, at vi skal udnytte alt, hvad der findes af teknologi, for at det ikke er fysisk styrke, man sådan knokler sig igennem arbejdsdagen med. Og jeg synes stadig ikke, det er spor relevant med hensyn til vores ønske om at få flere kvindelige iværksættere, hvilket vi mener man kan få via en barselsfond for selvstændige.

Kl. 19:50

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Bent Bøgsted for en kort bemærkning.

Kl. 19:50

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Det, jeg gerne vil spørge om, er, om ordføreren kan forklare lidt om de her honorarmodtagere, der ikke skal betale til ordningen, men godt kan nyde godt af ordningen. Der står lidt i forslaget om f.eks. om freelancere, der ikke er tilknyttet en bestemt virksomhed.

Hvad er det for nogle typer af honorarmodtagere, der kan modtage det her? Hvad arbejder de med? Freelance kan være mange ting. Hvad er det for noget arbejde, de laver, og som gør, at de får et honorar, men ikke skal være med til at betale til en ordning, som de selv kan nyde godt af?

Kl. 19:50

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 19:50

Sanne Rubinke (SF):

Tak. Som det er blevet nævnt af tidligere ordførere, anerkender vi jo, at der er en svaghed her, i forhold til at der ikke kan skabes totalt sammenfald mellem bidragsydere og den potentielle modtagerkreds. Det er naturligvis et ønske, og det er selvfølgelig noget, man skal tilstræbe at der kan være. Men som tidligere nævnt er det ikke muligt af forskellige tekniske årsager. Så jeg vil opfordre til, at det er noget af det, man arbejder med at få afdækket i udvalgsarbejdet, altså om man kan komme det nærmere.

Med hensyn til hvilke honorarmodtagere det kan være, tænker jeg, at det f.eks. kunne være konsulenter – konsulenter, som midlertidigt er tilknyttet en virksomhed i forbindelse med udførelsen af et bestemt stykke konsulentarbejde.

Kl. 19:51

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for den anden korte bemærkning.

Kl. 19:51

Bent Bøgsted (DF):

Jamen honorarmodtagere er et vidt begreb. Der er kunstnere, der får honorarer; der er foredragsholdere, der får honorarer, når de er ude, og som egentlig lever af det; der er mange former for honorarmodtagere. Er det den slags typer, der kommer ind under det her, hvor de kan modtage det? Er der noget krav om, hvor stor en indtægt de skal have, for at de kan få barselsudligning?

Kl. 19:52

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 19:52

Sanne Rubinke (SF):

Det ligger der, så vidt jeg er orienteret, ikke noget fast om endnu. Men hr. Bent Bøgsted har jo ret i, at honorarmodtagere også kan være f.eks. kunstnere eller andre.

Jeg kan kun opfordre til, at vi må tage den der tekniske debat under udvalgsarbejdet og dér bede om at få det nærmere afdækket, for jeg er ikke i stand til at svare på det nu.

Kl. 19:52

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Louise Schack Elholm fra Venstre for en kort bemærkning.

Kl. 19:52

Louise Schack Elholm (V):

Jeg spurgte tidligere den radikale ordfører, om ordføreren mente, at det var forligsbrud, og ordføreren mente, at der var så vigtig en sag, at man ikke skulle gå op i sådan nogle ting. Mener SF's ordfører, at det er o.k. med forligsbrud, fordi SF mener, at sagen er så vigtig?

Kl. 19:52

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 19:52

Sanne Rubinke (SF):

Nej, SF's ordfører forstår slet ikke talen om forligsbrud. Jeg forstår ikke, hvor det kommer fra. Så vidt jeg ved, ligger der en aftale fra november 2005 om en barselsordninger på det private arbejdsmarked, inklusive en hensigtserklæring om at arbejde for en ordning for selvstændige. Det er så det, den her regering er i gang med at udføre. Jeg ser ikke, at der ligger noget som helst forlig, der dækker det her område, og derfor kan der heller ikke være tale om noget som helst forligsbrud.

Kl. 19:53

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren til den anden korte bemærkning.

Kl. 19:53

Louise Schack Elholm (V):

Så må jeg forstå, at Socialistisk Folkeparti har ændret holdning siden valget, for i 2011 var Socialistisk Folkeparti med til at lave en pressemeddelelse, hvori de skrev, at Folketinget nu skulle leve op til løfterne i barselsforliget fra 2006 om at forbedre forholdene for selvstændige, der vil gå på barsel. Men det var åbenbart noget, man

mente før valget; efter valget, hvor man har et flertal uden om forligskredsen, mener man det ikke længere.

Kl. 19:53

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 19:53

Sanne Rubinke (SF):

Jeg vil ærlig talt tro, at der har siddet en ivrig skriverkarl, der har skrevet forlig i stedet for aftale. Jeg har ikke grund til at mene, at der ligger noget forlig her, men der lå faktisk i aftalen en fælles hensigtserklæring om at arbejde med det her område, hvilket den tidligere regering i den grad har forsømt. Så jeg synes måske ikke, at det er helt passende at klandre den nuværende regering for at forsøge at efterleve den.

Kl. 19:54

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger til denne ordfører. Den næste i talerrækken er Jørgen Arbo-Bæhr, Enhedslisten

Kl. 19:54

(Ordfører)

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg vil faktisk godt rose ministeren for det her forslag. Vi ved jo alle sammen godt, at regeringen bl.a. er kendt for at gå ind for ligestilling, ikke mindst på arbejdsmarkedet. Som en tilføjelse vil jeg bemærke, at det borgerlige sammenrend i hvert fald ikke er kendt for at gå ind for ligestilling. Det er jo sjovt, når jeg ser tænker tilbage på min fortid her i Folketinget, at tænke på, at jeg jo var med til at etablere en barselsfond for hele det private arbejdsmarked.

Det her forslag, som omhandler en barselsfond for de selvstændigt erhvervsdrivende, siger de borgerlige nej tak til. Hvad er forskellen egentlig på en ung kvinde, som gerne vil starte en tøjbutik, og en anden ung kvinde, som arbejder på en tekstilfabrik? Hvad er forskellen på en ung mand, som vil starte som cykelsmed, og en ung mand, som arbejder som smed på en fabrik? I alle tilfælde går vi ind for, at barselsudligning vil betyde, at de alle sammen får bedre råd til at få børn. Når jeg hører de borgerlige sige nej, prøver jeg at finde ud af hvorfor. Der kan kun være en forklaring. Det kan skyldes, at Dansk Arbejdsgiverforening siger nej tak. Men jeg bliver nødt til at sige til nejsigerne: Dansk Arbejdsgiverforening repræsenterer ikke dem, der har en tøjbutik, eller dem, der er cykelsmede.

Enhedslisten bakker jo op om det her lovforslag. En barselsudligning til selvstændigt erhvervsdrivende har et klart ligestillingsmæssigt sigte for begge køn, idet det økonomisk kompenserer selvstændige, der får børn. På den måde vil det at drive selvstændig forretning ikke være en forhindring for at få børn. Og omvendt vil det at få børn ikke være en forhindring for at drive forretning. Det er alt sammen fint.

I Enhedslisten har vi også noteret os, at regeringen i bemærkningerne til lovforslaget forsøger sig med en ligestillingsmæssig konsekvensanalyse. Som bekendt er det noget, som Enhedslisten gerne så at alle lovforslag havde, også dem, hvis konsekvenser er kønsmæssigt skæve. Men det er desværre ikke et krav, vi har kunnet komme igennem med. I det her tilfælde vurderes lovforslaget at have positive ligestillingsmæssige konsekvenser, og der er vi som nævnt enige.

Dog skal der også lyde et lille hjertesuk. Jeg har jo faktisk arbejdet meget for, at vi skal prøve at få freelancere omfattet af forslaget. Det er godt, at de freelancere, som arbejder som selvstændige, bliver omfattet af loven. Men desværre bliver vi nødt til at kigge på det moderne arbejdsmarked, hvor flere og flere mennesker arbejder som en form for løsarbejdere. Det er faktisk nogle af dem, som vi kalder

freelancere. Jeg tror og håber på, at med det næste skridt, når vi snakker om en udvidelse for dem, der bliver omfattet af barselsudligning, kommer vi er til at arbejde for at få alle freelancere med i ordningen.

Når vi får vedtaget det her forslag, håber jeg også på, at beskæftigelsesministeren nu tager arbejdstøjet på og gennemfører de lovede ligestillingsforslag. Vi stiller os meget gerne til rådighed for at få gennemført målrettet barselsorlov til mænd og også at få strammet de kønsopdelte lønstatistikker, og ikke mindst vil vi meget gerne være med til at få strammet vores ligelønslov, så den faktisk bliver effektiv. Men uanset det er lovforslaget et godt skridt i den rigtige retning, og derfor stemmer Enhedslisten selvfølgelig for.

Kl. 19:58

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Den næste i talerrækken er hr. Joachim B. Olsen, Liberal Allian-

Kl. 19:58

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Vi er enige i, at det skal være mere attraktivt for borgere i Danmark at starte egen virksomhed og blive selvstændige. Men det her forslag gør ikke, at det bliver mere attraktivt at være selvstændig i Danmark.

For det første pålægger det selvstændige virksomheder højere omkostninger. Det er sådan set det sidste, vi har brug for i Danmark. Omkostningerne er høje nok ved at drive virksomhed i Danmark.

For det andet er det efter vores opfattelse helt forkert at tvinge virksomheder til at betale til en barselsordning. Der er forskel på at være lønmodtager og at være selvstændig. Mange kvinder vælger sådan set at blive selvstændige, fordi det giver en vis fleksibilitet i forbindelse med det at have børn.

For det tredje er det også sådan, at grunden til, at mange kvinder ikke vælger at gå på barsel, når de er selvstændige, er, at når man driver en selvstændig virksomhed, er det altafgørende, at man har og bevarer kundekontakten. Det kan simpelt hen ikke betale sig, eller det er simpelt hen ikke ansvarligt, hvis man ønsker at drive en virksomhed, at man ikke har kontakt med sine kunder gennem længere perioder, for så går kunderne andre steder hen.

Vi mener, at regeringen burde droppe det her lovforslag. Det sker desværre nok ikke, men vi kan ikke stemme for det. Tak.

Kl. 20:00

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Den næste i ordførerrækken er fru Benedikte Kiær fra Det Konservative Folkeparti. Fru Benedikte Kiær, værsgo.

K1. 20:00

(Ordfører)

Benedikte Kiær (KF):

Tak. Vi står her med et forslag, hvormed man gerne vil indføre en obligatorisk barselsudligningsordning for selvstændigt erhvervsdrivende. Når vi læser bemærkningerne, kan vi se, at man i forslaget også mener, at et af formålene med det her forslag er, at det skal fremme ligestillingen mellem mænd og kvinder.

Jeg kan ikke helt se, hvordan forslaget helt konkret skal kunne fremme ligestillingen mellem mænd og kvinder. For jeg tror ikke, at forslaget vil betyde, at flere kvinder vil vælge at blive selvstændigt erhvervsdrivende. Kompensation ud over de gældende regler er ikke det, der er det drivende, når man vælger at blive selvstændig, det er heller ikke det drivende, når man vælger at blive selvstændig som kvinde. Så jeg tror ikke, at ministeren vil opleve en markant vækst i antallet af kvinder, der etablerer selvstændig virksomhed.

Jeg tror derimod på, at færre regler og færre økonomiske byrder fremmer iværksætteriet, så flere simpelt hen har lyst til at kaste sig ud i det at stifte egen virksomhed.

Jeg er da enig i intentionen om at fremme muligheden for, at man som selvstændigt erhvervsdrivende får bedre mulighed for at kunne holde barsel med sin nyfødte eller sit nyadopterede barn, at man har mulighed for at kunne få kompensation ud over de maksimale dagpenge, som den pågældende i dag har ret til efter barselslovens regler.

Men der er flere problemer med den model, vi står med i dag. Der er det her med de økonomiske byrder. Jeg mener ikke, at de selvstændige skal pålægges flere byrder og udgifter. Det er simpelt hen gift for iværksætteriet. Det kan godt være, at 328 kr. om året for mange ikke lyder af særlig meget, men læg dertil alle de andre udgifter, man som selvstændigt erhvervsdrivende har og stadig får, også udgifter, man pålægges lokalt.

Når jeg spørger rundt blandt de selvstændige, jeg møder, og heraf er der rigtig mange selvstændige med enkeltmandsvirksomheder, hvad de siger til det her forslag om en ekstraregning på de godt 328 kr. om året, ja, så ser de rødt. Nu må det stoppe! er meldingen. Og jeg svnes faktisk, at vi skal lytte til dem.

Det andet problem med det her forslag er, at selv om man betaler til ordningen, er det ikke sikkert, at man kan få kompensationen. Det er et problem, at man som selvstændigt erhvervsdrivende skal betale ind til en ordning, uden at man har mulighed for at få en kompensation. Og det er som sagt en obligatorisk ordning.

Det tredje problem drejer sig om omkostningerne ved den her ordning. Den samlede udbetaling af kompensation skønnes ifølge forslaget at ligge på mellem 35 og 40 mio. kr. om året. Administrationsomkostningerne vil ligge på 15 mio. kr. om året. Det vil sige, at der er årlige administrationsomkostninger på et sted mellem 37 og 43 pct. af det, der egentlig bliver udbetalt. Dertil koster det 21 mio. kr. at udvikle ordningen.

Jeg ved ikke, om andre kan høre det, men det kan jeg. Der er noget helt galt med den her model. Den er megadyr at administrere, samtidig med at den pålægger de selvstændige yderligere afgifter. Og det er baggrunden for, at Det Konservative Folkeparti ikke kan støtte forslaget.

Kl. 20:03

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til fru Benedikte Kiær. Der er ikke nogen, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det beskæftigelsesministeren, værsgo.

Kl. 20:03

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Tak for det, og tak for debatten, som vel sådan set er gået nogenlunde, som jeg havde forventet.

Jeg tror egentlig, at der er en bred politisk enighed om, at det at sikre ordentlige barselsmuligheder og -rettigheder er en væsentlig del af vores samfund. Men uenigheden tager så over i spørgsmålet om, hvordan det skal vise sig i virkelighedens verden. Det er jo egentlig ærgerligt, for der har i en årrække været en diskussion af den problemstilling, der knytter sig til, at lønmodtagere i dag er omfattet af en barselsfond og dermed har fået forbedret deres mulighed for at gå på barsel, mens vi samtidig har den situation, at de yngre mænd og kvinder, der tager springet og bliver selvstændige, ikke har samme gode muligheder.

Det er vel sådan set det, der har dannet grundlag for, at der i en årrække har været en diskussion af, hvordan vi kunnet sikre vores selvstændiges barselsrettigheder. Jeg erindrer også, at Det Konservative Folkeparti ved flere lejligheder, vel endda gentagne gange, har ytret ønske om at sikre bedre muligheder for vores selvstændige, når det kommer til barsel.

Vi har haft indkaldt den kreds af partier, der lavede den oprindelige aftale om en barselsfond for lønmodtagere. Vi har ikke kunnet opnå en bred politisk opbakning til ideen om at gå videre med en barselsfond for selvstændige. Derfor vil jeg egentlig gerne takke Enhedslisten for at tage ansvar i den her sag.

Jeg vil også helt stille og roligt sige, at når man laver sådan en ordning her, er der jo noget teknik, der bestemmer, hvor detaljeret den kan blive, hvor forfinet den kan gøres, og hvor præcist den kan håndtere de udfordringer, der er.

Jeg skal ikke stå og male et skønmaleri over den tekniske model, der er valgt. Den er valgt, fordi det er den, der synes mindst bureaukratisk for de selvstændige, og det har været ønske fra regeringspartiernes side, at det skal være så let som overhovedet muligt for de selvstændige at få adgang til fonden. Men jeg vil altid være villig til at diskutere, om den ordning, vi foreslår, kan gøres endnu bedre, og om teknikken, om ikke andet så hen ad vejen, kan hjælpe os til at ramme mere præcist, jævnfør de spørgsmål, der er rejst af hr. Bent Bøgsted.

Så vil jeg sige, at jeg sådan set synes, at det er meget godt gået, at vi kan lave en barselsfond til et beløb på 328 kr. om året, som vel at mærke er et fradragsberettiget beløb. Det kan ikke være det beløb, der gør den helt store forskel i regnskabet. Til gengæld kan det forhåbentlig sikre, at der er flere mænd og kvinder, der har mod på at springe ud i det at være iværksættere og innovative, og dermed også understøtte, at vi får skabt en bedre balance mellem arbejds- og familieliv for gruppen af selvstændige i Danmark.

Tak for behandlingen, især tak til Enhedslisten, som vi har lavet aftalen med. Og så vil jeg selvfølgelig gerne i udvalgsbehandlingen også svare på nogle af de lidt mere tekniske spørgsmål, så vi får dem belyst på en ordentlig måde.

K1. 20:07

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er foreløbig to til korte bemærkninger. Fru Louise Schack Elholm, Venstre. Værsgo.

Kl. 20:07

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Vi er en smule forundrede over processen her. I 2005 lavede vi et forlig, hvor vi aftalte, at vi skulle se på de selvstændiges mulighed for en barselsordning. Da vi så udskød det i 2011, blev vi anklaget af alle de røde ordførere for at løbe fra løfterne fra barselsforliget. Så blev vi indkaldt til et sættemøde med henblik på at lave en barselsudligningsordning.

Efter sættemødet blev vi indkaldt til møde nummer to sidste sommer, men det blev så aflyst. Så blev der indkaldt til møde nummer to igen her i vinter, i slutningen af 2012, men det blev også aflyst, hvorefter vi fik et brev, som lod os vide, at det ikke kunne lade sig gøre at nå til enighed.

Jeg kan ikke andet end at forstå det sådan, at man på den måde opsiger et forlig, og i så fald skal man altså først lade loven træde i kraft efter et valg. Jeg forstår simpelt hen ikke, at regeringen på den måde vælger at se stort på forligsreglerne.

K1. 20:08

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ministeren.

K1. 20:08

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Arh, der er vel to elementer i den diskussion: Det ene er, at det altid er beklageligt, når der er møder, der bliver aflyst. Men møder aflyses selvfølgelig kun, hvis der er en god grund dertil. Det er den ene del af det. Den anden del af diskussionen er så, om der er tale om et for-

ligsbrud eller ej. Og der er min bedste vurdering, at det er der selvfølgelig ikke, for ellers ville vi ikke lægge tingene frem.

Når vi når til den konklusion, er det, fordi den aftale tilbage fra 2005, der refereres til, er en aftale, der alene omfatter arbejdsgivere med lønmodtagere. Og det står sådan set klart i den aftale, at man efterfølgende vil afdække mulighederne for at udvide ordningen, sådan at man også kan lave en eventuel barselsordning for selvstændige. Og det er jo sådan set det, jeg har gjort som minister, og som vi har gjort som regering. Vi har afdækket, om det kan lade sig gøre at lave sådan en ordning. Det kan det, og det har vi haft et møde med den oprindelige forligskreds om. Men det oprindelige forlig handlede alene om lønmodtagere.

K1. 20:09

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Louise Schack Elholm for den anden korte bemærkning.

Kl. 20:09

Louise Schack Elholm (V):

Jeg kan sagtens forstå, at man er nødt til at aflyse et møde en gang imellem, og så er det jo kutyme, at man afholder det på et senere tidspunkt. Men her har man valgt at opsige forliget uden først at afholde mødet, og det synes jeg er beklageligt.

Årsagen til, at jeg mener, at det her er forligsbrud, er bl.a. den pressemeddelelse, som de røde partier, dvs. Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten, sendte ud den 30. maj 2011, hvori de skrev, at den samlede opposition bestående af ... bla, bla, bla ... forlanger, at Folketinget nu lever op til løfterne fra barselsforliget af 2006 om at forbedre forholdene for selvstændige, der går på barsel.

Altså mente man i 2011, at det her var en del af forliget. Så må man jo have ændret holdning efterfølgende. Jeg synes bare, det er meget besynderligt, at man efter et valg ændrer holdning til, om noget er forligsbundet eller ej.

Kl. 20:10

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren.

Kl. 20:10

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Altså, som jeg sagde det før, står der i den oprindelige aftale, at partierne efterfølgende skulle mødes for at afdække, om det ville være muligt at lave en barselsfond for selvstændige. Og de partier, der var en del af den oprindelige aftale, *har* mødtes. Og det blev også konstateret allerede på det første møde, at der ikke var politisk ønske, opbakning eller vilje til at lave en barselsfond for selvstændige.

Igen må jeg sige, at den oprindelige aftale alene omfatter lønmodtagere. Så jeg mener ikke, at der er noget at komme efter, når talen er om forligsbrud. Men det, man jo altid kan, er at tilslutte sig den her ordning, hvis man synes, det er den rigtige vej at gå at sikre, at flere selvstændige forhåbentlig får muligheden for at gå på barsel.

Kl. 20:11

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Bent Bøgsted for en kort bemærkning.

Kl. 20:11

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Jamen jeg ser da frem til at få svar på spørgsmålene i udvalgsbehandlingen.

Noget andet, jeg godt vil spørge ministeren om, er – det kan godt være, at jeg har overset det – hvor mange om året man regner med vil gøre brug af barselsordningen.

Et andet spørgsmål, jeg vil stille, drejer sig om, at jeg ikke forstår det her med, at man regner med, at det vil koste 35-40 mio. kr. om året i omfordeling inden for ordningen, men at det koster 15 mio. kr. om året i administrationsomkostninger at omfordele 35 mio. kr. Det vil sige, at administrationsomkostningerne næsten beløber sig til det halve af det beløb, som bliver omfordelt. Er det ikke meget høje administrationsomkostninger for at omfordele 35 mio. kr.?

Kl. 20:12

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren.

Kl. 20:12

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jo, jeg synes, det er en høj udgift til administration, og jeg mener også, at vi skal gøre alt, hvad vi kan, for hen ad vejen at bringe den udgift ned. I det hele taget skal man jo altid være utrolig varsom med, hvor mange penge man bruger på at administrere ordninger, for ordningen her er jo altså henvendt og tænkt til børnefamilier, som ønsker at benytte sig af muligheden for at gå på barsel. Så jo, der er et tilsagn fra min side om at følge med i, om de administrationsomkostninger kan nedbringes.

Jeg forholder mig til, hvilken model vi vælger, men jeg bliver jo nødt til at læne mig op ad det, der så at sige teknisk, praktisk og administrativt er muligt, når vi laver sådan en ordning. Men jo, jeg synes også, at de her administrationsudgifter er høje, og derfor er der grund til at holde godt øje med dem.

Kl. 20:12

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Bent Bøgsted for den anden korte bemærkning.

Kl. 20:13

Bent Bøgsted (DF):

Ministeren nåede ikke lige at svare på, hvor mange om året man regner med vil gøre brug af den her barselsordning.

Kl. 20:13

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren.

Kl. 20:13

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tror, vi skal være helt ærlige og sige, at det jo er forbundet med ret stor usikkerhed at sige, hvor mange der har tænkt sig at benytte sig af ordningen. Barselsfonden på det almindelige lønmodtagerområde er jo en ordning, der fungerer rigtig godt, og der er også en del, der benytter sig af den. Men jeg tror, at vi må sætte arbejdet i gang for at kunne danne os et egentligt overblik over, hvor mange der ønsker at benytte sig af reglerne her.

Jeg tror det er rigtigt, som det også har været fremme i debatten, at de selvstændige i Danmark er en meget forskelligartet gruppe, og jeg tror bestemt ikke, det er alle, der vil benytte sig af ordningen her. Kl. 20:13

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget. Det er vedtaget. Det næste punkt på dagsordenen er:

26) 1. behandling af lovforslag nr. L 195:

Forslag til lov om ændring af lov om udstationering af lønmodtagere m.v. (Flere oplysninger i Registret for Udenlandske Tjenesteydere (RUT) og ændring af fristen for at anmelde ændringer heri, hjemmel til administrative bødeforelæg m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 20.03.2013).

K1 20:14

Forhandling

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Forhandlingen er åbnet, og den første taler er fru Louise Schack Elholm, Venstre, værsgo.

Kl. 20:14

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Da Venstres ordfører ikke har mulighed for at være til stede her i dag, holder jeg talen på Venstres ordførers vegne.

Lovforslaget her drejer sig om udenlandske virksomheder, der leverer tjenesteydelser i Danmark og også udstationerer medarbejdere. Og så handler det om RUT-registeret, Registeret for Udenlandske Tjenesteydere. Det helt overordnede formål er at modvirke social dumping ved at give myndighederne og arbejdsmarkedets parter bedre muligheder for at sikre, at udenlandske virksomheder overholder danske regler. Forslaget indeholder følgende fire hovedelementer og vedrører udstationeringsloven:

For det første foreslås en udvidelse af anmeldelsespligten, altså krav om oplysning om momsnummer i hjemlandet. Det er i øvrigt den del af forslaget, der giver økonomiske konsekvenser, nemlig en øget udgift for Erhvervsstyrelsen på i alt 1 mio. kr. i perioden 2013-2016.

For det andet foreslås en kortere frist for at anmelde ændring af oplysninger i RUT. Fristen forkortes fra 8 til 3 dage.

Som et tredje element skal der være offentlig adgang til flere oplysninger om en virksomhed i RUT. Erhvervsstyrelsen kan derfor fremover også give adgang til oplysninger om den periode, som tjenesteydelsen varer, og oplysning om virksomhedens momsnummer i hiemlandet.

Det fjerde element går ud på at give mulighed for udstedelse af administrative bødeforelæg, som altså sker ved overtrædelse af anmeldelsespligten til RUT. Arbejdstilsynet skal dermed have hjemmel til at afgøre sager om overtrædelse af udstationeringsloven og udstede bøder, men altså kun hvis sagerne er åbenbare og objektivt konstaterbare. I normaltilfælde er bødeniveauet 10.000 kr., men bøden kan fastsættes til et større eller mindre beløb afhængigt af sagens konkrete omstændigheder.

Derudover foreslås enkelte mindre ændringer. Det præciseres, at også offshoresikkerhedsloven og kapitel 4 A i lov om luftfart finder anvendelse ved udstationering. Og beskæftigelsesministeren får bemyndigelse til efter forhandling med den relevante minister at fastsætte, at tilsynet med anmeldelsespligten til RUT inden for bestemte sektorer skal varetages af en anden myndighed end Arbejdstilsynet.

I Venstre ser vi meget positivt på arbejdskraftens frie bevægelighed, men samtidig er det nødvendigt, at vi sætter konsekvent ind over for det mindretal, der udnytter systemet. Vi skal bekæmpe social dumping, og derfor skal vi løbende foretage de nødvendige justeringer i samarbejde med arbejdsmarkedets parter, for det er med til at sikre en overholdelse af løn- og arbejdsvilkår for lønmodtagerne og en fair konkurrence for arbejdsgiverne.

Derfor indgik den tidligere VK-regering også en aftale om styrkelse af RUT med Socialdemokraterne, SF og Radikale allerede i 2009, en aftale, som beskæftigelsesministeren i svar på spørgsmål 178 fra den 12. marts 2013 anser som værende forligsbundet på beskæftigelsesområdet. Nu foreligger disse forslag, som ikke har været drøftet i forligskredsen. Det er en meget kedelig fremgangsmåde, og vi forventer, at vi meget snart får lejlighed til at drøfte dem i forligskredsen.

Hvad angår de nye initiativer i forhold til RUT, vil vi gerne drøfte dem, hvis det altså kan dokumenteres, at de kan gøre en forskel. Men vi har allerede nu en række forbehold:

Bl.a. bør retningslinjerne for udstedelse af bøder præciseres. Det fremgår ikke tydeligt nok af forslaget, hvordan det helt nøjagtigt skal foregå. Vi mener heller ikke, der er grund til at gøre livet unødvendig surt for virksomhederne, og derfor bør RUT løbende opdateres med henblik på at fjerne overflødige krav og ligegyldige informationer. Og det bør undersøges, om det er en god idé at give alle adgang til at se oplysninger om arbejdsperiode og -sted. Det kan nemlig få betydning for virksomhedens konkurrenceevne.

Afslutningsvis vil jeg sige, at vi ser frem til kommende drøftelser af ændringer i RUT, og ved den lejlighed vil vi gerne bede om at få belyst flere af initiativerne mere grundigt.

Kl. 20:18

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak. Der er ikke nogen til korte bemærkninger. Den næste i talerrækken er hr. Leif Lahn Jensen, Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 20:18

(Ordfører)

Leif Lahn Jensen (S):

Tak for det. Socialdemokraternes holdning til social dumping er helt klar. Udenlandske virksomheder og arbejdstagere er selvfølgelig meget velkomne, men inden for lovens rammer og på danske vilkår. Vi vil selvfølgelig ikke acceptere illegal arbejdskraft, løndumping og konkurrenceforvridning.

Der er desværre fortsat alvorlige problemer særligt med østeuropæiske virksomheder, som ikke agerer på lige konkurrencevilkår med danske virksomheder. Vi ser desuden stadig væk udenlandske arbejdstagere, som arbejder og bor under stærkt kritisable forhold, og udenlandske virksomheder, der snyder med moms og skat. Det koster danske arbejdspladser og underminerer hele det danske arbejdsmarked.

Det er derfor på alle måder glædeligt, at regeringen fra dag et netop har bekæmpet social dumping i Danmark. Det har vi set i forbindelse med finanslovene for 2012 og 2013. Her afsatte regeringen i samarbejde med Enhedslisten midler til en række initiativer, der netop skal modvirke social dumping. I dag behandler vi så lovforslag nr. L 195, der udmønter nogle af disse initiativer.

Med lovforslaget ønsker regeringen bl.a., at RUT-registeret bliver mere omfangsrigt, hyppigere opdateret og mere tilgængeligt for offentligheden. Det gøres eksempelvis ved, at udenlandske tjenesteydere i forbindelse med registreringen i RUT også skal anmelde oplysning om momsnummeret i hjemlandet. Det gør det nemmere for de danske myndigheder at tjekke, om der er tale om reelle virksomheder eller f.eks. tale om tilfælde af skatteunddragelse i både Danmark og hjemlandet. Det er altså for at undgå meget af det, vi hører om i pressen, med de fupfirmaer.

De oplysninger skal samtidig gøres offentligt tilgængelige. Dermed får offentlige myndigheder styrket muligheden for at føre opsyn med udenlandske virksomheder og arbejdstagere i Danmark, ligesom arbejdsmarkedets parter får bedre mulighed for at sikre overholdelse af løn- og arbejdsvilkår.

Samtidig bliver Arbejdstilsynet i stand til at reagere hurtigt og tildele administrative bøder ved overtrædelse af anmelderpligten til RUT-registeret, ligesom Arbejdstilsynet i en årrække har haft mulighed for at udstede administrative bøder på hele arbejdsmiljøområdet. Dermed kan udenlandske virksomheder hurtigt og konsekvent straffes med bøde, hvis de overtræder reglerne.

Med andre ord bliver det sværere at snyde uden at blive opdaget, og hvis man snyder, får det hurtigere konsekvenser. Det er vigtige tiltag i kampen mod social dumping, og derfor kan Socialdemokraterne selvfølgelig kun støtte forslaget.

Kl. 20:21

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi fortsætter i talerrækken. Hr. Bent Bøgsted, Dansk Folkeparti.

Kl. 20:21

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Det her forslag drejer sig om en udvidelse af anmeldelsespligten til også at omfatte momsnummer i hjemlandet, og Dansk Folkeparti synes, det er helt fint, hvis man kan kontrollere, at det er en virksomhed, der faktisk er registreret i hjemlandet, altså at det ikke bare er en, der er oprettet til lejligheden i Danmark.

Der er selvfølgelig det problem med en polsk virksomhed, der opretter en dansk virksomhed og så ansætter de polske arbejdere til en underbetalt løn i den danske virksomhed. Der synes jeg at der er et udestående med hensyn til at kontrollere, hvordan man får fat i den slags virksomheder. Det har vi set en hel del eksempler på – altså på, at nogle opretter en virksomhed i Danmark og så underbetaler den udenlandske arbejdskraft og dermed presser danskere ud af arbejdsmarkedet. Det synes jeg er noget der skulle tages fat på, altså, vi skulle kigge på, om der måske ikke var en eller anden mulighed for at få stoppet den praksis.

Det giver også udvidet offentlig adgang til oplysninger om som sagt momsnummer og om arbejdsperiode. Og så bliver fristen for at anmelde ændringer i RUT forkortet til 3 dage. Der har man efter Dansk Folkepartis mening brugt en vanvittig undskyldning med, at virksomheden skal kunne have mulighed for at komme på biblioteket for at indberette til RUT-registeret. Altså, helt ærligt, vil jeg sige til ministeren, så lever vi i et samfund, hvor alle virksomheder med respekt for sig selv har computere. Det kan ikke være rimeligt, at man så skal sige, at det skal være sådan, at de kan gå på biblioteket for at indberette. Mange steder har bibliotekerne kun åbent på bestemte tider, og så skal man have adgang med sit sygesikringskort.

Vi har så travlt med at digitalisere, alt skal digitaliseres. Hvis en borger skal i kontakt med det offentlige, er det via digital indberetning. Det må også være sådan, at man kan forlange, at en virksomhed, der vil arbejde i Danmark på ordnede vilkår, også er så avanceret, at de har en computer.

Derfor vil jeg foreslå ministeren, at det bliver fra dag et, at man skal indberette det. Har de ikke en computer, og kan de ikke finde ud af at bruge en computer, så tror jeg nok, at de skulle blive i Østeuropa og arbejde dér i stedet for at komme til Danmark og arbejde. Det synes jeg i hvert fald, og hvis ikke ministeren vil stille et ændringsforslag, så vil vi i Dansk Folkeparti foranledige, at der bliver stillet et ændringsforslag om, at det skal være fra dag et. Og den undskyldning med, at de skal kunne komme på biblioteket, holder altså ikke.

Hjemmel til Arbejdstilsynet om at kunne udstede administrative bødeforelæg, hvis de overtræder det, kan vi egentlig godt støtte.

Så jeg vil sige det på den måde, at hvis vi kunne få den ændring igennem, at det skulle være fra dag et, og få et løfte fra ministeren om, at vi kunne se på de tilfælde, hvor man opretter en dansk virksomhed og så alligevel ansætter de samme folk, der skulle have arbejdet under RUT-registeret, altså som skulle kontrolleres dér, så kunne vi i Dansk Folkeparti støtte det her forslag.

Men jeg håber, at ministeren vil være indstillet på et ændringsforslag i forbindelse med anmeldelsespligten. K1. 20:25 K1. 20:28

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Vi fortsætter i ordførerrækken, og den næste er hr. Nadeem Farooq, Radikale Venstre, værsgo.

K1. 20:25

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Tak for det. Jeg vil ikke her opridse alle de forskellige og forskelligartede elementer i lovforslaget – det er allerede blevet gjort fyldigt – jeg vil hellere knytte nogle overordnede ord til begrebet social dumping og udenlandsk arbejdskraft.

I Radikale Venstre hilser vi udenlandsk arbejdskraft velkommen. Det er godt, at vi får udenlandsk arbejdskraft til Danmark, for den type arbejdskraft har en vigtig funktion på det danske arbejdsmarked. Den sikrer, at der er arbejdsfunktioner, der bliver varetaget. Det er godt for dansk vækst og velstand, det gør os rigere, og det er en god ting.

Når det er sagt, er det også vigtigt, at vi sikrer, at den udenlandske arbejdskraft opererer i Danmark på fair vilkår. Det er, når jeg taler med danske lønmodtagere i forskellige fagforeninger, helt klart min opfattelse, at de som udgangspunkt ikke har noget imod udenlandsk arbejdskraft, men at de ønsker at tage kampen op på fair vilkår. Derfor skal vi aktivt modvirke snyd og systematisk underbydning af dansk arbejdskraft.

Jeg glæder mig også over, at langt de fleste udenlandske virksomheder overholder reglerne, de danske regler, for at være her, men der er brodne kar, og dem må vi gå efter. Derfor vil jeg også glæde mig over, at regeringen sammen med Enhedslisten i forbindelse med de seneste to finanslove har iværksat en række initiativer for netop at sætte turbo på kampen for at mindske social dumping. Et at de initiativer er det med at bruge RUT-registeret på en bedre måde og på en mere retvisende måde.

Så alt i alt er det vigtigt at finde balancen mellem på den ene side at hilse den udenlandske arbejdskraft velkommen – vi skal senere se på, hvordan vi kan gøre vilkårene for kvalificeret udenlandsk arbejdskraft endnu bedre – og på den anden side at sætte ind der, hvor vi ser den sociale dumping blomstre.

Kl. 20:27

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er en enkelt for korte bemærkninger. Hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance, værsgo.

Kl. 20:27

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg vil blot spørge ordføreren, om det ifølge ordføreren er social dumping, hvis f.eks. en østarbejder arbejder til en løn, som ligger under det, den er ifølge de danske overenskomster.

Kl. 20:28

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 20:28

Nadeem Farooq (RV):

Mit udgangspunkt er, at det er fair og bedst, hvis det er, at konkurrencen foregår inden for det segment af markedet, som handler om overenskomstmæssige lønvilkår. Det er selvfølgelig et elastisk begreb, men det er jo dér, hvor kampen skal stå. Hvis det er, at udenlandske virksomheder på systematisk vis forsøger at gå under, altså ned til 80 kr. i timen, ned til 90 kr. i timen, så mener jeg, at der er tale om social dumping.

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Så er det hr. Joachim B. Olsen for den anden korte bemærkning. Nej, der er ikke flere spørgsmål til denne ordfører. Vi fortsætter i talerrækken, og den næste er fru Sanne Rubinke.

Undskyld, jeg så ikke, at hr. Bent Bøgsted også havde markeret. Ordføreren bedes komme op igen. Så er det hr. Bent Bøgsted.

K1. 20:29

Bent Bøgsted (DF):

Det var også lige i sidste øjeblik, og det beklager jeg. Det skal ikke gentage sig, ikke før næste gang. Det er godt, at vi har en fleksibel formand.

Jeg vil godt spørge til det her med, at ordføreren siger, at det er social dumping, hvis lønnen er 80-90 kr. i timen. Vi har eksempler, bl.a. den her Baltic Workforce, der tilbyder arbejdskraft til 80 kr. i timen. Hvad vil ordføreren gøre for at stoppe den virksomhed? Det er jo ikke en virksomhed, der skal registreres i RUT-registeret, da den er etableret i Danmark, men bruger udenlandsk arbejdskraft til 80 kr. i timen.

Kl. 20:29

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 20:29

Nadeem Faroog (RV):

Først og fremmest glæder det mig, at hr. Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti har nogle spørgsmål. Dem ville jeg jo nødig snydes for.

Man kan jo ikke sætte en eksakt formel op her. Som hr. Bent Bøgsted er inde på, skal vi skelne mellem, at den sociale dumping kan hidrøre fra udlandet via udenlandske virksomheder, og at det kan være danske virksomheder, hvis man kan sige det på den måde. Og der er det klart, at der jo er nogle ting, som ikke er ulovlige. Man kan godt underbyde, uden at det er ulovligt, og der kan vi jo ikke gå hen og så at sige effektuere et lovmæssigt indgreb over for det. Men det, vi kan holde øje med, er, om man også overholder de andre regler om udbetaling af feriepenge, arbejdsmiljøregler osv. Der vil jo ofte være den sammenhæng, at når man forsøger markant at underbyde på lønområdet, så er de andre ting heller ikke i orden. Det er noget, vi må holde øje med.

Jeg mener, at myndighederne har fået ekstra muskler med de aftaler, vi har lavet i forbindelse med finansloven. Så på den måde kan vi jo sammen glæde os over det.

Kl. 20:31

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Så er det hr. Bent Bøgsted for den anden korte bemærkning.

Kl. 20:31

Bent Bøgsted (DF):

Vil det sige, at ordføreren i forhold til det, der blev sagt før, mener, at det er social dumping, hvis en udenlandsk virksomhed, der er registreret i RUT-registeret, underbyder? Jeg har ikke helt forstået det. For et udenlandsk firma, der er registreret i RUT, kan jo netop arbejde i Danmark til polske overenskomster. De behøver ikke overholde en dansk overenskomst. De skal bare være registreret, så man har kontrol med, hvem der arbejder der. RUT-registeret stiller ikke krav om, at de skal arbejde efter danske lønforhold.

Så siger ordføreren også, at det godt kan være, at det er helt i orden, hvis man arbejder til en lavere løn, bare der udbetales feriepenge. Det er sådan, jeg forstår det. Og det vil sige, at ordføreren mener, at det er helt i orden, at en virksomhed bliver oprettet Danmark og ansætter polske eller litauiske arbejdere til 80 kr. i timen, bare den

Kl. 20:36

udbetaler feriepenge. For det er jo det, der kontrolleres, altså om de udbetaler feriepenge. Er det sådan, det skal forstås?

K1. 20:32

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 20:32

Nadeem Farooq (RV):

Sådan kan man ikke stille det op. Der er mange elementer i det her. Der er noget omkring det lovgivningsmæssige, det juridiske, og det skal selvfølgelig være på plads. Og så er der jo hele den her gråzone. For social dumping er ikke et entydigt begreb. Der kan godt ske løndumping. Det kan godt finde sted, uden at det er ulovligt. Vi ser jo hver eneste dag eksempler på, at der er virksomheder, der forsøger at gennemføre social dumping på lovlig vis. Der er det, jeg siger, at vi skal sikre, at andre lovgivningsmæssige ting som feriepenge og arbejdsmiljøregler bliver fulgt.

Så det, jeg i virkeligheden siger, er, at hvis ikke man kan stoppe nogle af de virksomheder i markant at underbyde dansk arbejdskraft på selve lønnen, så kan man gøre det på andre måder, fordi der ofte vil være en sammenhæng mellem, at de underbyder, og at de ikke overholder de gængse juridiske ting såsom feriepenge.

Kl. 20:33

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Så tror jeg, jeg kan sige tak til ordføreren. Vi kan fortsætte i talerrækken. Den næste taler er fru Sanne Rubinke, SF.

Kl. 20:33

(Ordfører)

Sanne Rubinke (SF):

Jeg er også meget tilfreds med, at vi nu igen står med en del af udmøntningen af finanslovsaftalen med Enhedslisten. I dag tager vi med det her lovforslag endnu et skridt mod ordnede forhold på det danske arbejdsmarked, når det kommer til udenlandske firmaer, der udstationerer udenlandske arbejdere i Danmark.

I SF er vi optaget af løbende at justere reglerne på arbejdsmarkedet, i takt med at virkeligheden ændrer sig. Det samme gør sig gældende med RUT-registeret. En øget offentlig tilgængelighed til registrering vedrørende momsnumre og arbejdsperioder og en skærpelse af anmelderpligten og forkortelse af fristen synes vi selvfølgelig er positiv. Hvad angår konkrete ændringer af registeret vil jeg sige, at det er ændringer, som kan være med til at til at styrke kampen mod social dumping. Kampen for et arbejdsmarked med ens vilkår og med arbejde at få arbejde og arbejde, der er til at leve af, er nu engang en vigtig kamp, synes vi. Brutaliseringen af arbejdslivet er stor og nogle steder endda meget massiv.

Når vi som i dag vedtager love og regler, der regulerer – det gælder også reglerne for udstationeret arbejdskraft – er det for at sikre, at danske såvel som udenlandske arbejdere får muligheden for at have et anstændigt arbejdsliv. I vores øjne er det bl.a. et arbejdsliv, som gør, at man kan leve af den løn, man får, og med arbejdsforhold, der gør, at nedslidning, stress og arbejdsskader ikke er en naturlig følgesvend, når man går på arbejde. Vi løser ikke alle problemer med social dumping med det her lovforslag, men vi tager et skridt i den rigtige retning, som er en retning mod bedre kontrol, mere ordnede arbejdsforhold, og derfor kan vi i SF naturligvis støtte lovforslaget og ser frem til den videre behandling.

Kl. 20:35

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Vi fortsætter i talerrækken, og den næste ordfører er hr. Finn Sørensen, Enhedslisten. Værsgo til ordføreren.

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Efter en lidt sur start på dagen her i salen ser det alligevel ud til at blive en god dag her hen mod slutningen, hvor vi med glæde vil støtte dette lovforslag, der udspringer af Enhedslistens finanslovsaftale med regeringen, og jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke ministeren for det gode samarbejde, vi har haft siden valget, og jeg synes, at der er sket mange fremskridt i den her vigtige dagsorden.

Det, vi har her, er et godt forslag, hvor vi endnu en gang forbedrer redskaberne i kampen mod social dumping, denne gang i form af nogle forbedringer af RUT og muligheden for at håndhæve reglerne på det her område. Anmeldelsespligten udvides, sådan at man også skal opgive momsnummeret i hjemlandet, og det kan blive et vigtigt redskab i konstateringen af, om der overhovedet er tale om en reelt eksisterende virksomhed, hvilket er et stort problem i dag for fagforeningerne, når de får fat i en virksomhed og skal finde ud af, hvordan man nu skal tackle denne virksomhed.

Kortere frist for at anmelde ændringerne og oplysningerne i RUT er jo også et fremskridt. Man nedsætter fristen fra 8 til 3 dage. Det kan gøres bedre. Det er der allerede en ordfører der har været oppe at påpege, og vi har haft en udmærket drøftelse med ministeren om det, som vi synes gav et tilfredsstillende resultat, og jeg forventer da, at ministeren lidt senere her kan sige, at det vil munde ud i et ændringsforslag, der strammer det yderligere op.

Så er der det med den offentlige adgang til oplysningerne. Det er jo helt afgørende for arbejdsmarkedets parter. Hvis de skal spille en mere aktiv rolle i forhold til at være med til at overholde reglerne eller sikre, at de udenlandske virksomheder overholder reglerne, så skal de have nogle redskaber til at gøre det med, og der er adgang til oplysningerne jo helt nødvendige. Der vil jeg gerne understrege, at det jo ikke kun er en opgave for fagbevægelsen at deltage i den øvelse. Det er også en opgave for arbejdsgiverne og deres organisation, og det har de jo en klar interesse i, fordi det kan være med til at sikre det, som man fra den side af salen plejer at kalde fair konkurrence mellem virksomhederne.

Så er der spørgsmålet om udstedelse af administrative bødeforelæg, som jo også er et klart fremskridt i Arbejdstilsynets muligheder for at håndhæve reglerne. Det har selvfølgelig den begrænsning, at udstedelsen af et bødeforelæg kræver, at den anklagede erkender sin fejl, så der er jo stadig væk mulighed for, at den pågældende virksomhed kan trække sagen i langdrag, men alligevel må vi formode, at det har en praktisk virkning og ikke mindst en præventiv virkning, da det meget hurtigt vil rygtes i branchen, at der nu er en større risiko for at få en bøde, hvis man ikke overholder reglerne.

Så det er jo essensen i lovforslaget: Det er ikke voldsomme, revolutionære ændringer, men alligevel er det nogle gode redskaber, som vil forbedre indsatsen mod social dumping. Vi er jo langtfra færdige ved at gennemføre de her ting. Det er en kæmpe opgave, og jeg tror, at vi skal være meget ædruelige og ærlige og sige, at der er lang vej igen, før vi kan sige, at vi sådan for alvor har løst det her problem. Derfor er jeg også tilfreds med tilkendegivelsen fra ministeren om, at vi arbejder videre med at undersøge, hvordan vi kan stramme hvervgiveransvaret, og at der i den forbindelse også skal ses på, om Arbejdstilsynet kan få bemyndigelse til at håndhæve det.

Vi mener også, at vi skal frem til en situation, hvor der er langt større bøder for overtrædelserne på det her område. Vi kan jo godt være lidt bange for, at de beskedne beløb, vi taler om indtil nu, kan gøre, at nogle virksomheder tænker: O.k., vi betaler os fra det, de gange vi bliver snuppet på fersk gerning, men alle de andre gange sparer vi jo de penge.

Hertil er der nogle yderligere tiltag, som Enhedslisten jo gentagne gange har slået til lyd for uden at kunne få flertal i Folketinget for det og heller ikke fuld lydhørhed hos ministeren. Vi glæder os jo meget over, at vi i den seneste finanslovsaftale blev enige om at skærpe kravene til de statslige virksomheder om at anvende arbejdsklausuler i kontrakter med private tjenesteydere.

Vi ser frem til, at vi også kan få styr på, hvordan vi så håndhæver arbejdsklausulerne fra de statslige virksomheders side. Som bl.a. metrosagen viser, hjælper det jo ikke ret meget at have et fint krav i kontrakten om, at arbejdet skal udføres på overenskomstmæssige vilkår, hvis den statslige virksomhed ikke kontrollerer, om det rent faktisk sker, og at der ikke er nogle skarpe redskaber til at sikre, at det bliver overholdt, sådan så vi straffer – ja, det ord skal man da bruge – den virksomhed, der ikke lever op til en aftale.

Vi ser også meget frem til regeringens forhandlinger med Kommunernes Landsforening om, at også kommunerne skal forpligtes til at anvende arbejdsklausuler. Vi havde jo gerne set en stærkere tekst i vores finanslovsaftale, hvor vi simpelt hen bare vedtog en lov herinde i Folketinget. Det må vi jo vende tilbage til, hvis det ikke bliver en tilfredsstillende forpligtende aftale med Kommunernes Landsforening, men de skal da have en chance, og regeringen skal have en chance for at komme ud af det med en god aftale. Det er meget vigtigt, at vi får det her på plads. Kommunerne er Danmarks største køber af varer og tjenesteydelser. Der ligger et kæmpe potentiale for en stærk indsats imod social dumping og sort arbejde.

Endelig vil jeg endnu en gang gentage vores forslag om bestilleransvar/kædeansvar – kært barn har mange navne. Hvis vi for alvor skal ændre kulturen i det økonomiske liv, sådan så det ikke længere er i orden at benytte sig af illegal arbejdskraft og sort arbejde i det hele taget, er vi altså nødt til at anvende et sådant redskab, sådan at alle, der køber tjenesteydelser over en vis størrelse, føler sig motiveret til at benytte virksomheder, der behandler deres ansatte ordentligt, og som betaler de lovpligtige bidrag til fællesskabet. Og det vil jo for øvrigt også være en kæmpegevinst for statskassen.

Det er klart, at vi støtter lovforslaget. Jeg synes bare, at vi jo har haft en udmærket diskussion om social dumping, og hvordan vi bekæmper den, så jeg ville da lige benytte lejligheden til at røre trommerne for nogle redskaber, der nok er endnu mere effektive end det, vi forhåbentlig vedtager her.

K1. 20:42

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Vi fortsætter i talerrækken. Den næste ordfører er hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 20:42

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Lovforslaget her er en udmøntning af finanslovsaftalen mellem Enhedslisten og regeringen. Social dumping er jo sådan det helt store buzzword på venstrefløjen, men det er ofte svært at få en helt præcis definition af, hvad social dumping er – det er bare noget, vi ikke kan lide. I LA synes vi, det er ærgerligt, at den her debat omkring social dumping er med til at tegne et billede af, at arbejdskraft udefra ikke er velkommen i Danmark, og at det i det hele taget er et problem.

Det her lovforslag gør det mere besværligt for udenlandske virksomheder og arbejdstagere at etablere sig i Danmark, og det er sådan set det sidste, vi har brug for. Lovforslaget er endnu et skridt mod at indføre et tungt kontrolsystem. Vi synes, at fokus burde ligge på at lave reformer, at sikre, at danske arbejdstagere og virksomheder er konkurrencedygtige, i stedet for på at holde virksomheder uden for Danmark.

Selv om regeringen ikke vil indrømme det, er det her et lovforslag, som handler om at holde især østarbejdere væk fra det danske arbejdsmarked. Ud over det er det også et lovforslag, som åbner for, at Arbejdstilsynet kan udstede administrative bøder. Det er et redskab, som bliver mere og mere populært blandt politikerne; det synes vi er betænkeligt. Principielt burde det kun være politi, anklage-

myndighed og domstole, der udstedte bøder. Alene derfor kan vi ikke støtte det her lovforslag. Tak.

K1. 20:44

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Den næste taler er fru Benedikte Kiær, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 20:44

(Ordfører)

Benedikte Kiær (KF):

Tak. Arbejdskraftens frie bevægelighed kan vi alle i større eller mindre grad blive enige om er en god idé. Det betyder f.eks., at vi har mulighed for at tage et arbejde i et andet EU-land, og at det også gælder den anden vej, altså at andre EU-borgere har mulighed for at komme hertil og tage et arbejde. Men vi kan også blive enige om, at vi ikke bryder os om, at den mulighed bliver misbrugt. F.eks. har vi oplevet historier og sager, hvor borgere fra andre EU-lande arbejder i Danmark under nogle kummerlige vilkår og til en løn, der skævvrider markedet, så danske virksomheder har svært ved at få fyldt ordrebogen ud; det gælder f.eks. inden for byggebranchen, hvor der desværre har været flere eksempler. Derfor er Det Konservative Folkeparti også enig med regeringen i, at det er vigtigt, at der fortsat gøres en indsats for at komme problemerne til livs, og derfor kan vi også godt støtte formålet med forslaget om at sikre, at udenlandske tjenesteydere overholder danske regler og vilkår. Det vil også gavne de danske virksomheder, særlig de små og mellemstore virksomheder.

Men der er også et lillebitte men ved det her forslag, og jeg vil lige understrege, at det er et lille men, for vi har også lige en anmærkning i forhold til den del, der gælder, at Arbejdstilsynet får hjemmel til at kunne udstede administrative bødeforelæg for overtrædelse af anmeldelsespligten til RUT. Vi er enige i, at man selvfølgelig skal anmeldes til RUT, hvis man ønsker at udføre opgaver i Danmark, og det er godt, at det med forslaget sikres, at det sker tidligere end i dag, men principielt er vi noget påpasselige med at udstede hjemler til, at myndigheder administrativt kan udstede bødeforelæg. Ligesom Advokatsamfundet mener vi, at muligheden for administrative bødeforelæg som hovedregel bør forbeholdes politi og anklagemyndigheden. Vi vil derfor spørge ind til dette område i udvalgsbehandlingen for at sikre os fuldstændig, at forslaget på ingen måde indeholder nogen retssikkerhedsmæssige problemstillinger. Jeg hæfter mig ved, at Advokatsamfundet ikke finder, at der er nogen retssikkerhedsmæssige betænkeligheder ved den her model, der er fremlagt i forslaget. Jeg vil blot gerne have dette uddybet under udvalgsbehandlingen.

Kl. 20:46

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Den næste er beskæftigelsesministeren. Var der en kort bemærkning? Undskyld. Må jeg lige bede den konservative ordfører om at komme op igen, der er en kort bemærkning fra hr. Finn Sørensen, Enhedslisten. Værsgo.

K1. 20:47

Finn Sørensen (EL):

Tak. Tak til ordføreren. Det første spørgsmål går på, om det var mig, der sov i timen, eller kom der ikke en klar melding om, at man støtter lovforslaget? Eller er det betinget af spørgsmålet om de administrative bøder og eventuelle juridiske problemer, der kunne være i det? Det var det ene spørgsmål. Det andet er: Kunne ordføreren løfte sløret lidt for, hvad det skulle være for problemer, når nu Advokatsamfundet siger, at de sådan set synes, det er i orden, for de kigger på den situation, det bruges i, og man har at gøre med virksomheder, som måske er væk, sådan, inden man rigtig får fat i dem, og derfor

synes Advokatsamfundet, at det da er en meget god ting at udstyre Arbejdstilsynet med den mulighed.

Så hvad er det for problemer, ordføreren eventuelt kan se i det her?

K1. 20:48

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 20:48

Benedikte Kiær (KF):

Jeg synes egentlig, at jeg talte meget positivt om forslaget. Det, jeg blot har, er, at når vi netop bevæger os ind på det her område, vil jeg gerne gå med livrem og seler. Jeg ved godt, at Advokatsamfundet i deres høringssvar er kommet med en vurdering af, hvorvidt der er nogle retssikkerhedsmæssige problemstillinger eller ej. Jeg hæfter mig også ved, at de som udgangspunkt mener, at der ikke skal være sådan nogen administrative bødeforelæg. Jeg vil blot sikre mig det helt. Livrem og seler, jeg vil blot have uddybet det svar, som er kommet fra Advokatsamfundet, og det er blot det, jeg vil foretage mig i udvalgsbehandlingen.

Kl. 20:48

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for anden korte bemærkning.

Kl. 20:48

Finn Sørensen (EL):

Jamen så er jeg bare glad for, at problemet ikke er større, for så skal det såmænd nok gå sådan, at vi også får Det Konservative Folkeparti med om bord. Så tak for det.

Kl. 20:49

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

K1. 20:49

Benedikte Kiær (KF):

Det lyder godt. Jeg sagde også, det var et lille men.

Kl. 20:49

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Så har jeg ikke set flere i talerkøen. Den næste er beskæftigelsesministeren.

Kl. 20:49

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg vil fortsætte der, hvor Enhedslistens ordfører slap, nemlig med, at jeg selvfølgelig er positiv og måske også positivt overrasket over, at vi måske kan få en bred politisk opbakning til forslaget her. Det ville være rigtig, rigtig godt. Tak for en grundig og ordentlig drøftelse af lovforslaget.

Jeg vil gerne takke for behandlingen og selvfølgelig især takke Enhedslisten for et godt, kontinuerligt og ambitiøst samarbejde om at bekæmpe social dumping. Vi startede med det her samarbejde, umiddelbart efter at regeringen var tiltrådt. Vi har forfulgt sporet lige siden, og jeg kan bekræfte over for hr. Finn Sørensen, at vi ikke er færdige endnu. Det bliver vi givet ikke på noget tidspunkt. Det vil blive ved med at stå højt både på Enhedslistens og regeringens dagsorden.

Så vil jeg med det samme sige til spørgsmålet fra først hr. Bent Bøgsted, som efterfølgende blev fulgt op af et spørgsmål fra hr. Finn Sørensen, at jeg synes måske også, at Beskæftigelsesministeriet har været lige flinke nok i udformningen af lovforslaget, når det gælder 3-dagesfristen. Jeg har allerede tilkendegivet over for Enhedslisten, som har rejst ønsket om at få en kortere frist, bl.a. på baggrund af

høringssvarene fra fagbevægelsen, tror jeg nok, at det ser jeg positivt på. Det bekræfter jeg hermed også over for Dansk Folkeparti. Og mit forslag vil være, at vi udarbejder et ændringsforslag om det med tidsfristen, og så kan det indgå i den videre behandling.

Af helt politisk karakter vil jeg sige, at jeg kan tilslutte mig mange af de faldne kommentarer. Det er helt afgørende, at vi i Danmark har et reguleret, ordentligt og gennemsigtigt arbejdsmarked, hvor vores lønmodtagere nyder den beskyttelse, de har behov for, og hvor der samtidig er en ordentlig konkurrence mellem virksomheder, der fungerer efter loven og på ordentlige vilkår.

Når social dumping er så stort et problem, som social dumping er, er det, fordi det både udfordrer lønmodtagere og virksomheder, og det er jo dermed en underminerende kraft på vores arbejdsmarked, som på lange, lange stræk fungerer rigtig godt, altså det danske arbejdsmarked.

Derfor er det vigtigt at sætte ind over for social dumping. RUTregisteret er et vigtigt redskab i den forbindelse, og det er så derfor, at vi nu både har øje for brugen af administrative bøder og kigger på hele momsspørgsmålet, som er en anden del af lovforslaget her.

Endnu en gang tak for behandlingen. Det lover godt, at vi forhåbentlig kan få bred politisk opbakning til det, der er så fantastisk vigtigt, nemlig at bekæmpe social dumping, så vi har et ordentligt arbejdsmarked i Danmark.

K1. 20:52

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er en enkelt med en kort bemærkning. Fru Louise Schack Elholm, Venstre.

Kl. 20:52

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Kan ministeren bekræfte, at ministeren i et svar til fru Ulla Tørnæs den 12. marts 2013 har svaret, at RUT, Aftale om styrkelse af Register for Udenlandske Tjenesteydere (RUT), 2009, er et forligsbelagt aftaleområde – en aftale, der blev indgået mellem V, K, S, SF og Radikale Venstre? Kan ministeren bekræfte, at ministeren har påpeget, at det her var et forligsbelagt område?

Kl. 20:52

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ministeren.

Kl. 20:52

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Det er jo næsten en gentagelse af den diskussion, vi har haft tidligere på aftenen omkring et andet lovforslag. Altså, det er ikke vurderet i Beskæftigelsesministeriet, at der her ville være tale om forligsbrud. Jeg har informeret de oprindelige forligspartier om de ændringer, som regeringen stod over for gerne at ville gennemføre. Men jeg vil i øvrigt gerne sige, at hvis der er et ønske i den oprindelige kreds af RUT-partier om i det hele taget at drøfte RUT-registeret, så står jeg selvfølgelig ikke i vejen for, at det skal være muligt.

Kl. 20:53

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren til anden korte bemærkning.

Kl. 20:53

Louise Schack Elholm (V):

Så det vil sige, at når ministeren svarer, at det er et forligsbelagt område, mener ministeren, at det er god forligsskik at ændre på RUT-registeret, selv om det ifølge ministeren er et af de forligsbelagte områder, uden at inddrage forligsparterne?

Kl. 20:53 Kl. 20:55

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ministeren.

Kl. 20:53

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Altså, det her udmønter en finanslovsaftale, der er lavet sammen med Enhedslisten, men der er faktisk afsendt et brev fra min hånd om de forventede ændringer på RUT-området til forligskredsen, som jeg lige sagde før.

K1. 20:53

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Jeg ser ikke flere til korte bemærkninger, så tak til beskæftigelsesministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

27) 1. behandling af lovforslag nr. L 196:

Forslag til lov om ændring af lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond, lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension og forskellige andre love. (Ændring af sammensætningen af bestyrelsen i LD, ATP, AES m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 20.03.2013).

Kl. 20:54

Forhandling

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er fru Louise Schack Elholm, Venstre, værsgo.

Kl. 20:54

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Dette lovforslag bygger på henvendelser til Beskæftigelsesministeriet fra Lønmodtagernes Dyrtidsfond, Dansk Arbejdsgiverforening og ATP, og de danner dermed også et godt grundlag for indholdet i lovforslaget. I Venstre er vi meget lydhøre over for at lytte til organisationerne på arbejdsmarkedet.

Forslaget består af to elementer. Det første element består i, at Lønmodtagernes Dyrtidsfond, LD, reducerer antallet af pladser i deres bestyrelsessammensætning. Dermed foreslås det, at de nuværende 21 bestyrelsespladser reduceres til 7 for at effektivisere arbejdsprocessen.

Det andet element er, at SALA's (Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiveres) indstillingsberettigelse i en række organer på Beskæftigelsesministeriet område overføres til Dansk Arbejdsgiverforening, fordi SALA er ophørt med at være en selvstændig organisation og er blevet en del af Dansk Arbejdsgiverforening. Desuden er der en række tekniske ændringer til dette lovforslag.

Venstre støtter lovforslaget.

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Den næste i talerrækken er hr. Jan Johansen, Socialdemokraterne. Værsgo.

K1. 20:55

(Ordfører)

Jan Johansen (S):

Lovforslag nr. L 196 drejer sig om, at bestyrelsen for Lønmodtagernes Dyrtidsfond og Arbejdsmarkedets Tillægspension har ønsket en lovændring, mest af teknisk karakter. Men det vil også gavne deres medlemmer.

Det drejer sig om ændringer, der forenkler og tydeliggør lovgivningen til fordel for deres medlemmer. Lad mig nævne et eksempel fra den nuværende lovgivning om Arbejdsmarkedets Tillægspension vedrørende dødsfaldsydelse. Er man ikke gift, men kun lever sammen, så skal man aflevere en fuldmagt for at være sikker på, at ens samlever får dødsfaldssummen ved eventuel død. I de situationer, hvor man ikke huskede at udfylde en sådan fuldmagt, kunne ens samlever ikke få pengene, selv om man havde levet sammen i rigtig mange år. Jeg ved det fra mit tidligere arbejde, hvor der var nogle mennesker, der ikke lige fik den udfyldt, eller som glemte det, eller som ikke vidste det.

Det bliver også sådan, at der nu skal indbetales for dem, der er i beskyttet beskæftigelse, for den tid, de er på arbejdet. Det er derfor, jeg er rigtig glad for, at loven bliver ændret.

Lovforslaget har også til formål at tilrette lovgivningen, efter at SALA, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, ikke længere er en selvstændig organisation og det er overgået til Dansk Arbejdsgiverforening at varetage deres interesser.

Så vil der være en mindre bestyrelse, som bliver mere effektiv i sit daglige arbejde. Det er også til fordel for medlemmerne.

Så vi støtter det fra Socialdemokraternes side.

Kl. 20:57

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Vi fortsætter i talerrækken, og det er hr. Bent Bøgsted, Dansk Folkeparti.

Kl. 20:57

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, formand. Jeg skal gøre det kort. Det her er sådan et lille forslag, hvor man ændrer antallet af medlemmer i bestyrelsen fra 21 til 7. Jeg synes, det er helt fornuftigt, at der ikke skal sidde 21 og diskutere, hvad der skal ske, 7 burde være nok, og hvis det er erfarne og dygtige folk, så skulle det ikke give nogen problemer. Det kan vi i Dansk Folkeparti godt støtte.

Kl. 20:57

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Den næste i talerrækken er fra Det Radikale Venstre, hr. Nadeem Farooq. Værsgo.

K1. 20:58

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Tak. Radikale Venstre kan støtte lovforslaget.

Kl. 20:58

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Det kan vist ikke gøres meget kortere. Vi fortsætter talerrækken. Fru Sanne Rubinke, SF. Bare tag det roligt. Værsgo.

Kl. 20:58

(Ordfører)

Sanne Rubinke (SF):

Man kan blive overrasket selv over radikal hastighed. Som andre ordførere har været inde på, står vi her med et forslag af ret teknisk karakter. Både med hensyn til Lønmodtagernes Dyrtidsfond og med hensyn til ATP synes vi det er ændringer, der giver god mening, og vi støtter dem.

Kl. 20:58

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 21:00

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Den næste i talerrækken er hr. Finn Sørensen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 20:58

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Af hensyn til de mange, mange tusinde vælgere, der sidder og kigger på det her program, vil jeg også fatte mig i korthed og sige, at vi støtter lovforslaget. Så kan de komme videre til nogle andre tv-programmer.

Kl. 20:59

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak for det. Og vi fortsætter i ordførerrækken. Hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 20:59

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg er helt enig med Enhedslisten. Det sker sjældent, men det er jeg her.

Kl. 20:59

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak. Så er det fru Benedikte Kiær, Konservative Folkeparti. Værsgo. Kl. 20:59

(Ordfører)

Benedikte Kiær (KF):

Som rosinen i pølseenden af ordførere vil jeg sige, at Det Konservative Folkeparti også støtter dette lovforslag, der har karakter af små rettelser.

Kl. 20:59

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Jamen tak for en hurtig runde. Så giver jeg ordet til beskæftigelsesministeren. Værsgo.

Kl. 20:59

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Det er jo lige før, jeg får lyst til at gå op og sige, at regeringen også støtter lovforslaget, og så gå ned igen, men det gør vi i øvrigt, vil jeg gerne understrege.

Tak for behandlingen. Jeg havde nu heller ikke regnet med andet, forstået på den måde, at det her er et helt teknisk lovforslag, hvor vi imødekommer nogle konkrete ønsker fra Lønmodtagernes Dyrtidsfond og ATP om at præcisere i den lovgivning, der regulerer deres virksomhed. Jeg vil egentlig ikke knytte flere kommentarer dertil. Så tak for behandlingen.

Kl. 21:00

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ministeren.

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 5. april 2013, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 21:00).